

LEGE

Codul fiscal*

nr. 1163-XIII din 24.04.1997

Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova, ediție specială din 08.02.2007

Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova, ediție specială din 25.03.2005

Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.102-103/814 din 23.08.2001

Publicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.62/522 din 18.09.1997

* * *

CUPRINS

TITLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

- [Articolul 1.](#) Relațiile reglementate de prezentul cod
- [Articolul 2.](#) Sistemul fiscal al Republicii Moldova
- [Articolul 3.](#) Legislația fiscală
- [Articolul 4.](#) Tratatelor internaționale
- [Articolul 5.](#) Noțiuni generale
- [Articolul 6.](#) Impozite și taxe și tipurile lor
- [Articolul 7.](#) Stabilirea, modificarea și anularea impozitelor și taxelor de stat și locale
- [Articolul 8.](#) Drepturile și obligațiile contribuabilului
- [Articolul 9.](#) Administrarea fiscală
- [Articolul 10.](#) Activitatea organelor cu atribuții de administrare fiscală
- [Articolul 11.](#) Apărarea drepturilor și intereselor contribuabilului

TITLUL II
IMPOZITUL PE VENIT

Capitolul 1
DISPOZIȚII GENERALE

- [Articolul 12.](#) Noțiuni
- [Articolul 12¹.](#) Perioada fiscală privind impozitul pe venit
- [Articolul 13.](#) Subiecții impunerii
- [Articolul 14.](#) Obiectul impunerii
- [Articolul 15.](#) Cotele de impozit
- [Articolul 15¹.](#) Modul de determinare a obligațiilor fiscale
- [Articolul 15².](#) Desemnarea procentuală
- [Articolul 16.](#) Trecerea în cont a impozitelor
- [Articolul 17.](#) Impozitarea veniturii proprietarului decedat

Capitolul 2
COMPOZIȚIA VENITULUI

- [Articolul 18.](#) Sursele de venit impozabile

- [Articolul 19.](#) Facilități acordate de angajator
[Articolul 20.](#) Sursele de venit neimpozabile
[Articolul 21.](#) Reguli speciale referitoare la venit
[Articolul 22.](#) Nerecunoașterea venitului în cazul pierderii forțate a proprietății

Capitolul 3

DEDUCERILE AFERENTE ACTIVITĂȚII DE ÎNTREPRINZĂTOR

- [Articolul 23.](#) Regula generală
[Articolul 24.](#) Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător
[Articolul 25.](#) Deducerea dobânzilor aferente creditelor și împrumuturilor
[Articolul 26.](#) Deducerea uzurii calculate
[Articolul 27.](#) Valoarea mijloacelor fixe
[Articolul 28.](#) Deducerea amortizării proprietății nemateriale
[Articolul 29.](#) Deducerea cheltuielilor legate de extracția resurselor naturale irecuperabile
[Articolul 30.](#) Restricțiile privind deducerea impozitelor și amenzilor
[Articolul 31.](#) Limitarea altor deduceri
[Articolul 32.](#) Reportarea pierderilor în viitor

Capitolul 4

SCUTIRI ȘI ALTE DEDUCERI

- [Articolul 33.](#) Scutiri personale
[Articolul 34.](#) Scutiri acordate soției (soțului)
[Articolul 35.](#) Scutiri pentru persoanele întreținute
[Articolul 36.](#) Alte deduceri

Capitolul 5

CREȘTEREA ȘI PIERDERILE DE CAPITAL

- [Articolul 37.](#) Recunoașterea și determinarea creșterii și pierderilor de capital
[Articolul 38.](#) Noțiuni referitoare la activele de capital
[Articolul 39.](#) Restricțiile privind deducerea pierderilor de capital
[Articolul 40.](#) Redistribuirea (transmiterea) proprietății între soți
[Articolul 41.](#) Facilități la vânzarea locuinței de bază
[Articolul 42.](#) Donațiile
[Articolul 43.](#) Transmiterea proprietății ca urmare a decesului

Capitolul 6

REGULI DE EVIDENȚĂ

- [Articolul 44.](#) Metodele de evidență și aplicarea lor
[Articolul 45.](#) Metoda procentajului îndeplinit
[Articolul 46.](#) Regimul evidenței stocurilor de mărfuri și materiale
[Articolul 47.](#) Evidența venitului rezultat din proprietatea comună
[Articolul 48.](#) Evidența deducerilor recuperate

Capitolul 7

IMPOZITAREA UNOR CATEGORII DE CONTRIBUABILI

- [Articolul 49.](#) Agenții economici rezidenți ai zonelor economice libere
[Articolul 49¹.](#) *Abrogat*
[Articolul 49².](#) *Abrogat*
[Articolul 50.](#) Activitatea de asigurare/reasigurare
[Articolul 51.](#) Autoritățile publice și instituțiile publice scutite de impozit
[Articolul 51¹.](#) Instituțiile medico-sanitare publice și private
[Articolul 51².](#) Administrația zonei economice libere
[Articolul 51³.](#) Instituțiile de învățământ publice și private
[Articolul 52.](#) Organizațiile necomerciale
[Articolul 53.](#) *Abrogat*
[Articolul 53¹.](#) Întreprinderile create de societățile orbilor, surzilor și invalizilor

- [Articolul 53²](#). Asociațiile de economii și împrumut
[Articolul 53³](#). Organizațiile sindicale și patronale
[Articolul 54](#). Organizațiile statelor străine, organizațiile internaționale și personalul acestora

Capitolul 7¹

REGIMUL FISCAL AL AGENȚILOR ECONOMICI SUBIECȚI AI SECTORULUI ÎNTRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII

- [Articolul 54¹](#). Subiecții impunerii
[Articolul 54¹/1](#). Perioada fiscală
[Articolul 54²](#). Obiectul impunerii
[Articolul 54³](#). Cota de impozit
[Articolul 54⁴](#). Modul de calculare, achitare și declarare

Capitolul 8

REGIMUL FISCAL ÎN CAZUL ORGANIZĂRII, LICHIDĂRII ȘI REORGANIZĂRII AGENȚILOR ECONOMICI

- [Articolul 55](#). Contribuțiile la capital
[Articolul 56](#). Plățile efectuate de agenții economici
[Articolul 57](#). Lichidarea agentului economic
[Articolul 58](#). Reorganizarea agentului economic
[Articolul 59](#). Regulile în cazul lichidării sau reorganizării agentului economic

Capitolul 9

REGULI CU PRIVIRE LA SOCIETĂȚI ȘI FONDURI DE INVESTIȚII

- [Articolul 60](#). Determinarea venitului (sau pierderilor) societății
[Articolul 61](#). Plățile efectuate de societate
[Articolul 62](#). Baza valorică ajustată a cotei-părți a membrului societății
[Articolul 63](#). Fondurile de investiții

Capitolul 10

IMPOZITAREA FONDURILOR NESTATALE DE PENSII

- [Articolul 64](#). Fondurile nestatale de pensii
[Articolul 65](#). *Abrogat*
[Articolul 66](#). Deducerea vărsămintelor
[Articolul 67](#). Restricțiile privind deducerea vărsămintelor
[Articolul 68](#). Impozitarea venitului fondului nestatal de pensii
[Articolul 69](#). Fondul nestatal calificat de pensii instituit în străinătate

Capitolul 10¹

IMPOZITAREA NOTARILOR PUBLICI

- [Articolul 69¹](#). Activitatea notarială
[Articolul 69²](#). Subiectul impunerii
[Articolul 69³](#). Obiectul impunerii
[Articolul 69⁴](#). Cheltuielile notarului public
[Articolul 69⁵](#). Cota de impozit
[Articolul 69⁶](#). Modul de calculare, achitare și declarare

Capitolul 11

IMPOZITAREA NEREZIDENȚILOR. PREVEDERI SPECIALE PENTRU TRATATELE INTERNAȚIONALE

- [Articolul 70](#). Dispoziții generale privind divizarea surselor de venit ale nerezidenților
[Articolul 71](#). Venitul nerezidenților obținut în Republica Moldova
[Articolul 72](#). Venitul obținut peste hotarele Republicii Moldova
[Articolul 73](#). Regulile de impozitare a veniturilor nerezidenților care nu desfășoară activitate în Republica Moldova printr-o reprezentanță permanentă
[Articolul 74](#). Regulile de impozitare a veniturilor nerezidenților obținute de la alte persoane rezidente

[Articolul 75.](#) Reguli de impozitare a nerezidenților care desfășoară activitate în Republica Moldova printr-o reprezentanță permanentă

[Articolul 76.](#) Reguli pentru nerezidenți care au reprezentanță pe teritoriul Republicii Moldova

[Articolul 77.](#) Reguli pentru nerezidenți care exercită activitate pe șantierul de construcție

[Articolul 78.](#) Venitul persoanei fizice care încetează a mai fi rezidentă sau care obține statut de rezident

[Articolul 79.](#) Trecerea în cont a impozitelor

[Articolul 79¹.](#) *Abrogat*

[Articolul 79².](#) *Abrogat*

[Articolul 79³.](#) Prevederi speciale privind tratatele internaționale

Capitolul 12 REGIMUL FISCAL PENTRU DIVIDENDE

[Articolul 80.](#) Impozitarea dividendelor

[Articolul 80¹.](#) Achitarea prealabilă a impozitului în cazul repartizării dividendelor

Capitolul 13 TRECEREA ÎN CONT A IMPOZITELOR

[Articolul 81.](#) Trecerea în cont a impozitelor calculate și reținute

[Articolul 82.](#) Trecerea în cont a impozitului achitat în străinătate

Capitolul 14 PREZENTAREA DECLARAȚIEI CU PRIVIRE LA IMPOZITUL PE VENIT ȘI A DOCUMENTULUI CU PRIVIRE LA VENITUL SOCIETĂȚII. UTILIZAREA CODULUI FISCAL

[Articolul 83.](#) Prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit și a documentului cu privire la venitul societății

[Articolul 84.](#) Achitarea impozitului în rate

[Articolul 85.](#) Semnarea declarațiilor și altor documente

[Articolul 86.](#) Utilizarea codului fiscal

[Articolul 87.](#) Termenele, modul, forma și locul achitării impozitului

Capitolul 15 REȚINEREA IMPOZITULUI LA SURSA DE PLATĂ

[Articolul 88.](#) Reținerea impozitului din salariu

[Articolul 89.](#) Reținerea impozitului din dobânzi

[Articolul 90.](#) Reținerile din alte plăți efectuate în folosul rezidentului

[Articolul 90¹.](#) Reținerea finală a impozitului din unele tipuri de venit

[Articolul 90².](#) *Abrogat*

[Articolul 91.](#) Reținerile din veniturile nerezidentului

[Articolul 92.](#) Achitarea impozitelor reținute la sursa de plată și prezentarea către organele fiscale și contribuabili a documentelor privind plățile și/sau impozitele reținute

TITLUL III TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ

Capitolul 1 DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 93.](#) Noțiuni generale

Capitolul 2 SUBIECȚI ȘI OBIECTE IMPOZABILE

[Articolul 94.](#) Subiecții impozabili

[Articolul 95.](#) Obiectele impozabile

Capitolul 3 MODUL DE CALCULARE ȘI ACHITARE A T.V.A.

[Articolul 96.](#) Cotele T.V.A.

[Articolul 97.](#) Valoarea impozabilă a livrării impozabile

[Articolul 98.](#) Ajustarea valorii impozabile a livrării impozabile

[Articolul 99.](#) Livrările efectuate la un preț mai mic decât cel de piață, fără efectuarea plății, în contul retribuirii muncii

[Articolul 100.](#) Valoarea impozabilă a mărfurilor importate

[Articolul 101.](#) Modul de calculare și achitare a T.V.A.

[Articolul 101¹.](#) Restituirea T.V.A. la investiții (cheltuieli) capitale

[Articolul 101².](#) *Abrogat*

[Articolul 101³.](#) Restituirea T.V.A. la investiții (cheltuieli) capitale în autovehicule pentru transportul a minimum 22 de persoane, cu excepția șoferului

[Articolul 102.](#) Trecerea în cont a T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate

Capitolul 4 LIVRĂRILE SCUTITE DE T.V.A.

[Articolul 103.](#) Scutirea de T.V.A.

Capitolul 5 IMPOZITAREA LA COTA ZERO A T.V.A.

[Articolul 104.](#) Livrările impozitate la cota zero

Capitolul 6 LIVRĂRILE

[Articolul 105.](#) Livrările de mărfuri, servicii

[Articolul 106.](#) Livrările efectuate în cadrul realizării contractului de mandat

[Articolul 107.](#) Livrările efectuate în cadrul realizării contractului de comision și contractului de administrare fiduciară

Capitolul 7 TERMENELE OBLIGAȚIEI FISCALE

[Articolul 108.](#) Termenele obligației fiscale

[Articolul 109.](#) Termenele obligației fiscale în cazul importurilor

Capitolul 8 LOCUL LIVRĂRII

[Articolul 110.](#) Locul livrării mărfurilor

[Articolul 111.](#) Locul livrării serviciilor

Capitolul 9 ADMINISTRAREA T.V.A.

[Articolul 112.](#) Înregistrarea subiectului impozabil

[Articolul 112¹.](#) *Abrogat*

[Articolul 113.](#) Anularea înregistrării

[Articolul 114.](#) Perioada fiscală privind T.V.A.

[Articolul 115.](#) Declararea T.V.A. și achitarea ei

[Articolul 116.](#) Ajustarea sumei T.V.A. în cazul datoriilor compromise

[Articolul 117.](#) Factura fiscală

[Articolul 117¹.](#) Cazuri speciale de eliberare a facturilor fiscale

[Articolul 118.](#) Evidența mărfurilor, serviciilor

[Articolul 118¹.](#) Registrul general electronic al facturilor fiscale

[Articolul 118².](#) Modul și termenele de eliberare a formularelor de facturi fiscale, a seriei și diapazonului de numere

TITLUL IV ACCIZELE

Capitolul 1 DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 119.](#) Noțiuni

Capitolul 2

SUBIECȚII IMPUNERII, OBIECTELE IMPUNERII ȘI BAZA IMPOZABILĂ

[Articolul 120.](#) Subiecții impunerii

[Articolul 121.](#) Obiectele impunerii și baza impozabilă

Capitolul 3

COTELE ACCIZELOR, MODUL DE CALCULARE ȘI TERMENELE DE ACHITARE

[Articolul 122.](#) Cotele accizelor

[Articolul 123.](#) Modul de calculare și termenele de achitare a accizelor

[Articolul 123.](#) Modul de calculare a accizelor la țigaretetele cu filtru

[Articolul 124.](#) Înlesniri la plata accizelor

[Articolul 125.](#) Trecerea la cont și restituirea accizelor achitate

[Articolul 125.](#) Impozitarea stocului de mărfuri supuse accizelor

Capitolul 4

ÎNREGISTRAREA, ANULAREA ȘI SUSPENDAREA ÎNREGISTRĂRII SUBIECȚILOR IMPUNERII. EVIDENȚA MĂRFURILOR SUPUSE ACCIZELOR CE SE EXPEDIAZĂ (SE TRANSPORTĂ). DECLARAREA ACHITĂRII ACCIZELOR

[Articolul 126.](#) Înregistrarea subiecților impunerii

[Articolul 126.](#) Anularea și suspendarea înregistrării subiecților impunerii

[Articolul 127.](#) Evidența mărfurilor supuse accizelor ce se expediază (se transportă). Declararea achitării accizelor

Capitolul 5

ADMINISTRAREA ACCIZELOR

[Articolul 128.](#) Controlul efectuat de organele fiscale și organele vamale

[Anexa nr.1](#) Mărfurile supuse accizelor

[Anexa nr.2](#) Cota accizului pentru mijloacele de transport

TITLUL V

ADMINISTRAREA FISCALĂ

Capitolul 1

DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 129.](#) Noțiuni

[Articolul 129.](#) Expedierea și înmînarea actelor organelor Serviciului Fiscal de Stat

[Articolul 130.](#) Raporturile reglementate

[Articolul 131.](#) Organele cu atribuții de administrare fiscală

Capitolul 2

ORGANUL FISCAL

[Articolul 132.](#) Sarcina de bază și principiile generale de organizare a organului fiscal

[Articolul 133.](#) Atribuțiile organului fiscal

[Articolul 134.](#) Drepturile organului fiscal și ale funcționarului fiscal

[Articolul 135.](#) *Abrogat*

[Articolul 136.](#) Obligațiile organului fiscal și ale funcționarului fiscal

[Articolul 137.](#) *Abrogat*

[Articolul 138.](#) *Abrogat*

[Articolul 139.](#) *Abrogat*

[Articolul 140.](#) *Abrogat*

[Articolul 141.](#) *Abrogat*

[Articolul 142.](#) *Abrogat*

[Articolul 143.](#) *Abrogat*

[Articolul 144.](#) *Abrogat*

- [Articolul 145.](#) Ridicarea documentelor și/sau a mașinilor de casă și de control
[Articolul 146.](#) Postul fiscal
[Articolul 147.](#) Colaborarea organului fiscal cu autoritățile publice
[Articolul 148.](#) Selectarea, încadrarea și concedierea funcționarilor fiscali
[Articolul 149.](#) Gradele de calificare ale funcționarilor fiscali
[Articolul 150.](#) *Abrogat*
[Articolul 151.](#) Apărarea drepturilor și intereselor funcționarilor fiscali
[Articolul 152.](#) Asigurarea materială și socială a funcționarului fiscal
[Articolul 153.](#) Răspunderea funcționarului fiscal. Dreptul de a contesta acțiunile lui

Capitolul 3

ALTE ORGANE CU ATRIBUȚII DE ADMINISTRARE FISCALĂ

- [Articolul 153¹.](#) *Abrogat*
[Articolul 154.](#) Atribuțiile și drepturile organelor vamale
[Articolul 155.](#) Obligațiile organelor vamale
[Articolul 156.](#) Atribuțiile serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale
[Articolul 157.](#) Drepturile serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale
[Articolul 158.](#) Obligațiile serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale
[Articolul 159.](#) Actele serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale
[Articolul 160.](#) Organizarea și funcționarea serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale

Capitolul 4

EVIDENȚA CONTRIBUABILILOR

- [Articolul 161.](#) Dispoziții generale
[Articolul 162.](#) Atribuirea codului fiscal
[Articolul 163.](#) Locul, termenele și modul de atribuire a codului fiscal
[Articolul 164.](#) Registrul fiscal de stat
[Articolul 165.](#) Utilizarea codului fiscal
[Articolul 166.](#) Aportul autorităților publice la evidența contribuabililor
[Articolul 166¹.](#) Aportul Băncii Naționale a Moldovei în evidența instituțiilor financiare licențiate
[Articolul 167.](#) Obligațiile în cazul deschiderii, modificării sau închiderii conturilor bancare
[Articolul 168.](#) Anularea codului fiscal

Capitolul 5

OBLIGAȚIA FISCALĂ

- [Articolul 169.](#) Nașterea și modificarea obligației fiscale
[Articolul 170.](#) Modul de stingere a obligației fiscale
[Articolul 171.](#) Stingerea obligației fiscale prin achitare
[Articolul 172.](#) Stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor, prin anulare
[Articolul 173.](#) Stingerea obligației fiscale prin prescripție
[Articolul 174.](#) Stingerea obligației fiscale prin scădere
[Articolul 174¹.](#) Stingerea simplificată a obligației fiscale prin scădere
[Articolul 175.](#) Stingerea obligației fiscale prin compensare
[Articolul 176.](#) Restituirea sumei plătite în plus și a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită
[Articolul 177.](#) Stingerea obligației fiscale prin executare silită
[Articolul 178.](#) Data stingerii obligației fiscale
[Articolul 179.](#) Succesiunea stingerii obligațiilor fiscale
[Articolul 180.](#) Modificarea termenului de stingere a obligației fiscale

Capitolul 6

RESPONSABILITATEA DE STINGEREA OBLIGAȚIEI FISCALE

- [Articolul 181.](#) Responsabilitatea persoanei cu funcție de răspundere de stingerea obligației fiscale a contribuabilului
[Articolul 182.](#) Responsabilitatea persoanei cu funcție de răspundere a contribuabilului obligat să rețină sau să perceapă de la o altă persoană impozitele, taxele, majorările de întârziere (penalitățile) și/sau amenzile și să le verse la buget
[Articolul 183.](#) Responsabilitatea persoanei care dobândește o proprietate de a stinge restanța persoanei care îi

transmite proprietatea

[Articolul 184.](#) Responsabilitatea pentru obligațiile fiscale ale persoanei în curs de lichidare

[Articolul 185.](#) Responsabilitatea pentru obligațiile fiscale ale persoanei în cazul reorganizării ei

[Articolul 186.](#) Stingerea obligațiilor fiscale ale persoanelor fizice decedate, declarate moarte, dispărute fără veste, lipsite de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă

Capitolul 7

DAREA DE SEAMĂ FISCALĂ

[Articolul 187.](#) Prezentarea dării de seamă fiscale

[Articolul 188.](#) Darea de seamă fiscală corectată

[Articolul 189.](#) Calcularea impozitelor și taxelor de către organul fiscal

Capitolul 8

EVIDENȚA OBIECTELOR IMPOZABILE ȘI A OBLIGAȚIILOR FISCALE

[Articolul 190.](#) Principiile generale de evidență a obiectelor impozabile și a obligațiilor fiscale

[Articolul 191.](#) Avizul de plată a obligației fiscale

[Articolul 192.](#) Termenul de remitere a avizului de plată și termenul de stingere a obligației fiscale

Capitolul 9

EXECUTAREA SILITĂ A OBLIGAȚIEI FISCALE

[Articolul 193.](#) Condițiile declanșării executării silite a obligației fiscale

[Articolul 194.](#) Modalitățile de executare silită a obligației fiscale

[Articolul 195.](#) Organele abilitate cu executarea silită a obligației fiscale

[Articolul 196.](#) Regulile generale de executare silită a obligației fiscale

[Articolul 197.](#) Încasarea de mijloace bănești de pe conturile bancare ale contribuabilului

[Articolul 198.](#) Ridicarea de la contribuabil a mijloacelor bănești în numerar

[Articolul 199.](#) Reguli generale de sechestrare a bunurilor

[Articolul 200.](#) Sechestrarea bunurilor ca modalitate de asigurare a executării silite a obligației fiscale

[Articolul 201.](#) Sechestrarea bunurilor contribuabilului care se află la alte persoane

[Articolul 201¹.](#) Executarea silită a producției agricole nerecoltate (viitoare)

[Articolul 202.](#) Ridicarea sechestrului

[Articolul 203.](#) Comercializarea bunurilor sechestrate

[Articolul 204.](#) Ridicarea bunurilor

[Articolul 205.](#) Urmărirea datoriei debitoare

[Articolul 206.](#) Imposibilitatea executării silite a obligației fiscale

[Articolul 207.](#) Evidența acțiunilor de executare silită a obligației fiscale

Capitolul 10

ORGANIZAREA LICITAȚIEI DE BUNURI SECHESTRATE

[Articolul 208.](#) Organizarea evaluării bunurilor sechestrate

[Articolul 209.](#) Organizarea licitațiilor

[Articolul 210.](#) Comisia de licitație

[Articolul 211.](#) Condițiile de participare la licitație

[Articolul 212.](#) Desfășurarea licitației

[Articolul 213.](#) Încheierea contractului de vânzare-cumpărare și achitarea prețului lotului

Capitolul 11

CONTROLUL FISCAL

[Articolul 214.](#) Principiile generale de efectuare a controlului fiscal

[Articolul 215.](#) Controlul fiscal la oficiul organului fiscal sau al altui organ cu atribuții de administrare fiscală

[Articolul 216.](#) Controlul fiscal la fața locului

[Articolul 217.](#) Verificarea faptică

[Articolul 218.](#) Verificarea documentară

[Articolul 219.](#) Verificarea totală

[Articolul 220.](#) Verificarea parțială

[Articolul 221.](#) Verificarea tematică

- [Articolul 222.](#) Verificarea operativă
[Articolul 223.](#) Verificarea prin contrapunere
[Articolul 224.](#) Cumpărătura de control
[Articolul 225.](#) Metodele și sursele indirecte de estimare a sumei obligației fiscale
[Articolul 225¹.](#) Particularitățile estimării obligațiilor fiscale ca urmare a instituirii posturilor fiscale
[Articolul 226.](#) Citația la organul fiscal, inclusiv citația bancară, procedura de audiere

Capitolul 11¹ **METODELE INDIRECTE DE ESTIMARE A VENITULUI** **IMPOZABIL AL PERSOANELOR FIZICE**

- [Articolul 226¹.](#) Noțiuni
[Articolul 226².](#) Termenul de prescripție pentru determinarea venitului impozabil estimat
[Articolul 226³.](#) Subiecții estimării prin metode indirecte
[Articolul 226⁴.](#) Obiectele estimării prin metode indirecte
[Articolul 226⁵.](#) Modalitatea impozitării
[Articolul 226⁶.](#) Metodele indirecte de estimare
[Articolul 226⁷.](#) Declararea disponibilului de mijloace bănești
[Articolul 226⁸.](#) Metoda cheltuielilor
[Articolul 226⁹.](#) Metoda fluxului mijloacelor bănești
[Articolul 226¹⁰.](#) Metoda proprietății
[Articolul 226¹¹.](#) Surse indirecte de informații
[Articolul 226¹².](#) Etapele aplicării metodelor indirecte de estimare
[Articolul 226¹³.](#) Analiza și selectarea persoanelor fizice care urmează a fi supuse verificării
[Articolul 226¹⁴.](#) Verificarea fiscală prealabilă
[Articolul 226¹⁵.](#) Controlul fiscal
[Articolul 226¹⁶.](#) Mecanismul de declarare și de asigurare a confidențialității

Capitolul 12 **ASIGURAREA STINGERII OBLIGAȚIEI FISCALE**

- [Articolul 227.](#) Măsurile de asigurare a stingerii obligației fiscale
[Articolul 228.](#) Majorarea de întârziere (penalitatea)
[Articolul 229.](#) Suspendarea operațiunilor la conturile bancare
[Articolul 230.](#) Sechestrarea bunurilor

Capitolul 13 **DISPOZIȚII GENERALE PRIVIND RĂSPUNDEREA** **PENTRU ÎNCĂLCĂRI FISCALE**

- [Articolul 231.](#) Noțiunea și temeiurile tragerii la răspundere pentru încălcare fiscală
[Articolul 232.](#) Persoanele pasibile de răspundere pentru încălcare fiscală
[Articolul 233.](#) Condiții generale de tragere la răspundere pentru încălcare fiscală
[Articolul 234.](#) Absolvirea de răspundere pentru încălcare fiscală
[Articolul 235.](#) Scopul și forma sancțiunilor fiscale
[Articolul 236.](#) Amenda
[Articolul 237.](#) *Abrogat*
[Articolul 238.](#) Regulile generale de aplicare a sancțiunii fiscale

Capitolul 14 **PROCEDURA DE EXAMINARE A CAZURILOR DE ÎNCĂLCARE FISCALĂ**

- [Articolul 239.](#) Scopul procedurii de examinare a cazului de încălcare fiscală
[Articolul 240.](#) Circumstanțele care exclud procedura de examinare a cazului de încălcare fiscală
[Articolul 241.](#) Autoritatea abilitată să examineze cauzele privind încălcările fiscale
[Articolul 242.](#) Drepturile și obligațiile persoanei trase la răspundere pentru încălcare fiscală
[Articolul 243.](#) Participarea persoanei trase la răspundere pentru încălcare fiscală la examinarea cazului
[Articolul 244.](#) Reprezentantul și confirmarea împuternicirilor lui
[Articolul 245.](#) Locul și modul examinării cazului de încălcare fiscală
[Articolul 246.](#) Termenele de examinare a cazului de încălcare fiscală

- [Articolul 247.](#) Clarificarea circumstanțelor cazului de încălcare fiscală
[Articolul 248.](#) Decizia asupra cazului de încălcare fiscală
[Articolul 249.](#) Tipurile de decizii
[Articolul 250.](#) Pronunțarea deciziei asupra cazului de încălcare fiscală și înmînarea unui exemplar al deciziei
[Articolul 251.](#) Propunerile de lichidare a cauzelor și condițiilor săvîrșirii încălcării fiscale
[Articolul 252.](#) Executarea deciziei asupra cazului de încălcare fiscală

Capitolul 15

TIPURILE DE ÎNCĂLCĂRI FISCALE ȘI RĂSPUNDEREA PENTRU ELE

- [Articolul 253.](#) Împiedicarea activității organului fiscal
[Articolul 254.](#) Neutilizarea mașinilor de casă și de control/terminalelor de plată în numerar
[Articolul 254¹.](#) Nerespectarea reglementărilor din domeniul transporturilor auto de călători. Neeliberarea biletelor de călătorie
[Articolul 255.](#) Neprezentarea informației despre sediu
[Articolul 256.](#) Nerespectarea regulilor de evidență a contribuabililor
[Articolul 257.](#) Încălcarea regulilor de ținere a evidenței contabile și a evidenței în scopuri fiscale
[Articolul 257¹.](#) Neeliberarea facturii fiscale în cazul bunurilor gajate
[Articolul 258.](#) *Abrogat*
[Articolul 259.](#) Încălcarea de către instituțiile financiare (sucursalele sau filialele acestora) și alți prestatori de servicii de plată a modului de decontare
[Articolul 260.](#) Nerespectarea modului de întocmire, de prezentare a dării de seamă fiscale și a facturii fiscale, precum și neînregistrarea facturii fiscale în Registrul general electronic al facturilor fiscale
[Articolul 260¹.](#) Încălcarea modului de prezentare de către contribuabil a documentelor privind plățile și/sau impozitele reținute
[Articolul 261.](#) Încălcarea regulilor de calculare și de plată a impozitelor și taxelor
[Articolul 262.](#) Lipsa "Timbrelor de acciz"
[Articolul 262¹.](#) Nerespectarea regulilor de comercializare a țigaretelor cu filtru
[Articolul 263.](#) Nerespectarea regulilor de executare silită a obligației fiscale
[Articolul 263¹.](#) Ruperea sau deteriorarea sigiliului

Capitolul 16

TERMENELE DE PRESCRIPTIE

- [Articolul 264.](#) Termenul de prescripție pentru determinarea obligațiilor fiscale
[Articolul 265.](#) Termenul de prescripție pentru stingerea obligației fiscale
[Articolul 266.](#) Termenul de prescripție pentru compensarea ori restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite

Capitolul 17

CONTESTAȚIILE

- [Articolul 267.](#) Dreptul de a contesta decizia organului fiscal sau acțiunea funcționarului fiscal
[Articolul 268.](#) Termenul de depunere a contestației
[Articolul 269.](#) Depunerea contestației
[Articolul 270.](#) Examinarea contestației
[Articolul 271.](#) Decizia emisă pe marginea contestației
[Articolul 272.](#) Executarea deciziei emise pe marginea contestației
[Articolul 273.](#) Contestarea deciziilor și acțiunilor privind executarea silită a obligației fiscale
[Articolul 274.](#) Contestarea în instanță judecătorească a deciziei organului fiscal și a acțiunii funcționarului fiscal

Capitolul 18

ACTELE NORMATIVE

- [Articolul 275.](#) Actele normative ale organului fiscal

TITLUL VI

IMPOZITUL PE BUNURILE IMOBILIARE

Capitolul 1

DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 276.](#) Noțiuni

Capitolul 2 SUBIECȚII IMPUNERII, OBIECTELE IMPUNERII ȘI BAZA IMPOZABILĂ A BUNURILOR IMOBILIARE

[Articolul 277.](#) Subiecții impunerii

[Articolul 278.](#) Obiectele impunerii și baza impozabilă a bunurilor imobiliare

Capitolul 3 EVALUAREA ȘI REEVALUAREA BUNURILOR IMOBILIARE ÎN SCOPUL IMPOZITĂRII

[Articolul 279.](#) Evaluarea și reevaluarea bunurilor imobiliare

Capitolul 4 COTELE, MODUL DE CALCULARE ȘI TERMENELE DE ACHITARE A IMPOZITULUI PE BUNURILE IMOBILIARE

[Articolul 280.](#) Cotele impozitului

[Articolul 280¹.](#) Perioada fiscală

[Articolul 281.](#) Calcularea impozitului

[Articolul 281¹.](#) Termenele de prezentare a calculului impozitului

[Articolul 282.](#) Termenele achitării impozitului

Capitolul 5 ÎNLESNIRI LA PLATA IMPOZITULUI PE BUNURILE IMOBILIARE

[Articolul 283.](#) Scutirea de impozit

[Articolul 284.](#) Scutirea de impozit acordată de autoritățile administrației publice locale

Capitolul 6 ADMINISTRAREA IMPOZITULUI PE BUNURILE IMOBILIARE

[Articolul 285.](#) Furnizarea informației

[Articolul 286.](#) Avizul de plată a impozitului

[Articolul 287.](#) Ținerea cadastrului fiscal

[Anexă](#) Valoarea bunurilor imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, a terenurilor aferente acestor bunuri) din municipii și orașe, inclusiv din localitățile aflate în componența acestora, cu excepția satelor (comunelor) ce nu se află în componența municipiilor Chișinău și Bălți, valoare în limitele căreia se acordă scutire la plata impozitului pe bunurile imobiliare, conform art.283 alin.(2) din Codul fiscal

TITLUL VI¹ IMPOZITUL PE AVERE

Capitolul 1 DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 287¹.](#) Noțiuni

Capitolul 2 SUBIECȚII IMPUNERII ȘI OBIECTUL IMPUNERII. BAZA IMPOZABILĂ

[Articolul 287².](#) Subiecții impunerii

[Articolul 287³.](#) Obiect al impunerii și baza impozabilă

[Articolul 287⁴.](#) Cota impunerii

[Articolul 287⁵.](#) Perioada fiscală

[Articolul 287⁶.](#) Calcularea impozitului pe avere și avizele de plată

[Articolul 287⁷.](#) Achitarea impozitului

TITLUL VII

TAXELE LOCALE

Capitolul 1 DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 288.](#) Noțiuni

[Articolul 289.](#) Relațiile reglementate de prezentul titlu

Capitolul 2 SUBIECȚII IMPUNERII, OBIECTELE IMPUNERII ȘI BAZA IMPOZABILĂ

[Articolul 290.](#) Subiecții impunerii

[Articolul 291.](#) Obiectele impunerii și baza impozabilă

Capitolul 3 COTELE, MODUL DE CALCUL ȘI DE PLATĂ A TAXELOR LOCALE

[Articolul 292.](#) Cotele și termenele de plată a taxelor locale

[Articolul 293.](#) Modul de calculare

[Articolul 294.](#) Plata taxelor locale

Capitolul 4 ÎNLESNIRI LA PLATA TAXELOR LOCALE

[Articolul 295.](#) Scutirea de taxe

[Articolul 296.](#) Scutirea de taxe locale și înlesnirile acordate de autoritatea administrației publice locale

Capitolul 5 ADMINISTRAREA TAXELOR LOCALE

[Articolul 297.](#) Atribuțiile autorității administrației publice locale

[Articolul 298.](#) Responsabilitatea

[Anexă](#) Taxele locale, termenele lor de plată și de prezentare a dărilor de seamă fiscale

TITLUL VIII TAXELE PENTRU RESURSELE NATURALE

Capitolul 1 DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 299.](#) Noțiuni

[Articolul 300.](#) Relațiile reglementate de prezentul titlu

[Articolul 301.](#) Termenele de achitare și prezentare a dărilor de seamă

Capitolul 2 TAXA PENTRU APĂ

[Articolul 302.](#) Subiecții impunerii

[Articolul 303.](#) Obiectul impunerii

[Articolul 304.](#) Cotele impunerii

[Articolul 305.](#) Modul de calculare a taxei

[Articolul 306.](#) Înlesniri fiscale

Capitolul 3 TAXA PENTRU EFECTUAREA PROSPECTIUNILOR GEOLOGICE

[Articolul 307.](#) Subiecții impunerii

[Articolul 308.](#) Obiectul impunerii

[Articolul 309.](#) Cota impunerii

[Articolul 310.](#) Modul de calculare și achitare a taxei

Capitolul 4 TAXA PENTRU EFECTUAREA EXPLORĂRILOR GEOLOGICE

[Articolul 311.](#) Subiecții impunerii

- [Articolul 312.](#) Obiectul impunerii
[Articolul 313.](#) Cota impunerii
[Articolul 314.](#) Modul de calculare și achitare a taxei

Capitolul 5
TAXA PENTRU EXTRAGEREA MINERALELOR UTILE

- [Articolul 315.](#) Subiecții impunerii
[Articolul 316.](#) Obiectul impunerii
[Articolul 317.](#) Cotele impunerii
[Articolul 318.](#) Modul de calculare și achitare a taxei
[Articolul 319.](#) Înlesniri

Capitolul 6
**TAXA PENTRU FOLOSIREA SPAȚIILOR SUBTERANE ÎN SCOPUL
CONSTRUCȚIEI OBIECTIVELOR SUBTERANE, ALTELE DECÎT
CELE DESTINATE EXTRAȚIEI MINERALELOR UTILE**

- [Articolul 320.](#) Subiecții impunerii
[Articolul 321.](#) Obiectul impunerii
[Articolul 322.](#) Cota impunerii
[Articolul 323.](#) Modul de calculare și achitare a taxei
[Articolul 324.](#) Înlesniri

Capitolul 7
**TAXA PENTRU EXPLOATAREA CONSTRUCȚIILOR SUBTERANE ÎN SCOPUL
DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚII DE ÎNȚREPRINZĂTOR, ALTELE
DECÎT CELE DESTINATE EXTRAȚIEI MINERALELOR UTILE**

- [Articolul 325.](#) Subiecții impunerii
[Articolul 326.](#) Obiectul impunerii
[Articolul 327.](#) Cota impunerii
[Articolul 328.](#) Modul de calculare și achitare a taxei
[Articolul 329.](#) Înlesniri

Capitolul 8
TAXA PENTRU LEMNUL ELIBERAT PE PICIOR

- [Articolul 330.](#) Subiecții impunerii
[Articolul 331.](#) Obiectul impunerii
[Articolul 332.](#) Cotele impunerii
[Articolul 333.](#) Modul de calculare și de achitare a taxei
[Articolul 334.](#) Înlesniri
[Anexa nr.1](#) Cotele taxei pentru apă
[Anexa nr.2](#) Cotele taxelor pentru extragerea mineralelor utile
[Anexa nr.3](#) Cotele taxelor pentru lemnul eliberat pe picior

TITLUL IX
TAXELE RUTIERE

Capitolul 1
DISPOZIȚII GENERALE

- [Articolul 335.](#) Sistemul taxelor rutiere
[Articolul 336.](#) Noțiuni generale

Capitolul 2
**TAXA PENTRU FOLOSIREA DRUMURILOR DE CĂTRE
AUTOVEHICULELE ÎNMATRICULATE
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

- [Articolul 337.](#) Subiecții impunerii

[Articolul 338.](#) Obiectul impunerii
[Articolul 339.](#) Cotele impunerii
[Articolul 340.](#) Perioada fiscală și termenele de achitare a taxei
[Articolul 341.](#) Modul de calculare și de achitare a taxei
[Articolul 342.](#) Darea de seamă privind achitarea taxei
[Articolul 343.](#) Înlesniri

Capitolul 3
TAXA PENTRU FOLOSIREA DRUMURILOR REPUBLICII MOLDOVA
DE CĂTRE AUTOVEHICULELE NEÎNMATRICULATE
ÎN REPUBLICA MOLDOVA

[Articolul 344.](#) Subiecții impunerii
[Articolul 345.](#) Obiectul impunerii
[Articolul 346.](#) Cotele impunerii
[Articolul 347.](#) Modul de calculare și de achitare a taxei
[Articolul 348.](#) Înlesniri

Capitolul 3¹
TAXA PENTRU FOLOSIREA DRUMURILOR REPUBLICII MOLDOVA DE CĂTRE
AUTOVEHICULELE NEÎNMATRICULATE ÎN REPUBLICA MOLDOVA,
CLASIFICATE LA POZIȚIA TARIFARĂ 8703, ȘI DE CĂTRE
REMORCILE ATAȘATE LA ACESTEA, CLASIFICATE
LA POZIȚIA TARIFARĂ 8716 (VINIETA)

[Articolul 348¹.](#) Subiecții impunerii
[Articolul 348².](#) Obiectul impunerii
[Articolul 348³.](#) Cotele impunerii
[Articolul 348⁴.](#) Modul de calcul și de achitare a taxei
[Articolul 348⁵.](#) Perioada și termenele de valabilitate

Capitolul 4
TAXA PENTRU FOLOSIREA DRUMURILOR DE CĂTRE AUTOVEHICULE
A CĂROR MASĂ TOTALĂ, SARCINĂ MASICĂ PE AXĂ SAU ALE
CĂROR DIMENSIUNI DEPĂȘESC LIMITELE ADMISE

[Articolul 349.](#) Subiecții impunerii
[Articolul 350.](#) Obiectul impunerii
[Articolul 351.](#) Cotele impunerii
[Articolul 352.](#) Modul de calculare și de achitare a taxei, de prezentare a dărilor de seamă

Capitolul 5
TAXA PENTRU FOLOSIREA ZONEI DRUMULUI PUBLIC ȘI/SAU ZONELOR DE PROTECȚIE
A ACESTUIA DIN AFARA PERIMETRULUI LOCALITĂȚILOR PENTRU EFECTUAREA
LUCRĂRILOR DE CONSTRUCȚIE ȘI MONTAJ

[Articolul 353.](#) Subiecții impunerii
[Articolul 354.](#) Obiectul impunerii
[Articolul 355.](#) Cotele impunerii
[Articolul 356.](#) Modul de calculare și de achitare a taxei

Capitolul 6
TAXA PENTRU FOLOSIREA ZONEI DRUMULUI PUBLIC ȘI/SAU ZONELOR DE PROTECȚIE
A ACESTUIA DIN AFARA PERIMETRULUI LOCALITĂȚILOR PENTRU
AMPLASAREA PUBLICITĂȚII EXTERIOARE

[Articolul 357.](#) Subiecții impunerii
[Articolul 358.](#) Obiectul impunerii
[Articolul 359.](#) Cotele impunerii
[Articolul 360.](#) Perioada fiscală
[Articolul 361.](#) Modul de calculare și de achitare a taxei, de prezentare a dărilor de seamă

Capitolul 7
TAXA PENTRU FOLOSIREA ZONEI DRUMULUI PUBLIC ȘI/SAU ZONELOR DE PROTECȚIE
A ACESTUIA DIN AFARA PERIMETRULUI LOCALITĂȚILOR PENTRU AMPLASAREA
OBIECTIVELOR DE PRESTARE A SERVICIILOR RUTIERE

[Articolul 362.](#) Subiecții impunerii

[Articolul 363.](#) Obiectul impunerii

[Articolul 364.](#) Cotele impunerii

[Articolul 365.](#) Perioada fiscală

[Articolul 366.](#) Modul de calculare și de achitare a taxei, de prezentare a dărilor de seamă

[Anexa nr.1](#) Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova

[Anexa nr.2](#) Taxa pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova

[Anexa nr.2¹](#) Taxa pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova(vinieta)

[Anexa nr.3](#) Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehicule înmatriculate și neînmatriculate în Republica Moldova a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise

[Anexa nr.4](#) *Abrogată*

[Anexa nr.5](#) Taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților pentru efectuarea lucrărilor de construcție și montaj

[Anexa nr.6](#) Taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție ale acestuia din afara perimetrului localităților pentru amplasarea publicității exterioare și taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție ale acestuia din afara perimetrului localităților pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere

Notă: În textul codului, cuvântul „patron” se substituie cu cuvântul „angajator”, conform [Legii nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016

Notă: În textul codului cuvintele “hîrtii de valoare” se înlocuiesc cu cuvintele “valori mobiliare”, conform [Legii nr.231-XVI din 02.11.2007](#), în vigoare 23.11.2007

Parlamentul adoptă prezentul cod.

TITLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Relațiile reglementate de prezentul cod

(1) Prin prezentul cod se stabilesc principiile generale ale impozitării în Republica Moldova, statutul juridic al contribuabililor, al organelor fiscale și al altor participanți la relațiile reglementate de legislația fiscală, principiile de determinare a obiectului impunerii, principiile evidenței veniturilor și cheltuielilor deduse, modul și condițiile de tragere la răspundere pentru încălcarea legislației fiscale, precum și modul de contestare a acțiunilor organelor fiscale și ale persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora.

(2) Prezentul cod reglementează relațiile ce țin de executarea obligațiilor fiscale în ce privește impozitele și taxele de stat, stabilind, de asemenea, principiile generale de determinare și percepere a impozitelor și taxelor locale.

(3) Noțiunile și prevederile prezentului cod se aplică în exclusivitate în limitele relațiilor fiscale și ale altor relații legate de acestea.

[Art.1 modificat prin [Legea nr.267 din 01.11.2013](#), în vigoare 01.01.2014 - pentru raioanele Basarabeasca, Ocnîța, Rîșcani și municipiul Chișinău; pentru celelalte raioane, municipiul Bălți și UTA Găgăuzia - în vigoare 01.01.2015]

Articolul 2. Sistemul fiscal al Republicii Moldova

Sistemul fiscal al Republicii Moldova reprezintă totalitatea impozitelor și taxelor, a principiilor, formelor și metodelor de stabilire, modificare și anulare a acestora, prevăzute de prezentul cod, precum și totalitatea măsurilor ce asigură achitarea lor.

Articolul 3. Legislația fiscală

(1) Legislația fiscală se compune din prezentul cod și din alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta.

(2) Actele normative adoptate de către Guvern, Ministerul Finanțelor, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și Serviciul Vamal de pe lângă Ministerul Finanțelor, de alte autorități de specialitate ale administrației publice centrale, precum și de către autoritățile administrației publice locale, în temeiul și pentru executarea prezentului cod, nu trebuie să contravină prevederilor lui sau să depășească limitele acestuia.

(3) În cazul apariției unor discrepante între actele normative indicate la alin.(2) și prevederile prezentului cod, se aplică prevederile codului.

(3¹) La elaborarea proiectelor de acte legislative și normative din domeniul fiscal, care reglementează activitatea de întreprinzător, Guvernul întocmește actul de analiză a impactului de reglementare. În cazul inițiativelor legislative înaintate de către deputați, actul de analiză a impactului de reglementare va fi întocmit de Guvern în procesul de avizare, conform unei metodologii aprobate de acesta.

(4) Impozitarea se efectuează în baza prezentului cod și a altor acte normative adoptate în conformitate cu acesta, publicate în mod oficial, și care sînt în vigoare pe perioada stabilită pentru achitarea impozitelor și taxelor.

(4¹) Procedura fiscală se aplică în timpul și la locul aplicării, dacă legea nu prevede altfel.

(5) Interpretarea (explicarea) prevederilor prezentului cod și a altor acte normative adoptate în conformitate cu acesta este de competența autorității care le-a adoptat dacă actul respectiv nu prevede altfel. Orice interpretare (explicare) urmează a fi publicată în mod oficial.

[Art.3 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.3 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 4. Tratatul internațional

(1) Dacă un tratat internațional care reglementează impozitarea sau include norme care reglementează impozitarea, la care Republica Moldova este parte, stipulează alte reguli și prevederi decît cele prevăzute de legislația fiscală, se aplică regulile și prevederile tratatului internațional.

(2) Prevederile alin.(1) nu se aplică în cazurile cînd rezidentul statului cu care a fost încheiat tratatul internațional este folosit pentru obținerea facilităților fiscale de către o altă persoană care nu este rezidentă a statului cu care a fost încheiat tratatul internațional și care nu are dreptul la facilități fiscale.

Articolul 5. Noțiuni generale

Următoarele noțiuni se aplică în scopul impozitării, fără modificarea statutului juridic al persoanelor juridice și fizice prevăzut de legislația în vigoare:

1) *Persoană* – orice persoană fizică sau juridică.

2) *Contribuabil, subiect al impunerii* – persoană care, conform legislației fiscale, este obligată să calculeze și/sau să achite la buget orice impozite și taxe, penalitățile și amenzile

respective; persoană care, conform legislației fiscale, este obligată să rețină sau să perceapă de la altă persoană și să achite la buget plățile indicate.

3) *Persoană fizică:*

a) cetățean al Republicii Moldova, cetățean străin, apatrid;

b) forma organizatorică cu statut de persoană fizică, potrivit legislației, inclusiv întreprinzătorul individual, gospodăria țărănească (de fermier), dacă prezentul cod nu prevede altfel.

4) *Persoană juridică* – orice societate comercială, cooperativă, întreprindere, instituție, fundație, asociație, inclusiv creată cu participarea unei persoane străine, și alte organizații, cu excepția subdiviziunilor organizațiilor nominalizate ce nu dispun de patrimoniu autonom și a formelor organizatorice cu statut de persoană fizică, potrivit legislației.

5) *Rezident:*

a) orice persoană fizică care corespunde uneia din cerințele de mai jos:

i) are domiciliu permanent în Republica Moldova, inclusiv:

- se află la tratament sau la odihnă, sau la învățătură, sau în deplasare peste hotare;

- este persoană cu funcții de răspundere a Republicii Moldova, aflată în exercițiul funcțiunii peste hotare;

ii) se află în Republica Moldova cel puțin 183 de zile pe parcursul anului fiscal;

b) orice persoană juridică sau formă organizatorică cu statut de persoană fizică a cărei activitate este organizată sau gestionată în Republica Moldova ori al cărei loc de bază de desfășurare a activității este Republica Moldova.

6) *Nerezident:*

a) orice persoană fizică care nu este rezident în conformitate cu pct.5) lit.a) ori, deși corespunde cerințelor pct.5) lit.a), se află în Republica Moldova:

- în calitate de persoană cu statut diplomatic sau consular ori în calitate de membru al familiei unei asemenea persoane;

- în calitate de colaborator al unei organizații internaționale, create în baza tratatului internațional la care Republica Moldova este parte, sau în calitate de membru al familiei unui asemenea colaborator;

- la tratament sau la odihnă, sau la învățătură, dacă această persoană fizică s-a aflat în Republica Moldova exclusiv în aceste scopuri;

- exclusiv în scopul trecerii dintr-un stat străin în alt stat străin prin teritoriul Republicii Moldova (trecere tranzit);

b) orice persoană juridică sau formă organizatorică cu statut de persoană fizică care nu corespunde cerințelor pct.5) lit.b).

7) *Întreprinzător individual* – persoana fizică, înregistrată în modul stabilit, care desfășoară activitate de întreprinzător fără a constitui o persoană juridică.

8) *Gospodărie țărănească (de fermier)* – întreprindere agricolă, cu statut de persoană fizică, constituită în conformitate cu legislația.

9) *Societate* – orice organizație, cu excepția societăților pe acțiuni și societăților cu răspundere limitată, care desfășoară activitate de întreprinzător pe bază de parteneriat și se constituie în conformitate cu legislația, care:

a) are cel mult 20 de membri rezidenți sau persoane care, în cazul decesului membrilor societății, administrează averea celor decedați;

b) corespunde cerințelor repartizării proporționale a veniturilor și pierderilor între proprietarii capitalului.

10) *Acționar* – orice persoană proprietar al unei sau mai multor acțiuni ale unei societăți pe acțiuni.

11) *Asociat* – orice persoană care posedă o cotă-parte în capitalul unei persoane juridice.

12) *Persoană interdependentă* – membru al familiei contribuabilului sau persoana care controlează contribuabilul, este controlat de contribuabil sau se află împreună cu acesta sub controlul unui terț. În sensul prezentului punct:

a) *familia contribuabilului* include: soția (soțul) contribuabilului; părinții contribuabilului; copiii contribuabilului și soții (soțiile) lor; bunicii contribuabilului; nepoții (nepoatele) contribuabilului și soțiile (soții) lor; frații și surorile contribuabilului și soțiile (soții) lor; străbunicii contribuabilului; strănepoții contribuabilului și soții (soțiile) lor; frații și surorile părinților contribuabilului și soțiile (soții) lor; nepoții (nepoatele) contribuabilului de pe frate (soră) și soțiile (soții) lor; frații și surorile bunicii contribuabilului și soțiile (soții) lor; copiii fraților și surorilor părinților contribuabilului și soțiile (soții) lor; copiii nepoților (nepoatelor) contribuabilului de pe frate (soră) și soții (soțiile) lor; precum și persoanele enumerate din partea soției (soțului) contribuabilului;

b) prin *control* se înțelege posesia (directă sau prin una ori mai multe persoane interdependente) a cel puțin 50% din capitalul sau din drepturile de vot ale unei persoane. În acest caz, persoana fizică este considerată posesor al tuturor cotelor de participare în capital, cote ce aparțin, în mod direct sau indirect, membrilor familiei sale.

13) *Agent economic* – orice persoană ce desfășoară activitate de întreprinzător.

14) *Organizație necomercială* – persoană juridică a cărei activitate nu are drept scop obținerea venitului și care nu folosește vreo parte din proprietate sau din venit în interesele vreunui membru al organizației, ale unui fondator sau ale unei persoane particulare.

15) *Reprezentanță permanentă sau bază fixă* – loc fix de afaceri prin care nerezidentul desfășoară, integral sau parțial, activitate de întreprinzător în Republica Moldova, fie direct, fie printr-un agent cu statut dependent, inclusiv:

a) un loc de conducere, o filială, o reprezentanță, o secție, un oficiu, o fabrică, o uzină, un magazin, un atelier, precum și o mină, o sondă petrolieră sau de gaze, o carieră sau orice alt loc de extracție a resurselor naturale sau de cultivare a culturilor agricole;

b) un șantier de construcție, un proiect de construcție, asamblare sau montaj ori activități de supraveghere tehnică, deservire și exploatare a utilajului legate de acestea, numai dacă asemenea șantier, proiect sau activități continuă pentru o perioadă mai mare de 6 luni;

c) comercializarea mărfurilor din depozite amplasate pe teritoriul Republicii Moldova și care aparțin nerezidentului sau sînt arendate de acesta;

d) prestarea altor servicii, desfășurarea altor activități, în decursul unei perioade mai mari de 3 luni, cu excepția celor tratate ca reprezentanță, potrivit pct.20), precum și a muncii conform contractului (acordului) de muncă și activității profesionale independente, dacă prezentul cod nu prevede altfel;

e) desfășurarea în Republica Moldova a oricărei activități, care corespunde uneia din condițiile prevăzute la lit.a)-d), de către un agent cu statut dependent sau menținerea de către acest agent în Republica Moldova a unui stoc de produse sau mărfuri din care livrează produse sau mărfuri în numele nerezidentului.

În înțelesul prezentului cod, reprezentanța permanentă a unei persoane fizice nerezidente se consideră a fi baza fixă.

16) *Activitate de întreprinzător, afacere (business)* – orice activitate conform legislației, cu excepția muncii efectuate în baza contractului (acordului) de muncă, desfășurată de către o

persoană, avînd drept scop obținerea venitului, sau, în urma desfășurării căreia, indiferent de scopul activității, se obține venit.

17) *Servicii* – servicii materiale și nemateriale, de consum și de producție, inclusiv darea proprietății în arendă, transmiterea drepturilor privind folosirea oricăror mărfuri; lucrări de construcții și montaj, de reparație, de cercetări științifice, de construcții experimentale și alte lucrări.

18) *Contract de leasing financiar* – orice contract de leasing care îndeplinește cel puțin una din următoarele condiții:

a) riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra bunului care face obiectul leasingului să fie transferate locatarului la momentul încheierii contractului de leasing;

b) suma ratelor de leasing să reprezinte cel puțin 90% din valoarea de intrare a bunului dat în leasing;

c) contractul de leasing să prevadă expres transferul către locatar, la momentul expirării contractului, al dreptului de proprietate asupra bunului care face obiectul leasingului;

d) perioada de leasing să depășească 75% din durata de funcționare utilă a bunului care face obiectul leasingului.

Din punct de vedere fiscal, în cazul leasingului financiar, locatarul este tratat ca proprietar al bunurilor primite în leasing.

19) *Contract de leasing operațional* – orice contract de leasing care nu îndeplinește nici una din condițiile contractului de leasing financiar.

20) *Reprezentanță* – desfășurarea de către nerezident în Republica Moldova a genurilor de activitate cu caracter pregătitor, auxiliar sau de alt caracter, în lipsa criteriilor de reprezentanță permanentă, prevăzute la pct.15). La genurile de activitate cu caracter pregătitor, auxiliar sau alt caracter, în particular, se atribuie:

a) utilizarea de instalații, exclusiv, în scopul depozitării sau expunerii produselor sau mărfurilor ce aparțin nerezidentului;

b) menținerea unui stoc de produse sau mărfuri ce aparțin nerezidentului, exclusiv în scopul depozitării sau expunerii;

c) menținerea unui stoc de produse sau mărfuri ce aparțin nerezidentului, exclusiv în scopul prelucrării de către o altă persoană;

d) menținerea unui loc fix de afaceri, exclusiv în scopul achiziționării mărfurilor de către nerezident;

e) menținerea unui loc fix de afaceri, exclusiv în scopul colectării și/sau distribuirii de informații, marketingului, publicității sau cercetării pieței mărfurilor (serviciilor), realizate de către nerezident, dacă asemenea activitate nu reprezintă o activitate de bază (obișnuită) a nerezidentului;

f) menținerea unui loc fix de afaceri în scopul semnării de către o persoană din numele nerezidentului a contractelor, dacă semnarea contractelor se efectuează în conformitate cu instrucțiunile detaliate în scris ale nerezidentului;

g) desfășurarea activității prevăzute la pct.15) lit.b), care nu depășește 6 luni.

21) *Piață* – sistem de relații economice ce se formează în procesul producției, circulației și distribuirii mărfurilor, prestării serviciilor, precum și circulației mijloacelor bănești, care se caracterizează prin libertatea subiecților la alegerea cumpărătorilor și vânzătorilor, determinarea prețurilor, formarea și folosirea resurselor.

22) *Piața comerțului cu ridicata (angro)* – tip de piață în cadrul căreia mărfurile, serviciile, de regulă, se comercializează de către unele persoane altor persoane ce desfășoară activitate de

întreprinzător, care ulterior utilizează mărfurile, serviciile în procesul de producție sau le comercializează pe piața comerțului cu amănuntul.

23) *Piața comerțului cu amănuntul* – tip de piață în cadrul căreia mărfurile, serviciile se comercializează populației pentru consum final.

24) *Piață cu reducere* – tip de piață în cadrul căreia oferta depășește cererea ori se comercializează mărfuri, servicii ce nu corespund standardelor de calitate sau sînt deteriorate în urma calamităților naturale, a catastrofelor, a altor evenimente excepționale care au avut loc ori vânzătorul are dificultăți financiare condiționate de insolvabilitate temporară, de lichidare sau de faliment, ori există alte situații similare cînd mărfurile, serviciile se oferă spre vânzare la un preț mai mic decît cel stabilit pe piață.

25) *Piață închisă* – tip de piață în cadrul căreia comercializarea mărfurilor, serviciilor se efectuează între coproprietari sau persoane interdependente. Prețurile de pe piața închisă nu constituie o dovadă a prețurilor de piață.

26) *Preț de piață, valoare de piață* – prețul mărfii, serviciului, format prin interacțiunea cererii și ofertei pe piața comerțului cu ridicata a mărfurilor, serviciilor identice, iar în cazul lipsei mărfurilor, serviciilor identice – în urma tranzacțiilor încheiate între persoanele ce nu sînt coproprietari sau persoane interdependente pe piața respectivă a comerțului cu ridicata. Tranzacțiile între coproprietari sau persoanele interdependente pot fi luate în considerare numai cu condiția că interdependența acestor persoane nu a influențat rezultatul tranzacției.

Drept surse de informație despre prețurile de piață, la momentul încheierii tranzacției, servesc:

a) informația organelor de stat de statistică și a organelor care reglementează formarea prețurilor; iar în cazul lipsei acesteia –

b) informația despre prețurile de piață, publicată în presă sau adusă la cunoștința opiniei publice prin intermediul mijloacelor de informare în masă; iar în cazul lipsei acesteia –

c) informația oficială și/sau dată publicității despre cotările bursiere (tranzacțiile care au avut loc) la bursa cea mai apropiată de sediul (domiciliul) vânzătorului (cumpărătorului), iar în cazul lipsei tranzacțiilor la bursa menționată ori comercializării (procurării) la o altă bursă – informația despre cotările bursiere ce au avut loc la această altă bursă, precum și informația despre cotările valorilor mobiliare de stat și ale obligațiunilor de stat.

Contribuabilul are dreptul să prezinte organelor fiscale informația, din alte surse, despre prețurile de piață la momentul transmiterii mărfurilor, serviciilor, iar organele fiscale au dreptul să folosească informația prezentată dacă există motive de a o considera veridică.

27) *Discont* – reducere din prețul mărfii, serviciului, valutei străine și al altor active financiare.

28) *Cod fiscal* – număr personal de identificare al contribuabilului, atribuit în modul stabilit de prezentul cod. Se consideră cod fiscal și nu necesită atribuire în modul prevăzut de prezentul cod:

a) numărul de identificare de stat atribuit de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat și indicat în decizia de înregistrare a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali supuși înregistrării de stat, conform prevederilor [Legii nr.220-XVI din 19 octombrie 2007](#) privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali;

b) numărul de identificare de stat atribuit de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat și indicat în certificatul de înregistrare a persoanelor juridice supuse înregistrării de stat, conform prevederilor [Legii nr.837-XIII din 17 mai 1996](#) cu privire la asociațiile obștești;

c) codul personal (IDNP) indicat pe versoul buletinului de identitate al persoanei fizice cetățean al Republicii Moldova;

d) seria și numărul pașaportului persoanei fizice cetățean al Republicii Moldova care nu dispune de buletin de identitate, iar dacă nu deține nici pașaport, codul fiscal reprezintă seria și numărul certificatului de naștere sau al altui act de identitate;

e) codul personal (IDNP) indicat pe versoul permisului de ședere al persoanei fizice cetățean străin sau apatrid care deține obiecte impozabile pe teritoriul Republicii Moldova sau care are obligații fiscale, iar în cazul lipsei permisului de ședere, codul fiscal reprezintă seria și numărul (fără spații) al pașaportului persoanei respective din țara de origine.

29) *Subdiviziune* – unitate structurală a întreprinderii, instituției, organizației (filială, reprezentanță, sucursală, secție, magazin, depozit etc.), situată în afara locului ei de reședință de bază, care exercită unele din atribuțiile acesteia.

30) *Cod al subdiviziunii* – număr atribuit de organul fiscal subdiviziunii contribuabilului în modul stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat. Procesul de atribuire a numărului de către organul fiscal va avea loc în baza analizei cererii și a copiilor de pe documentele prin care se confirmă constituirea subdiviziunilor prezentate de contribuabili. Nu este necesară prezentarea altor documente de către contribuabili sau emiterea documentelor (certificatelor, autorizațiilor, confirmărilor etc.) de către organul fiscal.

[Pct.31) art.5 abrogat prin [Legea nr.235 din 26.10.2012](#), în vigoare 07.12.2012]

32) *Datorie compromisă* – creanță care este nerambursabilă în cazurile în care:

a) agentul economic lichidat nu are succesori de drepturi;

b) persoana juridică sau fizică care desfășoară activitate de întreprinzător, declarată insolubilă, nu are bunuri;

c) persoana fizică care nu desfășoară activitate de întreprinzător și gospodăria țărănească (de fermier) sau întreprinzătorul individual nu are, în decurs de 2 ani din ziua apariției datoriei, bunuri sau este în insuficiență de bunuri ce ar putea fi percepute în vederea stingerii acestei datorii;

d) persoana fizică a decedat și nu mai există persoane obligate prin lege să onoreze obligațiile acesteia;

e) persoana fizică, inclusiv membrii gospodăriei țărănești (de fermier) sau întreprinzătorul individual, care și-a părăsit domiciliul nu poate fi găsită în decursul termenului de prescripție stabilit de legislația civilă;

f) există actul respectiv al instanței de judecată sau al executorului judecătoresc (decizie, încheiere sau alt document prevăzut de legislația în vigoare) potrivit căruia perceperea datoriei nu este posibilă.

Calificarea datoriei drept compromisă, în cazurile specificate mai sus, are loc doar în baza documentului corespunzător prin care se confirmă apariția circumstanței respective de implicare într-o formă juridică în condițiile legii.

33) *Facilitate (înlesnire) fiscală* – suma impozitului sau taxei nevărsată la buget sub formele stabilite la art.6 alin.(9) lit.g).

34) *Agent cu statut dependent* – orice persoană care, în baza contractului cu un nerezident:

a) reprezintă interesele nerezidentului în Republica Moldova;

b) acționează în Republica Moldova în numele acestui nerezident;

c) are și, de regulă, utilizează în Republica Moldova împuternicirea de a încheia contracte sau de a coordona condițiile lor esențiale în numele nerezidentului, creînd în urma acestora consecințe juridice pentru nerezidentul dat.

35) *Agent cu statut independent* – orice persoană care nu corespunde cerințelor pct.34);

36) *Servicii profesionale* – activități independente de ordin științific, literar, artistic, educativ sau pedagogic, precum și activități independente ale medicilor, juriștilor, inginerilor, arhitecților, dentiștilor, auditorilor și contabililor, desfășurate în conformitate cu legislația în vigoare.

[Pct.37) art.5 abrogat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

38) *Campanie promoțională* – modalitate de promovare a vânzărilor prin organizarea de concursuri, jocuri, loterii anunțate public și desfășurate pe o perioadă de timp limitată, cu acordarea de cadouri, premii, câștiguri.

39) *Mare contribuabil* – contribuabilul identificat conform criteriilor de selectare a marilor contribuabili, elaborate de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor, și inclus în Lista agenților economici – mari contribuabili.

40) *Dispozitive și sisteme pentru înregistrarea operațiunilor cu numerar:*

a) *mașină de casă și de control cu memorie fiscală* (în continuare – *mașină de casă și de control*) – aparat pentru înregistrarea operațiunilor de casă, inclusiv pentru păstrarea și imprimarea informației gestionare și financiare la efectuarea decontărilor bănești în numerar, a cărui construcție înglobează un modul fiscal ce controlează memoria fiscală și dispozitive de imprimare și afișare, asigurînd protecția algoritmilor de lucru și a datelor împotriva modificărilor neautorizate;

b) *sistemul informatic “Gateway Fiscal”* – platformă hardware și software, a cărei construcție înglobează un nod intermediar de transmitere în timp real a informației gestionare și financiare la executarea operațiunii de plată de la terminalele de plată în numerar (terminal cash-in), prin canale digitale securizate, în sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat, asigurînd protecția algoritmilor de lucru și a datelor împotriva modificărilor neautorizate.

40¹) *Instrument de plată* – dispozitiv (dispozitive) personalizat (e) (card de plată, telefon mobil etc.) și/sau orice serie de proceduri (tehnice – coduri PIN, TAN, alte tipuri de coduri, login/parolă etc. sau funcționale – transfer de credit, debitare directă) convenite între utilizatorul serviciilor de plată și prestatorul de servicii de plată și folosite de utilizatorul serviciilor de plată pentru a iniția un ordin de plată;

41) *An fiscal* – an calendaristic, care începe cu 1 ianuarie și se termină cu 31 decembrie.

42) *Certificat de atribuire a codului fiscal* – document care confirmă luarea la evidența fiscală. Certificatul de atribuire a codului fiscal se eliberează în modul stabilit de prezentul cod, cu excepția contribuabililor pentru care codul fiscal este cel atribuit în conformitate cu pct.28) lit.a), b), c), d) și e).

44) *Mostre de mărfuri* – orice articol care reprezintă un tip de marfă ale cărui mod de prezentare și cantitate, pentru mărfuri de același tip, nu permit folosirea sa în alte scopuri decît pentru obținerea de comenzi pentru mărfuri de tipul celor pe care le reprezintă.

[Art.5 modificat prin [Legea nr.181 din 22.07.2016](#), în vigoare 19.08.2016]

[Art.5 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.5 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.5 modificat prin [Legea nr.235 din 26.10.2012](#), în vigoare 07.12.2012]

[Art.5 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.5 completat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

[Art.5 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.5 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 6. Impozite și taxe și tipurile lor

(1) *Impozitul* este o plată obligatorie cu titlu gratuit, care nu ține de efectuarea unor acțiuni determinate și concrete de către organul împuternicit sau de către persoana cu funcții de răspundere a acestuia pentru sau în raport cu contribuabilul care a achitat această plată.

(2) *Taxa* este o plată obligatorie cu titlu gratuit, care nu este impozit.

(3) Alte plăți efectuate în limitele relațiilor reglementate de legislația nefiscală nu fac parte din categoria plăților obligatorii, denumite impozite și taxe.

(4) În Republica Moldova se percep impozite și taxe de stat și locale.

(5) Sistemul impozitelor și taxelor de stat include:

a) impozitul pe venit;

b) taxa pe valoarea adăugată;

c) accizele;

d) impozitul privat;

e) taxa vamală;

f) taxele rutiere;

g) impozitul pe avere.

(6) Sistemul impozitelor și taxelor locale include:

a) impozitul pe bunurile imobiliare;

a¹) impozitul privat;

b) taxele pentru resursele naturale;

c) taxa pentru amenajarea teritoriului;

d) taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale;

e) taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei);

f) taxa de aplicare a simbolicii locale;

g) taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii;

h) taxa de piață;

i) taxa pentru cazare;

j) taxa balneară;

k) taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe rutele municipale, orășenești și satești (comunale);

l) taxa pentru parcare;

m) taxa de la posesorii de câini;

[Lit.m) alin.(6) art.6 introdusă prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

[Lit.m) alin.(6) art.6 abrogată prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Lit.n) alin.(6) art.6 abrogată prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Lit.o) alin.(6) art.6 abrogată prin [Legea nr.324 din 27.12.2012](#), în vigoare 11.01.2013]

p) taxa pentru parcaj;

[Lit.p) alin.(6) art.6 introdusă prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

[Lit.p) alin.(6) art.6 abrogată prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Lit.q) alin.(6) art.6 abrogată prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

r) taxa pentru salubritate;

[Lit.r) alin.(6) art.6 introdusă prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

[Lit.r) alin.(6) art.6 abrogată prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

s) taxa pentru dispozitivele publicitare.

(7) Relațiile ce țin de toate impozitele și taxele enumerate la alin.(5) și (6) se reglementează de prezentul cod și de alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta.

(8) Impozitele și taxele enumerate la alin.(5) și (6) se bazează pe următoarele principii:

a) neutralitatea impunerii – asigurarea prin legislația fiscală a condițiilor egale investitorilor, capitalului autohton și străin;

b) certitudinea impunerii – existența de norme juridice clare, care exclud interpretările arbitrare, claritate și precizie a termenelor, modalităților și sumelor de plată pentru fiecare contribuabil, permițând acestuia o analiză ușoară a influenței deciziilor sale de management financiar asupra sarcinii lui fiscale;

c) echitatea fiscală – tratare egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale;

d) stabilitatea fiscală – efectuare a oricăror modificări și completări ale prevederilor legislației fiscale nemijlocit prin modificarea și completarea prezentului cod;

e) randamentul impozitelor – perceperea impozitelor și taxelor cu minimum de cheltuieli, cât mai acceptabile pentru contribuabili.

(9) La stabilirea impozitelor și taxelor se determină următoarele elemente:

a) obiectul impunerii – materia impozabilă;

b) subiectul impunerii (contribuabilul) – persoana specificată la art.5 pct.2);

c) sursa de plată a impozitului sau taxei – sursa din care se achită impozitul sau taxa;

d) unitatea de impunere – unitatea de măsură care exprimă dimensiunea obiectului impozabil;

e) cota (cotele) de impunere – quantumul unitar al impozitului sau taxei în raport cu obiectul impozabil;

f) termenul de achitare a impozitelor sau taxelor – perioada în decursul căreia contribuabilul este obligat să achite impozitul sau taxa sub formă de interval de timp sau zi fixă a plății;

g) facilitățile (înlesnirile) fiscale – elemente de care se ține seama la estimarea obiectului impozabil, la determinarea quantumului impozitului sau taxei, precum și la încasarea acestuia, sub formă de:

- scutire parțială sau totală de impozit sau taxă;

- scutire parțială sau totală de plata impozitelor sau taxelor;

- cote reduse ale impozitelor sau taxelor;

- reducerea obiectului impozabil;

- amânări ale termenului de achitare a impozitelor sau taxelor;

- eșalonări ale obligației fiscale.

Scutirile specificate la articolele 33, 34 și 35 și cota zero la aplicarea TVA nu se consideră facilități (înlesniri) fiscale.

(10) Impozitele și taxele percepute în conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta reprezintă surse de venituri ale bugetului de stat și ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale. Impozitul privat se virează la bugetul de stat sau la bugetul unității administrativ-teritoriale, în funcție de apartenența bunului. Impozitul pe venitul persoanelor fizice și taxele rutiere (în partea ce ține de taxa pentru folosirea drumurilor de

către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova) reprezintă surse de reglementare a veniturilor sistemului bugetar. Pentru unitatea teritorială autonomă cu statut juridic special, surse de reglementare a veniturilor sistemului bugetar sînt de asemenea impozitul pe venitul persoanelor juridice (colectat pe teritoriul unității teritoriale autonome), taxa pe valoarea adăugată (în partea ce ține de taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și serviciile prestate de agenții economici din unitatea autonomă) și accizele la mărfurile (producția) supuse accizelor, fabricate pe teritoriul unității date.

[Art.6 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.01.2016]

[Art.6 modificat prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

[Art.6 modificat prin [Legea nr.267 din 01.11.2013](#), în vigoare 01.01.2014 - pentru raioanele Basarabeasca, Ociuța, Rîșcani și municipiul Chișinău; pentru celelalte raioane, municipiul Bălți și UTA Găgăuzia - în vigoare 01.01.2015]

[Art.6 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 7. Stabilirea, modificarea și anularea impozitelor și taxelor de stat și locale

(1) Impozitele și taxele de stat și locale se stabilesc, se modifică sau se anulează exclusiv prin modificarea și completarea prezentului cod.

(1¹) Modificările și/sau completările prezentului cod și ale legilor de punere în aplicare a titlurilor [Codului fiscal](#) se pun în aplicare peste 180 de zile calendaristice de la data publicării legii de modificare și/sau de completare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Pe parcursul anului fiscal (calendaristic), stabilirea de noi impozite și taxe de stat și locale, în afară de cele prevăzute de prezentul cod, sau anularea ori modificarea impozitelor și taxelor în vigoare privind determinarea subiecților impunerii și a bazei impozabile, modificarea cotelor și aplicarea facilităților fiscale se permit numai concomitent cu modificarea corespunzătoare a bugetului de stat și a bugetelor unităților administrativ-teritoriale.

[Alin.(3) art.7 abrogat prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

[Alin.(3) art.7 introdus prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Alin.(3) art.7 abrogat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

(4) Deciziile autorităților administrației publice – ale municipiilor, orașelor, satelor (comunelor), precum și ale altor unități administrativ-teritoriale instituite în condițiile legislației, – cu privire la punerea în aplicare, la modificarea, în limitele competenței lor, a cotelor, a modului și termenelor de achitare și la aplicarea facilităților se adoptă pe parcursul anului fiscal concomitent cu modificările corespunzătoare ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale.

(5) Pentru executarea prevederilor art.6 alin.(10), contribuabilii care au subdiviziuni și/sau obiecte impozabile calculează și sting prin achitare obligațiile fiscale aferente subdiviziunilor/obiectelor impozabile corespunzător locului amplasării acestora (cu excepția taxei pe valoarea adăugată, a accizelor, a taxelor destinate transferării în fondul rutier și a impozitului pe venit stabilit conform cap.7¹ din titlul II).

(6) Subdiviziunile amplasate în unitățile administrativ-teritoriale, al căror buget nu constituie parte componentă a bugetului public național, plătesc impozitele și taxele la bugetul unității administrativ-teritoriale unde se află reședința de bază a întreprinderii, instituției, organizației.

[Art.7 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.7 completat prin [Legea nr.109 din 28.05.2015](#), în vigoare 12.06.2015]

[Art.7 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.01.2015]

[Art.7 modificat prin [Legea nr.267 din 01.11.2013](#), în vigoare 01.01.2014 - pentru raioanele Basarabeasca, Ocnița, Rîșcani și municipiul Chișinău; pentru celelalte raioane, municipiul Bălți și UTA Găgăuzia - în vigoare 01.01.2015]

[Art.7 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 8. Drepturile și obligațiile contribuabilului

(1) Contribuabilul are dreptul:

a) să obțină pe gratis de la inspectoratul fiscal de stat teritorial și serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale informații despre impozitele și taxele în vigoare, precum și despre actele normative care reglementează modul și condițiile de achitare a acestora;

b) să se bucure de o atitudine corectă din partea organelor cu atribuții de administrare fiscală și a persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora;

c) să-și reprezinte interesele în organele cu atribuții de administrare fiscală personal sau prin intermediul reprezentantului său;

d) să direcționeze anual un quantum procentual de 2% din suma impozitului pe venit calculat anual la buget către beneficiarii desemnării procentuale potrivit art.15² dacă nu are datorii la impozitul pe venit pentru perioadele fiscale anterioare;

e) să obțină amânarea, eșalonarea, trecerea în cont a impozitelor în modul și în condițiile prevăzute de prezentul cod;

f) să prezinte organelor cu atribuții de administrare fiscală și persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora explicații referitoare la calcularea și achitarea impozitelor și taxelor;

g) să conteste, în modul stabilit de legislație, deciziile, acțiunile sau inacțiunea organelor cu atribuții de administrare fiscală și ale persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora;

h) să beneficieze de alte drepturi stabilite de legislația fiscală;

i) să beneficieze de facilitățile fiscale, la care are dreptul conform legislației fiscale, pe perioada fiscală în care a întrunit toate condițiile stabilite.

(2) Contribuabilul este obligat:

a) să respecte modul stabilit de înregistrare (reînregistrare) de stat și de desfășurare a activității de întreprinzător;

b) să se pună la evidență la organul fiscal în a cărui rază își are sediul stabilit în documentele de constituire (înregistrare) și să primească certificatul de atribuire a codului fiscal. Aceste prevederi nu se aplică persoanelor al căror număr de identificare de stat reprezintă codul fiscal, cu excepția contribuabililor pentru care codul fiscal este cel atribuit în conformitate cu art.5 pct.28) lit.a), b), c), d) și e). Contribuabilii care sînt înregistrați de către organele abilitate cu dreptul de înregistrare de stat se iau la evidența organului fiscal respectiv conform informației prezentate de către aceste organe;

c) să țină evidența contabilă conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte organului fiscal și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, să asigure integritatea documentelor de evidență contabilă în conformitate cu cerințele legislației, să efectueze încasările bănești în numerar prin intermediul dispozitivelor și sistemelor pentru înregistrarea operațiunilor cu numerar, respectînd reglementările aprobate de Guvern, inclusiv Lista genurilor de activitate al căror specific permite efectuarea încasărilor bănești în numerar fără aplicarea mașinilor de casă și de control;

d) să prezinte informații veridice despre veniturile rezultate din orice activitate de întreprinzător, precum și despre alte obiecte ale impunerii;

e) să achite la buget, la timp și integral, ținând cont de prevederile art.7 alin.(5), sumele calculate ale impozitelor și taxelor, asigurând exactitatea și veridicitatea dărilor de seamă fiscale prezentate;

f) în caz de control al respectării legislației fiscale, să prezinte, la prima cerere, persoanelor cu funcții de răspundere ale organelor cu atribuții de administrare fiscală documentele de evidență, dările de seamă fiscale și alte documente și informații privind desfășurarea activității de întreprinzător, calcularea și achitarea la buget a impozitelor și taxelor și acordarea facilităților, să permită accesul, în cazul ținerii evidenței computerizate, la sistemul electronic de evidență contabilă;

g) în caz de control al respectării legislației fiscale, să asigure persoanelor cu funcții de răspundere ale organelor cu atribuții de administrare fiscală accesul liber în spațiile de producție, în depozite, în localurile de comerț, în alte încăperi și locuri (cu excepția încăperilor utilizate exclusiv ca spațiu locativ) pentru inspectarea lor în scopul verificării autenticității datelor din documentele contabile, din dările de seamă, din declarațiile fiscale, din calcule, precum și a verificării îndeplinirii obligațiilor față de buget;

h) să asiste la efectuarea controlului privind respectarea legislației fiscale, să semneze actele privind rezultatul controlului, să dea explicații în scris sau oral;

i) în caz de calculare greșită și determinare incorectă de către organele fiscale a sumei impozitului, penalității, dobânzii sau amenzii, să dovedească acest lucru prin documente justificative;

j) să îndeplinească deciziile adoptate de organele cu atribuții de administrare fiscală și alte organe investite cu funcții de control pe marginea rezultatelor controalelor efectuate, respectând cerințele legislației fiscale;

k) să îndeplinească alte obligații prevăzute de legislația fiscală.

(3) În caz de absență a conducătorului întreprinderii, obligațiile prevăzute la alin.(2) lit.f) și g) sînt îndeplinite de alte persoane cu funcții de răspundere, gestionare ale subiectului impunerii, în limitele competenței lor.

[Art.8 completat prin [Legea nr.181 din 22.07.2016](#), în vigoare 19.08.2016]

[Art.8 modificat prin [Legea nr.177 din 21.07.2016](#), în vigoare 12.08.2016]

[Art.8 modificat prin [Legea nr.158 din 18.07.2014](#), în vigoare 15.08.2014]

[Art.8 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.8 modificat prin [Legea nr.235 din 26.10.2012](#), în vigoare 07.12.2012]

[Art.8 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.8 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.8 completat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 01.01.2012]

[Art.8 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.8 completat prin [Legea nr.113-XVI din 22.05.2008](#), în vigoare 13.06.2008]

[Art.8 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 9. Administrarea fiscală

Administrarea fiscală reprezintă activitatea organelor de stat împuternicite și responsabile de asigurarea colectării depline și la termen a impozitelor și taxelor, a penalităților și amenzilor în bugetele de toate nivelurile, precum și de efectuarea acțiunilor de urmărire penală în caz de existență a unor circumstanțe ce atestă comiterea infracțiunilor fiscale.

Articolul 10. Activitatea organelor cu atribuții de administrare fiscală

(1) Organizarea activității și funcționarea organelor cu atribuții de administrare fiscală sînt reglementate de legislația Republicii Moldova și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Organele cu atribuții de administrare fiscală și persoanele cu funcție de răspundere ale acestora care nu își îndeplinesc corespunzător obligațiile poartă răspundere în conformitate cu legislația.

Articolul 11. Apărarea drepturilor și intereselor contribuabilului

(1) Apărarea drepturilor și intereselor contribuabilului se face pe cale judiciară sau pe alte căi prevăzute de prezentul cod și de alte acte ale legislației. Toate îndoielile apărute la aplicarea legislației fiscale se vor interpreta în favoarea contribuabilului.

(2) Pagubele pricinuite contribuabilului ca urmare a îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de către organul cu atribuții de administrare fiscală și persoanele cu funcții de răspundere ale acestuia se recuperează în conformitate cu legislația.

(3) Organele fiscale perfectează materialele pentru a restitui contribuabilului suma plătită în plus și dobînda calculată la această sumă (inclusiv mijloacele decontate ilicit de pe conturile contribuabilului conform dispozițiilor organelor fiscale), în modul stabilit.

TITLUL II IMPOZITUL PE VENIT

Capitolul 1 DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 12. Noțiuni

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:

1) *Royalty (redevență)* – plăți de orice natură primite în calitate de recompensă pentru utilizarea ori transmiterea dreptului de utilizare a oricărui drept de autor și/sau a drepturilor conexe, inclusiv asupra unei opere literare, artistice sau științifice, inclusiv filme de cinema și filme sau benzi pentru televiziune sau radiodifuziune, a oricărui brevet de invenție, marcă comercială, design sau model, plan, produs soft, formulă secretă sau proces, pentru utilizarea ori transmiterea dreptului de utilizare a informației referitoare la experiența în domeniul industrial, comercial sau științific.

2) *Anuități* – plăți regulate ale sumelor de asigurare, ale pensiilor sau indemnizațiilor (prestațiilor).

3) *Dividend* – venit obținut din repartizarea profitului net între acționari (asociați) în conformitate cu cota de participație deținută în capitalul social, cu excepția venitului obținut în cazurile lichidării complete a agentului economic conform art.57 alin.(2).

4) *Venit impozabil* – venitul brut, inclusiv facilitățile acordate de angajator, obținut de contribuabil din toate sursele într-o anumită perioadă fiscală, cu excepția deducerilor și scuturilor, aferente acestui venit, la care are dreptul contribuabilul conform legislației fiscale.

4¹) *Venit estimat* – venit apreciat (rezultat) prin aplicarea metodelor și surselor indirecte în cadrul controalelor fiscale, inclusiv ca urmare a instituirii posturilor fiscale.

5) *Venit din investiții* – venit obținut din investițiile de capital și din investițiile în activele financiare, dacă participarea contribuabilului la organizarea acestei activități nu este regulată, permanentă și substanțială.

6) *Venit financiar* – venit obținut sub formă de royalty (redevență), anuități, de la darea bunurilor în arendă, locațiune, de la uzufruct, pe diferența de curs valutar, de la activele ce au intrat în mod gratuit, alte venituri obținute ca rezultat al activității financiare, dacă participarea contribuabilului la organizarea acestei activități nu este regulată, permanentă și substanțială.

7) *Dobândă, venit sub formă de dobândă* – orice venit obținut conform creanțelor de orice fel (indiferent de modul întocmirii), inclusiv veniturile de pe depunerile bănești, veniturile obținute în baza unui contract de leasing financiar.

8) *Opțiōn* – condiție care prevede dreptul la alegere.

9) *Contract future* – tip de tranzacție încheiată la bursa de valori sau la bursa de mărfuri.

10) *Distribuire* – plățile efectuate de către un agent economic în folosul unuia sau mai multor proprietari care au dreptul la încasarea acestor plăți.

11) *Deducere* – sumă care, la calcularea venitului impozabil, se scade din venitul brut al contribuabilului conform prevederilor legislației fiscale.

12) *Scutire* – sumă care, la calcularea venitului impozabil, se scade din venitul brut al contribuabilului conform art.33, 34 și 35.

13) *Trecere în cont* – sumă reținută și/sau achitată prealabil cu care contribuabilul are dreptul să micșoreze suma impozitului.

14) *Cîștiguri* – veniturile brute obținute de la jocurile de noroc, loterii și de la campaniile promoționale atît în formă monetară, cît și nemonetară.

15) *Desemnare procentuală* – proces în care contribuabilii direcționează un quantum procentual de 2% din suma impozitului pe venit calculat anual la buget către beneficiarii desemnării procentuale conform art.15².

[Art.12 modificat prin [Legea nr.177 din 21.07.2016](#), în vigoare 12.08.2016]

[Art.12 completat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.12 completat prin [Legea nr.158 din 18.07.2014](#), în vigoare 15.08.2014]

[Art.12 completat prin [Legea nr.307 din 26.12.2012](#), în vigoare 04.02.2013]

[Art.12 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.12 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.12 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.12 completat prin [Legea nr.144-XVI din 27.06.2008](#), în vigoare 01.01.2009]

[Art.12 completat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 12¹. Perioada fiscală privind impozitul pe venit

(1) Prin perioadă fiscală privind impozitul pe venit se înțelege anul calendaristic la încheierea căruia se determină venitul impozabil și se calculează suma impozitului care trebuie achitată.

(2) Pentru întreprinderile nou-create, perioadă fiscală se consideră perioada de la data înregistrării întreprinderii pînă la finele anului calendaristic.

(3) Pentru întreprinderile lichidate sau reorganizate, perioadă fiscală se consideră perioada de la începutul anului calendaristic pînă la data radierii întreprinderii din Registrul de stat.

Articolul 13. Subiecții impunerii

(1) *Subiecți ai impunerii* sînt:

a) persoanele juridice și fizice rezidente ale Republicii Moldova, cu excepția societăților specificate la art.5 pct.9), care desfășoară activitate de întreprinzător, precum și persoanele care practică activitate profesională, care, pe parcursul perioadei fiscale, obțin venit din orice surse aflate în Republica Moldova, precum și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova;

b) persoanele fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător și pe parcursul perioadei fiscale obțin venituri impozabile din orice surse aflate în Republica Moldova și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea lor în Republica Moldova;

c) persoanele fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător și obțin venit din investiții și financiar din orice surse aflate în afara Republicii Moldova;

d) persoanele fizice rezidente cetățeni străini și apatrizi care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova și obțin venit din orice surse aflate în Republica Moldova și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea lor în Republica Moldova, cu excepția venitului din investiții și financiar din orice surse aflate în afara Republicii Moldova;

e) persoanele fizice nerezidente care nu desfășoară activitate de întreprinzător pe teritoriul Republicii Moldova și pe parcursul perioadei fiscale obțin venituri conform capitolului 11 din prezentul titlu.

(2) Subiecții impunerii sînt obligați să declare venitul brut obținut din toate sursele.

[Art.13 completat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

[Art.13 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.13 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

Articolul 14. Obiectul impunerii

(1) *Obiect al impunerii* îl constituie:

a) venitul din orice surse aflate în Republica Moldova, precum și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova, cu excepția deducerilor și scutirilor la care au dreptul, obținut de persoanele juridice și fizice rezidente ale Republicii Moldova care desfășoară activitate de întreprinzător, precum și de persoanele care practică activitate profesională;

b) venitul din orice surse aflate în Republica Moldova, inclusiv facilitățile acordate de angajator, precum și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea în Republica Moldova, cu excepția deducerilor și scutirilor la care au dreptul, obținut de persoanele fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător;

c) venitul din investiții și financiar din orice surse aflate în afara Republicii Moldova, obținut de persoanele fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător;

d) venitul din orice surse aflate în Republica Moldova și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova pentru activitatea în Republica Moldova, cu excepția venitului din investiții și financiar din orice surse aflate în afara Republicii Moldova, obținut de persoanele fizice rezidente cetățeni străini și apatrizi care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova;

e) venitul obținut în Republica Moldova de persoanele fizice nerezidente care nu desfășoară activitate de întreprinzător pe teritoriul Republicii Moldova.

Notă: Alin.(1¹) art.14 introdus prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), a fost abrogat ulterior prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012

[Alin.(1¹) art.14 introdus prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 01.01.2012]

Notă: Alin.(1²) art.14 introdus prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), a fost abrogat ulterior prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012

[Alin.(1²) art.14 introdus prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 01.01.2012]

(2) Sursele de venit sînt stabilite în cap.2 și 11.

(3) Prin derogare de la prevederile alin.(1) și (2) ale prezentului articol, obiect al impunerii pentru câștigurile și veniturile specificate la art.90¹ alin.(3), (3¹), (3³), (3⁴) și (3⁵) este exclusiv acest câștig și/sau venit.

[Art.14 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.14 modificat prin [Legea nr.166 din 11.10.2013](#), în vigoare 01.11.2013]

[Art.14 modificat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

[Art.14 completat prin [Legea nr.144-XVI din 27.06.2008](#), în vigoare 01.01.2009]

[Art.14 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

[Art.14 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

[Art.14 modificat prin [Legea nr.111-XVI din 27.04.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 15. Cotele de impozit

Suma totală a impozitului pe venit se determină:

a) pentru persoane fizice și întreprinzători individuali, în mărime de:

- 7% din venitul anual impozabil ce nu depășește suma de 29640 lei;

- 18% din venitul anual impozabil ce depășește suma de 29640 lei;

b) pentru persoanele juridice – în mărime de 12% din venitul impozabil;

c) pentru gospodăriile țărănești (de fermier) – în mărime de 7% din venitul impozabil;

d) pentru agenții economici al căror venit a fost estimat în conformitate cu art.225 și 225¹ – în mărime de 15% din depășirea venitului estimat față de venitul brut înregistrat în evidența contabilă de agentul economic.

[Art.15 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.01.2015]

[Art.15 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.15 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]

[Art.15 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.15 completat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 01.01.2012]

[Art.15 completat prin [Legea nr.144-XVI din 27.06.2008](#), în vigoare 01.01.2009]

[Art.15 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

[Art.15 modificat prin [Legea nr.111-XVI din 27.04.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 15¹. Modul de determinare a obligațiilor fiscale

Determinarea obligațiilor fiscale, în conformitate cu prevederile prezentului titlu, se efectuează în modul stabilit de Guvern.

Articolul 15². Desemnarea procentuală

(1) Contribuabilul persoană fizică rezidentă care nu are datorii la impozitul pe venit pentru perioadele fiscale anterioare este în drept de a desemna un quantum procentual de 2% din suma impozitului pe venit calculat anual la buget către unul dintre beneficiarii indicați la alin.(4).

(2) Desemnarea procentuală se efectuează începînd cu 1 ianuarie al anului următor anului fiscal pentru care se face desemnarea procentuală pînă la data-limită de prezentare a declarației cu privire la impozitul pe venit, în modul stabilit de Guvern.

(3) Beneficiarii desemnării procentuale sînt:

a) asociațiile obștești, fundațiile și instituțiile private înregistrate în Republica Moldova care desfășoară activități de utilitate publică în conformitate cu art.30 al Legii cu privire la asociațiile obștești, cu condiția că acestea își desfășoară activitatea timp de cel puțin un an pînă la solicitarea înregistrării în lista menționată la alin.(4) și nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare;

b) cultele religioase și părțile componente ale acestora înregistrate în Republica Moldova care desfășoară activități sociale, morale, culturale sau de caritate, cu condiția că acestea își

desfășoară activitatea timp de cel puțin un an pînă la solicitarea înregistrării în lista menționată la alin.(4) și nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare.

(4) Lista beneficiarilor în drept să participe la desemnarea procentuală se stabilește anual de Ministerul Justiției și se publică pe pagina web oficială a acestuia pînă la data de 31 decembrie a anului pentru care se face desemnarea, conform modului stabilit de Guvern.

(5) Mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale se vor utiliza în scopurile stabilite de legislația în vigoare.

(6) Mecanismul de desemnare procentuală și de transfer al desemnărilor procentuale către beneficiari, precum și de control al utilizării acestor sume, se stabilește de Guvern.

(7) Beneficiarii desemnării procentuale poartă răspundere potrivit legii pentru neraportarea utilizării sumelor obținute în urma desemnării procentuale și pentru utilizarea contrar destinației a acestor sume. Sumele neraportate și utilizate contrar destinației se restituie la buget.

[Art.15² în redacția [Legii nr.177 din 21.07.2016](#), în vigoare 12.08.2016]

[Art.15² introdus prin [Legea nr.158 din 18.07.2014](#), în vigoare 15.08.2014]

Articolul 16. Trecerea în cont a impozitelor

Contribuabilul are dreptul să treacă în cont suma reținută și/sau achitată prealabil, conform prevederilor cap.12, 13, 14 și 15 din prezentul titlu, cu excepția art.90¹ și 91.

[Art.16 în redacția [Legii nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 17. Impozitarea venitului proprietarului decedat

Veniturile generate de proprietatea persoanei decedate se consideră venituri ale moștenitorului după acceptarea succesiunii.

[Art.17 în redacția [Legii nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.17 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Capitolul 2

COMPOZIȚIA VENITULUI

Articolul 18. Sursele de venit impozabile

În venitul brut se includ:

a) venitul provenit din activitatea de întreprinzător, din activitatea profesională sau din alte activități similare;

b) venitul de la activitatea societăților obținut de către membrii societăților și venitul obținut de către acționarii fondurilor de investiții, conform prevederilor cap.9;

c) plățile pentru munca efectuată și serviciile prestate (inclusiv salariile), facilitățile acordate de angajator, onorariile, comisioanele, primele și alte retribuții similare;

d) venitul din chirie (arendă);

e) creșterea de capital definită la art.37 alin.(7);

f) venitul aferent provizioanelor neutilizate conform art.24 alin.(16), art.31 alin.(6);

f¹) suma diminuărilor reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale în urma îmbunătățirii calității acestora pe parcursul anului fiscal;

f²) suma diminuărilor provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerestituirea împrumuturilor și a dobânzilor aferente în urma îmbunătățirii calității și/sau rambursării acestora pe parcursul anului fiscal;

g) venitul obținut sub formă de dobîndă;

h) royalty (redevențe);

i) anuitățile, inclusiv primite în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte; sumele și despăgubirile de asigurare primite în baza contractelor de asigurare și coasigurare și neutilizate conform art.22. Excepție fac cele prevăzute la art.20 lit.a);

j) venitul rezultat din neachitarea datoriei de către agentul economic, cu excepția cazurilor când formarea acestei datorii este o urmare a insolvenței contribuabilului;

k) dotațiile de stat, primele și premiile care nu sînt specificate ca neimpozabile în legile prin care se stabilesc aceste plăți;

l) sumele obținute de pe urma acordului (convenției) de neangajare în activitatea de concurență;

[Lit.m) art.18 abrogată prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

n) veniturile obținute, conform legislației, ca urmare a aplicării clauzei penale, în formă de despăgubire pentru venitul ratat, precum și ca urmare a reținerii arvunei sau restituirii arvunei;

o) alte venituri care nu au fost specificate la literele menționate și care nu sînt neimpozabile conform legislației fiscale.

[Art.18 completat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.18 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.18 completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]

[Art.18 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.18 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.18 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.18 completat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

[Art.18 modificat prin [Legea nr.111-XVI din 27.04.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 19. Facilități acordate de angajator

Facilitățile impozabile acordate de angajator includ:

a) plățile acordate salariatului de către angajator pentru recuperarea cheltuielilor personale, precum și plățile în favoarea lucrătorului, efectuate altor persoane, cu excepția plăților în bugetul asigurărilor sociale de stat și a primelor de asigurare obligatorie de stat, a plăților menționate la art.24 alin.(20), precum și a plăților aferente cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului, conform modului stabilit de Guvern;

b) suma anulată a datoriei salariatului față de angajator;

c) suma plătită suplimentar de angajator la orice plată a salariatului pentru locuința acordată de către angajator;

d) suma dobînzii, determinată reieșind din diferența pozitivă dintre rata de bază (rotunjită pînă la următorul procent întreg) stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune (rata dobînzii aplicată la operațiunile de politică monetară pe termen scurt – pentru împrumuturile acordate pe un termen de pînă la 5 ani; rata dobînzii la creditele pe termen lung – pentru împrumuturile acordate pe un termen mai mare de 5 ani) și rata dobînzii calculată pentru împrumuturile acordate de către angajator salariatului, în funcție de termenul lor de acordare;

e) cheltuielile angajatorului pentru darea proprietății în folosință salariatului în scopuri personale:

- în cazul în care bunurile sînt proprietate a angajatorului, cheltuielile acestuia, determinate în procente din baza valorică, pentru fiecare bun dat în folosință, în funcție de categoria de

proprietate prevăzută la art.26 alin.(6): I – 0,0082%, II – 0,0137%, III – 0,0274%, IV – 0,0548% și V – 0,0822%, pentru fiecare zi de folosință;

- în cazul în care bunurile nu sînt proprietate a angajatorului – cheltuielile acestuia pentru obținerea dreptului de folosință asupra bunurilor, pentru fiecare zi de folosință.

[Art.19 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.19 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.19 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.19 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.19 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 20. Sursele de venit neimpozabile

În venitul brut nu se includ următoarele tipuri de venit:

a) anuitățile sub formă de drepturi de asigurări sociale achitate din bugetul asigurărilor sociale de stat și drepturi de asistență socială achitate din bugetul de stat, specificate de legislația în vigoare, inclusiv primite în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte; sumele și despăgubirile de asigurare, primite în baza contractelor de asigurare și coasigurare, exclusiv primite în cazul înlocuirii forțate a proprietății conform art.22;

b) despăgubirile și indemnizațiile unice primite, conform legislației, în urma unui accident de muncă sau în urma unei boli profesionale, de salariați ori de moștenitorii lor legali;

c) plățile, precum și alte forme de compensații acordate în caz de boală, de traumatisme, sau în alte cazuri de incapacitate temporară de muncă, conform contractelor de asigurare de sănătate;

d) compensarea cheltuielilor salariaților legate de îndeplinirea obligațiilor de serviciu: pentru aparatul Președintelui Republicii Moldova, Parlament și aparatul acestuia, aparatul Guvernului, în limitele și în modul stabilite de Președintele Republicii Moldova, Parlament și, respectiv, de Guvern. Compensarea cheltuielilor salariaților agenților economici legate de îndeplinirea obligațiilor de serviciu, în limitele stabilite de actele normative și în modul stabilit de Guvern. Compensarea cheltuielilor salariaților legate de îndeplinirea obligațiilor de serviciu în cazul depășirii limitelor de cazare stabilite de Guvern;

d¹) restituirea cheltuielilor și plăților compensatorii ce țin de executarea obligațiilor de serviciu ale militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă din organele apărării naționale și de ocrotire a normelor de drept, securității statului și ordinii publice din contul bugetului de stat, și anume:

- restituirea cheltuielilor la transportul militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă din organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice și membrilor familiilor lor, al bunurilor personale ale acestora în legătură cu încadrarea în serviciu, îndeplinirea serviciului și trecerea în rezervă (retragerea), inclusiv a cheltuielilor de transport legate de deplasare la tratament balneosanatorial, locul petrecerii concediului obligatoriu, precum și a cheltuielilor la transportul recruților și rezerviștilor chemați la concentrare sau mobilizare;

- indemnizația de transfer;

- indemnizația unică de instalare;

- indemnizația unică plătită absolvenților instituțiilor de învățămînt militar și instituției de învățămînt superior cu statut de mare unitate specială;

- compensația bănească pentru închirierea spațiului locativ;

- compensația bănească pentru procurarea sau construcția spațiului locativ;

- compensația bănească, echivalentă normelor de asigurare pentru rația alimentară și echipament, în mărimea stabilită de Guvern;

d²) sumele primite de către persoane fizice și juridice ca despăgubire pentru prejudiciul cauzat sau/și venitul ratat ca urmare a efectuării cercetărilor arheologice pe terenurile aflate în proprietatea sau în posesia acestor persoane;

d³) sumele primite de către persoane fizice și juridice ca despăgubire pentru prejudiciul ce le-a fost cauzat ca urmare a unei acțiuni ilegale (inacțiuni) ori ca urmare a unor calamități naturale sau tehnogene, cataclisme, epidemii, epizootii;

d⁴) sumele primite de proprietari sau deținători pentru bunurile rechiziționate în interes public, pe perioada rechiziției, conform legislației;

e) bursele elevilor, studenților și persoanelor aflate la învățământ postuniversitar sau la învățământ postuniversitar specializat la instituțiile de învățământ de stat și particulare, în conformitate cu legislația cu privire la învățământ, stabilite de aceste instituții de învățământ, precum și bursele acordate de către organizațiile filantropice, cu excepția retribuției pentru activitatea didactică sau de cercetare, indemnizațiile unice acordate tinerilor specialiști angajați la lucru, conform repartizării, în localitățile rurale;

f) pensiile alimentare și indemnizațiile pentru copii;

[Lit.g) art.20 abrogată prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

h) compensațiile nominative plătite păturilor insuficient asigurate, social vulnerabile ale populației, precum și prestațiile de asigurări sociale, care nu sînt achitate sub formă de anuități;

i) patrimoniul primit de către persoanele fizice cetățeni ai Republicii Moldova cu titlu de donație sau de moștenire;

i¹) patrimoniul primit de către casele de copii de tip familial cu titlu de donație;

j) veniturile de la primirea gratuită a proprietății, inclusiv a mijloacelor bănești, conform deciziei Guvernului sau a autorităților competente ale administrației publice locale;

[Lit.k) art.20 abrogată prin [Legea nr.111-XVI din 27.04.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

l) ajutoarele primite de la organizații filantropice – fundații și asociații obștești – în conformitate cu prevederile statutului acestor organizații și ale legislației;

m) contribuțiile la capitalul unui agent economic, prevăzute la art.55;

n) veniturile misiunilor diplomatice și altor misiuni asimilate lor, organizațiilor statelor străine, organizațiilor internaționale și personalului acestora, prevăzute la art.54;

o) sumele pe care le primesc donatorii de sînge de la instituțiile medicale de stat;

[Lit.o¹) art.20 abrogată prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Lit.p) art.20 abrogată prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

p¹) câștigurile de la campaniile promoționale și/sau din loterii, în partea în care valoarea fiecărui câștig nu depășește 10% din scutirea personală stabilită la art.33 alin.(1);

[Lit.p¹) art.20 introdusă prin [Legea nr.307 din 26.12.2012](#), în vigoare 04.02.2013]

[Lit.p¹) art.20 abrogată prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

q) mijloacele bănești plătite, sub formă de ajutor material unic sau de reparare a prejudiciului, unor categorii de funcționari publici sau familiilor acestora, în conformitate cu legislația;

r) ajutorul material obținut de persoanele fizice din fondurile de rezervă ale Guvernului, ale autorităților administrației publice locale, din mijloacele Fondului republican și fondurilor locale de susținere socială a populației, precum și din mijloacele sindicatelor, în conformitate cu regulamentele care prevăd acordarea unui astfel de ajutor;

s) ajutorul financiar obținut de către sportivi și antrenori de la Comitetul Internațional Olimpic, premiile obținute de către sportivi, antrenori și tehnicieni la competițiile sportive internaționale, bursele sportive și indemnizațiile acordate loturilor naționale în vederea pregătirii și participării la competițiile internaționale oficiale;

t) ajutorul financiar obținut de Comitetul Național Olimpic și Sportiv și de federațiile sportive naționale de profil de la Comitetul Internațional Olimpic, federațiile sportive europene și internaționale de profil și de la alte organizații sportive internaționale;

u) premiul național al Republicii Moldova în domeniul literaturii, artei, arhitecturii, științei și tehnicii, precum și premiile elevilor și profesorilor animatori acordate, în mărimi stabilite în actele normative în vigoare, pentru performanțele obținute în cadrul olimpiadelor și concursurilor raionale, orașenești, municipale, zonale, republicane, regionale și internaționale;

u¹) dobânzile de la valorile mobiliare de stat;

[Lit.v) art.20 abrogată prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

w) recompensa acordată membrilor gospodăriilor (familiilor) pentru participarea la sondajele selective efectuate de organele de statistică;

x) veniturile persoanelor fizice obținute din activitatea în baza patentei de întreprinzător;

y) veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și gospodăriilor țărănești (de fermier), de la predarea materiei prime secundare, inclusiv a deșeurilor și a reziduurilor de hârtie și de carton, de cauciuc, de plastic și de sticlă (cioburi de sticlă), de metale feroase și neferoase, a reziduurilor industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora și ambalajului returnabil, precum și a acumulatorilor electrice uzate;

y¹) veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), de la comercializarea producției din fitotehnie și horticultură în formă naturală și a producției din zootehnie în formă naturală, în masă vie și sacrificată, efectuată în adresa altei persoane fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier);

y²) veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), de la livrarea laptelui natural;

z) veniturile obținute în urma utilizării facilităților fiscale;

[Lit.z¹) art.20 abrogată prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

z²) mijloacele bănești obținute din fondurile speciale și/sau mijloacele financiare obținute sub formă de grant prin intermediul programelor aprobate de Guvern, utilizate conform destinației acestora;

z³) compensațiile pagubelor morale;

z⁴) venitul obținut ca urmare a anulării restanțelor la bugetul public național;

z⁵) solda bănească a militarilor în termen, a elevilor și cursanților (studenților) instituțiilor de învățământ militar și ai instituției de învățământ superior cu statut de mare unitate specială;

z⁶) veniturile obținute ca urmare a compensării daunei materiale cauzate, în partea în care compensația acordată nu depășește dauna materială cauzată;

z⁷) plata depozitelor garantate din Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, conform [Legii nr.575-XV din 26 decembrie 2003](#) privind garantarea depozitelor persoanelor fizice în sistemul bancar;

[Lit.z⁸) art.20 abrogată prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]

z⁹) venitul din reevaluarea mijloacelor fixe și a altor active, precum și din reluarea pierderilor din depreciere a mijloacelor fixe și a altor active;

z¹⁰) dividendele aferente perioadelor fiscale de până la 1 ianuarie 2008 achitate în folosul persoanelor fizice rezidente;

z¹¹) veniturile sub formă de royalty ale persoanelor fizice în vîrstă de 60 ani și mai mult din domeniul literaturii, artei și științei;

z¹²) veniturile persoanelor juridice obținute în urma valorificării surselor financiare externe în cadrul proiectelor și granturilor internaționale ce țin de dezvoltarea învățămîntului și cercetării;

z¹³) veniturile obținute de către organizațiile necomerciale, cultele religioase și părțile componente ale acestora conform legii în urma desemnării procentuale.

[Art.20 modificat prin [Legea nr.177 din 21.07.2016](#), în vigoare 12.08.2016]

[Art.20 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.20 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.20 completat prin [Legea nr.158 din 18.07.2014](#), în vigoare 15.08.2014]

[Art.20 completat prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

[Art.20 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.20 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.20 completat prin [Legea nr.222 din 19.10.2012](#), în vigoare 09.11.2012]

[Art.20 completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.20 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.20 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.20 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

[Art.20 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

[Art.20 modificat prin [Legea nr.111-XVI din 27.04.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

[Art.20 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 21. Reguli speciale referitoare la venit

(1) Venitul obținut sub formă nemonetară se evaluează de către fiecare subiect al impunerii și constituie valoarea medie a prețului de livrare a mărfurilor și/sau de prestare a serviciilor analoage pe luna precedentă lunii în care a fost obținut venit sub formă nemonetară. În cazul în care, pe luna precedentă lunii în care a fost obținut venit sub formă nemonetară, nu au fost efectuate livrări de mărfuri și/sau prestări de servicii, venitul obținut sub formă nemonetară nu poate fi mai mic decît prețul de cost al mărfurilor livrate și/sau al serviciilor prestate în luna curentă.

(2) În cazul anuităților, partea oricărei anuități care este inclusă în venitul anual se deduce la calcularea venitului impozabil. Deducerea este egală cu suma vărsată de contribuabil în fondul de pensii nestatal calificat și nededusă din venitul lui brut conform art.66 alin.(2), precum și cu suma primelor de asigurare achitate de către contribuabil persoană fizică conform contractelor de asigurare și coasigurare și împărțită la numărul de ani presupuși pentru efectuarea plăților (din momentul în care a început plata anuităților).

(3) În cazul efectuării operațiunilor în valută străină:

1) La calcularea venitului impozabil, venitul brut și alte încasări, precum și cheltuielile suportate în valută străină se recalculează în monedă națională la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data tranzacției.

2) Orice datorie atît a contribuabilului, cît și față de contribuabil, a cărei sumă este exprimată în valută străină, se recalculează la cursul oficial al leului moldovenesc valabil pentru ultima zi a anului fiscal.

2¹) Dacă operațiunea se efectuează în valuta străină față de care Banca Națională a Moldovei nu cotează leul moldovenesc, atunci conversiunea are loc în două etape. Inițial, valuta străină este recalculată în altă valută străină față de care Banca Națională a Moldovei cotează leul moldovenesc. Pentru aceasta se folosește metoda directă de corelație între cursurile respectivelor valute străine. Suma obținută astfel în altă valută străină este recalculată în monedă națională la cursul oficial al leului moldovenesc.

3) Orice venit sau pierdere de pe urma recalculării datoriei conform pct.2) se consideră venit obținut sau pierdere suportată în ultima zi a anului fiscal.

3¹) Data tranzacției este considerată data reflectată în extrasul de cont al băncii, iar în alte cazuri – data menționată în documentele primare. În momentul expedierii mărfurilor, data tranzacției este considerată data menționată în documentele de însoțire ale furnizorului, care trebuie să coincidă cu data transmiterii mărfurilor către agentul economic transportator sau cu data primirii de către reprezentantul cumpărătorului, indiferent de perioada în care a fost reflectată în contabilitatea părților contractante, conform regulilor INCOTERMS. Momentul transmiterii către agentul economic transportator a mărfurilor se consideră trecerea în posesia cumpărătorului și reprezintă data efectuării tranzacției.

3²) Dacă în perioada care s-a scurs de la data efectuării tranzacției și pînă la data achitării pentru datoria creată cursul oficial al leului moldovenesc s-a modificat, atunci apare diferența de curs valutar. Dacă achitarea sumei are loc în aceeași perioadă a anului fiscal în care a avut loc tranzacția, atunci diferența de curs valutar dintre suma reflectată inițial în contabilitate și suma achitată efectiv reprezintă venitul sau pierderea anului fiscal curent.

3³) În cazul în care achitarea pentru datoria creată nu are loc în aceeași perioadă a anului fiscal în care a avut loc tranzacția, aceasta este reevaluată de către contribuabil la cursul oficial al leului moldovenesc în ultima zi a anului fiscal pentru care se prezintă declarația fiscală, iar diferența de curs valutar apărută este considerată drept venit sau pierdere a aceluiași an fiscal. Indiferent de eventualele fluctuații ale cursului oficial al leului moldovenesc pe viitor, pentru reflectarea situației financiare a contribuabilului la data întocmirii bilanțului, conturile în valută străină se reflectă în sume echivalente în monedă națională la cursul oficial al leului moldovenesc față de valuta străină, valabil în ziua respectivă. Diferența dintre suma indicată în contabilitate și suma în care a fost reflectată în contabilitate tranzacția pe parcursul perioadei sau în anul precedent este considerată drept venit sau pierdere.

4) Operațiunile în care intervin obligații de plată în valută străină se referă la:

a) cheltuielile care urmează să fie efectuate sau venitul care urmează să fie obținut în urma calculelor;

b) contractele futures, opțiunile și alte operațiuni financiare similare.

(4) Persoana care face o donație sub formă de mijloace bănești se consideră drept persoană care a obținut venit în mărimea sumei mijloacelor bănești donate, cu excepția sumei donate de persoana fizică care nu desfășoară activitate de întreprinzător în partea în care această sumă nu depășește venitul impozabil.

[Art.21 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.21 modificat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

[Art.21 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 22. Nerecunoașterea venitului în cazul pierderii forțate a proprietății

(1) Nu se recunoaște venitul la înlocuirea proprietății cu o proprietate de același tip în cazul pierderii ei forțate.

(2) În cazul nerecunoașterii venitului în conformitate cu alin.(1), baza valorică a proprietății de înlocuire se consideră baza valorică a proprietății înlocuite, majorată cu suma cheltuielilor suportate pentru procurarea proprietății, care nu este acoperită din venitul obținut în cazul pierderii forțate.

(3) Proprietatea se consideră pierdută în mod forțat, dacă ea este parțial sau total distrusă, furată, sechestrată sau destinată demolării ori dacă contribuabilul este forțat într-un oarecare alt mod să-și abandoneze proprietatea din cauza pericolului sau iminenței uneia din acțiunile sau evenimentele menționate mai sus.

(4) Proprietatea de înlocuire se consideră de același tip atunci când ea are aceleași însușiri sau este de aceeași natură ca și proprietatea înlocuită (indiferent de faptul dacă este sau nu o proprietate de același nivel sau calitate).

(5) Perioada de înlocuire este perioada care expiră în anul fiscal următor celui în care s-a produs pierderea.

[Art.22 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Capitolul 3

DEDUCERILE AFERENTE ACTIVITĂȚII DE ÎNTREPRINZĂTOR

Articolul 23. Regula generală

Nu se permite deducerea cheltuielilor personale și familiale, cu excepția cazurilor pentru care prezentul titlu prevede un alt mod de reglementare.

Articolul 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător

(1) Se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare, achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul anului fiscal, exclusiv în cadrul activității de întreprinzător.

(2) În cazul în care cheltuielile suportate de contribuabil cuprind cheltuielile aferente activității de întreprinzător și cheltuielile personale, deducerea se permite numai atunci când cheltuielile aferente activității de întreprinzător le depășesc pe cele personale și numai pentru acea parte a cheltuielilor care se referă nemijlocit la desfășurarea activității de întreprinzător.

(3) Deducerea cheltuielilor de delegații, de reprezentanță, de asigurare a agenților economici se permite în limitele stabilite de Guvern, cu excepția celor reglementate de prezentul articol.

(4) Prin derogare de la art.30, se permite deducerea sumelor achitate ca impozite și taxe de către subdiviziunile situate în unitățile administrativ-teritoriale, al căror buget nu constituie parte componentă a bugetului public național.

(4¹) Prin derogare de la prevederile prezentului articol, ale art.26 și 27, deducerea uzurii și cheltuielilor pentru întreținerea, funcționarea și reparația autoturismelor folosite de către persoanele specificate la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova, deductibile conform prezentului titlu, se permite doar pentru un singur autoturism pentru fiecare persoană specificată la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova și doar în scopul activității de întreprinzător.

[Alin.(5) art.24 abrogat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

(6) Nu se permite deducerea sumelor plătite la procurarea proprietății pe care se calculează uzura (amortizarea) și față de care se aplică prevederile art.26, 28 și 29.

(7) Nu se permite deducerea compensațiilor, remunerațiilor, dobânzilor, plății pentru închirieri de bunuri și altor cheltuieli efectuate în interesul unui membru al familiei contribuabilului, al unei persoane cu funcție de răspundere sau al unui conducător de agent economic, al unui membru al societății sau al altei persoane interdependente, dacă nu există justificarea plății unei astfel de sume.

(8) Nu se permite deducerea pierderilor în urma vânzării sau schimbului proprietății, îndeplinirii lucrărilor și prestării serviciilor, efectuate, în mod direct sau mijlocit, între persoanele interdependente.

(9) Nu se permite deducerea cheltuielilor legate de obținerea venitului scutit de impozitare.

(10) Se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare suportate de contribuabil pe parcursul anului fiscal, neconfirmate documentar, în mărime de 0,2% din venitul impozabil.

(11) Nu se permite deducerea sumelor achitate sau suportate în folosul titularului patentei de întreprinzător.

(12) Nu se permite deducerea plăților pentru eliminările supranormative de substanțe poluante în mediul înconjurător și folosirea supralimită a resurselor naturale.

(13) Deducerea reziduurilor, deșeurilor și perisabilității naturale se permite în limitele aprobate anual de către conducătorii întreprinderilor.

(14) Se permite deducerea cheltuielilor aferente transmiterii gratuite a proprietății conform deciziei Guvernului sau a autorităților competente ale administrației publice locale.

(15) Se permite deducerea cheltuielilor achitate de contribuabili în decursul anului fiscal sub formă de taxe de aderare și cotizații de membru destinate activității patronatelor. Plafonul de deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii.

(15¹) Se permite deducerea cheltuielilor achitate de contribuabili în decursul anului fiscal sub formă de taxe de alocații financiare destinate activității sindicatelor. Plafonul de deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii.

(16) Societăților de audit și auditorilor întreprinzători individuali li se permite deducerea cheltuielilor, în mărime de 15% din venitul vânzărilor în anul de gestiune aferente auditului situațiilor financiare anuale și/sau situațiilor financiare anuale consolidate, atât pentru formarea provizioanelor aferente riscului de audit, cât și pentru primele de asigurare conform contractelor de asigurare de răspundere civilă profesională, încheiate potrivit legislației în vigoare pentru asigurarea riscului de audit.

(17) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de întreprinderile agricole pentru întreținerea obiectivelor de menire social-culturală aflate în gestiune, conform normelor (cheltuielilor medii) stabilite pentru întreținerea instituțiilor similare finanțate de la bugetele unităților administrativ-teritoriale.

(18) Nu se permite deducerea sumei din reevaluarea și din deprecierea mijloacelor fixe și a altor active.

(19) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului, conform modului stabilit de Guvern.

(20) Se permite deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului în mărime de până la 50% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută, stabilită

pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2 la [Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002](#), pe anul respectiv.

(21) Se permite deducerea cheltuielilor suportate pentru acordarea burselor private, în modul stabilit de Guvern.

[Art.24 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.24 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.24 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.24 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.24 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.24 completat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

[Art.24 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 25. Deducerea dobânzilor aferente creditelor și împrumuturilor

(1) Deducerea dobânzilor aferente creditelor și împrumuturilor se permite în conformitate cu art.24.

(2) Deducerea cheltuielilor aferente dobânzilor suportate în baza contractului de împrumut de către agenții economici în folosul persoanelor fizice și juridice (cu excepția instituțiilor financiare, a organizațiilor de microfinanțare și a companiilor de leasing) se acceptă în limita ratei medii ponderate a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de până la 12 luni și peste 12 luni în secțiunea pe lei moldovenești și pe valută străină. Rata medie ponderată a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de până la 12 luni și peste 12 luni în secțiunea pe lei moldovenești și pe valută străină se determină de către Banca Națională a Moldovei și se publică pe pagina web oficială a acesteia.

(3) În cazul emisiunii unor titluri de creanță după 1 ianuarie 1998, partea discountului inițial, în raport cu titlul de creanță care este permis emitentului ca deducere a dobânzii, va fi echivalentă cu partea acestui discount repartizat proporțional în anul fiscal.

[Art.25 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.25 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.25 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

[Art.25 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 26. Deducerea uzurii calculate

(1) Mărimea deducerii uzurii calculate a proprietății se determină în conformitate cu prezentul articol, cu art.24 și 27.

(2) Proprietatea pe care se calculează uzura este proprietatea materială reflectată în bilanțul contribuabilului în conformitate cu legislația și folosită în activitatea de întreprinzător, a cărei valoare scade prezumtiv ca urmare a uzurii fizice și morale și a cărei perioadă de exploatare este mai mare de un an, iar valoarea ei depășește suma de 6000 lei.

(3) Sînt considerate, de asemenea, proprietate pe care se calculează uzura investițiile efectuate în mijloacele fixe care fac obiectul unui contract de leasing operațional, locațiune, concesiune, arendă. În sensul prezentului alineat, prin investiție se înțelege excedentul cheltuielilor ce țin de reparație, îmbunătățire și altele asemenea, în privința mijloacelor fixe respective asupra cheltuielilor menționate, permise spre deducere în anul fiscal conform modului stabilit la art.27 alin.(9).

(4) Din punct de vedere fiscal, în cazul leasingului financiar, locatarul este tratat ca proprietar al mijloacelor fixe primite în leasing, iar în cazul leasingului operațional, calitatea de proprietar o are locatorul. Calcularea și deducerea uzurii mijloacelor fixe care fac obiectul unui

contract de leasing se efectuează de către locatar în cazul leasingului financiar și de către locator în cazul leasingului operațional.

(5) Mărimea uzurii mijloacelor fixe ce urmează a fi dedusă se determină prin înmulțirea bazei valorice a mijloacelor fixe, la sfârșitul perioadei de gestiune, ce se raportează la o anumită categorie de proprietate, la norma de uzură respectivă prevăzută la alin.(8). Baza valorică a mijloacelor fixe la sfârșitul perioadei de gestiune se determină ca valoare a mijloacelor fixe la începutul perioadei de gestiune, majorată cu valoarea mijloacelor fixe nou-procurate și cu suma corectărilor și micșorată cu suma de la comercializarea lor sau cu baza valorică ajustată în cazul altor ieșiri. Valoarea mijloacelor fixe la începutul perioadei de gestiune ce se raportează la categoria respectivă de proprietate se determină ca diferență dintre baza valorică a mijloacelor fixe la sfârșitul perioadei de gestiune precedente și suma uzurii calculate a perioadei de gestiune precedente.

(6) Întreaga proprietate a contribuabilului trebuie să fie raportată la una din categoriile de proprietate, în ordinea stabilită de Guvern.

(7) Se stabilește următoarea ordine de evidență a proprietății pe categorii:

a) pentru proprietatea raportată la categoria I, calcularea uzurii se face pentru fiecare obiect;

b) pentru proprietatea raportată la categoriile II-V, calcularea uzurii se efectuează prin aplicarea normei de uzură la baza valorică a categoriei respective. Raportarea proprietății la categoriile de proprietate se efectuează în modul prevăzut de Guvern;

c) pentru proprietatea ce reprezintă investiții efectuate la mijloacele fixe care fac obiectul unui contract de leasing operațional, locațiune, concesiune, arendă, uzura se calculează în modul stabilit pentru categoria de proprietate la care se atribuie mijloacele fixe respective.

(8) La fiecare categorie de proprietate se aplică următoarele norme de uzură:

Categoria de proprietate	Norma de uzură, %
I	5
II	8
III	12,5
IV	20
V	30

(9) Calcularea uzurii și deducerea acesteia pentru întreținerea autoturismului se efectuează în felul următor:

a) în cazul în care valoarea autoturismului este de pînă la 200000 lei, uzura calculată se deduce integral, în funcție de valoarea autoturismului;

b) în cazul în care valoarea autoturismului depășește 200000 lei, deducerea se limitează la suma calculată a uzurii, reieșind din valoarea autoturismului egală cu 200000 lei. Prevederea nu se aplică autoturismelor utilizate în calitate de mijloace fixe în activitatea de bază care reprezintă acordare de servicii, a căror uzură constituie parte componentă a costului vânzărilor.

(10) Evidența și calcularea uzurii mijloacelor fixe în scopuri fiscale se efectuează în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern.

[Art.26 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.26 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.26 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.26 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 27. Valoarea mijloacelor fixe

(1) Valoarea mijloacelor fixe nou-procurate se compune din prețul lor de procurare, precum și din toate cheltuielile aferente procurării lor, inclusiv cheltuielile de transportare, asamblare și asigurare, dobânzile plătite sau calculate pînă la punerea obiectului în exploatare. Valoarea mijloacelor fixe aferente proprietății create cu forțe proprii include toate impozitele și taxele, cu excepția taxei pe valoarea adăugată care se trece în cont, cheltuielile și plata dobînzilor aferente acestor mijloace fixe pentru întreaga perioadă de pînă la punerea lor în exploatare. Baza valorică a mijloacelor fixe la finele perioadei de gestiune se majorează cu valoarea mijloacelor fixe nou-procurate sau create cu forțe proprii și cu suma corectărilor în perioada de gestiune, prevăzute la alin.(8).

(2) Mijloacele obținute de la înstrăinarea mijloacelor fixe, cu excepția celor obținute din înstrăinarea autoturismului care a fost inclus în categoria de proprietate cu valoarea stabilită la art.26 alin.(9) lit.b), se raportează la reducerea bazei valorice a categoriei respective de proprietate. Dacă reducerea indicată conduce, la sfîrșitul perioadei de gestiune, la un rezultat negativ pe categoria de proprietate, atunci acest rezultat se include în venit, iar valoarea categoriei respective de proprietate la începutul perioadei de gestiune corespunzătoare se egalează cu zero. În cazul înstrăinării autoturismului inclus în categoria de proprietate cu valoarea stabilită la art.26 alin.(9) lit.b), baza valorică a categoriei respective de proprietate se reduce cu valoarea rămasă a autoturismului înstrăinat, determinată pornind de la valoarea cu care acesta a fost inclus în categoria respectivă. Venitul sau pierderea calculată ca diferență între suma mijloacelor obținute de la înstrăinarea autoturismului și baza valorică a acestuia se recunoaște drept venit sau pierdere a perioadei fiscale în care a avut loc înstrăinarea. Baza valorică a autoturismului reprezintă valoarea acestuia micșorată cu suma uzurii calculate.

(3) Includerea inițială a mijloacelor fixe la categoria respectivă de proprietate se face la momentul punerii lor în exploatare.

(4) Valoarea inițială a unei proprietăți aflate în posesia contribuabilului la data de 1 ianuarie 1998 va fi baza ei valorică, determinată conform art.38 alin.(1) și (2), la această dată. În acest caz, calculele uzurii și toate celelalte ajustări ale valorii pentru perioadele precedente se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare în perioada respectivă. Baza valorică a fiecărui mijloc fix se determină în modul stabilit de Guvern.

(5) Dacă la sfîrșitul anului fiscal la categoria respectivă nu se află nici o proprietate sau suma rămasă este mai mică de 6000 lei, după efectuarea ajustărilor specificate la alin.(1) și (2) ale prezentului articol și la art.26 alin.(3), valoarea restantă urmează a fi dedusă.

(6) Se permite deducerea cheltuielilor legate de investigații și cercetări științifice, achitate sau suportate pe parcursul anului fiscal în calitate de cheltuieli curente.

(7) Prevederile alin.(6) nu se aplică față de terenuri sau alte bunuri supuse uzurii, precum și față de orice alte cheltuieli achitate sau suportate în scopul descoperirii sau precizării locului de amplasare a resurselor naturale, determinării cantității și calității lor.

(8) Deducerea cheltuielilor pentru reparația proprietății se efectuează după cum urmează:

a) dacă cheltuielile suportate pe parcursul anului fiscal pentru reparația proprietății nu depășesc 15% din baza valorică a categoriei respective de proprietate (determinată fără a lua în considerare schimbările pe parcursul anului fiscal respectiv), cheltuielile în cauză vor fi permise spre deducere în anul respectiv;

b) dacă cheltuielile suportate pe parcursul anului fiscal pentru reparația proprietății depășesc 15% din baza valorică pentru fiecare obiect a categoriei I de proprietate și baza valorică a categoriilor II-V de proprietate, mărimea acestui surplus se consideră drept cheltuieli pentru

recondiționare și se reflectă la majorarea bazei valorice pentru fiecare obiect a categoriei I de proprietate și baza valorică a categoriilor II-V de proprietate.

(9) Prin derogare de la alin.(8) lit.a) și b), în perioada fiscală respectivă se permite deducerea:

a) cheltuielilor de reparație a drumurilor, a mijloacelor de transport aerian internațional de pasageri și cargo – ca cheltuieli curente;

b) cheltuielilor aferente reparației mijloacelor fixe ce nu corespund prevederilor art.26 alin.(2) și care sînt utilizate în activitatea de întreprinzător a agentului economic, conform contractului de arendă (locațiune), leasing operațional al mijloacelor de transport aerian internațional – cheltuieli suportarea cărora, potrivit contractului nominalizat, revine arendașului (locatarului). Deducerea cheltuielilor în cauză se permite în limita a 15% din suma calculată a arendei (locațiunii) suportată pe parcursul perioadei fiscale, iar pentru mijloacele de transport aerian internațional, în mărime de 100%.

(10) Baza valorică a mijloacelor fixe pe fiecare categorie de proprietate se ajustează cu:

a) suma taxei pe valoarea adăugată, ce urmează a fi trecută în cont în conformitate cu prezentul cod, calculată din valoarea contabilă a mijloacelor fixe comercializate, care sînt trecute, în evidența contabilă, cu taxa pe valoarea adăugată;

b) suma valorii restante presupuse a mijloacelor fixe în cazul trecerii lor la pierderi, în evidența contabilă, în legătură cu uzura totală;

c) diferențele pozitive rezultate din reevaluarea efectuată în conformitate cu cap.IV din [Legea nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997](#) pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal.

(11) În scopuri fiscale nu se recunosc diferențele din reevaluarea mijloacelor fixe.

(12) Se permite deducerea uzurii mijloacelor fixe primite cu titlu gratuit, cu excepția cazurilor cînd valoarea acestora a fost inclusă în venitul neimpozabil al contribuabilului.

(12¹) Începînd cu perioada fiscală 2014, se permite deducerea uzurii mijloacelor fixe primite cu titlu gratuit și puse în funcțiune în perioadele fiscale anterioare anului 2014, a căror valoare a fost inclusă la venituri impozabile ale contribuabilului. Uzura acestor mijloace fixe se calculează reieșind din valoarea reflectată în bilanțul contribuabilului conform situației din 31 decembrie 2013.

[Art.27 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.27 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.27 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.27 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.27 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

[Art.27 completat prin [Legea nr.111-XVI din 27.04.2007](#), în vigoare 11.05.2007]

Articolul 28. Deducerea amortizării proprietății nemateriale

Se permite deducerea amortizării fiecărei unități de proprietate nematerială amortizabilă (brevete de invenție, drept de autor și drepturi conexe, desene și modele industriale, contracte, drepturi speciale etc.) cu termen de utilizare limitat, calculînd perioada ei de utilizare prin aplicarea metodei liniare.

[Art.28 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.28 modificat prin [Legea nr.111 din 17.05.2012](#), în vigoare 26.06.2012]

Articolul 29. Deducerea cheltuielilor legate de extracția resurselor naturale irecuperabile

(1) Deducerea cheltuielilor legate de extracția resurselor naturale irecuperabile se permite în conformitate cu art.24 alin.(1).

(2) Cheltuielile legate de explorarea și exploatarea zăcămintelor de resurse naturale, suportate pînă la începutul exploatării, precum și plățile aferente ale dobînzii se reflectă la creșterea valorii resurselor naturale.

(3) Mărimea deducerii cheltuielilor legate de extracția resurselor naturale se determină prin înmulțirea bazei valorice a resurselor naturale cu rezultatul obținut de la împărțirea volumului extracției pe parcursul anului fiscal la volumul prognozat total al extracției pentru zăcămintul dat (în expresie naturală).

(4) Deducerea cheltuielilor viitoare pentru recultivarea terenurilor se permite în limitele mărimii calculate, care se determină ca raport al cheltuielilor necesare pentru recultivare la soldul rezervelor industriale ale substanțelor utile de la zăcămintul respectiv, înmulțit la volumul substanțelor utile extrase pe perioada de gestiune.

(5) Deducerea cheltuielilor viitoare privind recuperarea pierderilor producției agricole în cazul atribuirii terenurilor prin hotărîre de Guvern se permite în limitele mărimii calculate, care se determină ca raport al costului pierderilor la soldul rezervelor industriale din conturul terenului existent atribuit, înmulțit la volumul substanțelor utile extrase pe perioada de gestiune.

Articolul 30. Restricțiile privind deducerea impozitelor și amenzilor

(1) Nu se permite deducerea impozitului pe venit, instituit în prezentul titlu, a penalităților și a amenzilor aferente lui, precum și a amenzilor și penalităților aferente altor impozite, taxe și plăți obligatorii la buget, a amenzilor și penalităților aplicate pentru încălcarea actelor normative.

(2) Nu se permite deducerea impozitelor achitate în numele unei persoane, alta decît contribuabilul.

Articolul 31. Limitarea altor deduceri

(1) Se permite deducerea oricărei datorii compromise, conform legislației, dacă această datorie s-a format în cadrul desfășurării activității de întreprinzător.

(2) Nu se permite deducerea provizioanelor, cu excepția reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale, pentru instituțiile financiare, efectuate conform alin.(3), și pentru pierderi la împrumuturi și dobînzile aferente (provizioane), pentru organizațiile de microfinanțare, efectuate conform alin.(4).

(3) Instituțiilor financiare li se permite deducerea reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale, calculate conform IFRS.

(4) Organizațiilor de microfinanțare li se permite deducerea provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerestituirea împrumuturilor și a dobînzilor aferente, al căror volum se determină conform regulamentelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la clasificarea împrumuturilor și formarea provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi, condiționate de nerestituirea împrumuturilor și a dobînzilor aferente.

(5) Băncilor admise și obligate de Banca Națională a Moldovei să participe la formarea mijloacelor Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar li se permite de a efectua deduceri ale vîrsămîntului obligatoriu anual, contribuțiilor inițiale, contribuțiilor trimestriale și contribuțiilor speciale ale băncilor în fondul menționat, stabilite prin [Legea nr.575-XV din 26 decembrie 2003](#) privind garantarea depozitelor persoanelor fizice în sistemul bancar.

(5¹) Producătorilor de produse vitivinicole, obligați să contribuie la formarea mijloacelor Fondului Viei și Vinului, li se permite să efectueze deduceri ale contribuțiilor în fondul menționat, stabilite prin [Legea viei și vinului nr.57-XVI din 10 martie 2006](#).

(6) Companiilor de leasing li se permite deducerea provizioanelor destinate acoperirii creanțelor ce țin de nerecuperarea ratelor și dobânzilor de leasing în mărime de pînă la 5% din soldul mediu anual al creanțelor aferente contractelor de leasing, dacă aceste creanțe sînt datorate de o persoană care nu este afiliată contribuabilului.

(7) Prin derogare de la alin.(6), organizațiilor de microfinanțare care practică activitatea de leasing financiar li se permite deducerea provizioanelor destinate acoperirii creanțelor ce țin de nerecuperarea ratelor și dobânzilor de leasing în mărime de pînă la 5% din soldul mediu anual al creanțelor aferente contractelor de leasing, dacă aceste creanțe sînt datorate de o persoană care nu este afiliată contribuabilului.

[Art.31 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.31 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.31 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.31 completat prin [Legea nr.262 din 16.11.2012](#), în vigoare 11.02.2013]

[Art.31 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 32. Reportarea pierderilor în viitor

(1) Dacă, pe parcursul anului fiscal, cheltuielile aferente activității de întreprinzător depășesc venitul brut al contribuabilului în anul curent, suma pierderilor rezultate din această activitate va fi reportată eșalonat pe următorii cinci ani.

(2) Suma reportată pe unul din anii fiscali următori celui în care s-au înregistrat pierderile este egală cu suma totală a pierderilor, redusă cu suma totală permisă spre deducere în fiecare din următorii patru ani.

(3) Dacă contribuabilul a suportat pierderi pe parcursul a mai mult de un an, prevederile prezentului articol se aplică față de aceste pierderi în ordinea în care au apărut.

[Art.32 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.32 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.32 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Capitolul 4 SCUTIRI ȘI ALTE DEDUCERI

Articolul 33. Scutiri personale

(1) Fiecare contribuabil (persoană fizică rezidentă) are dreptul la o scutire personală în sumă de 10128 lei pe an.

(2) Suma scutirii personale, stabilită la alin.(1), va constitui 15060 lei pe an pentru orice persoană care:

a) s-a îmbolnăvit și a suferit de boala actinică provocată de consecințele avariei de la C.A.E. Cernobîl;

b) este persoană cu dizabilități și s-a stabilit că dizabilitatea sa este în legătură cauzală cu avaria de la C.A.E. Cernobîl;

c) este părintele sau soția (soțul) unui participant căzut sau dat dispărut în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova, cît și în acțiunile de luptă din Republica Afghanistan;

d) este persoană cu dizabilități ca urmare a participării la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova, precum și în acțiunile de luptă din Republica Afghanistan;

e) este persoană cu dizabilități de pe urma războiului, persoană cu dizabilități din copilărie, persoană cu dizabilități severe și accentuate;

f) este pensionar-victimă a represiunilor politice, ulterior reabilitată.

[Art.33 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]
[Art.33 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.01.2015]
[Art.33 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]
[Art.33 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]
[Art.33 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]
[Art.33 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]
[Art.33 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 01.01.2009]
[Art.33 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 34. Scutiri acordate soției (soțului)

(1) Persoana fizică rezidentă aflată în relații de căsătorie are dreptul la o scutire suplimentară în sumă de 10128 lei anual, cu condiția că soția (soțul) nu beneficiază de scutire personală.

(2) Persoana fizică rezidentă aflată în relații de căsătorie cu orice persoană specificată la art.33 alin.(2) are dreptul la o scutire suplimentară în sumă de 15060 lei anual, cu condiția că soția (soțul) nu beneficiază de scutire personală.

(3) Prevederile alin.(1) și (2) se vor aplica din luna următoare lunii în care au apărut circumstanțele necesare pentru exercitarea dreptului specificat în acestea.

[Art.34 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.01.2015]
[Art.34 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]
[Art.34 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]
[Art.34 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]
[Art.34 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]
[Art.34 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 01.01.2009]
[Art.34 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 35. Scutiri pentru persoanele întreținute

(1) Contribuabilul (persoană fizică rezidentă) are dreptul la o scutire în sumă de 2256 lei anual pentru fiecare persoană întreținută, cu excepția persoanelor cu dizabilități din copilărie pentru care scutirea constituie 10128 lei anual.

(2) În înțelesul prezentului titlu, *persoană întreținută* este persoana care întrunește toate cerințele de mai jos:

a) este un ascendent sau descendent al contribuabilului sau al soției (soțului) contribuabilului (părinții sau copiii, inclusiv înfietorii și înfiații) ori persoană cu dizabilități din copilărie rudă de gradul doi în linie colaterală;

b) are un venit ce nu depășește suma de 10128 lei anual.

(3) Curatorul minorilor în vîrstă de la 14 pînă la 18 ani și tutorele legal au dreptul la o scutire suplimentară în mărimea specificată la alin.(1), în funcție de caz, pentru fiecare persoană aflată sub tutelă și/sau curatelă, care întrunește cerințele specificate la alin.(2) lit.b).

(4) Scutirea pentru persoanele întreținute se acordă din luna următoare lunii apariției acestui drept în condițiile respectării cerințelor prevăzute la alin.(2) și (3).

[Art.35 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]
[Art.35 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]
[Art.35 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.01.2015]
[Art.35 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 01.01.2014]
[Art.35 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]
[Art.35 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]
[Art.35 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]
[Art.35 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]
[Art.35 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 01.01.2009]
[Art.35 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 36. Alte deduceri

(1) Agentul economic rezident are dreptul la deducerea oricăror donații făcute de el pe parcursul anului fiscal în scopuri filantropice sau de sponsorizare, dar nu mai mult de 5% din venitul impozabil.

(2) Pot fi deduse, conform prezentului articol, numai donațiile făcute în scopuri filantropice sau de sponsorizare în favoarea autorităților publice și instituțiilor publice specificate la art.51, a organizațiilor necomerciale specificate la art.52 alin.(1) și la art.53³, precum și în favoarea caselor de copii de tip familial.

(3) Donațiile în scopuri filantropice sau de sponsorizare vor fi deduse numai în cazul confirmării lor în modul stabilit de Guvern.

(4) Se permite deducerea cheltuielilor de investiții în limitele venitului din investiții ce țin de:

a) cheltuielile ordinare și necesare, achitate sau suportate pe parcursul anului fiscal în scopul obținerii venitului din investiții;

b) dobânzile pe datorie, cu condiția ca dobânda să nu depășească suma venitului din investiții.

(5) Se permite deducerea defalcărilor obligatorii în Fondul republican și fondurile locale de susținere socială a populației, efectuate pe parcursul anului fiscal în cuantumurile stabilite de legislație.

(6) Se permite deducerea, în cuantumurile stabilite de legislație, a sumelor pentru primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de persoanele fizice asigurate conform legislației.

(7) Se permite deducerea contribuțiilor obligatorii în bugetul asigurărilor sociale de stat achitate de persoanele fizice, pe parcursul anului fiscal, în cuantumurile stabilite de legislație.

(8) Angajatorilor li se permite să deducă plățile suportate efectiv, aferente indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegale de muncă, conform art.4 al [Legii nr.289-XV din 22 iulie 2004](#) privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

[Art.36 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.36 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.36 completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.36 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.36 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.36 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Capitolul 5

CREȘTEREA ȘI PIERDERILE DE CAPITAL

Articolul 37. Recunoașterea și determinarea creșterii și pierderilor de capital

(1) Suma creșterii sau pierderilor de capital, provenită din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare (scoatere din uz) a activelor de capital, se recunoaște în volumul ei deplin, cu excepția cazurilor pentru care prezentul titlu prevede altceva.

(2) *Active de capital* sînt:

a) acțiunile și alte titluri de proprietate în activitatea de întreprinzător;

b) titlurile de creanță;

c) proprietatea privată nefolosită în activitatea de întreprinzător;

d) terenurile;

e) opțiunea la procurarea sau vânzarea activelor de capital.

(3) Dreptul de a obține venituri din activele de capital pe parcursul unei perioade ce depășește 10 ani se consideră active de capital, dacă este tratat separat.

(4) Suma încasată ca urmare a vânzării, schimbului sau altui mod de înstrăinare (scoatere din uz) a activelor de capital este egală cu suma mijloacelor bănești și valoarea evaluată la prețul de piață a activelor de capital obținute sub formă nemonetary.

(5) Mărimea creșterii de capital provenită din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare (scoatere din uz) a activelor de capital este egală cu excedentul sumei încasate în raport cu baza valorică a acestor active.

(6) Mărimea pierderilor de capital suportate în urma vânzării, schimbului sau altei forme de înstrăinare (scoatere din uz) a activelor de capital este egală cu excedentul bazei valorice a acestor active în raport cu venitul obținut.

(7) Suma creșterii de capital în anul fiscal este egală cu 50% din suma excedentară a creșterii de capital recunoscute peste nivelul oricăror pierderi de capital suportate pe parcursul anului fiscal.

[Art.37 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 38. Noțiuni referitoare la activele de capital

(1) *Bază valorică* a activelor de capital înseamnă:

a) valoarea activelor de capital procurate sau create de contribuabil;

b) baza valorică ajustată a activelor de capital:

- pentru persoana care transmite activele de capital contribuabilului; sau

- pentru activele de capital înlocuite cu active noi.

(1¹) Baza valorică a acțiunilor nu se majorează cu suma dividendelor sub formă de acțiuni care nu modifică în niciun fel cotele de participare ale acționarilor în capitalul agentului economic și care au fost repartizate în perioadele fiscale de pînă în anul 2009 inclusiv.

(2) *Baza valorică ajustată* a activelor de capital se majorează (sau se reduce), în mod corespunzător, cu mărimea compensației acordate (sau primite) de către contribuabil.

(3) Baza valorică a tuturor activelor de capital nesupuse uzurii, aflate în posesia contribuabilului la data de 1 ianuarie 1998, nu trebuie să fie mai mică decît valoarea lor la acea dată sau decît prețul de piață al obiectelor identice.

(4) *Bază valorică ajustată* a activelor de capital reprezintă baza valorică a activelor de capital:

a) redusă cu mărimea uzurii, epuizării sau altor modificări ale valorii activelor de capital, care se anulează de pe contul mijloacelor fixe;

b) majorată cu valoarea recondiționărilor și altor modificări ale valorii activelor de capital, care se acumulează pe contul mijloacelor fixe.

(5) Reducerile și majorările bazei valorice a activelor de capital care au avut loc pînă la 1 ianuarie 1998 se efectuează conform actelor normative în vigoare pînă la acea dată.

(6) Baza valorică a activelor de capital se ajustează cu diferențele pozitive rezultate din reevaluarea acestuia efectuată în conformitate cu cap.IV din [Legea nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997](#) pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal.

[Art.38 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.38 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.38 completat prin [Legea nr.111-XVI din 27.04.2007](#), în vigoare 11.05.2007]

Articolul 39. Restricțiile privind deducerea pierderilor de capital

(1) Contribuabilului (persoană fizică sau juridică), deducerea pierderilor de capital i se permite numai în limitele creșterii de capital.

(2) Pierderile de capital a căror deducere nu este permisă, conform alin.(1), în anul fiscal respectiv sînt considerate ca pierderi de capital suportate în anul următor.

(3) Restricțiile privind deducerea pierderilor de capital prevăzute la alin.(1) nu se aplică persoanei fizice pentru anul fiscal în care a decedat.

Articolul 40. Redistribuirea (transmiterea) proprietății între soți

(1) Creșterea sau pierderile de capital nu se recunosc în cazul redistribuirii (transmiterii) proprietății:

a) între soți; sau

b) între foștii soți, dacă o astfel de redistribuire (transmitere) rezultă din necesitatea împărțirii proprietății comune în caz de divorț.

(2) Baza valorică a proprietății indicate la alin.(1), pentru beneficiar, reprezintă baza valorică ajustată a proprietății persoanei care o transmite.

Articolul 41. Facilități la vânzarea locuinței de bază

(1) La vânzarea, schimbul sau alte forme de înstrăinarea în alt mod locuinței de bază a contribuabilului, creșterea capitalului se recunoaște cu excepțiile prevăzute la alin.(3).

(2) În înțelesul prezentului titlu, se consideră *locuință de bază* a contribuabilului locuința care s-a aflat în proprietatea lui în decurs de 3 ani, perioadă care expiră la data înstrăinării acestei locuințe, și care i-a servit pe tot parcursul acestei perioade drept domiciliu de bază.

(3) Mărimea creșterii de capital, supusă impunerii, pentru orice locuință se micșorează cu suma de 10000 lei pentru fiecare din anii ce urmează după anul 1997, pe parcursul căruia (sau căror) contribuabilul a fost proprietarul acestei proprietăți și a folosit-o ca locuință de bază. Această prevedere nu se aplică în cazul locuinței de bază a cărei bază valorică este valoarea estimată în modul stabilit.

(4) Nu se permite deducerea pierderilor de pe urma vânzării sau schimbului proprietății care a servit ca locuință de bază.

Articolul 42. Donațiile

(1) Persoana care face o donație se consideră că a vîndut bunul donat la un preț ce reprezintă mărimea maximă din baza lui valorică ajustată sau prețul lui de piață la momentul donării. Calcularea bazei valorice ajustate a proprietății la momentul donației se efectuează ținînd cont de prevederile art.26 și conform art.38 alin.(1) și (2), separat pe fiecare obiect donat.

(2) Baza valorică a proprietății donate se consideră, pentru destinatar, mărimea determinată în conformitate cu alin.(1).

[Art.42 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

Articolul 43. Transmiterea proprietății ca urmare a decesului

(1) La data decesului contribuabilului, toată proprietatea acestuia se transmite prin moștenire și se consideră ca fiind vîndută la prețul ei de piață (cu excepția celei, venitul de pe urma căreia este scutit de impozite).

(2) Baza valorică a proprietății indicate la alin.(1) este egală cu valoarea ei de piață.

(3) Baza valorică a proprietății, venitul de pe urma căreia este scutit de impozite, este egală cu baza valorică ajustată a proprietății persoanei decedate.

(4) Proprietatea, venitul de pe urma căreia este scutit de impozite, include:

- a) locuința de bază rămasă după decesul proprietarului;
- b) proprietatea privată materială a persoanei decedate, care nu a fost nici proprietate utilizată în activitatea de întreprinzător, nici proprietate rezultată din activitatea de investiții, cu excepția cazului prevăzut la litera c);
- c) proprietatea materială privată a membrului decedat al gospodăriei țărănești (de fermier), în cazul moștenirii ei de către un membru al gospodăriei sau o persoană care devine membru al acestei gospodării;
- d) anuitățile și alt venit de pe urma proprietății, cu caracter de plăți periodice, care sînt impozabile pentru moștenitori.

(5) Dacă pachetul de control (50% sau mai multe cote de participație) al agentului economic subiect al sectorului întreprinderilor mici și mijlocii trece în urma decesului proprietarului în posesia moștenitorilor, aceștia în locul recunoașterii creșterii sau pierderilor de capital conform alin.(1), pot să determine bazele valorice ale cotelor lor în acest pachet de control, pornind de la baza valorică ajustată a pachetului de control care a aparținut persoanei decedate.

(6) Dacă la momentul decesului contribuabilul se află în posesia pachetelor de control a mai mulți agenți economici subiecți ai sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, prevederile alin.(5) se aplică numai față de un singur agent, la alegerea moștenitorilor de gradul întâi.

[Art.43 modificat prin [Legea nr.37-XVI din 23.02.2007](#), în vigoare 16.03.2007]

Capitolul 6

REGULI DE EVIDENȚĂ

Articolul 44. Metodele de evidență și aplicarea lor

(1) Cu excepția cazurilor cînd este prevăzut altceva, se aplică următoarele metode de evidență:

- a) pentru persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător – contabilitatea de casă;
- b) pentru persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător – contabilitatea de casă sau contabilitatea de angajamente;
- c) pentru persoanele juridice – contabilitatea de angajamente.

(2) Prin *contabilitate de casă* se înțelege metoda conform căreia:

- a) venitul este raportat la anul fiscal în care acesta este obținut în mijloace bănești sau sub formă de proprietate materială;
- b) deducerea se permite în anul fiscal pe parcursul căruia au fost suportate cheltuielile, cu excepția cazurilor cînd aceste cheltuieli trebuie raportate la un alt an fiscal, în scopul reflectării corecte a veniturii.

(3) Prin *contabilitatea de angajamente* se înțelege metoda conform căreia:

- a) venitul este raportat la anul fiscal în care a fost cîștigat;
- b) deducerea se permite în anul fiscal în care au fost calculate sau au fost suportate cheltuielile ori au fost efectuate alte plăți, cu condiția că aceste cheltuieli și plăți nu trebuie raportate la un alt an fiscal în scopul reflectării corecte a veniturii;
- c) pierderile aferente returnării activelor livrate în anii precedenți, sumele reducerii de preț, discounturilor și rabaturilor acordate/primate în perioada de gestiune pentru livrările/achizițiile efectuate în anii precedenți se raportează și se deduc respectiv în scopuri fiscale în anul fiscal în care acestea au fost constatate și/sau calculate, și/sau acordate.

[Alin.(4) art.44 abrogat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

(5) Contribuabilul care folosește contabilitatea angajamentelor nu are dreptul să facă nici un fel de deduceri pînă la momentul efectuării plăților dacă el are obligații față de o persoană interdependentă care folosește contabilitatea de casă.

(6) În scopul reflectării corecte a venitului de pe urma activității de întreprinzător, organul fiscal este în drept să ceară persoanei care practică afaceri de proporții folosirea contabilității de angajamente.

(7) În scopuri fiscale se pot folosi metode de evidență financiară bazate pe prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate și IFRS care nu contravin prevederilor prezentului titlu.

(8) În cazul în care contribuabilul își schimbă metoda de evidență, corectările corespunzătoare în articolele care reflectă venitul, deducerile, trecerile în cont și alte operațiuni se fac astfel încît nici un articol să nu fie omis sau să se repete. Dacă schimbarea metodei de evidență duce la majorarea venitului impozabil al contribuabilului în chiar primul an fiscal de aplicare a noii metode, atunci mărimea excedentului care rezultă exclusiv din schimbarea metodei de evidență se distribuie în părți egale pe anul fiscal curent și pe fiecare din următorii doi ani.

(9) Veniturile și cheltuielile rezultate din trecerea de la Standardele Naționale de Contabilitate la IFRS nu sînt recunoscute în scopuri fiscale.

(10) Diferențele rezultate din tranziția la [Standardele Naționale de Contabilitate](#) în vigoare din 1 ianuarie 2014 nu se recunosc în scopuri fiscale.

[Art.44 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.44 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.44 modificat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

[Art.44 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.44 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 45. Metoda procentajului îndeplinit

(1) În cazul contractelor (acordurilor) pe termen lung, persoanele care aplică metoda contabilității de angajamente țin evidența venitului, deducerilor, trecerilor în cont și a altor operațiuni aferente acestor contracte după metoda procentajului îndeplinit.

(2) În sensul prezentului titlu, prin *contract (acord) pe termen lung* se înțelege orice contract cu privire la producere, construire, instalare sau montare încheiat pe un termen de cel puțin 24 de luni.

(3) Evidența tuturor veniturilor și cheltuielilor se face, în modul stabilit de Guvern, în anul fiscal cuprins în termenul de acțiune al contractului (acordului) pe termen lung, pe baza determinării procentajului de îndeplinire a lucrărilor prevăzute de contract (acord) pe parcursul anului respectiv. Declarațiile cu privire la impozitul pe venit pentru anul respectiv, cu excepția anului în care expiră contractul (acordul), se perfectează prin metoda procentajului îndeplinit.

(4) După încheierea executării contractului (acordului), în scopul determinării corectitudinii calculării plăților sub formă de dobîndă (penalităților, dobînzilor), repartizarea impozitului pe anii fiscali, conform metodei procentajului îndeplinit, se recalculează pe baza indicilor reali. Plățile sub formă de dobîndă pentru orice plată incompletă sau supraplată a impozitului în orice an, descoperite în urma unei astfel de recalculări, se determină în conformitate cu prevederile prezentului cod și urmează a fi achitate la termenul prevăzut pentru prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit pentru anul în care se încheie executarea contractului (acordului). Această prevedere se aplică tuturor contractelor (acordurilor) pe termen

lung la prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit pentru anul în care s-a încheiat executarea contractului (acordului) și nicidecum de la o dată anterioară.

[Art.45 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.45 modificat prin [Legea nr.280-XVI din 14.12.2007](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 46. Regimul evidenței stocurilor de mărfuri și materiale

(1) Orice persoană care deține stocuri de mărfuri și materiale destinate procesului de producție sau stocuri de producție finită este obligată să țină evidența lor, dacă aceasta este necesară pentru reflectarea corectă a venitului.

(2) Gospodăriile țărănești (de fermier) nu țin evidența stocurilor de mărfuri și materiale în procesul producției agricole, cu excepția cazurilor de prelucrare a acestora în scopul obținerii venitului.

(3) Metodele de evidență a stocurilor de mărfuri și materiale se aplică de către contribuabil în conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate și IFRS.

[Art.46 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.46 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 47. Evidența venitului rezultat din proprietatea comună

Venitul rezultat din proprietatea comună se consideră drept un venit obținut de către coproprietari proporțional cotelor-părți deținute de fiecare dintre ei.

Articolul 48. Evidența deducerilor recuperate

În cazul în care contribuabilului i se restituie pe parcursul anului fiscal cheltuielile, pierderile sau datoriile compromise deduse anterior, suma restituită se ia în calcul și se include în venitul brut al contribuabilului pe anul în care ea a fost încasată.

Capitolul 7

IMPOZITAREA UNOR CATEGORII DE CONTRIBUABILI

Articolul 49. Agenții economici rezidenți ai zonelor economice libere

Impozitarea rezidenților zonelor economice libere are următoarele particularități:

a) impozitul pe venitul rezidenților obținut de la exportul în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova al mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă sau obținut de la livrarea mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă către alți rezidenți ai zonelor economice libere pentru mărfurile (serviciile) orientate spre export se percepe în proporție de 50% din cota stabilită în Republica Moldova;

b) impozitul pe venitul de la activitatea rezidenților în zona economică liberă, cu excepția celei stabilite la lit.a), se percepe în proporție de 75% din cota stabilită în Republica Moldova;

c) rezidenții care au investit în mijloacele fixe ale întreprinderilor lor și/sau în dezvoltarea infrastructurii zonei economice libere un capital echivalent cu cel puțin un milion de dolari SUA sînt scutiți, pe o perioadă de 3 ani, începînd cu trimestrul imediat următor trimestrului în care a fost atins volumul indicat de investiții, de plata impozitului pe venitul de la exportul în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova al mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă sau de la livrarea mărfurilor (serviciilor) produse în zona liberă către alți rezidenți ai zonelor economice libere pentru mărfurile (serviciile) orientate spre export;

d) rezidenții care au investit în mijloacele fixe ale întreprinderilor lor și/sau în dezvoltarea infrastructurii zonei economice libere un capital echivalent cu cel puțin 5 milioane de dolari SUA sînt scutiți, pe o perioadă de 5 ani, începînd cu trimestrul imediat următor trimestrului în care a

fost atins volumul indicat de investiții, de plata impozitului pe venitul de la exportul în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova al mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă sau de la livrarea mărfurilor (serviciilor) produse în zona liberă către alți rezidenți ai zonelor economice libere pentru mărfurile (serviciile) orientate spre export.

Modul de aplicare a facilităților fiscale respective se stabilește de Guvern.

[Art.49 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.49 modificat prin [Legea nr.307 din 26.12.2012](#), în vigoare 04.02.2013]

[Art.49 în redacția [Legii nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.49 modificat prin [Legea nr.280-XVI din 14.12.2007](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.49 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

[Art.49 completat prin [Legea nr.144-XVI din 22.06.2007](#), în vigoare 06.07.2007]

[Art.49 modificat prin [Legea nr.37-XVI din 23.02.2007](#), în vigoare 16.03.2007]

Articolul 49¹. Organizațiile din sfera științei și inovării

[Art.49¹ abrogat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 49². Facilități fiscale pentru investiții

[Art.49² abrogat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.49² modificat prin [Legea nr.162 din 22.07.2011](#), în vigoare 14.10.2011]

Articolul 50. Activitatea de asigurare/reasigurare

(1) Prevederile prezentului articol se aplică contribuabililor care activează în domeniul asigurărilor/reasigurărilor.

(2) Se permite deducerea indemnizațiilor de asigurare și despăgubirilor de asigurare, precum și a altor plăți efectuate de către asigurător/reasigurator în favoarea asiguratului/persoanei terțe sau beneficiarului asigurării și/sau reasiguratului, în conformitate cu contractul de asigurare și/sau de reasigurare încheiat.

(3) Se permite deducerea cheltuielilor asigurătorului legate de formarea rezervelor tehnice și rezervelor matematice, în modul stabilit de Guvern.

[Art.50 în redacția [Legii nr.251-XVI din 22.11.2007](#), în vigoare 05.02.2008]

Articolul 51. Autoritățile publice și instituțiile publice scutite de impozit

Sînt scutite de impozit autoritățile publice și instituțiile publice finanțate din bugetul public național.

Articolul 51¹. Instituțiile medico-sanitare publice și private

Instituțiile medico-sanitare publice și private se scutesc de impozitul pe venitul obținut din activitatea prestatorilor de servicii medicale legate de realizarea Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală (conform contractelor încheiate cu Compania Națională de Asigurare Medicală).

[Art.51¹ modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 51². Administrația zonei economice libere

Sînt scutite de impozit sursele financiare ale administrației zonei economice libere prevăzute la art.5 alin.(4) din [Legea nr.440-XV din 27 iulie 2001](#) cu privire la zonele economice libere.

[Art.51² introdus prin [Legea nr.307 din 26.12.2012](#), în vigoare 04.02.2013]

Articolul 51³. Instituțiile de învățămînt publice și private

Instituțiile de învățământ publice, prin derogare de la art.51, și instituțiile de învățământ private se scutesc de impozitul pe venitul obținut din desfășurarea nemijlocită a procesului de învățământ conform [Codului educației](#).

[Art.51³ în redacția [Legii nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.51³ introdus prin [Legea nr.307 din 26.12.2012](#), în vigoare 04.02.2013]

Articolul 52. Organizațiile necomerciale

(1) La organizații necomerciale sînt atribuite organizațiile înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) Organizațiile necomerciale sînt scutite de plata impozitului pe venit în cazul în care corespund următoarelor cerințe:

a) sînt înregistrate sau create în conformitate cu legislația și desfășoară activitate în corespundere cu obiectivele prevăzute în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire;

b) în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire este indicată interdicția privind distribuirea mijloacelor cu destinație specială, a altor mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau a proprietății între fondatori și membri ai organizației sau între angajații ei, inclusiv în procesul reorganizării și lichidării organizației necomerciale;

c) mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară, proprietatea organizației sînt utilizate în scopurile prevăzute de statut, de regulament sau de alt document de constituire;

d) nu folosesc mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau proprietatea în interesul unui fondator sau membru al organizației ori în interesul unui angajat, cu excepția plăților salariale îndreptate în favoarea acestuia;

e) nu susțin partidele politice, blocurile electorale sau candidații la funcții în cadrul autorităților publice și nu folosesc mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau din proprietate pentru finanțarea acestora.

(3) Restricțiile prevăzute la alin.(2) lit.e) nu se extind asupra partidelor și altor organizații social-politice.

(4) Dreptul la scutirea de plata impozitului pe venit se realizează prin cererea depusă de către organizația necomercială la organul teritorial al Serviciului Fiscal de Stat. Perioada de scutire începe cu perioada fiscală în care a fost depusă cererea privind scutirea de plata impozitului pe venit dacă cererea privind scutirea de plata impozitului pe venit a fost depusă pînă la data de 31 decembrie a anului fiscal de gestiune. Nu este necesară depunerea repetată a cererii în perioadele ulterioare primei perioade fiscale.

(5) Modelul cererii privind scutirea de plata impozitului pe venit este elaborat de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și aprobat de Ministerul Finanțelor.

(6) În cazul în care nu sînt respectate cerințele prevăzute la alin.(2), organizația necomercială urmează a fi supusă impozitării în modul general stabilit.

(7) Organizațiile necomerciale care utilizează contrar destinației mijloacele cu destinație specială sau folosesc proprietatea, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară în scopuri neprevăzute în statut, în regulament sau în alt document de constituire calculează și achită impozitul pe venit la cota prevăzută la art.15 lit.b) din suma utilizată contrar destinației.

(8) Organizațiile necomerciale de utilitate publică, cultele religioase și părțile componente ale acestora care utilizează contrar destinației mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale restituie în buget suma utilizată contrar destinației.

[Art.52 completat prin [Legea nr.158 din 18.07.2014](#), în vigoare 15.08.2014]

[Art.52 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]
[Art.52 modificat prin [Legea nr.62 din 30.03.2012](#), în vigoare 03.04.2012]
[Art.52 în redacția [Legii nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]
[Art.52 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]
[Art.52 completat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

Articolul 53. Afacerile auxiliare

[Art.53 abrogat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 53¹. Întreprinderile create de societățile orbilor, surzilor și invalizilor
Se scutesc de plata impozitului întreprinderile create pentru realizarea scopurilor statutare ale societăților orbilor, surzilor și invalizilor.

Articolul 53². Asociațiile de economii și împrumut

Se scutesc de plata impozitului asociațiile de economii și împrumut.

[Art.53² modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

Articolul 53³. Organizațiile sindicale și patronale

Organizațiile sindicale și patronale se scutesc de impozit pe venit.

[Art.53³ modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 54. Organizațiile statelor străine, organizațiile internaționale și personalul acestora

(1) În conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, este scutit de impozit venitul obținut de:

a) misiunile diplomatice și oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, membrii personalului acestor misiuni diplomatice și oficii consulare, inclusiv personalul administrativ, tehnic și personalul de serviciu, precum și membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu ei (dacă nu sînt cetățeni ai Republicii Moldova sau dacă nu au reședință permanentă în Republica Moldova);

b) reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova, membrii personalului acestora, precum și membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu ei (dacă nu sînt cetățeni ai Republicii Moldova sau dacă nu au reședință permanentă în Republica Moldova).

(2) Orice scutire acordată în conformitate cu prezentul articol este condiționată de acordarea unor drepturi reciproce de către statele respective.

(3) În conformitate cu tratatele internaționale privind asistența tehnică și investițională, la care Republica Moldova este parte, nu se impozitează venitul organizațiilor statelor străine, al organizațiilor internaționale, precum și venitul obținut de către personalul străin (consultanții) care activează în cadrul tratatelor internaționale menționate. Venitul angajaților rezidenți, precum și cel al agenților economici rezidenți care activează în cadrul tratatelor internaționale menționate se impozitează în modul general stabilit, dacă tratatul internațional nu prevede altfel. Lista tratatelor internaționale privind asistența tehnică și investițională, la care Republica Moldova este parte, și proiectele de asistență tehnică și investițională se aprobă de Guvern.

[Art.54 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.54 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.54 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Capitolul 7¹

REGIMUL FISCAL AL AGENȚILOR ECONOMICI SUBIEȚI AI SECTORULUI ÎNTREPRINDERILOR MICI ȘI MIJLOCII

[Cap.7¹ introdus prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 54¹. Subiecții impunerii

(1) Subiecți ai impunerii sînt agenții economici care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A., cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier) și întreprinzătorilor individuali.

[Alin.(2) art.54¹ abrogat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

(3) Agenții economici menționați la alin.(1) care, conform situației din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, au obținut venit din activitatea operațională din livrări scutite de T.V.A. sau din livrări scutite și impozabile cu T.V.A. în sumă de pînă la 600000 lei, pot alege regimul de impozitare prevăzut de prezentul capitol sau regimul de impozitare aplicat în modul general stabilit. Alegerea regimului fiscal se realizează prin indicarea lui în politica de contabilitate a agentului economic.

(3¹) Agenții economici menționați la alin.(1) care, conform situației din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, au obținut venit din activitatea operațională din livrări scutite de T.V.A. în mărime ce depășește 600000 lei, aplică regimul de impozitare în modul general stabilit.

(4) Agenții economici care, pe parcursul perioadei fiscale declarate, devin plătitori de T.V.A. vor aplica regimul de impozitare în modul general stabilit din momentul în care sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A.

(5) Agenții economici care, pe parcursul perioadei fiscale declarate, au încetat a fi plătitori de T.V.A. vor aplica regimul de impozitare prevăzut de prezentul capitol din momentul menționat la art.113 alin.(4).

(6) Agenții economici care aplică regimul de impozitare conform prezentului capitol utilizează regulile de evidență prevăzute la cap.6 din prezentul titlu.

[Art.54¹ modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.54¹ modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 54¹/1. Perioada fiscală

(1) Prin perioadă fiscală se înțelege anul calendaristic la a cărui încheiere se determină venitul din activitatea operațională.

(2) Pentru agenții economici nou-creați, perioadă fiscală se consideră perioada de la data înregistrării agentului economic și pînă la finele anului calendaristic.

(3) Pentru agenții economici lichidați sau reorganizați, perioadă fiscală se consideră perioada de la începutul anului calendaristic și pînă la data radierii agentului economic din Registrul de stat.

(4) Prin derogare de la prevederile alin.(1) al prezentului articol, pentru agenții economici specificați la art.54¹ alin.(4), perioadă fiscală privind aplicarea regimului de impozitare conform prezentului capitol se consideră perioada de la începutul anului calendaristic și pînă la data înregistrării acestora ca plătitori de T.V.A.

(5) Prin derogare de la prevederile alin.(1) al prezentului articol, pentru agenții economici specificați la art.54¹ alin.(5), perioadă fiscală privind aplicarea regimului de impozitare conform prezentului capitol se consideră perioada de la data la care aceștia au încetat a fi plătitori de T.V.A. și pînă la sfîrșitul anului calendaristic.

[Art.54¹/1 introdus prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 54². Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii este venitul din activitatea operațională obținut în perioada fiscală de declarare.

(2) În scopul aplicării prevederilor prezentului capitol, valoarea returului de marfă sau a discountului (reducerii) urmează să micșoreze mărimea obiectului impunerii în perioada fiscală în care a avut loc returul de marfă (s-a acordat discountul), inclusiv în cazul în care vânzarea mărfurilor respective a avut loc în perioadele fiscale precedente.

[Art.54² completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.54² modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 54³. Cota de impozit

Cota impozitului pe venit constituie 3% din obiectul impunerii.

Articolul 54⁴. Modul de calculare, achitare și declarare

(1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului din activitatea operațională.

(2) Calcularea impozitului se efectuează anual. Achitarea impozitului la buget se efectuează în rate, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului corespunzător.

(2¹) Contribuabilul are dreptul să treacă în cont impozitul pe venit din activitatea operațională, achitat în orice stat străin, în condițiile stipulate la art.82.

(3) Darea de seamă privind impozitul pe venit se prezintă nu mai tîrziu de 25 martie a anului următor perioadei fiscale de declarare.

(4) Formularul și modul de completare a dării de seamă privind impozitul pe venit se aprobă de către Ministerul Finanțelor.

(5) Contribuabilii care au filiale și/sau subdiviziuni în afara unității administrativ-teritoriale în care se află sediul central (adresa juridică) achită impozitul calculat la buget corespunzător sediului central (adresa juridică) al contribuabilului.

(6) Persoana responsabilă a contribuabilului care a inițiat procedurile de încetare a activității este obligată, în termen de 6 luni de la adoptarea unei astfel de decizii în conformitate cu legislația în vigoare, să prezinte darea de seamă privind impozitul pe venit din activitatea operațională.

[Art.54⁴ modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.54⁴ modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.07.2014]

[Art.54⁴ modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Cap.7¹ introdus prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Capitolul 8

REGIMUL FISCAL ÎN CAZUL ORGANIZĂRII, LICHIDĂRII ȘI REORGANIZĂRII AGENȚILOR ECONOMICI

[Denumirea cap.8 completată prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 55. Contribuțiile la capital

(1) Contribuțiile cu active la capitalul agentului economic în schimbul cotei de participație în capitalul lui nu sînt supuse impozitării.

(2) Pentru persoana care a contribuit cu active, baza valorică a titlului de proprietate (acțiuni, certificat de participație, alt document ce confirmă participarea în capitalul agentului economic) este egală cu baza valorică ajustată a activelor transmise ca contribuție.

[Art.55 în redacția [Legii nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 56. Plățile efectuate de agenții economici

(1) Dacă agentul economic efectuează plăți în natură acționarilor (asociaților) săi conform cotei de participație a acestora (dividende, plăți în cazul lichidării, sau sub altă formă), atunci se ține cont de creșterea sau pierderea de capital ca și cum această proprietate a fost vândută acționarului (asociatului) de către agentul economic la prețul ei de piață.

[Alin.(2),(3) art.56 abrogate prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.56 completat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 57. Lichidarea agentului economic

[Alin.(1) art.57 abrogat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

(2) În cazul lichidării agentului economic:

a) agentul economic tratează creșterea sau pierderile de capital ca și cum proprietatea distribuită sub formă de plăți la lichidare ar fi fost vândută la prețul ei de piață;

b) beneficiarii proprietății distribuite sînt tratați astfel ca și cum ei au schimbat cotele lor de participație în capitalul agentului economic lichidat pe o sumă egală cu valoarea de piață a proprietății obținute.

(3) La lichidarea filialei (întreprinderii-fiică), întreprinderea de bază nu ia în considerare creșterea sau pierderile de capital de pe urma vânzării proprietății filialei (întreprinderii-fiică) lichidate.

(4) O întreprindere se consideră *întreprindere-fiică* dacă întreprinderea de bază exercită controlul asupra ei pe parcursul întregii perioade de lichidare, în condițiile art.55 alin.(2).

(5) Termenul de încheiere a procesului de lichidare a agentului economic, precum și alte cerințe privind îndeplinirea condițiilor de lichidare a acestuia se stabilesc în conformitate cu legislația.

[Art.57 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 58. Reorganizarea agentului economic

(1) Se consideră *reorganizare* a agentului economic fuziunea (contopirea și absorbția), dezmembrarea (divizarea și separarea) sau transformarea agentului economic.

(2) În înțelesul prezentului titlu, este echivalentă cu reorganizarea prevăzută la alin.(1):

a) obținerea controlului asupra unui agent economic numai în schimbul cotelor-părți care acordă dreptul de vot decisiv în cadrul agentului economic procurat;

b) procurarea practic a tuturor activelor agentului economic numai în schimbul cotelor-părți care asigură dreptul de vot decisiv în cadrul agentului economic procurat.

(2¹) În sensul prezentului capitol, prin control se înțelege deținerea în capitalul agentului economic a unei cote de participație, în care se includ:

a) cel puțin 80% din drepturile de vot decisiv ale tuturor formelor de participare cu drept de vot decisiv;

b) cel puțin 80% din numărul total de acțiuni în cazul oricărei alte forme de participare.

(3) În cazul reorganizării, agentul economic cumpărător preia metoda de evidență a agentului economic procurat împreună cu stocurile sale de mărfuri și materiale, pierderile reportate în viitor, conturile dividendelor și alte atribute legate de impozitare, astfel încât agentul economic cumpărător se substituie celui procurat în ce privește aceste atribute.

(3¹) În cazul în care, în rezultatul reorganizării, mijloacele fixe se transmit de la agentul economic supus reorganizării către alt agent economic în reorganizare, baza valorică a acestor mijloace fixe la data transmiterii (valoarea de ieșire/intrare) va reprezenta baza lor valorică, înregistrată în evidența contabilă a agentului economic supus reorganizării la începutul perioadei de gestiune în care are loc reorganizarea.

(4) Reorganizarea agenților economici poate fi calificată sau necalificată, fapt determinat de organele fiscale.

(5) *Reorganizare calificată* înseamnă reorganizarea, deplină sau parțială, a unui agent economic conform unui plan de reorganizare aferent activității de întreprinzător, reorganizare ce nu are ca scop sau rezultat evaziunea fiscală a oricărui agent economic sau acționar (asociat).

[Art.58 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.58 completat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 59. Regulile în cazul lichidării sau reorganizării agentului economic

(1) În cazul lichidării sau reorganizării agentului economic:

- a) un grup de operațiuni conexe se consideră o singură operațiune;
- b) forma operațiunilor nu are importanță în cazurile când ea nu afectează esența acestor operațiuni;
- c) orice reorganizare necalificată a agentului economic se consideră vânzare a acestui agent economic și a tuturor activelor sale;
- d) dacă organul fiscal stabilește că una sau mai multe părți participante la operațiune nu sînt rezidente, atunci mărirea capitalului, lichidarea sau reorganizarea agentului economic poate fi tratată drept operațiune în care nu are loc recunoașterea creșterii sau pierderilor de capital.

(2) În cazul reorganizării calificate:

- a) baza valorică a proprietății agentului economic reorganizat se consideră baza valorică a acestei proprietăți nemijlocit înainte de reorganizare;
- b) redistribuirea (transmiterea) proprietății agentului economic între părțile implicate în reorganizare nu se impozitează; însă
- c) orice compensație, primită de orice persoană (inclusiv de orice parte implicată în reorganizare), care nu constituie o cotă de participație în capitalul oricărei părți se consideră plată în folosul beneficiarului.

(3) Parte implicată în reorganizare este:

- a) agentul economic cumpărător – agentul care procură cote de participație (sau active) în alt agent economic;
- b) agentul economic procurat – agentul ale cărui cote de participație (sau active) se procură;
- c) orice agent economic care apare ca rezultat al reorganizării;
- d) agentul economic cote de participație (sau active) în care au fost procurate de la alt agent economic în cadrul reorganizării.

(4) În cazul distribuirii cotelor de participație în capitalul părții implicate în procesul de lichidare sau în reorganizarea calificată unor acționari (asociați) ai acestei părți, plata respectivă nu se impozitează.

[Art.59 completat prin [Legea nr.90 din 29.05.2014](#), în vigoare 27.06.2014]

[Art.59 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Capitolul 9

REGULI CU PRIVIRE LA SOCIETĂȚI ȘI FONDURI DE INVESTIȚII

Articolul 60. Determinarea venitului (sau pierderilor) societății

(1) Venitul (sau pierderile) societății se consideră ca venit (sau pierderi) al persoanei juridice care folosește în evidență contabilitatea de angajamente, cu excepția faptului că societății nu i se permite:

- a) deducerea donațiilor în scopuri filantropice sau de sponsorizare, prevăzute la art.36;
- b) reportarea în viitor a pierderilor, prevăzută la art.32.

(2) La determinarea venitului unui membru al societății în anul fiscal, evidența cotelor-părți ale acestui membru, distribuite pe toate componentele venitului (sau pierderilor), creșterii (sau pierderilor) de capital, deducerilor, trecerilor în cont, donațiilor în scopuri filantropice în anul respectiv se ține separat.

(3) Fiecare componentă a venitului (sau a pierderilor), a creșterii (sau a pierderilor) de capital, a deducerilor, trecerilor în cont, donațiilor în scopuri filantropice se consideră ca distribuită între membrii societății, indiferent de faptul dacă această componentă a fost sau nu distribuită.

(4) Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor reglementează prin instrucțiunile sale modul de evidență a tuturor componentelor venitului, dacă evidența fiecărei componente în parte nu este necesară pentru reflectarea corectă a venitului membrului societății.

(5) Membrului societății nu i se permite deducerea acelei părți a pierderilor, ce corespunde cotei-părți distribuite lui, care depășește baza valorică ajustată a cotei sale părți în societate, cu excepția cazurilor de lichidare a societății.

[Art.60 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 61. Plățile efectuate de societate

(1) Orice plată în natură efectuată de o societate se consideră ca vânzare a proprietății la prețul de piață și ca plată a sumei corespunzătoare de mijloace bănești.

(2) Orice plată efectuată de către o societate în favoarea unui membru al său (inclusiv plățile, în cazul lichidării) se include în venitul acestuia numai în măsura în care ea depășește baza valorică ajustată a cotei sale părți în societate. Dacă suma totală plătită la lichidarea societății este mai mică decât baza valorică ajustată menționată, diferența se consideră drept cotă-parte a acestui membru în pierderile societății în anul fiscal în care s-a încheiat lichidarea.

[Art.61 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 62. Baza valorică ajustată a cotei-părți a membrului societății

Baza valorică ajustată a cotei-părți a oricărui membru al societății reprezintă suma depusă de el în societate:

- a) majorată cu cota-parte distribuită lui în venit și în creșterea de capital, care se includ în venitul brut;
- b) micșorată cu suma plăților efectuate;
- c) ajustată, ținându-se cont de alte venituri și cheltuieli ale societății (dacă există temei pentru aceasta).

Articolul 63. Fondurile de investiții

(1) Prevederile prezentului articol se aplică asupra activității fondurilor de investiții, activitate reglementată conform legislației.

(2) Veniturile fondului de investiții, care urmează a fi distribuite și plătite acționarilor săi, se formează din dividende, creșterea de capital, dobânzi și din alte venituri.

(3) Plățile fondului de investiții în folosul acționarilor săi se fac conform legislației privind fondurile de investiții.

(4) Veniturile fondului de investiții se impozitează în modul general stabilit.

Capitolul 10

IMPOZITAREA FONDURILOR NESTATALE DE PENSII

Articolul 64. Fondurile nestatale de pensii

Se consideră fonduri nestatale de pensii fondurile care sînt create și care activează în baza [Legii nr.329-XIV din 25 martie 1999](#) cu privire la fondurile nestatale de pensii.

[Art.64 în redacția [Legii nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 65. Fondurile nestatale necalificate de pensii

[Art.65 abrogat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 66. Deducerea vărsămintelor

(1) Suma vărsată de către angajator în numele unei persoane fizice pe parcursul anului fiscal în fondul nestatal de pensii în scopul acumulării se deduce din venitul brut.

(2) Persoanei fizice i se permite deducerea din venitul său brut a unei sume egale cu vărsămîntul făcut în fondul nestatal de pensii.

[Art.66 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.66 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 67. Restricțiile privind deducerea vărsămintelor

(1) Pentru persoana fizică, suma dedusă, conform art.66 alin.(1), împreună cu suma dedusă, conform art.66 alin.(2), nu trebuie să depășească 15% din venitul cîștigat de ea în anul fiscal.

(2) În sensul prezentului titlu, prin *venit cîștigat* al persoanei fizice se înțelege venitul brut calculat pentru munca în calitate de angajat, obținut pentru munca în calitate de antreprenor independent sau obținut în alt mod, conform legislației. Noțiunea dată nu include venitul sub formă de pensii.

Articolul 68. Impozitarea veniturii fondului nestatal de pensii

Venitul fondului nestatal de pensii nu este supus impozitării, însă orice plăți efectuate din acest fond se includ în venitul brut al beneficiarului.

[Art.68 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 69. Fondul nestatal calificat de pensii instituit în străinătate

(1) Fondul nestatal calificat de pensii instituit în străinătate este definit de Comisia Națională a Pieței Financiare ca un fond nestatal calificat de pensii creat în conformitate cu legislația statului străin.

(2) Vărsămintele făcute de angajator în numele lucrătorului sau de lucrătorul însuși în fondul nestatal calificat de pensii instituit în străinătate se deduc din venitul lui brut, în limitele stabilite la art.67 alin.(1).

(3) Vărsămintele în fondul nestatal calificat de pensii instituit în străinătate făcute de un lucrător cetățean al Republicii Moldova sau de un lucrător cetățean al unui stat străin, a cărui durată a activității de muncă în Republica Moldova se presupune că nu va depăși 5 ani, se deduc din venitul lui brut, în limita de 15% din venitul câștigat de lucrătorul respectiv în anul fiscal.

[Art.69 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.69 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Capitolul 10¹ **IMPOZITAREA NOTARILOR PUBLICI**

Notă: În titlul și în cuprinsul capitolului 10¹ cuvîntul “privat” se înlocuiește cu cuvîntul “public” conform Legii nr.130-XVIII din 23.12.2009, în vigoare 31.12.2009

Articolul 69¹. Activitatea notarială

Activitatea notarială nu este activitate de întreprinzător și nu cade sub incidența actelor normative ce reglementează această activitate.

Articolul 69². Subiectul impunerii

Subiect al impunerii este notarul public.

Articolul 69³. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii este venitul notarului public.

Articolul 69⁴. Cheltuielile notarului public

Notarul public are dreptul să acopere, din mijloacele primite pentru servicii notariale, cheltuielile aferente exercitării activității notariale, asigurării ei tehnico-materiale, arendei și întreținerii biroului notarial, plății pentru serviciile personalului tehnic angajat.

Articolul 69⁵. Cota de impozit

(1) Notarul public nu cade sub incidența art.15 din prezentul cod.

(2) Suma totală a impozitului pe venit se determină pentru notarul public în mărime de 18% din venitul lunar impozabil.

[Art.69⁵ modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 69⁶. Modul de calculare, achitare și declarare

(1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului lunar impozabil.

(2) Calcularea impozitului se efectuează lunar. Achitarea la buget se efectuează pînă la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune.

(3) Darea de seamă privind impozitul pe venit se prezintă nu mai tîrziu de data de 25 a lunii următoare lunii de declarare.

(4) Formularul și modul de completare a dării de seamă privind impozitul pe venit se aprobă de către Ministerul Finanțelor.

[Art.69⁶ introdus prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

Capitolul 11 **IMPOZITAREA NEREZIDENȚILOR. PREVEDERI SPECIALE**

PENTRU TRATATELE INTERNAȚIONALE

Articolul 70. Dispoziții generale privind divizarea surselor de venit ale nerezidenților

(1) Întregul venit al contribuabilului nerezident se împarte în venit obținut:

a) în Republica Moldova din activități de întreprinzător sau din munca prin contract (acord) de muncă;

b) peste hotarele Republicii Moldova din activități de întreprinzător sau din munca prin contract (acord) de muncă.

(2) Dacă prezentul capitol nu prevede altfel, la determinarea venitului impozabil al nerezidenților:

a) se va ține cont numai de venitul obținut în Republica Moldova;

b) se va permite deducerea numai a acelor cheltuieli, care vizează direct venitul menționat la lit.a), supus impunerii în Republica Moldova.

Articolul 71. Venitul nerezidenților obținut în Republica Moldova

(1) Venituri ale nerezidenților obținute în Republica Moldova se consideră:

a) veniturile de la comercializarea mărfurilor;

b) veniturile din prestarea de servicii, inclusiv a serviciilor de management, financiare, de consultanță, de audit, de marketing, juridice, de agent (de intermediere), informaționale, prestate unui rezident sau unui nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea venituri sînt cheltuieli ale reprezentanței permanente;

c) veniturile, sub formă de creștere de capital, obținute din vânzarea proprietății imobiliare aflate în Republica Moldova, determinate conform art.37-39;

d) veniturile, sub formă de creștere de capital, obținute din vânzarea proprietății, alta decît proprietatea imobiliară (cu excepția stocurilor de mărfuri și materiale), dacă cumpărătorul este rezident, determinate conform art.37-39;

e) dividendele, inclusiv cele sub formă de acțiuni sau cote-părți plătite de un agent economic rezident;

f) dobînzile pentru creanțele statului ori ale unui rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea dobînzii sînt cheltuieli ale reprezentanței permanente;

g) veniturile din cesiunea drepturilor de creanță unui rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea venituri sînt cheltuieli ale reprezentanței permanente;

h) amenda pentru neexecutarea sau executarea inadecvată de către orice persoană a obligațiilor, inclusiv în baza contractelor de executare a lucrărilor (prestare a serviciilor) și/sau conform contractelor de comerț extern de livrare a mărfurilor;

i) veniturile sub formă de onorarii, obținute de la un rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea venituri sînt cheltuieli ale acestei reprezentanțe;

j) royalty obținute de la un rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă aceste royalty sînt cheltuieli ale reprezentanței permanente;

k) veniturile din operațiunile de leasing, din darea în arendă sau în subarendă, din locațiunea sau din uzufructul proprietății aflate în Republica Moldova;

k¹) veniturile din operațiunile de leasing, din darea în arendă sau în subarendă, din locațiunea sau din uzufructul navelor maritime, aeronavelor și/sau al mijloacelor de transport feroviar ori rutier, precum și al containerelor;

l) veniturile din primele pe baza contractelor de asigurare și reasigurare;

m) veniturile din transportul internațional maritim, aerian, feroviar sau rutier, cu excepția cazurilor în care transportul se efectuează numai între punctele situate în afara Republicii Moldova;

n) veniturile obținute din activitatea desfășurată conform contractului (acordului) de muncă sau din cea desfășurată în baza altor contracte cu caracter civil, inclusiv onorariile conducătorilor, fondatorilor sau membrilor consiliului de administrație și/sau alte plăți primite de membrii organelor de conducere ale persoanei juridice rezidente, indiferent de locul exercitării efective a obligațiilor administrative încredințate acestor persoane;

o) veniturile sub formă de facilități, specificate la articolul 19, acordate de angajator (beneficiar) persoanelor fizice nerezidente;

p) anuitățile plătite de fondurile nestatale de pensii rezidente;

q) veniturile obținute de către oamenii de artă, cum ar fi artiștii de teatru, de circ, de cinema, de radio, de televiziune, muzicienii și artiștii plastici sau sportivii, indiferent de faptul în adresa cărei persoane se efectuează plățile aferente acestui venit;

r) veniturile obținute din acordarea serviciilor profesionale și altor servicii decât cele prevăzute la lit.q);

s) veniturile din premiile acordate la concursuri;

t) comisioanele de la un rezident sau nerezident care dispune de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, dacă asemenea comisioane sînt cheltuieli ale reprezentanței permanente;

t¹) cîștigurile de la jocuri de noroc și de la campanii promoționale;

u) alte venituri, care nu sînt specificate la literele precedente, cu condiția ca acestea să nu fie scutite de impunere potrivit legislației fiscale sau altor acte legislative.

(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), veniturile nerezidenților, cu excepția celor care dispun de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova, din transportul internațional aerian obținute din efectuarea curselor regulate nu sînt considerate venituri obținute în Republica Moldova.

[Art.71 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.71 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.71 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.71 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.71 completat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 72. Venitul obținut peste hotarele Republicii Moldova

Componentele venitului obținut peste hotarele Republicii Moldova sînt analogice componentelor venitului indicate în art.71.

Articolul 73. Reguli de impozitare a veniturilor nerezidenților care nu desfășoară activitate în Republica Moldova printr-o reprezentanță permanentă

(1) Veniturile persoanelor juridice nerezidente, specificate la art.71, care nu țin de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova urmează a fi supuse impunerii la sursa de plată potrivit art.91, fără dreptul la deduceri, cu excepția veniturilor din prestarea de servicii ce țin de

deschiderea și gestionarea conturilor corespondente ale băncilor corespondente și de efectuarea decontărilor.

(2) Impozitarea veniturilor persoanelor juridice nerezidente la sursa de plată se efectuează, indiferent de distribuirea de către asemenea persoane a veniturilor lor, în folosul unor terți și/sau al subdiviziunilor lor în alte state.

(3) Veniturile persoanelor fizice nerezidente, specificate la art.71, care nu țin de o reprezentanță permanentă în Republica Moldova urmează a fi supuse impunerii la sursa de plată potrivit art.91, fără dreptul la deduceri, cu excepția veniturilor menționate la alin.(4).

(4) Veniturile persoanelor fizice nerezidente, specificate la art.71 lit.n) și o), urmează a fi supuse impozitării la sursa de plată în modul prevăzut la art.88, fără dreptul la deduceri și/sau scutiri aferente acestor venituri.

(5) Impozitul pe venit la sursa de plată se reține de la nerezidenți indiferent de forma și locul achitării venitului.

Articolul 74. Reguli de impozitare a veniturilor nerezidenților obținute de la alte persoane rezidente

(1) Veniturile nerezidenților obținute în Republica Moldova de la persoane altele decât cele menționate la art.90 urmează a fi supuse impozitului pe venit conform prezentului articol la cota specificată la art.91 sau la cotele prevăzute la art.15 lit.a), pentru veniturile specificate la art.71 lit.n) și o), fără dreptul la deduceri și/sau scutiri aferente acestor venituri.

(2) Nerezidenții care corespund condițiilor alin.(1) și care obțin venituri specificate la art.71 lit.a)-k), n), o), q)-s) și u), îndeplinesc cerințele alin.(3), calculează și achită impozitul pe venit de sine stătător conform alin.(4).

(3) Nerezidenții sînt obligați să informeze organul fiscal la locul de rezidență despre activitatea lor în termen de 15 zile de la data sosirii în Republica Moldova.

(4) Nerezidenții menționați în prezentul articol, în termen de 3 zile de la încheierea activității în Republica Moldova, sînt obligați să prezinte organului fiscal, menționat la alin.(3), documentul cu privire la impozitul pe venit, conform formei aprobate de Guvern, și să achite impozitul pe venit la cota specificată la art.91 sau la cotele prevăzute la art.15 lit.a), pentru veniturile specificate la art.71 lit.n) și o), fără dreptul la deduceri și/sau scutiri aferente acestor venituri. La documentul cu privire la impozitul pe venit se anexează copia contractului (acordului) de muncă sau a altui contract cu caracter civil, alte documente care confirmă suma venitului impozabil și a impozitului pe venit reținut la sursa de plată.

(5) Prevederile prezentului articol se aplică veniturilor obținute de către nerezidenți, care nu cad sub incidența art.73 și 75.

[Art.74 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.74 modificat prin [Legea nr.280-XVI din 14.12.2007](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 75. Reguli de impozitare a nerezidenților care desfășoară activitate în Republica Moldova printr-o reprezentanță permanentă

(1) Venituri ale nerezidenților care desfășoară activitate printr-o reprezentanță permanentă, obținute în Republica Moldova, se consideră veniturile specificate la art.71 lit.a)-m), r), t) și u).

(2) În cazul nerezidenților care au reprezentanță permanentă potrivit art.5 pct.15), aceasta se consideră, în scopuri fiscale, ca agent economic rezident, dar numai în raport cu venitul obținut în Republica Moldova în conformitate cu alin.(1) și cu:

a) cheltuielile administrative, conform prevederilor standardelor naționale de contabilitate sau ale IFRS, decontate de nerezidenți și înregistrate de reprezentanța permanentă, care sînt deductibile în limita a 10% din salariul calculat al angajaților acestei reprezentanțe permanente;

b) cheltuielile legate nemijlocit de acest venit, confirmate documentar, potrivit prevederilor titlului II.

(3) Evidența nerezidenților care au reprezentanță permanentă, în calitate de contribuabil, se efectuează în conformitate cu capitolul 4 din titlul V.

(4) Reprezentanța permanentă a nerezidentului, situată în Republica Moldova, nu are dreptul de a trece la deduceri sumele prezentate de către acest nerezident sub formă de:

a) royalty, onorarii și alte plăți similare pentru utilizarea sau concesiunea proprietății sau a rezultatelor activității sale intelectuale;

b) plăți pentru serviciile prestate de acesta;

c) dobînzi și alte remunerații pentru împrumuturile acordate de către acesta;

d) cheltuieli care nu țin de obținerea veniturilor din activitatea desfășurată în Republica Moldova;

e) cheltuieli care nu sînt confirmate documentar.

(5) Prin derogare de la prevederile prezentului articol, munca conform contractului (acordului) de muncă sau altui contract (acord) cu caracter civil, exercitată de persoanele fizice nerezidente, nu conduce la formarea reprezentanței permanente a acestor persoane fizice.

[Art.75 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.75 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.75 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 76. Reguli pentru nerezidenți care au reprezentanță pe teritoriul Republicii Moldova

(1) Faptul că nerezidenții au reprezentanță pe teritoriul Republicii Moldova, conform art.5 pct.20), nu constituie temei pentru recunoașterea acestor persoane în calitate de plătitori ai impozitului pe venit, cu toate consecințele care rezultă din legislația fiscală, în afara celor prevăzute la alin.(2) și cu excepția obligației de a reține impozit pe venit la sursa de plată conform art.88 și 90.

(2) Reprezentanței i se atribuie cod fiscal în conformitate cu prezentul cod.

(3) Reprezentanța urmează să țină evidența contabilă conform cerințelor prevăzute de [Legea contabilității](#) și de standardele naționale de contabilitate sau de IFRS și să prezinte anual organului fiscal de la locul de rezidență, nu mai tîrziu de 25 martie a anului imediat următor anului fiscal de gestiune, darea de seamă fiscală aferentă activității desfășurate în Republica Moldova.

(4) După încheierea activității în Republica Moldova, nerezidenții care au reprezentanță pe teritoriul Republicii Moldova sînt obligați să prezinte, în termen de 10 zile, documentul cu privire la activitatea exercitată, cu anexarea documentelor confirmative. Acest document se prezintă organului fiscal, specificat la alin.(3), dacă legislația fiscală nu prevede altfel.

(5) Modul și forma documentului, specificate la alin.(3) și (4), se reglementează de către Guvern.

[Art.76 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.76 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.07.2014]

[Art.76 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.76 modificat prin [Legea nr.280-XVI din 14.12.2007](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 77. Reguli pentru nerezidenți care exercită activitate pe șantierul de construcție

(1) În sensul prezentului capitol, șantierul de construcție al nerezidentului pe teritoriul Republicii Moldova înseamnă:

a) locul de construcție a noilor obiecte, precum și de reconstrucție, lărgire, reutilare tehnică și/sau reparare a obiectelor existente de proprietate imobiliară;

b) locul de construire și/sau montare, reparare, reconstruire și/sau reutilare tehnică a clădirilor, inclusiv a instalațiilor plutitoare și de foraj, precum și a mașinilor și utilajului a căror funcționare normală necesită fixare dură pe fundament sau pe elementele de construcție ale clădirilor, edificiilor sau ale obiectelor plutitoare.

(2) La stabilirea termenului de existență a șantierului de construcție, în scopul determinării statutului nerezidentului pe teritoriul Republicii Moldova în sensul prezentului capitol, inclusiv la calcularea impozitului pe venit și luarea la evidență a nerezidentului la organele fiscale, lucrările și alte operațiuni, a căror durată se include în acest termen, cuprind toate lucrările de pregătire, construire și/sau montare exercitate de nerezident pe acest șantier de construcție, inclusiv lucrările de creare a căilor de acces, comunicațiilor, cablurilor electrice, drenajului și altor obiecte de infrastructură, în afară de obiectele de infrastructură inițial create în alte scopuri decât cele ce țin de acest șantier de construcție.

(3) În cazul în care nerezidentul, fiind antreprenor general, încredințează exercitarea unei părți a lucrărilor în antrepriză altor persoane (subantreprenori), perioada de timp consumată de subantreprenori pentru exercitarea lucrărilor se consideră perioadă de timp consumată de însuși antreprenorul general. Această prevedere nu se aplică perioadei de lucrări exercitate de subantreprenor, conform contractelor directe cu beneficiarul, și care nu se includ în volumul de lucrări încredințat antreprenorului general, cu excepția cazurilor în care aceste persoane și antreprenorul general sînt persoane interdependente, potrivit art.5 pct.12).

(4) În cazul în care subantreprenorul, menționat la alin.(3), este nerezident, activitatea sa pe acest șantier de construcție, de asemenea, se consideră că constituie reprezentanță permanentă a acestui subantreprenor pe teritoriul Republicii Moldova.

(5) Începutul existenței șantierului de construcție în scopuri fiscale se consideră prima din următoarele date:

a) data semnării actului de transmitere a șantierului către antreprenorul general (a actului de admitere a personalului subantreprenorului pentru exercitarea părții sale din volumul total de lucrări); sau

b) data începerii efective a lucrărilor.

(6) Expirarea termenului de existență a șantierului de construcție se consideră data semnării de către beneficiar a actului de primire a obiectului sau a complexului de lucrări prevăzute de contract. Terminarea de către subantreprenor a lucrărilor se consideră data semnării de către antreprenorul general a actului de primire a lucrărilor. În cazul în care actul de primire nu a fost perfectat sau lucrările au fost finisate efectiv după data semnării unui astfel de act, se consideră că șantierul de construcție și-a încetat existența (lucrările subantreprenorului se consideră finisate) la data finisării efective a lucrărilor de pregătire, construire sau montare, care se includ în volumul lucrărilor persoanei respective pe acest șantier de construcție.

(7) Nu se consideră că șantierul de construcție și-a încetat existența dacă lucrările pe acesta sînt temporar întrerupte, cu excepția cazurilor de conservare a obiectului pe un termen ce depășește 90 de zile conform deciziei organelor de administrare publică, adoptate în limitele competenței lor sau în urma acțiunii unor circumstanțe de forță majoră. Continuarea sau reluarea, după întrerupere, a lucrărilor pe șantierul de construcție după semnarea actului specificat la alin.(5) conduce la anexarea termenului de exercitare a lucrărilor continuate sau reluate și al

întreruperii între lucrări la termenul total de existență a șantierului de construcție numai în cazul în care:

a) teritoriul lucrărilor reluate este teritoriul lucrărilor anterior suspendate sau este strâns legat de acesta;

b) lucrările continuate sau reluate la obiect sînt încredințate persoanei care anterior a exercitat lucrările pe acest șantier de construcție sau noul și anteriorul antreprenor sînt persoane interdependente.

(8) Dacă continuarea sau reluarea lucrărilor, conform alin.(7), este legată de construirea sau montarea unui obiect nou pe același șantier de construcție sau de lărgirea obiectului anterior finisat, termenul exercitării unor astfel de lucrări continuate sau reluate și al întreruperii între lucrări, de asemenea, se anexează la termenul total de existență a șantierului de construcție. În celelalte cazuri, inclusiv exercitarea reparării, reconstruirii sau reutilării tehnice a obiectului anterior predat beneficiarului, termenul exercitării lucrărilor continuate sau reluate și al întreruperii între lucrări nu se anexează la termenul total de existență a șantierului de construcție, lucrărilor începute la obiectul anterior predat.

(9) Construirea sau montarea unor astfel de obiecte precum construirea drumurilor, viaductelor, canalelor, construirea comunicațiilor, în cadrul exercitării lucrărilor la care se schimbă amplasarea geografică de exercitare a lor, se consideră activitate exercitată pe un singur șantier de construcție.

Articolul 78. Venitul persoanei fizice care încetează a mai fi rezidentă sau care obține statut de rezident

(1) Persoana fizică care încetează a mai fi rezidentă este considerată persoana care ca și cum ar fi vîndut toată proprietatea, exceptînd proprietatea imobiliară, la prețul ei de piață la momentul cînd a încetat a mai fi rezidentă.

(2) Orice persoană fizică nerezidentă care obține statutul de rezident are dreptul la determinarea valorii de piață a proprietății sale la momentul obținerii statutului de rezident. Valoarea determinată în acest mod constituie baza valorică a proprietății sale, care se ia în considerare la stabilirea venitului contribuabilului de pe urma vînzării acestei proprietăți.

Articolul 79. Trecerea în cont a impozitelor

Persoana fizică nerezidentă care prezintă declarația cu privire la impozitul pe venit are dreptul la trecerea în cont a impozitelor reținute din salariul său în conformitate cu art.88.

Articolul 79¹. Prevederi pentru agenții economici nerezidenți

[Art.79¹ abrogat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 79². Veniturile din sursa aflată peste hotarele Republicii Moldova ale deținătorilor a 10% din capitalul unui nerezident

[Art.79² abrogat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 79³. Prevederi speciale privind tratatele internaționale

(1) Aplicarea tratatelor internaționale care reglementează impozitarea sau includ norme ce reglementează impozitarea se efectuează în modul stabilit de prevederile tratatelor internaționale și ale legislației fiscale din Republica Moldova. Prevederile tratatelor internaționale prevalează asupra legislației fiscale din Republica Moldova, iar în cazul în care sînt cote diferite de impozitare în tratatele internaționale și în legislația fiscală din Republica Moldova, se aplică

cotele de impozitare mai favorabile. Pentru interpretarea prevederilor tratatelor internaționale încheiate de Republica Moldova cu alte state se utilizează Comentariile la Modelul Convenției pentru evitarea dublei impuneri al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

(2) Pentru aplicarea prevederilor tratatelor internaționale, nerezidentul are obligația de a prezenta plătitorului de venit, pînă la data achitării venitului, un certificat de rezidență eliberat de autoritatea competentă din statul său de rezidență. Certificatul de rezidență emis într-o limbă străină se prezintă plătitorului de venit cu traducere în limba de stat, cu excepția celui emis în limba engleză sau în limba rusă. Certificatul de rezidență se prezintă pe suport de hîrtie în original și/sau în formă electronică pentru fiecare perioadă fiscală în care se achită venitul, indiferent de numărul, regularitatea plăților și de tipul venitului achitat. Modul de atestare a rezidenței prin intermediul certificatelor prezentate în formă electronică este stabilit de Guvern. În cazul în care certificatul de rezidență nu a fost prezentat pentru perioada fiscală respectivă, se vor aplica prevederile legislației fiscale din Republica Moldova.

(3) În cazul în care impozitul a fost reținut la sursă înainte de prezentarea certificatului de rezidență, suma impozitului reținut în plus pe parcursul anului este restituită plătitorului de venit sau nerezidentului, la cererea nerezidentului, în termenul de prescripție stabilit de legislația fiscală din Republica Moldova.

(4) Cererea de restituire a impozitului reținut în plus urmează să fie perfectată și depusă fie de către plătitorul de venit rezident, fie de către o altă persoană împuternicită de nerezident. În acest sens, solicitantul va acționa în relațiile cu organele fiscale din Republica Moldova în numele nerezidentului. Restituirea impozitului reținut în plus se efectuează către solicitant în cazul în care acesta nu are restanțe la buget. Restituirea impozitului pe venit reținut la achitarea veniturilor din surse aflate în Republica Moldova nu se acceptă în cazul în care venitul (din care a fost reținut un impozit) a fost obținut prin intermediul reprezentanței permanente a nerezidentului. Documentele ce urmează a fi prezentate de către solicitant autorităților competente pentru restituirea impozitului achitat în plus sînt stabilite de Guvern.

(5) Pentru impozitele reținute la sursă în Republica Moldova, autoritatea competentă eliberează nerezidentului un certificat privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova. Forma certificatului și lista documentelor în baza cărora se eliberează certificatul se stabilesc de Guvern.

(6) În cazul în care certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova a fost eliberat anterior, cererea pentru restituirea impozitului pe venit reținut din surse aflate în Republica Moldova este executată doar în situația notificării nerezidentului și a autorității competente a statului străin despre anularea certificatului emis anterior privind atestarea impozitului pe venit.

(7) În cazul în care cererea pentru restituirea impozitului pe venit reținut din surse aflate în Republica Moldova a fost executată anterior, certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova poate fi emis numai dacă:

a) suma impozitului pe venit reflectată în certificatul privind atestarea impozitului pe venit achitat în Republica Moldova reprezintă suma impozitului pe venit care nu a fost restituită;

b) nerezidentul a rambursat impozitul pe venit restituit anterior.

(8) În cazul în care tratatele internaționale au fost aplicate incorect și au condus la neachitarea sau achitarea parțială la buget a impozitului pe venit, plătitorul de venit rezident care este obligat să rețină la sursă și să plătească impozitul poartă răspundere în conformitate cu prezentul cod.

(9) Modul de atestare și confirmare a rezidenței Republicii Moldova în scopul beneficierii de prevederile convențiilor (acordurilor) pentru evitarea dublei impuneri încheiate între Republica Moldova și alte state se stabilește de Guvern.

[Art.79³ modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.79³ în redacția [Legii nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.79³ modificat prin [Legea nr.280-XVI din 14.12.2007](#), în vigoare 01.01.2010]

Capitolul 12

REGIMUL FISCAL PENTRU DIVIDENDE

Articolul 80. Impozitarea dividendelor

(1) Agentul economic achită dividende acționarilor (asociaților) săi din venitul rămas după impozitare.

[Alin.(2) art.80 abrogat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 80¹. Achitarea prealabilă a impozitului în cazul repartizării dividendelor

(1) Persoanele specificate la art.90 care achită dividende acționarilor (asociaților) săi pe parcursul anului fiscal achită ca parte a impozitului o sumă egală cu 12% din profitul anului fiscal în curs, din care se vor achita dividende.

(2) Suma impozitului achitată de agentul economic conform alin.(1) este trecută în cont ca impozit aplicat veniturii impozabil al agentului economic respectiv pentru anul fiscal în care a fost făcută achitarea.

(3) Dacă, în vreun an fiscal, trecerile în cont, permise agentului economic în conformitate cu alin.(2), depășesc suma impozitului pe venit în anul respectiv, diferența va fi compensată conform modului stabilit în art.175 și 176.

(4) Prevederile prezentului articol nu se aplică agenților economici impozitați conform regimului fiscal stabilit la cap.7¹.

[Art.80¹ completat prin [Legea nr.62 din 30.03.2012](#), în vigoare 03.04.2012]

[Art.80¹ modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Capitolul 13

TRECEREA ÎN CONT A IMPOZITELOR

Articolul 81. Trecerea în cont a impozitelor calculate și reținute

(1) În limitele anului fiscal, contribuabilii au dreptul de a trece în contul impozitului pe venit:

a) sumele reținute de la ei pe parcursul anului fiscal respectiv în conformitate cu art.88, 89 și 90;

b) sumele desemnate procentual conform art.15²;

c) plățile efectuate pe parcursul anului fiscal respectiv în conformitate cu art.84;

d) impozitele achitate în afara Republicii Moldova, a căror trecere în cont este permisă în conformitate cu art.82, pentru sumele plătite sau calculate pentru același an fiscal.

(2) Dacă trecerile în cont, la care contribuabilul are dreptul în conformitate cu alin.(1) lit.a) și c), depășesc suma totală a impozitului pe venit calculată conform art.15, organul fiscal efectuează stingerea obligației fiscale prin compensare – conform art.175 și, după caz, restituirea la cont – conform art.176.

[Art.81 completat prin [Legea nr.158 din 18.07.2014](#), în vigoare 15.08.2014]

[Art.81 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 82. Trecerea în cont a impozitului achitat în străinătate

(1) Contribuabilul are dreptul de a trece în cont impozitul pe venit, achitat în orice stat străin, dacă acest venit urmează a fi supus impozitării și în Republica Moldova. Trecerea în cont a impozitului pe venit poate fi efectuată cu condiția prezentării de către contribuabil a documentului, care confirmă achitarea (reținerea) impozitului pe venit peste hotarele Republicii Moldova, certificat de organul competent al statului străin respectiv, cu traducere în limba de stat, cu excepția celui emis în limba engleză sau în limba rusă.

(2) Mărimea trecerii în cont, specificată la alin.(1), pentru orice an fiscal nu poate depăși suma care ar fi fost calculată la cotele aplicate în Republica Moldova față de acest venit.

(3) Trecerea în cont a impozitului achitat în alt stat se efectuează în anul în care venitul respectiv este supus impozitării în Republica Moldova.

[Art.82 completat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

Capitolul 14

PREZENTAREA DECLARAȚIEI CU PRIVIRE LA IMPOZITUL PE VENIT ȘI A DOCUMENTULUI CU PRIVIRE LA VENITUL SOCIETĂȚII. UTILIZAREA CODULUI FISCAL

Articolul 83. Prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit și a documentului cu privire la venitul societății

(1) Dreptul de a prezenta declarația cu privire la impozitul pe venit îl au toți contribuabilii.

(2) Sînt obligați să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit:

a) persoanele fizice rezidente (cetățenii Republicii Moldova, cetățenii străini, apatrizii, inclusiv membrii societăților și acționarii fondurilor de investiții) care au obligații privind achitarea impozitului;

a¹) persoanele care practică activitate profesională, indiferent de prezența obligației privind achitarea impozitului;

b) persoanele fizice rezidente (cetățenii Republicii Moldova, cetățenii străini și apatrizii, inclusiv membrii societăților și acționarii fondurilor de investiții) care nu au obligații privind achitarea impozitului, dar:

- obțin venit impozabil din surse altele decît salariul, cu excepția cazurilor în care obțin venituri impozabile doar din plățile primite conform art.90, care depășește suma scutirii personale de 10128 lei pe an, acordate conform art.33 alin.(1);

- obțin venit impozabil sub formă de salariu, care depășește suma de 29640 lei pe an, cu excepția persoanelor fizice care obțin venit sub formă de salariu la un singur loc de muncă;

- obțin venituri impozabile atît sub formă de salariu, cît și din orice alte surse, a căror sumă totală depășește 29640 lei pe an;

- obțin venit impozabil care depășește suma de 29640 lei pe an doar din plățile primite conform art.90;

- direcționează un quantum procentual din impozitul pe venit calculat anual la buget;

c) persoanele juridice rezidente, cu excepția autorităților publice și instituțiilor publice, indiferent de prezența obligației privind achitarea impozitului;

d) formele organizatorice rezidenți cu statut de persoană fizică, potrivit legislației, indiferent de prezența obligației privind achitarea impozitului;

e) reprezentanța permanentă a nerezidentului în Republica Moldova, indiferent de prezența obligației privind achitarea impozitului.

(3) Societățile definite la art.5 pct.9) și la capitolul 9, în persoana conducătorului sau altui reprezentant al acestora, sînt obligate să prezinte un document cu privire la venitul obținut de

societate în anul fiscal, însoțit de informația necesară, în conformitate cu cerințele stabilite de Guvern.

(4) Declarația cu privire la impozitul pe venit sau documentul cu privire la venitul societății se completează în conformitate cu procedura stabilită de Guvern, potrivit formei aprobate de acesta, și se prezintă organului fiscal nu mai târziu de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(5)-(9). În cazul depistării de către contribuabil, după 25 martie, în declarația prezentată organului fiscal sau în documentul cu privire la venitul societății, a greșelilor care au drept consecință necesitatea introducerii corectărilor în declarația fiscală sau în documentul cu privire la venitul societății, contribuabilul are dreptul să prezinte, în condițiile prezentului cod, o dare de seamă corectată.

(5) Persoanele fizice care nu sînt obligate să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit, la depistarea faptului de plată în plus la impozit, au dreptul să prezinte o declarație în care vor indica suma plătită în plus la impozit, care urmează să fie restituită conform legislației fiscale.

(6) Dacă contribuabilul persoană juridică, reprezentanța permanentă, forma organizatorică cu statut de persoană fizică, potrivit legislației, își încetează activitatea pe parcursul anului fiscal, persoana responsabilă a acestuia este obligată, în termen de 25 de zile de la încetarea activității, să informeze despre aceasta în scris organul teritorial al Serviciului Fiscal de Stat și, în termen de 6 luni de la luarea deciziei de încetare a activității, să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit pentru întreaga perioadă a anului de gestiune pe parcursul căreia persoana juridică, reprezentanța permanentă, forma organizatorică cu statut de persoană fizică, potrivit legislației, a desfășurat activitate de întreprinzător.

(7) Dacă contribuabilul intenționează să-și schimbe domiciliul permanent din Republica Moldova în altă țară, el este obligat să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit, în modul stabilit de Guvern, pentru întreaga perioadă a anului de gestiune cît a fost rezident.

(8) La cererea în scris a persoanei fizice, organul fiscal poate prelungi (în limite rezonabile) termenul de prezentare a declarației cu privire la impozitul pe venit. Prolungirea termenului se admite numai în cazul în care cererea a fost depusă înainte de expirarea termenului stabilit pentru prezentarea declarației.

(9) Prin derogare de la prevederile alin.(2) lit.d), gospodăria țărănească (de fermier) care pe parcursul perioadei fiscale nu a avut angajați și nu a obținut venit impozabil este scutită de obligația privind prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit.

(10) Reprezentanța care obține statut de reprezentanță permanentă conform art.5 pct.15) este obligată să prezinte în prima declarație cu privire la impozitul pe venit, depusă la organul teritorial al Serviciului Fiscal de Stat, și informația aferentă perioadei fiscale pe parcursul căreia a fost desfășurată activitatea de întreprinzător, începînd cu ziua în care a lansat activitatea de întreprinzător și pînă la momentul înregistrării în calitate de reprezentanță permanentă în anul fiscal de raportare.

(11) Prin derogare de la prevederile alin.(2) lit.d), întreprinzătorul individual sau gospodăria țărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați pe parcursul întregii perioade fiscale nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de TVA prezintă, nu mai târziu de data de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă fiscală unificată (declarație) cu privire la impozitul pe venit.

(12) Darea de seamă fiscală cu privire la impozitul pe venit se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2¹).

[Art.83 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.83 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.01.2015]
[Art.83 completat prin [Legea nr.158 din 18.07.2014](#), în vigoare 15.08.2014]
[Art.83 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.07.2014]
[Art.83 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]
[Art.83 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]
[Art.83 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]
[Art.83 completat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 01.01.2012]
[Art.83 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]
[Art.83 modificat prin [Legea nr.280-XVI din 14.12.2007](#), în vigoare 01.01.2010]
[Art.83 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 01.01.2009]
[Art.83 completat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]
[Art.83 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 84. Achitarea impozitului în rate

(1) Agenții economici sînt obligați să achite, nu mai tîrziu de 25 martie, 25 iunie, 25 septembrie și 25 decembrie ale anului fiscal, sume egale cu 1/4 din:

a) suma calculată drept impozit ce urmează a fi plătit, conform prezentului titlu, pentru anul respectiv; sau

b) impozitul ce urma să fie plătit, conform prezentului titlu, pentru anul precedent.

(2) Întreprinderile agricole, gospodăriile țărănești (de fermier), obligate să achite impozitul în rate conform alin.(1), dispun de dreptul de a achita impozitul în două etape: 1/4 din suma indicată la alin.(1) lit.a) sau b) – pînă la 25 septembrie și 3/4 din această sumă – pînă la 25 decembrie ale anului fiscal.

(3) Întreprinderile, instituțiile și organizațiile care au subdiviziuni în afara unității administrativ-teritoriale în care se află sediul central (adresa juridică) transferă la buget de la sediul subdiviziunilor partea impozitului pe venit calculată proporțional numărului mediu scriptic de salariați ai subdiviziunii pentru anul precedent ori partea impozitului pe venit calculată proporțional veniturii obținut de subdiviziune conform datelor din evidența financiară a acesteia pe anul precedent.

(4) Prevederile prezentului articol nu se aplică agenților economici impozitați conform regimului fiscal stabilit la cap.7¹.

[Art.84 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]
[Art.84 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.01.2015]
[Art.84 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.07.2014]
[Art.84 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]
[Art.84 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]
[Art.84 modificat prin [Legea nr.63 din 30.03.2012](#), în vigoare 03.04.2012]
[Art.84 completat prin [Legea nr.62 din 30.03.2012](#), în vigoare 03.04.2012]
[Art.84 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 85. Semnarea declarațiilor și altor documente

(1) Declarația, darea de seamă sau alte documente care, potrivit prevederilor prezentului titlu, urmează a fi prezentate organului fiscal trebuie să fie perfectate și semnate în conformitate cu regulile și formele stabilite de către Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Numele persoanei fizice indicat în orice document semnat de aceasta servește drept dovadă că documentul a fost semnat anume de către persoana respectivă, dacă nu există probe contrare.

(3) Declarația cu privire la impozitul pe venit a unei persoane juridice trebuie să fie semnată de către persoana sau persoanele respective cu funcții de răspundere.

(4) Declarațiile și alte documente care, potrivit prevederilor prezentului titlu, urmează a fi prezentate organului fiscal trebuie să conțină o notificare a contribuabilului că, în cazul în care va include în documentele respective informații false sau care induc în eroare, el va purta răspundere în conformitate cu legislația.

[Art.85 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 86. Utilizarea codului fiscal

Fiecare persoană care obține venit sau care efectuează plăți impozabile, în conformitate cu prezentul titlu, utilizează codul fiscal atribuit (obținut) în scopul evidenței contribuabililor în modul prevăzut de prezentul cod și de alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta.

Articolul 87. Termenele, modul, forma și locul achitării impozitului

(1) Contribuabilul care, conform art.83, este obligat să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit (fără cererea suplimentară din partea organelor fiscale) achită impozitul pe venit nu mai târziu de termenul stabilit pentru prezentarea declarației (fără a ține cont de prelungirea termenului).

(2) Modul, forma și locul achitării impozitului sînt reglementate de Guvern.

(3) În cazul primirii unui aviz sau cereri din partea organului fiscal, suma impozitului, penalităților și amenzilor aferente lui, indicată în aviz sau cerere, urmează a fi plătită de către contribuabil în termenul și modul general stabilit de prezentul cod și de actele normative adoptate pentru executarea prezentului cod.

(4) Avizul sau cererea organului fiscal se înmînează contribuabilului personal sau i se expediază prin poștă la ultima adresă a acestuia indicată în registrul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat de pe lîngă Ministerul Finanțelor.

[Art.87 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.87 modificat prin [Legea nr.280-XVI din 14.12.2007](#), în vigoare 01.01.2010]

Capitolul 15

REȚINEREA IMPOZITULUI LA SURSA DE PLATĂ

Articolul 88. Reținerea impozitului din salariu

(1) Fiecare angajator care plătește lucrătorului salariu (inclusiv primele și facilitățile acordate) este obligat să calculeze, ținînd cont de scutirile solicitate de angajat și de deduceri, și să rețină din aceste plăți un impozit, determinat conform modului stabilit de Guvern.

[Alin.(1¹) art.88 abrogat prin [Legea nr.177 din 21.07.2016](#), în vigoare 12.08.2016]

(2) Pentru obținerea scutirilor, lucrătorul, nu mai târziu de data stabilită pentru începerea muncii ca angajat, prezintă angajatorului o cerere semnată de el privind acordarea scutirilor la care are dreptul, anexînd la ea documentele ce certifică acest drept. Lucrătorul care nu-și schimbă locul de muncă nu este obligat să prezinte anual angajatorului cererea privind acordarea scutirilor și documentele corespunzătoare, cu excepția cazurilor în care angajatul obține dreptul la scutiri suplimentare sau pierde dreptul la unele scutiri.

(3) Dacă pe parcursul anului fiscal se schimbă suma scutirilor la care are drept lucrătorul, acesta este obligat să prezinte angajatorului, în termen de 10 zile de la data cînd a avut loc schimbarea, o nouă cerere semnată de el cu documentele corespunzătoare.

(4) Prezentarea cu bună știință în cerere și în documentele care confirmă dreptul la scutiri a unor informații false sau care induc în eroare atrage după sine aplicarea amenzii și răspunderea penală prevăzute de legislație.

(5) Veniturile persoanei fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, obținute din prestarea serviciilor și/sau lucrărilor, precum și veniturile membrilor consiliului sau comisiei de cenzori a întreprinderilor sînt considerate drept salariu din care se reține impozitul conform cotei prevăzute la art.15 lit.a).

(6) Lucrătorul și persoana menționată la alin.(5) al prezentului articol au dreptul să ceară ca angajatorul să rețină din plăți impozitul la cota de 18%.

[Art.88 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.88 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.88 completat prin [Legea nr.158 din 18.07.2014](#), în vigoare 15.08.2014]

[Art.88 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.05.2014]

Notă: Se declară neconstituțional alin.(7) al art.88 conform [Hot. Curtii Constituționale nr.7 din 13.02.2014](#), în vigoare 13 februarie 2014

[Art.88 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.88 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.88 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.88 modificat prin [Legea nr.280-XVI din 14.12.2007](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.88 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 89. Reținerea impozitului din dobânzi

Fiecare plătitor, menționat la art.90, de dobânzi în folosul persoanelor fizice, cu excepția celor efectuate în folosul întreprinzătorilor individuali și al gospodăriilor țărănești (de fermier), este obligat să rețină din fiecare dobîndă și să achite ca parte a impozitului o sumă egală cu 15% din plată.

[Art.89 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.89 în redacția [Legii nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]

[Art.89 completat prin [Legea nr.62 din 30.03.2012](#), în vigoare 03.04.2012]

[Art.89 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Alin.(2) art.89 abrogat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 90. Reținerile din alte plăți efectuate în folosul rezidentului

Orice persoană care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător, orice reprezentanță conform art.5 pct.20), reprezentanță permanentă, instituție, organizație, inclusiv orice autoritate publică și instituție publică, reține, în prealabil, ca parte a impozitului, o sumă în mărime de 7% din plățile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător, a întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), a cabinetului avocatului, a notarului public, a executorului judecătoresc, a administratorilor autorizați, a biroului individual al mediatorului, pe veniturile obținute de către aceasta conform art.18. Nu se reține în prealabil suma în mărime de 7% din plățile efectuate în folosul persoanei fizice pe veniturile obținute de către aceasta, conform art.20, 88, 89, 90¹ și 91, precum și din suma arendei terenurilor agricole și/sau înstrăinării activelor de capital ale persoanelor fizice cetățeni ai Republicii Moldova conform contractelor de leasing, lease-back, gaj, ipotecă și/sau în cazurile de înstrăinare forțată a activelor de capital.

[Art.90 completat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.90 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.90 în redacția [Legii nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.90 completat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

Articolul 90¹. Reținerea finală a impozitului din unele tipuri de venit

[Alin.(1) art.90¹ abrogat prin [Legea nr.166 din 11.10.2013](#), în vigoare 01.11.2013]

[Alin.(2) art.90¹ abrogat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

(3) Persoanele specificate la art.90 rețin un impozit în mărime de 10% din veniturile obținute de către persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, de la transmiterea în posesie și/sau folosință (locațiune, arendă, uzufruct) a proprietății mobiliare și imobiliare, cu excepția arendei terenurilor agricole.

(3¹) Persoanele specificate la art.90 rețin și achită la buget un impozit în mărime de:

- 6% din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, cu excepția celor aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv;

- 15% din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv;

- 15% din suma retrasă din capitalul social aferentă majorării capitalului social din repartizarea profitului net și/sau altor surse constatate în capitalul propriu între acționari (asociați) în perioadele fiscale 2010–2011 inclusiv, în conformitate cu cota de participație depusă în capitalul social;

- 12% din royalty achitate în folosul persoanelor fizice.

Prevederile de la liniuțele întâi și a doua ale prezentului alineat se aplică și în cazul dividendelor achitate prealabil pe parcursul perioadei fiscale.

[Alin.(3²) art.90¹ abrogat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

(3³) Fiecare plătitor de câștiguri urmează să rețină și să verse la buget un impozit în mărime de:

- 18% din câștigurile de la jocurile de noroc, cu excepția câștigurilor de la campaniile promoționale și/sau din loterii;

- 18% din câștigurile de la campaniile promoționale și/sau din loterii, în partea în care valoarea fiecărui câștig depășește 10% din scutirea personală stabilită la art.33 alin.(1), dar nu depășește 50 mii lei;

- 25% din câștigurile de la campaniile promoționale și/sau din loterii, în partea în care valoarea fiecărui câștig este egală sau depășește 50 mii lei.

(3⁴) Subiecții impunerii persoane fizice, care nu desfășoară activitate de întreprinzător și transmit persoanelor specificate la art.54, precum și altor persoane decât cele specificate la art.90 în posesie și/sau în folosință (locațiune, arendă, uzufruct) proprietate imobiliară, achită impozit în mărime de 5% din valoarea contractului. Persoanele menționate sînt obligate, în termen de 3 zile de la data încheierii contractului, să înregistreze contractul încheiat la organul fiscal în raza căruia sînt deservite. Acest impozit se achită lunar cel tîrziu la data de 2 a lunii în curs, sau în avans. Dacă proprietatea imobiliară a fost transmisă în posesie și/sau în folosință (locațiune, arendă, uzufruct) după data de 2, termenul de plată în această lună va fi a doua zi din momentul încheierii contractului. Suma impozitului achitat în avans nu se va restitui din buget.

(3⁵) Persoanele specificate la art.90 rețin un impozit în mărime de 2% din plățile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), pe veniturile obținute de către acestea aferente livrării producției din fitotehnie și

horticultură în formă naturală, inclusiv a nucilor și a produselor derivate din nuci, și a producției din zootehnie în formă naturală, în masă vie și sacrificată, cu excepția laptelui natural.

(4) Reținerea finală a impozitului stabilit prin prezentul articol scutește beneficiarul câștigurilor și veniturilor specificate la alin.(3), (3¹), (3³), (3⁴) și (3⁵) de la includerea lor în componența venitului brut, precum și de la declararea acestora.

[Art.90¹ modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.90¹ completat prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

[Art.90¹ modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.90¹ modificat prin [Legea nr.307 din 26.12.2012](#), în vigoare 04.02.2013]

[Art.90¹ completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]

[Art.90¹ modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.90¹ modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.90¹ modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.90¹ completat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

[Art.90¹ modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

[Art.90¹ modificat prin [Legea nr.111-XVI din 27.04.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 90². Regimul fiscal pentru unele tipuri de cheltuieli

[Art.90² abrogat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.90² în redacția [Legii nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.90² introdus prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

Articolul 91. Reținerile din veniturile nerezidentului

(1) Persoanele menționate la art.90 rețin și achită un impozit în mărime de:

- 12% din plățile direcționate spre achitare nerezidentului aferente veniturilor de la art.71, cu excepția celor specificate la liniuțele a doua, a treia și a patra din prezentul alineat;

- 15% din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv;

- 15% din sumele specificate la art.90¹ alin.(3¹) liniuța a treia;

- 6% din dividendele specificate la art.71 lit.e).

(2) Prevederile alin.(1) nu se aplică:

a) veniturilor nerezidentului ce țin de activitatea reprezentanței permanente a acestora în Republica Moldova;

b) veniturilor obținute sub formă de salariu din care se efectuează rețineri conform art.88.

[Art.91 în redacția [Legii nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.91 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.91 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

[Art.91 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

[Art.91 completat prin [Legea nr.111-XVI din 27.04.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 92. Achitarea impozitelor reținute la sursa de plată și prezentarea către organele fiscale și contribuabili a documentelor privind plățile și/sau impozitele reținute

(1) Impozitul reținut conform art.88-91 se achită la buget de către persoana care a efectuat reținerea pînă la data de 25 a lunii următoare lunii în care au fost efectuate plățile.

(2) Dările de seamă fiscale privind veniturile achitate și impozitul pe venit reținut la sursa de plată se prezintă de către plătitorii veniturilor organului fiscal teritorial pînă la data de 25 a lunii următoare lunii în care au fost efectuate plățile, cu excepția dării de seamă indicate la alin.(3), pentru care este prevăzut alt termen de prezentare.

(3) Persoanele care sînt obligate să rețină impozitul în conformitate cu art.88-90, art.90¹ – dacă venitul achitat (pe tip de venit) depășește scutirea personală stabilită la art.33 alin.(1), și

art.91 vor prezenta organului fiscal teritorial, pînă la data de 25 a lunii următoare încheierii anului fiscal, o dare de seamă, în care vor indica numele și prenumele (denumirea), adresa și codul fiscal al persoanei fizice sau juridice în folosul căreia au fost efectuate plățile, precum și suma totală a plății și a impozitului pe venit reținut. Această dare de seamă va include și datele despre persoanele și/sau veniturile scutite de impozitare prealabilă conform art.90, precum și sumele veniturilor achitate în folosul lor. În cazul în care, pe parcursul perioadei fiscale, persoanele care sînt obligate să rețină la sursă impozitul se lichidează sau se reorganizează prin dezmembrare, acestea urmează să prezinte darea de seamă menționată în termen de 15 zile de la data aprobării bilanțului de lichidare/ repartiiție a întreprinderii în proces de lichidare sau reorganizare.

(4) Persoanele indicate la alin.(3) sînt obligate, pînă la 1 martie al anului fiscal imediat următor celui în care au fost efectuate plățile, să prezinte beneficiarului acestor plăți (cu excepția celor ce au obținut venituri conform art.90¹ și art.91 alin.(1)) informații privind tipul venitului achitat, suma acestuia, suma scutirilor acordate conform art.33-35, suma deducerilor prevăzute la art.36 alin.(6) și (7), precum și suma impozitului reținut, în cazul reținerii.

(4¹) În cazul efectuării corectărilor în informația prezentată conform alin.(3), persoanele indicate la alin.(3) sînt obligate să informeze beneficiarul plăților în termen de 15 zile lucrătoare de la data efectuării modificării sau emiterii deciziei asupra cazului de încălcare fiscală.

(5) Guvernul stabilește lista și forma documentelor solicitate conform prezentului articol, precum și modul de completare a acestora.

(6) Prin derogare de la prevederile alin.(1), întreprinzătorul individual, gospodăria țărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. achită la buget impozitul, reținut conform art.88-91, nu mai tîrziu de 25 martie al anului următor anului fiscal de gestiune.

(7) Prin derogare de la prevederile alin.(2), întreprinzătorul individual, gospodăria țărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, nu mai tîrziu de 25 martie al anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă fiscală unificată privind veniturile achitate și impozitul pe venit reținut la sursa de plată.

(8) Prin derogare de la prevederile alin.(3), întreprinzătorul individual, gospodăria țărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, nu mai tîrziu de 25 martie al anului următor anului fiscal de gestiune, darea de seamă fiscală unificată prevăzută la alin.(3).

(9) Oficiile cadastrale, deținătorii registrelor de valori mobiliare, Î.S.“Centrul Resurselor Informaționale de Stat «Registru»”, notarii publici prezintă Inspectoratului Fiscal Principal de Stat de pe lîngă Ministerul Finanțelor, conform modului stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, informația privind determinarea obligațiilor fiscale ce țin de înstrăinarea activelor de către persoane fizice.

(10) Casa Națională de Asigurări Sociale prezintă Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, pînă la data de 25 a lunii următoare anului fiscal, informația aferentă persoanelor fizice care au obținut restituirea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, în modul și în forma stabilită de comun acord cu Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

[Alin.(11) art.92 abrogat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

(12) Ministerul Justiției, pînă la data de 25 a lunii următoare anului fiscal, transmite Inspectoratului Fiscal Principal de Stat lista organizațiilor necomerciale în modul și în forma stabilită de comun acord.

(13) Agenții economici specializați (intermediari imobiliari), pînă la data de 25 a lunii următoare încheierii anului fiscal, prezintă Inspectoratului Fiscal Principal de Stat informația privind contractele de dare în posesie și/sau în folosință (locațiune, arendă, uzufruct) a proprietății imobiliare încheiate de către persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în modul și în forma stabilită de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

[Art.92 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.92 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.92 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.07.2014]

[Art.92 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.92 modificat prin [Legea nr.307 din 26.12.2012](#), în vigoare 04.02.2013]

[Art.92 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]

[Art.92 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.92 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.92 modificat prin [Legea nr.280-XVI din 14.12.2007](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.92 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

[Art.92 completat prin [Legea nr.82-XVI din 29.03.2007](#), în vigoare 04.05.2007]

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Dumitru MOȚPAN

Chișinău, 24 aprilie 1997.

Nr.1163-XIII.

Notă: Titlul III aprobat prin [Legea nr.1415-XIII din 17.12.1997](#). Publicat în Monitorul Oficial al R.Moldova nr.40-41/288 din 07.05.1998. Intră în vigoare de la 01.07.1998 conform [Legii nr.1417-XIII din 17.12.1997](#)

TITLUL III TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ

Capitolul 1 DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 93. Noțiuni generale

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:

1) *Taxă pe valoarea adăugată* (în continuare – T.V.A.) – impozit de stat care reprezintă o formă de colectare la buget a unei părți a valorii mărfurilor livrate, serviciilor prestate care sînt supuse impozitării pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a unei părți din valoarea mărfurilor, serviciilor impozabile importate în Republica Moldova.

[Pct.1) modificat prin [Legea nr.267 din 01.11.2013](#), în vigoare 01.01.2014 - pentru raioanele Basarabeasca, Ocnîța, Rîșcani și municipiul Chișinău; pentru celelalte raioane, municipiul Bălți și UTA Găgăuzia - în vigoare 01.01.2015]

2) *Marfă, valori materiale* – rezultat al muncii sub formă de articole, mărfuri de larg consum și produse cu destinație tehnico-economică, clădiri, construcții și alte bunuri imobiliare, activele nemateriale.

3) *Livrare de mărfuri* – transmitere a dreptului de proprietate asupra mărfurilor prin comercializarea lor, schimb, transmitere gratuită, transmitere cu plată parțială, împrumutul bunurilor fungibile, cu excepția mijloacelor bănești, achitarea salariului în expresie naturală, prin alte plăți în expresie naturală, prin comercializarea mărfurilor gajate în numele debitorului gajist, prin transmiterea mărfurilor în baza contractului de leasing financiar; transmitere a mărfurilor de către comitent comisionarului, de către comisionar cumpărătorului, de către furnizor comisionarului și de către comisionar comitentului în cadrul realizării contractului de comision.

4) *Livrare (prestare) de servicii* – activitate de prestare a serviciilor materiale și nemateriale, de consum și de producție, inclusiv darea proprietății în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional, transmiterea drepturilor, privind folosirea oricăror mărfuri contra plată, cu plată parțială sau gratuit; activitate de executare a lucrărilor de construcții și montaj, de reparație, de cercetări științifice, de construcții experimentale și a altor lucrări contra plată, cu plată parțială sau gratuit; activitate de prestare a serviciilor de către administratorul fiduciar cumpărătorului și de către administratorul fiduciar fondatorului administrării fiduciare în cadrul realizării contractului de administrare fiduciară. Se consideră livrare efectuată de către fondatorul administrării fiduciare administratorului fiduciar serviciile prestate de către administratorul fiduciar cumpărătorului în cadrul realizării contractului de administrare fiduciară.

5) *Plata parțială* – îndeplinirea incompletă de către cumpărător a obligațiilor sale față de furnizor.

6) *Livrare impozabilă* – livrare de mărfuri, livrare (prestare) de servicii, cu excepția celor scutite de T.V.A., efectuate de către subiectul impozabil în procesul activității de întreprinzător.

7) *Mărfuri de uz sau consum personal* – obiecte destinate pentru satisfacerea necesităților proprietarului și (sau) ale membrilor familiei sale.

8) *Import de mărfuri* – introducerea mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu legislația vamală.

9) *Import de servicii* – prestare de servicii de către persoanele juridice și fizice nerezidente ale Republicii Moldova persoanelor juridice și fizice rezidente sau nerezidente ale Republicii Moldova, pentru care locul prestării se consideră a fi Republica Moldova.

10) *Export de mărfuri* – scoaterea mărfurilor de pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu legislația vamală.

11) *Export de servicii* – prestare de către persoane juridice și fizice rezidente ale Republicii Moldova persoanelor juridice și fizice nerezidente ale Republicii Moldova de servicii al căror loc de livrare nu este Republica Moldova.

12) *Relații specifice* – relații speciale, caracteristice și aplicabile numai unui anumit subiect sau unei circumstanțe concrete, care se deosebesc de relațiile caracteristice pentru subiecți și circumstanțe analogice;

13) *Cotă zero* – cota T.V.A. ce constituie zero procente.

14) *Agent* – persoană care acționează în numele altei persoane și nu este angajatul acesteia.

15) *Locul livrării mărfurilor, serviciilor* – locul efectuării livrării, determinat conform regulilor stabilite în art.110 și 111.

16) *Factură fiscală* – formular tipizat de document primar cu regim special, pe suport de hârtie sau în formă electronică, prezentat cumpărătorului (beneficiarului) de către subiectul impozabil, înregistrat în modul stabilit, la efectuarea livrărilor impozabile.

17) *Cumpărător (beneficiar)* – persoană fizică sau juridică căreia i se livrează valori materiale sau căreia i se prestează servicii.

18) *Investiții (cheltuieli) capitale* – cheltuieli efectuate de către agenții economici în legătură cu procurarea și/sau crearea activelor pe termen lung, destinate utilizării în procesul de producție (prestare servicii/executare lucrări), care nu se reflectă în rezultatele perioadei curente, dar urmează a fi atribuite la majorarea valorii activelor pe termen lung.

19) *Registrul general electronic al facturilor fiscale* – registru electronic constituit și administrat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, în care, conform regulilor stabilite de art.118¹, se înregistrează facturile fiscale.

[Art.93 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.93 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.93 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.93 completat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.93 completat prin [Legea nr.299-XVI din 21.12.2007](#), în vigoare 11.01.2008]

[Art.93 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Capitolul 2

SUBIEȚI ȘI OBIECTE IMPOZABILE

Articolul 94. Subiecții impozabili

Subiecții impozabili sînt:

a) persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente conform art.5 pct.15), care sînt înregistrați sau trebuie să fie înregistrați în calitate de plătitori de T.V.A.;

b) persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente conform art.5 pct.15), care importă mărfuri, cu excepția persoanelor fizice care importă mărfuri de uz sau consum personal a căror valoare nu depășește limita stabilită de legislația în vigoare;

c) persoanele juridice și fizice, cu excepția organizațiilor social-politice, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente conform art.5 pct.15), care importă servicii, indiferent de faptul dacă sînt sau nu sînt înregistrați în calitate de plătitori de T.V.A.

[Art.94 completat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.94 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.94 în redacția [Legii nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.94 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.94 modificat prin [Legea nr.299-XVI din 21.12.2007](#), în vigoare 11.01.2008]

[Art.94 completat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 95. Obiectele impozabile

(1) Obiecte impozabile constituie:

a) livrarea mărfurilor, serviciilor de către subiecții impozabili, reprezentînd rezultatul activității lor de întreprinzător în Republica Moldova;

b) importul mărfurilor în Republica Moldova, cu excepția mărfurilor de uz sau consum personal importate de persoane fizice, a căror valoare nu depășește limita stabilită de legislația în vigoare, importate de către persoanele fizice;

c) importul serviciilor în Republica Moldova.

(2) Nu constituie obiecte impozabile:

- a) livrarea mărfurilor, serviciilor efectuată în interiorul zonei economice libere sau în cadrul regimului de antrepozit vamal;
 - b) venitul sub formă de dobândă obținut de către locator în baza unui contract de leasing;
 - c) livrarea de mărfuri și servicii efectuată cu titlu gratuit în scopuri de publicitate și/sau de promovare a vânzărilor în mărime anuală de 0,2% din venitul din vânzări obținut pe parcursul anului precedent anului în care se efectuează această livrare;
 - d) transmiterea proprietății în cadrul reorganizării agentului economic.
- [Art.95 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]*
[Art.95 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]
[Art.95 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]
[Art.95 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

Capitolul 3

MODUL DE CALCULARE ȘI ACHITARE A T.V.A.

Articolul 96. Cotele T.V.A.

Se stabilesc următoarele cote ale T.V.A.:

- a) cota-standard – în mărime de 20% din valoarea impozabilă a mărfurilor și serviciilor importate și a livrărilor efectuate pe teritoriul Republicii Moldova;
- b) cote reduse în mărime de:
 - 8% – la pâinea și produsele de panificație (190120000, 190540, 190590300, 190590600, 190590900), la laptele și produsele lactate (0401, 0402, 0403, 0405, 040610200), livrate pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția produselor alimentare pentru copii care sînt scutite de T.V.A. în conformitate cu art.103 alin.(1) pct.2);
 - 8% – la medicamentele de la pozițiile tarifare 3001–3004, ațit indicate în Nomenclatorul de stat de medicamente, cît și autorizate de Ministerul Sănătății, la alcoolul etilic nenedenaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890, destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină, în limita volumului contingentului anual stabilit de Guvern, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și medicamentele preparate în farmacii conform prescripțiilor magistrale, cu conținut de ingrediente (substanțe medicamentoase) autorizate;
 - 8% – la mărfurile, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, de la pozițiile tarifare 3005, 300610, 300620000, 300630000, 300640000, 300660000, 300670000, 370790, 380894, 382100000, 382200000, 4014, 401511000, 481890100, 900110900, 900130000, 900140, 900150, 901831, 901832, 901839000;
 - 8% – la gazele naturale și gazele lichefiate de la poziția tarifară 2711, ațit la cele importate, cît și la cele livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la serviciile de transport și de distribuție a gazelor naturale;
 - 8% – la producția din zootehnie în formă naturală, masă vie, fitotehnie și horticultură în formă naturală, produsă, importată și/sau livrată pe teritoriul Republicii Moldova, de la pozițiile tarifare: 010221, 010231000, 010290200, 010310000, 010410100, 010420100, ex.0105 – pui vii de reproducție, 060210, 060220, 0701, 07020000, 0703, 0704, 0705, 0706, 070700, 0708, 070920000, 070930000, 070940000, 070951000, 070959100, 070959300, 070960, 070970000, 070993100, 070999100, 070999400, 070999500, 070999600, ex.070999900 – mărar și pătrunjel, 0713, 071420100, 080231000, 080610, 080711000, 080719000, 080810, 080830, 080840000, 0809, 08101000, 081020, 081030, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1007, 1201, 1205, 120600, 1209, ex.121291 – sfeclă de zahăr proaspătă sau refrigerată, 121300000, 1214;
 - 8% – la zahărul din sfeclă de zahăr, produs, importat și/sau livrat pe teritoriul Republicii Moldova;

c) cota zero – la mărfurile și serviciile livrate în conformitate cu art.104.

[Art.96 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.96 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.96 modificat prin [Legea nr.50 din 03.04.2015](#), în vigoare 07.04.2015]

[Art.96 completat prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

[Art.96 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.96 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]

[Art.96 modificat prin [Legea nr.54 din 22.03.2012](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.96 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.96 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.96 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

[Art.96 completat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

[Art.96 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 97. Valoarea impozabilă a livrării impozabile

(1) Valoarea impozabilă a livrării impozabile, reprezintă valoarea livrării achitate sau care urmează a fi achitată (fără T.V.A.).

(2) Dacă plata pentru livrare este, în totalitate sau parțial, achitată în expresie naturală, valoarea impozabilă a livrării impozabile constituie valoarea ei de piață, care se determină în conformitate cu art.5 pct.26) și art.99.

(3) Valoarea impozabilă a livrării impozabile include suma totală a tuturor impozitelor și taxelor care urmează a fi achitate, cu excepția T.V.A.

(3¹) În cazul aplicării metodelor și surselor indirecte de estimare a sumei obligației fiscale, valoarea impozabilă a livrării impozabile se consideră valoarea estimată în conformitate cu art.225.

[Alin.(4) art.97 abrogat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

(5) Valoarea impozabilă a livrării impozabile a activelor supuse uzurii reprezintă valoarea cea mai mare din valoarea lor contabilă și valoarea de piață.

(6) La stabilirea valorii impozabile a livrării impozabile contractate în valută străină, cursul de schimb valutar care se aplică este cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data la care apare obligația fiscală privind T.V.A.

(7) Dacă operațiunea se efectuează în valuta străină față de care Banca Națională a Moldovei nu cotează leul moldovenesc, atunci conversiunea are loc în două etape. Inițial, valuta străină este recalculată în altă valută străină față de care Banca Națională a Moldovei cotează leul moldovenesc. Pentru aceasta se folosește metoda directă de corelație între cursurile respectivelor valute străine. Suma obținută astfel în altă valută străină este recalculată în monedă națională la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data la care apare obligația fiscală privind T.V.A.

[Art.97 completat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.97 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.97 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.97 modificat prin [Legea nr.54 din 22.03.2012](#), în vigoare 13.04.2012]

[Art.97 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.97 completat prin [Legea nr.233 din 24.09.2010](#), în vigoare 22.10.2010]

[Art.97 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.97 completat prin [Legea nr.144-XVI din 27.06.2008](#), în vigoare 01.01.2009]

Articolul 98. Ajustarea valorii impozabile a livrării impozabile

(1) Valoarea impozabilă a livrării impozabile a mărfurilor, serviciilor, după livrarea sau achitarea lor, urmează a fi ajustată, cu condiția prezentării documentelor de confirmare, dacă:

a) valoarea livrării impozabile, aprobată anticipat, s-a schimbat ca rezultat al schimbării prețurilor;

b) livrarea impozabilă a fost, în totalitate sau parțial, restituită subiectului impozabil care a efectuat livrarea;

c) valoarea impozabilă a livrării impozabile a fost redusă în urma acordării discountului.

(2) Pentru livrări de mărfuri și servicii pe teritoriul Republicii Moldova, contractate în valută străină cu decontare în monedă națională, se aplică cursul oficial al leului moldovenesc la data plății, iar diferențele dintre valoarea calculată a mărfurilor, serviciilor la data eliberării facturii fiscale și valoarea calculată a mărfurilor, serviciilor la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit la data plății constituie valoare impozabilă a livrării de mărfuri, servicii contractate în valută străină.

[Art.98 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.98 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 99. Livrările efectuate la un preț mai mic decât cel de piață, fără efectuarea plății, în contul retribuirii muncii

(1) Livrarea efectuată la un preț mai mic decât cel de piață din cauza relațiilor specifice stabilite între furnizor și cumpărător (beneficiar) sau din cauză că cumpărătorul (beneficiarul) este un angajat al furnizorului constituie o livrare impozabilă. Valoarea impozabilă a livrării respective constituie valoarea ei de piață.

(2) Mărfurile, serviciile livrate subiectului impozabil pentru desfășurarea activității sale de întreprinzător, mărfurile de producție proprie care ulterior sînt transmise fără plată angajaților subiectului impozabil, serviciile prestate fără plată angajaților subiectului impozabil, cu excepția celor prevăzute la art.24 alin.(19), se consideră livrare impozabilă. Valoarea impozabilă a livrării respective constituie valoarea ei de piață.

(3) Mărfurile, serviciile livrate subiectului impozabil pentru desfășurarea activității sale de întreprinzător, mărfurile de producție proprie, care ulterior sînt însușite de subiect sau sînt transmise de el membrilor familiei sale se consideră livrare impozabilă a acestui subiect. Valoarea impozabilă a livrării de mărfuri, servicii este valoarea achitată de către subiect pentru livrarea destinată desfășurării activității sale de întreprinzător, iar pentru mărfurile de producție proprie – valoarea de piață.

(4) Mărfurile, serviciile, livrate subiectului impozabil pentru desfășurarea activității sale de întreprinzător, care ulterior au fost transmise fără plată altor persoane se consideră livrare impozabilă efectuată de către acest subiect. Valoarea impozabilă a livrării menționate constituie valoarea achitată de către subiect pentru livrarea destinată desfășurării activității sale de întreprinzător.

(5) Mărfurile, serviciile livrate subiectului impozabil pentru desfășurarea activității sale de întreprinzător, mărfurile de producție proprie, serviciile livrate în contul retribuirii muncii angajatului se consideră livrare impozabilă. Valoarea impozabilă a livrării menționate constituie valoarea ei de piață.

(6) Valoarea de piață a livrării impozabile nu trebuie să fie mai mică decât costul vânzărilor ei.

[Art.99 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.99 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 100. Valoarea impozabilă a mărfurilor importate

(1) Valoarea impozabilă a mărfurilor importate constituie valoarea lor vamală, determinată în conformitate cu legislația vamală, precum și impozitele și taxele care urmează a fi achitate la importul acestor mărfuri, cu excepția T.V.A.

(2) În cazul absenței documentelor care confirmă valoarea mărfurilor importate sau în cazul diminuării de către importator a valorii mărfurilor, valoarea impozabilă a mărfurilor este determinată de către autoritățile vamale în modul stabilit la alin.(1) și în conformitate cu drepturile acordate acestor autorități de legislație.

Articolul 101. Modul de calculare și achitare a T.V.A.

(1) Subiecții impozabili stipulați la art.94 lit.a) sînt obligați să declare, conform art.115, și să achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală, stabilită conform art.114, suma T.V.A., care se determină ca diferență dintre sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor și sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate furnizorilor la momentul procurării valorilor materiale, serviciilor (inclusiv T.V.A. la valorile materiale importate) folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător în perioada fiscală respectivă, ținîndu-se cont de dreptul de trecere în cont conform art.102.

(2) Dacă suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitată furnizorului la procurarea valorilor materiale, serviciilor depășește suma T.V.A. primită sau care urmează să fie primită de la cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate, diferența se reportează în următoarea perioadă fiscală și devine o parte a sumei T.V.A. ce urmează a fi achitată pe valorile materiale, serviciile procurate în această perioadă cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(3), (5) și (6).

(3) Dacă suma T.V.A. la valorile materiale și la serviciile procurate de către întreprinderile ce produc pîine și produse de panificație și întreprinderile ce prelucrează lapte și produc produse lactate depășește suma T.V.A. la livrările de pîine, produse de panificație, lapte și produse lactate, diferența se restituie din buget în limitele cotei-standard a T.V.A., înmulțite cu valoarea livrării ce se impozitează la cota redusă. T.V.A. se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu va depăși 45 de zile.

(4) Subiecții impozabili care importă servicii achită T.V.A. la data efectuării plății, inclusiv a plății prealabile pentru serviciul de import.

(5) Dacă depășirea sumei T.V.A. la valorile materiale, serviciile procurate se datorează faptului că subiectul impozabil a efectuat o livrare care se impozitează la cota zero, acesta are dreptul la restituirea sumei cu care a fost depășită T.V.A. la valorile materiale, serviciile procurate achitată prin intermediul contului bancar și/sau al stingerii sumelor din contul restituirii impozitelor, în conformitate cu prevederile prezentului articol, ale art.103 alin.(3) și ale art.125, în limitele cotei-standard a T.V.A., stabilite la art.96 lit.a), sau cotei reduse a T.V.A., stabilite la art.96 lit.b), înmulțite cu valoarea livrării, ce se impozitează la cota zero. Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen care nu depășește 45 de zile. La exportul mărfurilor supuse accizelor, fabricate din materia primă supusă accizului, limita valorii maxime a T.V.A. apreciate spre restituire se majorează cu suma ce se apreciază prin înmulțirea cotei standard a T.V.A. la valoarea accizelor achitate furnizorilor la procurarea materiei prime utilizate la producerea mărfurilor exportate.

(6) Dacă suma T.V.A. la valorile materiale și/sau la serviciile procurate de către întreprinderile ce desfășoară activitate de leasing depășește suma T.V.A. la livrările de bunuri sau servicii efectuate în cadrul contractelor de leasing financiar și/sau operațional, diferența se

restituie din buget în limitele cotei-standard a T.V.A. înmulțite cu valoarea acestor livrări de bunuri sau servicii. T.V.A. se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu va depăși 45 de zile.

[Alin.(6) art.101 introdus prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

Notă: Se declară drept neconstituțională [Legea nr.193 din 15.07.2010](#) conform [Hot. Curtii Constituționale nr.5 din 18.02.2011](#), în vigoare 18.02.2011

[Alin.(6) art.101 abrogat prin [Legea nr.193 din 15.07.2010](#), în vigoare 01.01.2011]

(7) Persoanele juridice și fizice care importă mărfuri pentru desfășurarea activității de întreprinzător achită T.V.A. pînă la sau în momentul prezentării declarației vamale, adică pînă la momentul introducerii mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova. Persoanele fizice care importă mărfuri a căror valoare depășește limita neimpozabilă de 300 de euro achită T.V.A. în funcție de valoarea impozabilă a mărfurilor (limita neimpozabilă nu micșorează valoarea impozabilă a mărfurilor).

(8) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează numai subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A. în contul stingerii datoriilor față de bugetul public național, iar în lipsa datoriilor, la cererea subiectului impozabil, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar al subiectului impozabil respectiv.

Se interzice restituirea T.V.A. în contul stingerii datoriilor creditorilor subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A., inclusiv persoanelor juridice și fizice cesionari.

[Art.101 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.101 completat prin [Legea nr.158 din 18.07.2014](#), în vigoare 15.08.2014]

[Art.101 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.101 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.101 modificat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

[Art.101 completat prin [Legea nr.233 din 24.09.2010](#), în vigoare 22.10.2010]

[Art.101 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.101 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

Articolul 101¹. Restituirea T.V.A. la investiții (cheltuieli) capitale

(1) Acțiunea prezentului articol se extinde asupra subiecților impozabili care, începînd cu 1 ianuarie 2012, efectuează investiții (cheltuieli) capitale, cu excepția investițiilor (cheltuielilor) capitale în clădiri și în mijloace de transport (de la pozițiile tarifare 870321, 870322, 870323, 870324, 870331, 870332, 870333), și sînt înregistrați în calitate de plătitori de T.V.A.

(1¹) Prin derogare de la prevederile alin.(1), agenții economici care sînt înregistrați în calitate de plătitori de T.V.A. și care, începînd cu 1 mai 2015, efectuează investiții (cheltuieli) capitale în clădiri de producție (destinate producerii mărfurilor sau serviciilor) au dreptul la restituirea sumei T.V.A. Restituirea TVA nu se efectuează pentru clădiri de producție care se află în curs de execuție sau conservare, ci doar pentru clădirile de producție care sînt date în exploatare și utilizate conform destinației lor finale.

(2) Subiecții impozabili stipulați la alin.(1) și (1¹) care au o depășire a sumei T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate la procurarea valorilor materiale, serviciilor față de suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitată de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor au dreptul la restituirea depășirii date. Suma pasibilă restituirii nu poate fi mai mare decît suma T.V.A. achitată prin intermediul contului bancar pentru valorile materiale, serviciile ce țin de investițiile (cheltuielile) capitale efectuate conform alin.(1) și (1¹). Restituirea

T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu depășește 45 de zile din data depunerii cererii. Restituirea T.V.A. se efectuează în limitele depășirii sumei T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitată la procurarea valorilor materiale, serviciilor față de suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitată de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor, care este reflectată în declarația privind T.V.A. pentru ultima perioadă fiscală.

(2¹) Restituirea T.V.A. pentru investițiile (cheltuielile) capitale efectuate pînă la 31 decembrie 2011 inclusiv se efectuează conform prevederilor legislative în vigoare pînă la această dată.

[Alin.(3) art.101¹ abrogat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

(4) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează numai subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A. în contul stingerii datoriilor față de bugetul public național, iar în lipsa datoriilor, la cererea subiectului impozabil, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar al subiectului impozabil respectiv.

Se interzice restituirea T.V.A. în contul stingerii datoriilor creditorilor subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A., inclusiv persoanelor juridice și fizice cesionari.

[Art.101¹ modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.101¹ completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.101¹ modificat prin [Legea nr.110 din 19.06.2014](#), în vigoare 11.07.2014]

[Art.101¹ modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.101¹ modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.101¹ modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.101¹ introdus prin [Legea nr.299-XVI din 21.12.2007](#), în vigoare 11.01.2008]

Notă: Art.101¹ introdus prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#) a fost abrogat prin [Legea nr.299-XVI din 21.12.2007](#), în vigoare 11.01.2008

[Art.101¹ introdus prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 101². Achitarea T.V.A. pentru livrările producției de fabricație proprie din fitotehnie și horticultură în formă naturală, producției de fabricație proprie din zootehnie în formă naturală, masă vie și sacrificată și pentru livrările de zahăr din sfeclă de zahăr ca producție de fabricație proprie, efectuate de agenții economici

[Art.101² abrogat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.101² introdus prin [Legea nr.73 din 11.04.2013](#), în vigoare 20.04.2013]

[Art.101² introdus prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]

Articolul 101³. Restituirea T.V.A. la investiții (cheltuieli) capitale în autovehicule pentru transportul a minimum 22 de persoane, cu excepția șoferului

(1) Agenții economici care nu sînt înregistrați în calitate de contribuabili de T.V.A. și care, începînd cu 1 ianuarie 2013, efectuează investiții (cheltuieli) capitale în autovehicule de la poziția tarifară 8702 pentru transportul a minimum 22 de persoane, cu excepția șoferului, au dreptul la restituirea sumei T.V.A. aferente acestor investiții, achitată la buget. Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu depășește 45 de zile din data depunerii cererii.

(2) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează numai subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A. în contul stingerii datoriilor față de

bugetul public național, iar în lipsa datoriilor, la cererea subiectului impozabil, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar al subiectului impozabil respectiv.

Se interzice restituirea T.V.A. în contul stingerii datoriilor creditorilor subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A., inclusiv persoanelor juridice și fizice cesionari.

[Art.101³ modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.101³ modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.101³ introdus prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]

Articolul 102. Trecerea în cont a T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate

(1) În cazul achitării T.V.A. la buget, subiecților impozabili, înregistrați în calitate de plătitori ai T.V.A., li se permite trecerea în cont a sumei T.V.A. achitate sau care urmează a fi achitate furnizorilor plătitori ai T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate (inclusiv transmise în cadrul realizării contractului de comision) pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător. Se permite trecerea în cont a T.V.A. la serviciile importate, procurate de către subiecții impozabili pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător, numai în cazul achitării T.V.A. la buget pentru serviciile menționate în conformitate cu art.115. Subiecților impunerii, înregistrați în calitate de plătitori ai T.V.A., li se permite trecerea în cont a sumei T.V.A., achitate sau care urmează a fi achitate furnizorilor plătitori ai T.V.A., aferente cheltuielilor efectuate pînă la momentul înregistrării și legate de procurarea mijloacelor fixe, cu destinație de producție în agricultură, de construcția și reconstrucția obiectelor cu destinație de producție în agricultură, de crearea și întreținerea plantațiilor tinere, de creșterea tineretului animal și întreținerea cirezilor.

(2) Suma TVA, achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor scutite de TVA nu se trece în cont și se raportează la consumuri sau la cheltuieli.

(3) Suma TVA, achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor atît impozabile, cît și scutite de TVA se trece în cont dacă se referă la livrările impozabile.

Mărimea trecerii în cont a TVA se determină lunar prin aplicarea proratai fa  de suma TVA, achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt utilizate pentru efectuarea livrărilor at t impozabile, c t și scutite de TVA. Prorata se determină prin aplicarea următorului raport:

a) la numărător se indică valoarea livrărilor impozabile (fără TVA), cu excepția avansurilor primite, pentru a căror efectuare se utilizează valorile materiale, serviciile în cauză;

b) la numitor se indică valoarea totală a livrărilor impozabile (fără TVA) și a livrărilor scutite, cu excepția avansurilor primite, pentru efectuarea cărora se utilizează valorile materiale, serviciile în cauză.

Prorata definitivă se determină în modul descris mai sus la completarea declarației privind TVA pentru ultima perioadă fiscală a anului și se bazează pe indicatorii anuali ai livrărilor. Diferența dintre suma TVA trecută în cont în perioadele fiscale precedente și suma TVA determinată drept urmare a aplicării proratai definitive se reflectă în declarația pentru ultima perioadă fiscală a anului.

(3¹) Trecerea în cont a sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care sînt folosite pentru efectuarea livrărilor ce nu constituie

obiecte impozabile cu T.V.A. în conformitate cu art.95 alin.(2) lit.c) și d) se efectuează similar livrărilor impozabile.

(4) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate care nu sînt folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător, pe valorile materiale procurate care în procesul activității de întreprinzător au fost sustrate sau au constituit pierderi supranormativ conform legislației, precum și pe valoarea care nu a fost supusă uzurii a mijloacelor fixe casate, nu se trece în cont și se raportează la consumurile sau cheltuielile perioadei.

(5) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate de către subiectul impozabil în scopul organizării de activități distractive ce nu țin de domeniul activității sale de întreprinzător nu se trece în cont și se raportează la cheltuieli. Subiecții impozabili a căror activitate de întreprinzător constă în organizarea distracțiilor și timpului liber, iar valorile materiale, serviciile procurate sînt folosite nemijlocit pentru desfășurarea acestei activități au dreptul la trecerea în cont a T.V.A. pe valorile materiale și serviciile procurate.

(6) Subiectul impozabil are dreptul la trecerea în cont a T.V.A. achitate sau care urmează a fi achitate pe valorile materiale, serviciile procurate dacă dispune:

a) de factura fiscală la valorile materiale, serviciile procurate pe care a fost achitată ori urmează a fi achitată T.V.A., sau

b) de documentul, eliberat de autoritățile vamale, care confirmă achitarea T.V.A. la mărfurile importate;

c) de documentul care confirmă achitarea TVA pentru serviciile importate.

Dacă, după vînzarea bunurilor gajate de către creditorul gajist sau de către persoana desemnată de acesta, debitorul gajist nu emite factura fiscală în termen de 15 zile de la vînzare, subiectul impozabil are dreptul la trecerea în cont a sumei TVA achitate sau care urmează a fi achitate, în baza contractului de vînzare a bunurilor gajate.

(7) Livrarea, în privința căreia se permite trecerea în cont a T.V.A. achitate sau care urmează a fi achitate pe valorile materiale, serviciile procurate, trebuie să fie efectuată subiectului impozabil de către furnizorul care a eliberat factura fiscală (eliberată în modul stabilit de Ministerul Finanțelor sau imprimată cu aplicarea seriei și numărului atribuit de Serviciul Fiscal de Stat subiectului care își exercită dreptul la imprimarea de sine stătător a facturilor fiscale) sau să fie importată de către subiectul impozabil.

(8) În scopul confirmării dreptului la restituirea T.V.A. pe valorile materiale și serviciile procurate, subiectul impozabil, în afară de declarațiile privind T.V.A. și registrele de evidență a livrărilor și procurărilor în care sînt înregistrate operațiunile de livrare sau procurare, trebuie să dispună de:

1) pentru livrări de mărfuri:

a) contractul în baza căruia a fost efectuat exportul de mărfuri;

b) factura comercială (invoice);

[Lit.b¹) pct.1) alin.(8) art.102 abrogată prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Lit.c) pct.1) alin.(8) art.102 abrogată prin [Legea nr.110 din 19.06.2014](#), în vigoare 11.07.2014]

d) documentul de transport internațional al mărfurilor (copie), cu excepția livrărilor efectuate prin intermediul poștei;

[Lit.e) pct.1) alin.(8) art.102 abrogată prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

- f) la livrarea mărfurilor la export prin intermediul poștei, suplimentar se prezintă:
- documentul ce confirmă achitarea serviciilor și/sau factura pentru serviciile poștale prestate;
 - documentul indicat în borderoul documentelor anexate la declarația vamală de export, perfectat de către operatorul poștal pe faptul expedierii poștale;
- 2) pentru livrări de servicii:
- a) confirmarea de la beneficiarul serviciilor exportate (în caz de necesitate, se prezintă traducerea perfectată de traducător autorizat conform legislației);
 - b) documentele de plată ce confirmă achitarea serviciului;
 - c) în cazul exportului de servicii legate de livrarea bunurilor materiale – declarația vamală și documentele ce atestă transportarea bunurilor materiale în cauză în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova;
- 3) pentru serviciile de transport internațional de pasageri efectuate cu:
- a) transportul auto, cu regularitate – foaia de parcurs, fișa de evidență a biletelor, pentru transportările unice – foaia de parcurs, borderourile de control;
 - b) transportul feroviar – fișa de evidență a biletelor;
 - c) transportul avia – misiunea de zbor;
 - d) transport naval – conosamentul;
- 4) la prestarea serviciilor de transport și expediție internațională de mărfuri efectuate cu:
- a) transportul auto – contractul sau comanda ori copiile lor privind prestarea serviciului de transport sau expediție, documentele de plată ce confirmă achitățile pentru serviciile prestate, CMR – factura de transport internațional auto, cu înscrierea sosirii mărfurilor la locul de destinație și prezența ștampilelor organului vamal al Republicii Moldova, cu excepția cazurilor când transportul se efectuează fără trecerea frontierei țării;
 - b) transportul feroviar – copia facturii de transport feroviar cu ștampilele organului vamal al Republicii Moldova, actele lucrărilor (serviciilor) executate pentru perioada de gestiune. Pentru serviciile de expediție se prezintă actele de verificare efectuate cu Î.S.“Calea Ferată din Moldova” și cu alți expeditori care au participat la prestarea serviciilor respective, factura de transport internațional pe cale ferată (forma 4A);
 - c) transportul aerian – factura de expediție avia (Air Waybill), cu nota de sosire a mărfurilor în țara de destinație;
 - d) transportul naval – conosamentul care, prin înscrierile și ștampilele aplicate, atestă prestarea serviciului de transport internațional;
- 5) pentru serviciile operatorului aerodrom (aeroport), pentru serviciile de comercializare a biletelor de călătorie în trafic internațional cu aeronave, de deservire la sol a aeronavelor, de securitate aeronautică și de navigație aeriană, aferente aeronavelor în trafic internațional; pentru serviciile de comercializare a biletelor de transport internațional auto, feroviar și fluvial – documentele ce confirmă prestarea serviciilor enumerate și valoarea acestora;
- 6) pentru serviciile acordate prin intermediul mijloacelor electronice:
- a) confirmarea prin semnătură electronică și confirmarea primirii plății pentru serviciile respective (dacă aceasta a avut loc) sau informația privind mijloacele bănești încasate prin intermediul cardurilor sistemelor internaționale de plăți, prezentate de către bancă, în baza căreia va fi posibilă identificarea destinatarului străin;
 - b) în lipsa semnăturii electronice – confirmarea privind recepționarea serviciilor de către beneficiar cu semnătura olografă;

- 7) pentru energia electrică, energia termică și gaze la export:
- a) confirmarea destinatarului străin privind recepționarea livrărilor;
 - b) declarațiile vamale sau extrasele din declarațiile vamale în format electronic, pe care a fost aplicată semnătura electronică a subiectului impozabil sau a brokerului vamal care a depus la organul vamal declarația vamală în formă electronică în numele subiectului impozabil, documentele ce atestă transportarea energiei electrice, termice și a gazelor în adresa importatorului;
 - c) confirmarea Serviciului Vamal privind veridicitatea operațiunilor de export efectuate de subiectul impozabil sau brokerul vamal care a depus la organul vamal declarația vamală în formă electronică în numele subiectului impozabil;
- 8) pentru serviciile de transport internațional prin conducte, rețele electrice:
- a) contractul în baza căruia a fost efectuat transportul;
 - b) factura comercială (invoice);
 - c) documentele de plată ce confirmă achitățile pentru serviciile prestate;
 - d) documentele ce atestă livrările efectuate;
- 9) pentru livrările efectuate de către producătorii de pâine și produse de panificație, precum și de către întreprinderile ce prelucrează lapte și produc produse lactate – documentele (facturile fiscale) care atestă livrările;
- 10) pentru energia electrică, energia termică și apa caldă destinate populației – documentele care atestă livrările; în cazul livrării operatorilor rețelelor de distribuție și furnizorilor energiei electrice de către întreprinderile producătoare – actele de recepție între operatorii rețelelor de distribuție și producători, respectiv între furnizorii energiei electrice și producători, în celelalte cazuri – facturile fiscale ce confirmă livrările;
- 11) pentru mărfurile și serviciile livrate în conformitate cu art.104 lit.f) și i):
- a) copia declarației vamale despre introducerea de către rezidentul zonei economice libere, rezidentul Portului Internațional Liber Giurgiulești sau rezidentul Aeroportului Internațional Liber Mărculești a mărfurilor în zona economică liberă, în Portul Internațional Liber Giurgiulești sau în Aeroportul Internațional Liber Mărculești de pe restul teritoriului vamal al Republicii Moldova;
 - b) contractul de livrare;
 - c) copia certificatului rezidentului zonei economice libere, rezidentului Portului Internațional Liber Giurgiulești sau rezidentului Aeroportului Internațional Liber Mărculești căruii îi este efectuată livrarea;
 - d) pentru livrările impozabile la cota zero a T.V.A.:
 - de mărfuri – factura fiscală, în cazul în care este indicată zona economică liberă, Portul Internațional Liber Giurgiulești sau Aeroportul Internațional Liber Mărculești drept punct de destinație;
 - de servicii – factura fiscală eliberată pe faptul acordării serviciilor, al cărui loc de livrare reprezintă zona economică liberă, Portul Internațional Liber Giurgiulești sau Aeroportul Internațional Liber Mărculești;
- 12) pentru livrările efectuate în cadrul contractelor de leasing:
- a) documentele (facturile fiscale) care atestă livrările;
 - b) facturile care atestă predarea bunului către locatar;
 - c) facturile fiscale care atestă primirea ratelor de leasing;
- 13) pentru livrările de mărfuri și servicii destinate realizării proiectelor Fondului de Investiții Sociale din Moldova (în continuare – *FISM*):

a) contractele încheiate între FISM și agenții economici care execută lucrări din resursele FISM;

b) contractele încheiate între unitățile administrativ-teritoriale, agențiile de implementare și agenții economici privind executarea lucrărilor finanțate din resursele FISM;

c) contractele încheiate între agenții economici antreprenori care solicită restituirea T.V.A. și agenții economici care au încheiate contracte cu FISM – în cazul solicitării restituirii T.V.A. de către agenții economici antreprenori pentru livrările de mărfuri și servicii destinate realizării proiectelor FISM;

d) facturile fiscale eliberate pentru volumul de lucrări executate și documentele în baza cărora ele sînt eliberate (actele de îndeplinire a lucrărilor etc.);

14) pentru livrările de mărfuri în magazinele duty-free:

a) contractele de livrare a mărfurilor în magazinul duty-free;

b) facturile fiscale pentru livrările la cota zero a T.V.A., în care este indicat drept punct de destinație magazinul duty-free, avînd aplicată ștampila Serviciului Vamal;

c) confirmarea Serviciului Vamal privind introducerea mărfurilor în magazinul duty-free;

15) pentru efectuarea investițiilor (cheltuielilor) capitale:

a) la procurarea pe teritoriul Republicii Moldova a valorilor materiale, serviciilor, utilizate pentru efectuarea investițiilor – facturile fiscale și documentele de plată ce confirmă achitarea valorii procurărilor în cauză, inclusiv T.V.A.;

b) la procurarea valorilor materiale de la nerezidenți sau de la persoanele juridice și fizice rezidente care se află pe teritoriul Republicii Moldova, dar care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, utilizate pentru efectuarea investițiilor – documentele de plată ce confirmă achitarea T.V.A. la Serviciul Vamal;

c) la beneficierea de servicii de la nerezidenți sau de la persoanele juridice și fizice rezidente care se află pe teritoriul Republicii Moldova, dar care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, utilizate pentru efectuarea investițiilor – documentele ce atestă achitarea la organul fiscal a T.V.A. aferentă procurării lor, precum și documentele de plată ce atestă beneficierea de aceste servicii;

d) în cazul investițiilor (cheltuielilor) capitale în clădiri de producție (destinate producerii mărfurilor sau serviciilor), care sînt date în exploatare și utilizate conform destinației lor finale, suplimentar la documentele specificate la lit.a)-c), procesul-verbal de recepție finală, extrasul documentului cadastral ce atestă înscrierea acestora în registrul bunurilor imobiliare;

16) la prestarea pe teritoriul țării a serviciilor de prelucrare solicitantului plasării mărfurilor sub regim vamal de perfecționare activă de către agenții economici din industria ușoară:

a) contractele de prestare a serviciilor, încheiate cu solicitantul plasării mărfurilor sub regim vamal de perfecționare activă;

b) factura fiscală pentru serviciile prestate;

c) facturile care confirmă primirea materiei prime și returnarea produselor prelucrate;

d) actul de executare a lucrărilor, cu indicarea mențiunilor contractului în baza căruia acestea au fost executate;

e) documentele agenților economici ce confirmă achitarea serviciilor prestate;

17) pentru livrarea produselor din biomasă lemnoasă, erbacee și din fructe, destinată producerii energiei termice și apei calde:

a) contractul în baza căruia au fost efectuate livrări la cota zero a T.V.A.;

b) scrisoarea beneficiarului pe formular oficial privind confirmarea faptului utilizării volumului (cantității) procurat(e) conform destinației;

- c) facturile fiscale pentru livrările impozitate la cota zero a T.V.A.;
- 18) pentru livrările de mărfuri și servicii destinate proiectului „Reabilitarea străzilor centrale și modernizarea iluminatului public al centrului municipiului Chișinău”:
- a) contractul în baza căruia au fost efectuate livrări la cota zero a T.V.A.;
 - b) în cazul prestării serviciilor și lucrărilor, actul de executare a lucrărilor;
 - c) factura fiscală, contrasemnată de către un reprezentant autorizat al Primăriei municipiului Chișinău sau al beneficiarului;
 - d) copia scrisorii Primăriei municipiului Chișinău pe formular oficial, cu indicarea denumirii beneficiarului și a proiectului, cu confirmarea că acesta beneficiază de aplicarea cotei zero a T.V.A. la mărfurile, serviciile și lucrările procurate în Republica Moldova, destinate realizării proiectului „Reabilitarea străzilor centrale și modernizarea iluminatului public al centrului municipiului Chișinău”;
- 19) pentru livrările de mărfuri și servicii destinate Programului de investiții prioritare prevăzut de Studiul de fezabilitate la Programul de alimentare cu apă și tratare a apelor uzate în municipiul Chișinău:
- a) contractul în baza căruia au fost efectuate livrări la cota zero a T.V.A.;
 - b) în cazul prestării serviciilor și lucrărilor, actul de executare a lucrărilor;
 - c) factura fiscală, contrasemnată de către un reprezentant autorizat al S.A. „Apă-Canal Chișinău” sau al beneficiarului;
 - d) copia scrisorii S.A. „Apă-Canal Chișinău” pe formular oficial, cu indicarea denumirii beneficiarului și a proiectului, cu confirmarea că acesta beneficiază de aplicarea cotei zero a T.V.A. la mărfurile, serviciile și lucrările procurate în Republica Moldova, destinate realizării Programului de investiții prioritare prevăzut de Studiul de fezabilitate la Programul de alimentare cu apă și tratare a apelor uzate în municipiul Chișinău.
- (9) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată pentru alcoolul etilic procurat și utilizat în medicină, se trece în cont.
- (10) La apariția condițiilor stabilite la art.118¹, subiectul impozabil este în drept să treacă în cont suma T.V.A. achitată sau care urmează a fi achitată furnizorului pe valorile materiale, serviciile procurate pe teritoriul țării numai în cazul în care factura fiscală este înregistrată în Registrul general electronic al facturilor fiscale. În cazul în care furnizorul mărfurilor, serviciilor nu a înregistrat factura fiscală eliberată în Registrul general electronic al facturilor fiscale sau a înregistrat-o cu depășirea termenului stabilit la art.118¹ alin.(1¹), cumpărătorul (beneficiarul) va avea dreptul la trecerea în cont a sumei T.V.A. în condițiile stabilite de prezentul articol, cu informarea organului fiscal, în modul și în termenul stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, despre nerespectarea de către furnizor a prevederilor art.118¹.
- (11) Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pentru întreținerea, funcționarea și reparația autoturismelor folosite de către persoanele specificate la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova se trece în cont doar pentru un singur autoturism pentru fiecare persoană specificată la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova. Suma T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pentru întreținerea, funcționarea și reparația a mai mult de un singur autoturism folosit de către persoanele specificate la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova nu se trece în cont și se raportează la consumuri sau la cheltuieli.

[Art.102 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.102 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.102 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.01.2015]

[Art.102 completat prin [Legea nr.173 din 25.07.2014](#), în vigoare 08.11.2014]

[Art.102 modificat prin [Legea nr.110 din 19.06.2014](#), în vigoare 11.07.2014]
[Art.102 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]
[Art.102 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]
[Art.102 completat prin [Legea nr.172 din 12.07.2013](#), în vigoare 14.09.2012]
[Art.102 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]
[Art.102 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]
[Art.102 completat prin [Legea nr.299-XVI din 21.12.2007](#), în vigoare 11.01.2008]
[Art.102 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Capitolul 4

LIVRĂRILE SCUTITE DE T.V.A.

Articolul 103. Scutirea de T.V.A.

(1) T.V.A. nu se aplică la importul mărfurilor, serviciilor și pentru livrările de mărfuri, servicii efectuate de către subiecții impozabili, ce constituie rezultatul activității lor de întreprinzător în Republica Moldova:

1) locuința, pământul, arenda acestora, dreptul de livrare și arendare a acestora, cu excepția plăților de comision aferente tranzacțiilor respective;

2) mărfurile de la pozițiile tarifare 040229110, 190110000, precum și produsele alimentare pentru copii de la pozițiile tarifare 160210001, 200510001, 200710101, 200710911, 200710991;

3) proprietatea de stat, răscumpărată în procesul privatizării;

4) instituțiile preșcolare, sanatoriile și alte obiecte cu destinație social-culturală și de locuit, precum și drumurile, rețelele și substațiile electrice, rețelele de gaz, instalațiile pentru extragerea apelor subterane și alte obiecte similare transferate gratuit autorităților publice (sau, în baza deciziei lor, întreprinderilor specializate care folosesc și exploatează obiectele respective conform destinației), precum și cele transmise întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor de către autoritățile publice; proprietatea de stat transferată gratuit, la decizia autorităților publice, de la bilanțul unei întreprinderi de stat la bilanțul altei întreprinderi de stat sau de la bilanțul unei întreprinderi municipale la bilanțul altei întreprinderi municipale; lucrările de expertiză tehnică, de prospecțiuni, de proiectare, de construcție și de restaurare, cu atragerea mijloacelor bănești donate de către persoane fizice și juridice, la obiectele incluse în lista aprobată de Parlament;

5) mărfurile, serviciile instituțiilor de învățământ publice și private, legate de desfășurarea nemijlocită a procesului de învățământ conform [Codului educației](#) serviciile de instruire a copiilor și adolescenților în cercuri, secții, studiouri; serviciile prestate copiilor și adolescenților cu folosirea instalațiilor sportive; serviciile legate de întreținerea copiilor în instituții preșcolare; serviciile de pregătire și perfecționare a cadrelor;

6) serviciile (acțiunile) întreprinse de către autoritățile abilitate, pentru care se aplică taxa de stat; toate tipurile de activități legate de taxele și plățile încasate de stat pentru acordare de licențe, înregistrare și eliberare de brevete, precum și taxele și plățile încasate de autoritățile administrației publice centrale și locale; serviciile acordate de către avocați și notari, de către executori judecătorești, serviciile de înregistrare în registrul bunurilor imobiliare și de eliberare a extraselor din acest registru; serviciile de înregistrare de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali și de furnizare a informației din registrele de stat respective;

7) serviciile legate de operațiunile de acordare de licențe și eliberare de brevete (cu excepția celor de intermediere și a celor aferente importului de mărfuri prevăzute la art.11 alin.(1) lit.d) din [Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997](#) cu privire la tariful vamal), referitoare la obiectele proprietății industriale, precum și cele referitoare la obiectele dreptului de autor și ale drepturilor conexe;

8) proprietatea confiscată, proprietatea fără stăpîn, proprietatea trecută în posesiunea statului cu drept de succesiune, comorile;

9) serviciile legate de îngrijirea bolnavilor și bătrînilor, precum și mărfurile, din contul organizațiilor de binefacere, destinate pregătirii pachetelor pentru bătrînii nevoiași și distribuite lor gratuit;

10) serviciile medicale, cu excepția celor cosmetice, serviciile de ambulanță medicală aeriană; materia primă medicamentoasă, materialele, articolele, ambalajul primar și secundar utilizate la prepararea și producerea medicamentelor, autorizate de Ministerul Sănătății, cu excepția alcoolului etilic, mijloacelor cosmetice, conform listei aprobate de Guvern; articolele și aparatele ortopedice și de protezare (poziția tarifară 9021); biletele de tratament (inclusiv cele fără cazare) și de odihnă în stațiunile balneoclimaterice, pachetele de servicii turistice; mijloacele tehnice, inclusiv transportul auto, folosit exclusiv în scopuri legate de profilaxia dizabilității și reabilitarea persoanelor cu dizabilități;

11) produsele de fabricație proprie ale cantinelor studentești, școlare și ale cantinelor altor instituții de învățămînt, ale spitalelor și instituțiilor preșcolare, ale cantinelor care aparțin altor instituții și organizații din sfera social-culturală finanțate, parțial sau în întregime, de la buget, precum și ale cantinelor specializate în alimentarea bătrînilor nevoiași din contul organizațiilor de binefacere;

12) serviciile financiare:

a) acordarea sau transmiterea creditelor, garanțiilor de credit, alte garanții ale operațiilor în numerar și de creditare, inclusiv gestionarea împrumuturilor, creditelor sau garanțiilor de credit din partea creditorilor (operațiile de creditare, de virament, fiduciare, legate de creditare, de decontări de casă, căutarea sumelor care nu au intrat în cont, deschiderea, închiderea și reîntocmirea conturilor);

b) operațiile legate de evidența conturilor de depozit, inclusiv a conturilor de depunere, de decontare și bugetare, viramentele, titlurile de creanță, cecurile și alte instrumente financiare, cu excepția veniturilor de pe vânzarea mărfurilor în cazul nerambursării creditului, din acordarea serviciilor informaționale, de consultanță și de expertiză, din procurarea și arendarea locurilor de broker la bursă, din darea în arendă, din serviciile de încasare și livrare a banilor în numerar clienților, din serviciile de primire la păstrare și transferare a valorilor de preț, a banilor în numerar, a valorilor mobiliare și a documentelor, a veniturilor de la operațiile fiduciare de gestionare a bunurilor clienților, de la lichidarea bunurilor întreprinderilor care au dat faliment, din aprovizionarea contra plată a clienților cu documentația normativă;

c) importul de bancnote de la poziția tarifară 490700300 și monede metalice de la poziția tarifară 7118 (inclusiv de bancnote și monede jubiliare și comemorative) în monedă națională, de bancnote de la poziția tarifară 490700300 și monede metalice de la poziția tarifară 7118 în valută străină (inclusiv în scopuri numismatice) și alte operațiuni legate de circulația monedei naționale și valutei străine (inclusiv operațiunilor legate de folosirea acestora în scopuri numismatice), precum și importul de mărfuri de la poziția tarifară 7108 de către Banca Națională a Moldovei și alte livrări către/de către Banca Națională a Moldovei cu aceste mărfuri;

d) operațiile legate de emiterea acțiunilor, obligațiunilor, cambiilor și altor valori mobiliare, inclusiv operațiile comerciale și de intermediere pe piața valorilor mobiliare, operațiile registratorilor independenți;

e) operațiile legate de instrumentele financiare derivate, de acordurile forward, de opțiuni și de alte operații financiare;

f) serviciile legate de gestionarea fondurilor investiționale și fondurilor nestatale calificate de pensii;

g) operațiile de asigurare și/sau de reasigurare, inclusiv serviciile de intermediere a acestora;

13) serviciile poștale, inclusiv distribuirea pensiilor, subvențiilor, indemnizațiilor;

14) serviciile legate de jocurile de noroc prestate de către subiecții care desfășoară activitate de întreprinzător în sfera jocurilor de noroc (inclusiv cu folosirea jocurilor automate), cu excepția serviciilor a căror valoare, în totalitate sau parțial, a fost inclusă în miză sau în plata pentru intrare și a altor servicii prestate spectatorilor sau participanților; loteriile;

15) serviciile de înhumare și incinerare a corpurilor umane sau animale și activități conexe: pregătirea cadavrelor către înhumare sau incinerare, îmbălsămarea și servicii oferite de întreprinderile de pompe funebre; închirierea încăperilor în saloanele pentru răposați; închirierea sau vânzarea locurilor de veci; întreținerea mormintelor; amenajarea și întreținerea cimitirelor; transportarea cadavrelor; ritualurile și ceremoniile efectuate de organizațiile religioase; organizarea funeraliilor și ceremoniilor de incinerare; confecționarea și/sau livrarea sicriilor, coroanelor;

16) cazarea în cămine; serviciile comunale acordate populației: închirierea spațiului locativ, deservirea tehnică a blocurilor de locuințe, alimentarea cu apă, canalizarea, salubritatea, folosirea ascensoarelor;

17) serviciile de transportare a pasagerilor pe teritoriul țării, precum și serviciile de comercializare a билетelor pentru transportul de pasageri pe teritoriul țării;

18) energia electrică importată și livrată către operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice sau importată de către operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice, cu excepția serviciilor de transport și distribuție a energiei electrice;

19) serviciile ce țin de autentificarea drepturilor deținătorilor de teren;

20) producția de carte și publicațiile periodice (cu excepția celor cu caracter publicitar și erotic) de la pozițiile tarifare 4901, 4902, 490300000, 490400000 și 4905, precum și serviciile de editare a producției de carte și a publicațiilor periodice, cu excepția celor cu caracterul menționat;

21) timbrele de acciz de la poziția tarifară 490700100 importate și destinate marcării mărfurilor supuse accizelor;

22) serviciile livrate de către cooperativele agricole de prestări servicii, înființate în conformitate cu art.87 din [Legea nr.73-XV din 12 aprilie 2001](#) privind cooperativele de întreprinzător, membrilor acestei cooperative, cu condiția că cel puțin 75% din valoarea totală a livrărilor cooperativei constituie valoarea mărfurilor și serviciilor livrate membrilor cooperativei și valoarea mărfurilor livrate cooperativei de către membrii acesteia;

[Pct.23) alin.(1) art.103 abrogat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]

[Pct.23¹) alin.(1) art.103 abrogat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

24) autoturismele și alte autovehicule (pozițiile tarifare 870321, 870322, 870323, 870324, 870331, 870332, 870333, 870390100);

24¹) mărfurile de la pozițiile tarifare 7201, 7204, 854810;

[Pct.25) alin.(1) art.103 abrogat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Pct.25¹) alin.(1) art.103 abrogat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 01.01.2009]

26) utilajul, echipamentul și atributele de gratificație primite ca donații de Comitetul Național Olimpic și Sportiv și de federațiile sportive naționale de profil de la Comitetul Internațional Olimpic, de la federațiile sportive europene și internaționale de profil pentru pregătirea sportivilor de performanță și promovarea mișcării olimpice, fără drept de comercializare a acestui utilaj, echipament și atribute de gratificație;

27) serviciile organizațiilor din sfera științei și inovării acreditate de Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare. Scutirea va fi acordată începând cu perioada fiscală în care organizația din sfera științei și inovării a fost acreditată de Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare. În cazul retragerii certificatului de acreditare, organizația va fi privată de dreptul la scutire începând cu perioada fiscală în care i se retrage certificatul de acreditare;

27¹) tractoarele agricole de la poziția tarifară 870190 și tehnica agricolă de la pozițiile tarifare 842481100, 842481910, 8432, 843320, 843330000, 843340000, 843351000, 843352000, 843353, 843359, 8436, 8437 și părți ale acestora de la pozițiile tarifare 8432, 8433 și 8437;

27²) rachetele contra grindinei de la poziția tarifară 3604;

27³) turbinele hidraulice cu puterea maximum 1000 kW de la poziția tarifară 841011000, generatoarele electrice de o putere de peste 75 kW, dar de maximum 375 kW de la poziția tarifară 850133000, părțile pentru grupurile electrogene de la poziția tarifară 850300990, aparatura pentru comutarea circuitelor electrice de la poziția tarifară 853690850;

[Pct.28) alin.(1) art.103 abrogat prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

29) activele materiale pe termen lung utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor, destinate includerii în capitalul statutar (social) în modul și în termenele prevăzute de legislație. Modul de aplicare a facilităților fiscale respective se stabilește de Guvern.

La active materiale pe termen lung utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau la executarea lucrărilor se atribuie activele a căror uzură se raportează la costul produselor fabricate, serviciilor prestate și/sau lucrărilor executate.

Pentru a beneficia de facilitatea fiscală dată, aceste active materiale pe termen lung nu pot fi comercializate, transmise în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar pe parcursul a 3 ani din data validării declarației vamale respective sau eliberării facturii. În cazul în care aceste active materiale pe termen lung se comercializează, se transmit în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar până la expirarea a 3 ani, T.V.A. se va calcula și achita de la valoarea de intrare a acestora;

30) lucrările de construcție și montaj al parcurilor eoliene și al parcurilor fotovoltaice;

31) utilajul și tehnica de la următoarele poziții tarifare: ex.3926 – containere din plastic pentru colectarea separată a deșeurilor; ex.841780700 – furnale și cuptoare pentru incinerarea gunoiului; ex.8477 – mașini și aparate pentru prelucrarea cauciucului sau a materialelor plastice; ex.8479 – utilaje pentru mărunțirea, presarea, balotarea deșeurilor menajere; ex.8704 – autovehicule pentru colectarea și transportarea deșeurilor menajere.

Pot beneficia de facilitatea fiscală respectivă agenții economici care dețin autorizație pentru desfășurarea activității de colectare, prelucrare, reciclare a deșeurilor menajere și utilizează utilajul și tehnica nominalizată nemijlocit în domeniul de activitate al acestora;

32) aeronavele de la poziția tarifară 880240000, elicopterele de la pozițiile tarifare 880211000, 880212000, locomotivele de la pozițiile tarifare 8601, 8602, vagoanele automotoare pentru calea ferată antrenate în transportul public de pasageri de la poziția tarifară 8603; părțile acestora de la pozițiile tarifare 880310000 – 880330000 și 8607;

33) serviciile de leasing operațional sau financiar ale aeronavelor de la poziția tarifară 880240000, elicopterelor de la pozițiile tarifare 880211000, 880212000, locomotivelor de la pozițiile tarifare 8601, 8602, vagoanelor automotoarelor pentru calea ferată antrenate în transportul public de pasageri de la poziția tarifară 8603.

(2) T.V.A. nu se aplică:

a) mărfurilor introduse pe teritoriul vamal și plasate sub regimurile vamale de tranzit, transformare sub control vamal, antrepozit vamal și sub destinațiile vamale de distrugere și abandon în folosul statului;

b) mărfurilor autohtone anterior exportate și reintroduse, în termen de 3 ani, în aceeași stare. Dacă la realizarea exportului suma T.V.A. pentru marfa respectivă a fost restituită, scutirea de T.V.A. nu se acordă. Nerestituirea T.V.A. se confirmă printr-un certificat emis de inspectoratul fiscal de stat teritorial sau de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, după caz;

c) mărfurilor plasate sub regimul vamal de admitere temporară și produselor compensatoare după perfecționarea pasivă, conform reglementărilor vamale.

(3) Mărfurilor plasate în regimul vamal de perfecționare activă, exceptând mărfurile supuse accizelor, carnea de bovine, proaspătă sau refrigerată (poziția tarifară 0201), carnea de bovine congelată (poziția tarifară 0202), carnea de porcine, proaspătă, refrigerată sau congelată (poziția tarifară 0203), carnea de ovine sau caprine, proaspătă, refrigerată sau congelată (poziția tarifară 0204), organele comestibile de bovine, porcine, ovine, caprine, cai, măgari, căfri, asini, proaspete, refrigerate sau congelate (poziția tarifară 0206), carnea și organele comestibile ale păsărilor de la poziția tarifară 0105, proaspete, refrigerate sau congelate (poziția tarifară 0207), slănină fără carne slabă, grăsimea de porc și de pasăre, netopită, nici altfel extrasă, proaspătă, refrigerată, congelată, sărată sau în saramură, uscată sau afumată (poziția tarifară 0209), laptele și smântâna din lapte, concentrate sau cu adaos de zahăr sau alți îndulcitori (edulcoranți) (poziția tarifară 0402), feculele de cartofi (poziția tarifară 1108 13 000), grăsimile de animale din specia bovină, ovină sau caprină, altele decât cele de la poziția tarifară 150300 (poziția tarifară 1502) și zahărul brut (poziția tarifară ex.1701), nu li se aplică T.V.A.

T.V.A. achitată pentru mărfurile plasate în regimul vamal de perfecționare activă, la care se aplică T.V.A., se restituie, în conformitate cu modul stabilit de Serviciul Vamal, într-un termen ce nu va depăși 30 de zile.

[Alin.(4) art.103 abrogat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

(5) T.V.A. nu se aplică la importul mărfurilor, serviciilor, destinate acordării de asistență în caz de calamitate naturală, de conflict armat și în alte situații excepționale, precum și pentru importul și livrarea de mărfuri, servicii definite ca ajutoare umanitare, în modul stabilit de Guvern.

(6) T.V.A. nu se aplică la plasarea și comercializarea mărfurilor în magazinele duty-free.

(7) T.V.A. nu se aplică materiei prime, materialelor, articolelor de completare și accesoriilor necesare procesului de producție, importate de organizațiile și întreprinderile societăților orbilor, societăților surzilor și societăților invalizilor, conform listei și în modul stabilit de Guvern.

(8) T.V.A. nu se aplică producției atelierelor curative de producție (de muncă) de pe lângă spitalele de psihiatrie ale Ministerului Sănătății, în care muncesc persoane cu dizabilități.

[Alin.(9) art.103 abrogat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Alin.(9¹) art.103 abrogat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

(9²) T.V.A. nu se aplică mărfurilor și serviciilor importate sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către organizațiile necomerciale care corespund cerințelor art.52, în scop de construire a instituțiilor de asistență socială, precum și mărfurilor și serviciilor importate sau procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către aceste organizații necomerciale pentru necesitățile instituțiilor menționate.

(9³) T.V.A. nu se aplică mărfurilor importate de către persoane juridice în scopuri necomerciale dacă valoarea în vamă a acestor mărfuri nu depășește suma de 100 de euro. În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor depășește limita neimpozabilă indicată, T.V.A. se calculează pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora.

(9⁴) T.V.A nu se aplică materiei prime secundare, inclusiv deșeurilor și reziduurilor de hârtie și de carton, de cauciuc, de plastic și de sticlă (cioburi de sticlă), de metale feroase și neferoase, reziduurilor industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora, procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către subiecții impozabili licențiați ca rezultat al activității lor de întreprinzător în Republica Moldova.

(9⁵) T.V.A. nu se aplică mărfurilor consumabile importate de forța militară străină care desfășoară aplicații militare temporare, destinate uzului sau consumului exclusiv al forței militare și al componentei civile. Lista mărfurilor consumabile se aprobă de către Ministerul Apărării al Republicii Moldova.

(9⁶) Se scutesc de T.V.A. mijloacele de transport importate și livrate cu titlu gratuit (donație), indiferent de termenul de exploatare, destinate:

- a) pentru scopuri medicale, clasificate la pozițiile tarifare 8702 și 8703;
- b) pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor (reutilate în modul corespunzător), clasificate la poziția tarifară 8703;
- c) pentru stingerea incendiilor, clasificate la poziția tarifară 870530000;
- d) pentru curățarea străzilor, pentru împrăștiat materiale, pentru colectarea deșeurilor, clasificate la poziția tarifară 8705.

Pot beneficia de facilitatea fiscală respectivă atât beneficiarii, cu condiția utilizării mijloacelor de transport menționate exclusiv în conformitate cu destinația lor finală, cât și persoanele terțe care au importat și au livrat aceste mijloace de transport către beneficiari.

Beneficiarii și persoanele terțe nu pot comercializa, transmite în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijloacele de transport menționate la lit.a)-d).

Modul de introducere, plasare sub regim vamal de import a mijloacelor de transport menționate și de beneficiere de facilitatea fiscală respectivă este stabilit de Guvern.

(9⁷) Se scutește de T.V.A. importul mostrelor de mărfuri cu valoarea în vamă care nu depășește 22 euro pentru un import și care nu include cheltuielile prevăzute la art.11 alin.(1) lit.a) din [Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997](#) cu privire la tariful vamal, cu condiția ca aceste cheltuieli să fie distincte. În cazul în care valoarea mostrelor de mărfuri depășește limita neimpozabilă indicată, T.V.A. se calculează pornind de la valoarea în vamă a mostrelor de mărfuri, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora.

Pentru a beneficia de scutire, mostrele de mărfuri trebuie să fie de nefolosit prin rupere, perforare sau marcare clară și permanentă sau prin alte procedee, cu condiția ca această operațiune să nu le distrugă caracterul de mostre. Scutirea de T.V.A. nu se aplică produselor alcoolice de la pozițiile tarifare 220300, 2204, 2205, 220600, 2207, 2208, parfumurilor și apelor de toaletă de la poziția tarifară 330300, tutunului și produselor pe bază de tutun de la pozițiile tarifare 2401, 2402 și 2403.

[Art.103 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

[Art.103 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.103 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.103 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.01.2015]

[Art.103 completat prin [Legea nr.102 din 12.06.2014](#), în vigoare 24.06.2014]

[Art.103 modificat prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

[Art.103 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.103 completat prin [Legea nr.164 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.03.2013]

[Art.103 completat prin [Legea nr.222 din 19.10.2012](#), în vigoare 09.11.2012]

[Art.103 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.103 modificat prin [Legea nr.111 din 17.05.2012](#), în vigoare 26.06.2012]

[Art.103 modificat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

[Art.103 modificat prin [Legea nr.62 din 30.03.2012](#), în vigoare 03.04.2012]

[Art.103 completat prin [Legea nr.37 din 07.03.2012](#), în vigoare 30.03.2012]

[Art.103 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Notă: Se declară drept neconstituțională [Legea nr.193 din 15.07.2010](#) conform [Hot. Curții Constituționale nr.5 din 18.02.2011](#), în vigoare 18.02.2011

[Art.103 completat prin [Legea nr.193 din 15.07.2010](#), în vigoare 01.01.2011]

[Art.103 completat prin [Legea nr.194 din 15.07.2010](#), în vigoare 10.08.2010]

[Art.103 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.103 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

[Art.103 completat prin [Legea nr.245-XVI din 16.11.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

[Art.103 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

[Art.103 modificat prin [Legea nr.171-XVI din 19.07.2007](#), în vigoare 03.08.2007]

[Art.103 completat prin [Legea nr.144-XVI din 22.06.2007](#), în vigoare 06.07.2007]

Capitolul 5

IMPOZITAREA LA COTA ZERO A T.V.A.

Articolul 104. Livrările impozitate la cota zero

La cota zero a T.V.A. se impozitează următoarele livrări:

a) mărfurile, serviciile pentru export și toate tipurile de transporturi internaționale de mărfuri (inclusiv de expediție) și pasageri, serviciile de transport internațional al gazelor naturale, precum și serviciile operatorului aerodrom (aerport), de comercializare a biletelor de călătorie în trafic internațional, de deservire la sol a aeronavelor, inclusiv de livrare a combustibilului și a mărfurilor la bordul aeronavei, de securitate aeronautică, de căutare-salvare și de navigație aeriană, aferente aeronavelor în trafic internațional;

b) energia electrică, energia termică și apa caldă pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă, indiferent de subiectul în a cărui gestiune se află aceste bunuri;

b¹) biomasa lemnoasă, erbacee și din fructe destinată producerii energiei termice și apei calde;

c) în baza principiului reciprocității, importul și/sau livrarea pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, serviciilor destinate folosinței oficiale de către misiunile diplomatice și oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, de reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova, destinate uzului sau consumului personal de către membrii personalului acestor misiuni diplomatice și oficii consulare sau al reprezentanțelor

organizațiilor internaționale, precum și de către membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu ei, cu excepția cetățenilor Republicii Moldova, precum și a cetățenilor străini și apatrizi cu reședință permanentă în Republica Moldova. Modul de aplicare a cotei zero a T.V.A. se stabilește de Guvern;

c¹) importul și/sau livrarea pe teritoriul țării a mărfurilor, serviciilor destinate:

- proiectelor de asistență tehnică, realizate pe teritoriul Republicii Moldova de către organizațiile internaționale și țările donatoare în limita tratatelor la care aceasta este parte;
- proiectelor de asistență investițională, finanțate din contul împrumuturilor și granturilor acordate Guvernului sau acordate cu garanție de stat, din contul împrumuturilor acordate de organismele financiare internaționale (inclusiv din cota-parte a Guvernului), precum și din contul granturilor acordate instituțiilor finanțate de la buget.

Lista tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, lista proiectelor de asistență tehnică, lista împrumuturilor și granturilor acordate Guvernului sau acordate cu garanție de stat, din contul împrumuturilor acordate de organismele financiare internaționale (inclusiv din cota-parte a Guvernului), din contul granturilor acordate instituțiilor finanțate de la buget, precum și modul de aplicare a cotei zero a T.V.A. la livrarea pe teritoriul țării a mărfurilor, serviciilor destinate proiectelor respective se stabilesc de Guvern;

[Lit.d) art.104 abrogată prin [Legea nr.245-XVI din 16.11.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

[Lit.e) art.104 abrogată prin [Legea nr.299-XVI din 21.12.2007](#), în vigoare 11.01.2008]

f) mărfurile, serviciile livrate în zona economică liberă din afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, livrate din zona economică liberă în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, livrate în zona economică liberă din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum și cele livrate de către rezidenții diferitelor zone economice libere ale Republicii Moldova unul altuia, cu excepția serviciilor de transport livrate în zona economică liberă din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum și cele livrate de către rezidenții diferitelor zone economice libere ale Republicii Moldova unul altuia;

g) serviciile prestate de întreprinderile industriei ușoare pe teritoriul Republicii Moldova în cadrul contractelor de prelucrare în regimul vamal de perfecționare activă. Tipul serviciilor care cad sub incidența prezentului punct, precum și modul de administrare a acestor servicii se stabilesc de Guvern, iar lista agenților economici se aprobă de Serviciul Vamal;

h) mărfurile livrate în magazinele duty-free;

i) mărfurile și serviciile livrate în Portul Internațional Liber Giurgiulești și Aeroportul Internațional Liber Mărculești din afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, cele livrate din Portul Internațional Liber Giurgiulești și Aeroportul Internațional Liber Mărculești în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, cele livrate în Portul Internațional Liber Giurgiulești și Aeroportul Internațional Liber Mărculești din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum și cele livrate de către rezidenții diferitor zone economice libere ale Republicii Moldova, Portului Internațional Liber Giurgiulești, Aeroportului Internațional Liber Mărculești unul altuia, cu excepția serviciilor de transport livrate în Portul Internațional Liber Giurgiulești și Aeroportul Internațional Liber Mărculești din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum și a celor livrate de către rezidenții diferitor zone economice libere ale Republicii Moldova, Portului Internațional Liber Giurgiulești, Aeroportului Internațional Liber Mărculești unul altuia.

[Art.104 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.104 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.104 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]
[Art.104 completat prin [Legea nr.307 din 26.12.2012](#), în vigoare 04.02.2013]
[Art.104 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]
[Art.104 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]
[Art.104 completat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 01.01.2009]
[Art.104 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Capitolul 6 **LIVRĂRILE**

Articolul 105. Livrările de mărfuri, servicii

- (1) Livrarea energiei electrice, a celei termice și a gazului se consideră livrare de mărfuri.
- (2) Livrarea serviciilor legată de livrarea mărfurilor se consideră parte a livrării de mărfuri.
- (3) Livrarea serviciilor legată de exportul de mărfuri se consideră parte a exportului de mărfuri.
- (4) Livrarea mărfurilor legată de livrarea serviciilor se consideră parte a livrării de servicii.
- (5) Livrarea serviciilor legate de importul de mărfuri se consideră parte a importului de mărfuri.

[Art.105 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

Articolul 106. Livrările efectuate în cadrul realizării contractului de mandat

- (1) Livrarea de mărfuri, servicii efectuată de către mandatar în numele mandantului constituie livrare efectuată de mandant.
- (2) Executarea de către mandatar a însărcinării mandantului privind procurarea mărfurilor, serviciilor constituie livrare efectuată de către furnizor mandantului.

[Art.106 în redacția [Legii nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 107. Livrările efectuate în cadrul realizării contractului de comision și contractului de administrare fiduciară

- (1) Transmiterea mărfurilor de către comitent comisionarului și invers, precum și transmiterea mărfurilor de către comisionar cumpărătorului și de către furnizor comisionarului în cadrul realizării contractului de comision constituie livrări de mărfuri.
- (2) Valoarea impozabilă a livrării impozabile a mărfurilor efectuată de către comitent comisionarului subiect al impunerii cu T.V.A. reprezintă valoarea impozabilă a livrării acestor mărfuri efectuate de către comisionar cumpărătorului. Valoarea impozabilă a livrării impozabile a mărfurilor efectuată de către comitent comisionarului care nu este subiect al impunerii cu T.V.A. reprezintă valoarea livrării acestor mărfuri cumpărătorului de către comisionar diminuată cu suma T.V.A. care ar fi fost calculată de către comisionar dacă acesta ar fi fost subiect impozabil cu T.V.A.
- (3) La executarea însărcinării comitentului de a procura marfa, valoarea livrării de mărfuri efectuată de comisionar comitentului reprezintă valoarea livrării de mărfuri efectuată de către furnizor comisionarului.
- (4) Executarea de către comisionar a însărcinării comitentului în cadrul realizării contractului de comision constituie livrare de servicii.
- (5) Dacă în cadrul executării de către comisionar a însărcinării comitentului acesta importă mărfuri, comisionarul achită T.V.A. la import în conformitate cu art.101 alin.(7) și beneficiază de dreptul la trecerea în cont a T.V.A. în condițiile stabilite la art.102 alin.(6) lit.b).

(6) În cazul în care administratorul fiduciar acționează în nume propriu, dar pe contul fiduciantului, în legătură cu o prestare de servicii, se consideră că el însuși a procurat și a prestat serviciile în cauză.

(7) Valoarea impozabilă a serviciului prestat administratorului fiduciar subiect al impunerii cu T.V.A. de către fondatorul administrării constituie valoarea impozabilă a serviciului prestat beneficiarului de către administratorul fiduciar. Valoarea impozabilă a serviciului prestat administratorului fiduciar care nu este subiect al impunerii cu T.V.A. de către fondatorul administrării reprezintă valoarea serviciului prestat cumpărătorului de administratorul fiduciar diminuată cu suma T.V.A. care ar fi fost calculată de către comisionar dacă acesta ar fi fost subiect impozabil cu T.V.A.

(8) Prestarea serviciului de administrare fiduciară de către administratorul fiduciar fondatorului administrării constituie livrare de servicii.

(9) În cazul în care fondatorul administrării este un nerezident, administratorul fiduciar este obligat să achite T.V.A. la import de servicii în modul stabilit la art.101 alin.(4) și dispune de dreptul la trecerea în cont a T.V.A. în condițiile stabilite la art.102 alin.(6) lit.c). Livrarea ulterioară a serviciului de către administratorul fiduciar beneficiarului se impozitează cu T.V.A.

[Art.107 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.107 în redacția [Legii nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Capitolul 7

TERMENELE OBLIGAȚIEI FISCALE

Articolul 108. Termenele obligației fiscale

(1) Data obligației fiscale privind T.V.A. este data livrării. Data livrării se consideră data predării mărfurilor, prestării serviciilor, cu excepția cazurilor stipulate la alin.(5), (6) și (7).

(2) Pentru mărfuri, data livrării se consideră data predării (transmiterii) mărfurilor cumpărătorului (beneficiarului) sau dacă mărfurile sînt transportate, data livrării se consideră data la care începe transportarea, cu excepția mărfurilor de export pentru care data livrării se consideră data scoaterii lor de pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) În cazul livrării de bunuri imobiliare, data livrării se consideră data trecerii bunurilor imobiliare în proprietatea cumpărătorului la data înscrierii lor în registrul bunurilor imobiliare.

(4) Pentru servicii, data livrării se consideră data prestării serviciului, data eliberării facturii fiscale sau data la care plata se efectuează subiectului impozabil, parțial sau în întregime, în dependență de ce are loc mai înainte.

(5) Dacă factura fiscală. este eliberată sau plata este primită pînă la momentul efectuării livrării, data livrării se consideră data eliberării facturii fiscale sau data primirii plății, în dependență de ce are loc mai înainte.

(6) Dacă mărfurile, serviciile sînt livrate regulat pe parcursul unei anumite perioade de timp stipulate în contract, data livrării se consideră data eliberării facturii fiscale sau data primirii fiecărei plăți regulate, în dependență de ce are loc mai înainte.

(7) În cazul livrării de mărfuri și servicii în cadrul unui contract de leasing (financiar sau operațional), data livrării se consideră data specificată în contract pentru plata ratei de leasing. În cazul încasării ratei de leasing în avans, data livrării se consideră data încasării avansului.

[Art.108 modificat prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

[Art.108 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.108 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.108 completat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

Notă: Se declară drept neconstituțională [Legea nr.193 din 15.07.2010](#) conform [Hot. Curții Constituționale nr.5 din 18.02.2011](#), în vigoare 18.02.2011

[Art.108 modificat prin [Legea nr.193 din 15.07.2010](#), în vigoare 01.01.2011]

[Art.108 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 109. Termenele obligației fiscale în cazul importurilor

(1) Pentru mărfurile importate, termenul obligației fiscale se consideră data declarării mărfurilor la punctele vamale sau, în cazul prevăzut la art.124 alin.(1²) din Codul vamal, data prelungirii termenului de plată, iar data achitării – data depunerii de către importator (declarant) sau de către un terț a mijloacelor bănești la casieria organului vamal sau la Contul Unic Trezorerial, confirmată printr-un extras din contul bancar. La serviciile importate, termenul obligației fiscale și data achitării T.V.A. se consideră data efectuării plății, inclusiv a plății prealabile pentru importul de servicii.

(2) Marfa se consideră importată dacă importatorul respectă toate cerințele prevăzute de legislația vamală la importul de mărfuri pe teritoriul Republicii Moldova și dacă marfa a fost supusă taxei vamale. În cazul în care taxa vamală pe marfa importată nu trebuie achitată, marfa se consideră importată, ca și cum ea ar fi fost supusă taxei vamale, cu respectarea procedurilor corespunzătoare de import a mărfurilor, prevăzute în legislația vamală.

[Art.109 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.109 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.109 modificat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

[Art.109 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Capitolul 8 LOCUL LIVRĂRII

Articolul 110. Locul livrării mărfurilor

(1) Locul livrării mărfurilor se consideră locul de aflare a mărfurilor la momentul predării (transmiterii) sau la momentul trecerii lor în posesia cumpărătorului (beneficiarului). Dacă mărfurile sînt furnizate cu transportul cumpărătorului (beneficiarului) sau de către o organizație de transport, atunci locul livrării mărfurilor este locul de aflare a mărfurilor la începutul transportării, cu excepția livrărilor pentru export.

(2) Locul livrării energiei electrice, a celei termice și a gazului se consideră locul primirii lor.

[Art.108 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 111. Locul livrării serviciilor

(1) Locul livrării serviciilor se consideră:

- a) locul aflării bunurilor imobile – dacă serviciile sînt legate nemijlocit de aceste bunuri;
- b) calea pe care se efectuează transportul, luîndu-se în considerare distanța parcursă – la prestarea serviciilor de transport;
- c) locul prestării efective a serviciilor:
 - legate de bunurile mobile tangibile;
 - prestate în domeniul culturii, artei, științei, învățămîntului, culturii fizice, divertismentului sau sportului ori într-un alt domeniu similar de activitate;
 - legate de activități auxiliare de transport, așa ca încărcarea, descărcarea, strămutarea;
- d) locul utilizării și posedării serviciului – la darea în arendă a bunurilor mobile tangibile;
- e) sediul, iar în cazul în care acesta lipsește – domiciliul sau reședința beneficiarului următoarelor servicii:
 - de transmitere și acordare a drepturilor de autor, brevetelor, licențelor, mărcilor de produs și de serviciu și a altor obiecte ale proprietății industriale, precum și a altor drepturi similare;

- servicii de publicitate;
 - servicii ale consultanților, inginerilor, birourilor de consultanță, avocaților, contabililor și de marketing, precum și servicii de furnizare a informației, inclusiv prin centrele de intermediere telefonică;
 - servicii în tehnologia informației, informatice, acordate prin intermediul mijloacelor electronice;
 - de angajare și furnizare de personal (punere la dispoziție de personal);
 - servicii ale agenților care activează în numele și din contul altor persoane – pentru serviciile enumerate la prezentul punct;
- f) locul destinației mărfurilor, expediate după prelucrare – la prelucrarea mărfurilor pe teritoriul vamal și în afara teritoriului vamal.
- (2) Locul livrării serviciilor se consideră sediul, iar în cazul în care un asemenea loc lipsește – domiciliul sau reședința persoanei care prestează:

- servicii de telefonie IP;
- alte servicii care nu au fost enumerate la alin.(1).

[Art.111 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.111 completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.111 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Capitolul 9

ADMINISTRAREA T.V.A.

Articolul 112. Înregistrarea subiectului impozabil

(1) Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția autorităților publice, instituțiilor publice, specificate la art.51, exclusiv instituțiilor de învățământ publice, instituțiilor medico-sanitare publice și private, specificate la art.51¹, și deținătorilor patentei de întreprinzător, este obligat să se înregistreze ca contribuabil al T.V.A. dacă el, într-o oricare perioadă de 12 luni consecutive, a efectuat livrări de mărfuri, servicii în sumă ce depășește 600000 lei, cu excepția livrărilor scutite de T.V.A. și a celor care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu art.95 alin.(2). Subiectul este obligat să înștiințeze oficial organul fiscal, completând formularul respectiv, și să se înregistreze nu mai târziu de ultima zi a lunii în care a avut loc depășirea. Subiectul se consideră înregistrat din prima zi a lunii următoare celei în care a avut loc depășirea.

(2) Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător are dreptul să se înregistreze în calitate de contribuabil al T.V.A. dacă el preconizează efectuarea livrărilor impozabile de mărfuri sau servicii. Subiectul se consideră înregistrat din prima zi a lunii următoare celei în care a fost depusă la organul fiscal cererea de înregistrare, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(1).

(3) La înregistrarea subiectului impozabil, organul fiscal este obligat să-i elibereze certificatul de înregistrare, aprobat în modul stabilit, cu indicarea:

- a) denumirii (numelui) și adresei juridice ale subiectului impozabil;
- b) datei înregistrării;
- c) codului fiscal al subiectului impozabil.

(4) Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător și care beneficiază de import de servicii, cu excepția celor scutite de T.V.A., a căror valoare, fiind adăugată la valoarea livrărilor de mărfuri, servicii, efectuate pe parcursul oricăror 12 luni consecutive, cu excepția livrărilor scutite de T.V.A. și a celor care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu art.95 alin.(2), depășește 600000 de lei este obligat să se înregistreze ca contribuabil al T.V.A. în modul stabilit la alin.(1) din prezentul articol.

[Art.112 completat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]
[Art.112 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]
[Art.112 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]
[Art.112 modificat prin [Legea nr.194 din 15.07.2010](#), în vigoare 01.09.2010]
[Art.112 completat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]
[Art.112 modificat prin [Legea nr.51-XVI din 02.03.2007](#), în vigoare 23.03.2007]

Articolul 112¹. Înregistrarea subiecților impozabili care efectuează investiții (cheltuieli) capitale

[Art.112¹ abrogat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]
[Art.112¹ modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]
[Art.112¹ introdus prin [Legea nr.299-XVI din 21.12.2007](#), în vigoare 11.01.2008]
Notă: Art.112¹ introdus prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#) a fost abrogat prin [Legea nr.299-XVI din 21.12.2007](#), în vigoare 11.01.2008
[Art.112¹ introdus prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 113. Anularea înregistrării

(1) În cazul suspendării livrărilor supuse T.V.A., subiectul impozabil este obligat să informeze despre aceasta organul fiscal. Anularea înregistrării ca contribuabil al T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Organul fiscal este în drept să anuleze de sine stătător înregistrarea contribuabilului T.V.A. în cazul în care:

[Lit.a) alin.(2) art.113 abrogată prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

b) subiectul impunerii nu a prezentat declarație privind T.V.A. pentru fiecare perioadă fiscală;

c) informația prezentată despre sediul subiectului și sediul subdiviziunilor acestuia este neveridică.

(3) În momentul anulării înregistrării contribuabilului T.V.A., el se consideră ca subiect care a efectuat o livrare impozabilă a stocurilor sale de mărfuri și a mijloacelor fixe pentru care, la momentul procurării lor, T.V.A. a fost trecută în cont și trebuie să achite datoria la T.V.A. pentru această livrare. Valoarea impozabilă a livrării respective se consideră valoarea ei de piață, iar pentru activele supuse uzurii – valoarea cea mai mare dintre valoarea contabilă și valoarea de piață.

(4) Data anulării înregistrării ca contribuabil al TVA se consideră data întocmirii actului de control în a cărui bază este emisă decizia șefului (șefului adjunct) al organului fiscal privind anularea înregistrării.

(5) În cazul suspendării activității subiectului impozabil în conformitate cu legislația în vigoare, înregistrarea în calitate de contribuabil al T.V.A. nu se anulează, iar perioada de suspendare a activității nu se ia în calcul la aprecierea plafonului stabilit la alin.(2) lit.a). În cazul efectuării livrărilor în perioada de suspendare a activității, obligațiile și drepturile contribuabilului T.V.A. se restabilesc din prima zi a lunii în care au fost efectuate aceste livrări.

[Art.113 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]
[Art.113 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]
[Art.113 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]
[Art.113 completat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]
[Art.113 modificat prin [Legea nr.51-XVI din 02.03.2007](#), în vigoare 23.03.2007]

Articolul 114. Perioada fiscală privind T.V.A.

(1) Perioada fiscală privind T.V.A. constituie o lună calendaristică, începînd cu prima zi a lunii.

(2) În cazul anulării înregistrării, ultima perioadă fiscală începe în prima zi a lunii în care a avut loc anularea și se termină în ultima zi a lunii cînd a intrat în vigoare actul cu privire la anularea înregistrării.

Articolul 115. Declararea T.V.A. și achitarea ei

(1) Fiecare subiect impozabil, specificat la art.94 lit.a) și/sau lit.c), este obligat să prezinte declarația privind T.V.A. pentru fiecare perioadă fiscală. Declarația se întocmește pe un formular oficial, care este prezentat la organul fiscal nu mai tîrziu de data de 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale.

(1¹) Declarația privind T.V.A. se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2¹).

(2) Fiecare subiect impozabil trebuie să verse la buget suma T.V.A., care urmează a fi achitată pentru fiecare perioadă fiscală, cel tîrziu la data stabilită pentru prezentarea declarației pe această perioadă, cu excepția achitării T.V.A. în buget:

a) pentru serviciile aferente importului de mărfuri, a cărei achitare se face la momentul importului mărfii;

b) pentru serviciile importate, a cărei achitare se face la momentul efectuării plății, inclusiv a plății prelabile pentru serviciul de import.

[Art.115 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.115 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.07.2014]

[Art.115 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.115 completat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 01.01.2012]

[Art.115 modificat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

Articolul 116. Ajustarea sumei T.V.A. în cazul datoriilor compromise

(1) Dacă, după includerea în declarația privind T.V.A. a sumei T.V.A. calculate pe livrarea efectuată, toată suma sau o parte a ei se consideră, conform legislației, drept datorie compromisă, subiectul impozabil are dreptul la ajustarea sumei T.V.A. calculate începînd cu perioada fiscală în care s-a constatat datoria compromisă. Suma T.V.A. care urmează a fi ajustată este egală cu suma T.V.A. calculată pe livrarea care corespunde sumei datoriei compromise nerambursate.

(2) Dacă suma datoriei compromise se restituie subiectului impozabil după ajustarea sumei T.V.A. calculate conform prevederilor alin.(1), această sumă se consideră ca plată pentru următoarea livrare impozabilă efectuată la momentul primirii sumei datoriei compromise.

(3) Dacă, după includerea în declarația privind T.V.A. a sumei T.V.A. în baza facturii fiscale primite, toată suma sau o parte a ei se consideră, conform legislației, drept datorie compromisă, subiectul impozabil va exclude din trecerea în cont suma T.V.A. care corespunde sumei datoriei compromise neachitate.

[Art.116 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.116 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 117. Factura fiscală

(1) Subiectul impozabil care efectuează o livrare impozabilă pe teritoriul țării este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) factura fiscală pe livrarea în cauză. Prezentarea facturii fiscale se efectuează la momentul apariției obligației fiscale, stabilit prin art.108, cu

excepția cazurilor prevăzute de prezentul cod. Factura fiscală nu se eliberează pentru livrările impozitate conform art.104 lit.a).

(2) Factura fiscală trebuie să includă următoarele informații:

- 1) numărul curent al facturii;
- 2) denumirea (numele), adresa și codul fiscal al furnizorului;
- 3) data eliberării facturii;
- 4) data livrării, dacă ea nu corespunde cu data eliberării facturii;
- 5) denumirea (numele), adresa și codul fiscal al cumpărătorului;
- 6) tipul livrării;
- 7) pentru fiecare tip de livrare de mărfuri, servicii:

a) cantitatea mărfii;

a¹) prețul de achiziție/livrare și mărimea adaosului comercial cumulativ – în cazul livrării mărfurilor social importante;

b) prețul unui articol de marfă fără T.V.A.;

c) cota T.V.A.;

d) suma T.V.A. pe un articol de marfă;

e) suma totală a livrării de mărfuri, servicii, care urmează a fi achitată;

f) suma totală a T.V.A.

(3) Pentru vânzarea cu amănuntul și prestările de servicii în locurile special amenajate și în cadrul comerțului electronic, cu plata în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar, eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie (cu excepția cazurilor când este solicitată de cumpărător), dacă sînt respectate următoarele condiții:

a) subiectul impozabil ține evidența sumei primite și achitate în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar la fiecare punct comercial și de prestări servicii cu utilizarea mașinilor de casă și de control, prin intermediul serviciilor instituțiilor financiare, ale Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”, prin intermediul altor prestatori de servicii de plată. Înregistrarea prin mașina de casă și de control se efectuează în momentul primirii sumei în numerar și/sau achitării sumei cu instrument de plată fără numerar. La sfîrșitul fiecărei zile de lucru, în registrul mașinii de casă și de control se înscriu datele raportului de închidere zilnică a mașinii de casă și de control;

b) la sfîrșitul fiecărei zile de lucru, în documentația de evidență este înscrisă suma totală a T.V.A. pe livrările efectuate, iar în documentul de evidență a valorilor materiale procurate se introduc datele din facturile fiscale care au fost achitate în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar.

[Alin.(3¹) art.117 abrogat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

(4) În cazul produselor digitale exportate sub formă de servicii livrate pe cale electronică și achitate prin intermediul cardurilor sistemelor internaționale de plăți, eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie.

(5) La livrarea energiei electrice, energiei termice, apei, gazului și serviciilor către populație cu plată în numerar, inclusiv prin intermediul serviciilor instituțiilor financiare, ale Întreprinderii de Stat “Poșta Moldovei”, ale altor prestatori de servicii de plată, eliberarea facturilor fiscale de către furnizorii mărfurilor, serviciilor nu se efectuează.

[Art.117 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.117 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.117 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.117 completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.117 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.117 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.117 modificat prin [Legea nr.273-XVI din 18.12.2008](#), în vigoare 13.01.2009]

Articolul 117¹. Cazuri speciale de eliberare a facturilor fiscale

(1) La efectuarea livrărilor de mărfuri, în cazul în care acestea se transportă, data eliberării facturii fiscale este data la care începe transportul lor.

(2) La efectuarea livrărilor regulate de mărfuri, servicii (energie electrică, termică, apă, gaz etc.) pe parcursul unei perioade, furnizorii eliberează factură fiscală pentru perioada în care a fost efectuată livrarea, odată cu prezentarea către cumpărător a contului.

(2¹) La livrarea energiei electrice către operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice, producătorul, în baza informației prezentate de furnizorii energiei electrice, eliberează factura fiscală cu divizarea volumelor în funcție de cota T.V.A. aplicată.

(2²) La livrarea energiei termice și apei calde către operatorii rețelelor de distribuție a energiei termice și apei calde, producătorul, în baza informației prezentate de operatorii rețelelor de distribuție a energiei termice și apei calde, eliberează factura fiscală cu divizarea volumelor în funcție de cota T.V.A. aplicată.

(3) Subiecții impozabili cu T.V.A. (întreprinderile producătoare de pâine și de produse de panificație, precum și întreprinderile de prelucrare a laptelui și a cărnii) care, pe parcursul unei zile, în conformitate cu graficul stabilit, efectuează în adresa unuia și aceluiași cumpărător câteva livrări de mărfuri impozabile cu T.V.A. au dreptul la eliberarea unei singure facturi fiscale în asortimentul mărfurilor livrate pentru fiecare cumpărător (beneficiar) și pentru volumul total de livrări efectuate pe parcursul unei zile, cu reflectarea în factură fiscală a numerelor și a seriilor facturilor, a informației pe livrări.

(4) La livrările de producție agricolă și de mărfuri, servicii către proprietarii de teren agricol în contul plății pentru arenda pământului, factura fiscală se eliberează de arendaș în ultima zi a lunii în care a avut loc livrarea, la valoarea totală a livrării, cu anexarea informației despre beneficiari, ce conține indicatorii specificați în factura fiscală și semnătura olografă a beneficiarilor.

(5) La transmiterea dreptului de utilizare a produsului informațional, factura fiscală se eliberează de către autor sau de titularul dreptului de autor la data stabilită pentru achitarea folosirii produsului informațional, indiferent de faptul dacă transmiterea dreptului de autor are loc în baza contractului privind transmiterea dreptului de autor exclusiv sau neexclusiv.

(6) Eliberarea de către comitent a facturii fiscale se efectuează la transmiterea mărfurilor la comisionar. La livrarea mărfii către cumpărător (beneficiar), comisionarul eliberează factura fiscală în nume propriu. În măsura în care execută însărcinarea comitentului, comisionarul îi eliberează factura fiscală.

(7) La executarea însărcinării comitentului de a procura marfă pentru ca, ulterior, să o predea acestuia, comisionarul eliberează factura fiscală în nume propriu la predarea mărfii către comitent. În măsura în care execută însărcinarea comitentului, comisionarul îi eliberează factura fiscală.

(8) Factura fiscală eliberată de fondatorul administrării se prezintă administratorului fiduciar. La livrarea de mărfuri, servicii către cumpărătorul (beneficiarul) final, administratorul fiduciar eliberează factura fiscală în nume propriu. Pe măsura acordării serviciului de administrare a patrimoniului, administratorul fiduciar eliberează fondatorului administrării factura fiscală.

(9) La primirea plății înainte de efectuarea livrării, nu se eliberează factură fiscală, cu excepția:

a) comercializării de către întreprinderile de alimentație publică a produselor alimentare de fabricație proprie și a mărfurilor către cumpărătorul (beneficiarul) care este subiect al activității de întreprinzător și care plătește în prealabil deservirea la întreprinderea de alimentație publică pentru o anumită perioadă, factura fiscală eliberându-se în momentul efectuării prealabile a plății;

b) abonării la publicațiile periodice impozabile cu T.V.A., precum și prestării serviciilor de publicitate, factura fiscală eliberându-se la primirea plății în prealabil;

[Lit.c) alin.(9) art.117¹ abrogată prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

d) livrării serviciilor de telefonie mobilă prin achitare în prealabil, furnizorul eliberând factura fiscală în momentul, stabilit prin contract, al efectuării plății pentru serviciile acordate.

(10) Refacturarea cheltuielilor compensate se efectuează prin înscrierea lor într-un rând separat în factura fiscală eliberată pentru livrarea de mărfuri, servicii. În cazul în care livrarea de mărfuri, servicii lipsește, refacturarea cheltuielilor compensate se efectuează prin eliberarea facturii fiscale în care se vor înscrie doar aceste cheltuieli.

(11) În cazul în care valoarea impozabilă a livrării impozabile de mărfuri se formează în momentul primirii lor de către cumpărător ca rezultat al determinării calității, masei și calităților lor de consum, la expedierea mărfurilor se va elibera factura. După stabilirea valorii impozabile pe livrarea în cauză, în baza documentelor confirmative despre recepționarea mărfurilor, furnizorul prezintă cumpărătorului factura fiscală, în care se vor reflecta numerele și seriile facturilor și informația despre livrările efectuate. La efectuarea multiplă a unor astfel de livrări în decursul unei luni, furnizorul, în baza facturilor, eliberează nu mai puțin de două ori pe lună factura fiscală pe valoarea livrărilor efectuate.

(12) La ajustarea valorii impozabile a livrării impozabile de mărfuri, de servicii după livrarea sau achitarea lor, furnizorul eliberează factura fiscală cu reflectarea în aceasta a denumirii mărfurilor, serviciilor la care a fost modificată valoarea impozabilă, a obligației fiscale ajustate privind T.V.A. și a mărimii ajustării valorii impozabile a mărfurilor, serviciilor care se indică cu semnul „minus” la micșorare și cu semnul „plus” la majorare.

[Art.117¹ completat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.117¹ modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.01.2015]

[Art.117¹ modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.117¹ modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.117¹ introdus prin [Legea nr.273-XVI din 18.12.2008](#), în vigoare 13.01.2009]

Articolul 118. Evidența mărfurilor, serviciilor

(1) Fiecare subiect impozabil este obligat să țină evidența întregului volum de mărfuri, servicii livrate și a valorilor materiale, serviciilor procurate. În comerțul cu amănuntul, în sfera prestării serviciilor, subiecții impozabili sînt obligați să țină zilnic evidența tuturor mărfurilor livrate, serviciilor prestate achitate în numerar. Registrele de evidență a procurării și livrării de mărfuri, servicii trebuie întocmite în termen de o lună de la încheierea perioadei fiscale privind T.V.A.

(2) Registrul de evidență a procurării de mărfuri, servicii trebuie să includă:

a) seria și numărul facturii fiscale și/sau seria și numărul declarației de import și/sau numărul documentului confirmativ pentru importul de servicii;

b) data primirii facturii fiscale și/sau data din declarație în regim liber de vamă și/sau data plății T.V.A. la servicii și numărul documentului de plată;

- c) denumirea (numele) furnizorului;
- d) descrierea succintă a livrării;
- e) valoarea totală a livrării fără T.V.A.;
- f) suma totală a T.V.A..

(3) Facturile fiscale pe valorile materiale, serviciile procurate/ livrate se înregistrează în registrele respective în ordinea primirii/ eliberării lor. Facturile fiscale deteriorate sau anulate se păstrează la subiectul impozabil.

(4) Înscrierea în registrul de evidență a livrării de mărfuri, servicii trebuie să includă:

- a) seria și numărul facturii fiscale;
- b) data eliberării ei;
- c) denumirea (numele) cumpărătorului (beneficiarului);
- d) descrierea succintă a livrării;
- e) valoarea totală a livrării prezentată pentru a fi achitată fără T.V.A.;
- f) suma totală a T.V.A.;
- g) suma rabatului, dacă acesta se oferă.

(5) Pentru fiecare perioadă fiscală privind T.V.A. se ține o evidență generalizată, care include:

- a) suma T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate;
- b) suma T.V.A. pe mărfurile, serviciile livrate;
- c) ajustările care influențează suma T.V.A.;
- d) suma netă a T.V.A. care trebuie achitată la buget sau suma excesivă netă a T.V.A. care urmează a fi trecută în cont;
- e) suma T.V.A. vărsată la buget;
- f) suma excesivă a T.V.A. raportată la perioada fiscală următoare;
- g) suma T.V.A. supusă rambursării de la buget.

[Art.118 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.118 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 118¹. Registrul general electronic al facturilor fiscale

(1) Factura fiscală eliberată se supune înregistrării obligatorii de către furnizorul subiect al impunerii cu T.V.A. în Registrul general electronic al facturilor fiscale, în forma și în modul stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, în cazul în care totalul valorii impozabile a livrării impozabile cu T.V.A., inclusiv al valorii impozabile ajustate în condițiile art.98, depășește suma de 100000 lei.

[Alin.1 art.118¹ în redacția [Legii nr.172 din 12.07.2013](#), în vigoare 09.08.2013]

(1¹) Factura fiscală eliberată urmează să fie înregistrată în Registrul general electronic al facturilor fiscale în termen de 10 zile lucrătoare de la data eliberării.

[Alin.1¹ art.118¹ în redacția [Legii nr.172 din 12.07.2013](#), în vigoare 09.08.2013]

[Alin.1¹ art.118¹ introdus prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.07.2012]

(2) Cumpărătorul are dreptul să verifice corespunderea datelor din factura fiscală eliberată de furnizor cu datele din Registrul general electronic al facturilor fiscale.

(3) Prevederile prezentului articol nu se aplică față de facturile fiscale electronice.

[Art.118¹ completat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.118¹ completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.118¹ modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.118¹ introdus prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 118². Modul și termenele de eliberare a formularelor de facturi fiscale, a seriei și diapazonului de numere

(1) Formularele de facturi fiscale se eliberează contra plată, în baza unei cereri scrise, în care se indică numărul de formulare solicitat, depusă de către plătitorul de TVA la organul fiscal în a cărui rază de deservire acesta este înregistrat, iar în cazul marilor contribuabili plătitori de TVA – la Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

(2) În termen de 5 zile lucrătoare, organul fiscal examinează cererea depusă și asigură eliberarea numărului solicitat al formularelor de facturi fiscale sau informează contribuabilul despre respingerea cererii dacă, în cadrul termenului stabilit în prezentul alineat, a fost inițiată procedura de anulare a înregistrării contribuabilului în calitate de plătitor de TVA.

(3) Prima zi a termenului stabilit la alin.(2) se consideră următoarea zi lucrătoare ce urmează după ziua în care a fost depusă cererea de eliberare a formularelor de facturi fiscale.

(4) Pentru contribuabilii care își exercită dreptul la imprimarea de sine stătător a facturilor fiscale, seria și diapazonul de numere se eliberează conform modului stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

[Art.118² completat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.118² introdus prin [Legea nr.118 din 23.05.2013](#), în vigoare 21.06.2013]

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Dumitru MOȚPAN

Chișinău, 17 decembrie 1997.

Nr.1415-XIII.

Notă: Titlul IV aprobat prin [Legea nr.1053-XIV din 16.06.2000](#). Publicat în Monitorul Oficial al R.Moldova nr.139-140/992 din 02.11.2000. Intră în vigoare de la 01.01.2001 conform [Legii nr.1054-XIV din 16.06.2000](#)

TITLUL IV ACCIZELE

Notă: În cuprinsul titlului IV, cuvântul "(coniacurile)" se exclude, conform [Legii nr.280-XVI din 14.12.2007](#), în vigoare 30.05.2008

Capitolul 1 DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 119. Noțiuni

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:

1) *Acciz* – impozit de stat stabilit pentru unele mărfuri de consum.

[Pct.1) modificat prin [Legea nr.267 din 01.11.2013](#), în vigoare 01.01.2014 - pentru raioanele Basarabeasca, Ocnîța, Rîșcani și municipiul Chișinău; pentru celelalte raioane, municipiul Bălți și UTA Găgăuzia - în vigoare 01.01.2015]

2) *Certificat de acciz* – document eliberat de organul Serviciului Fiscal de Stat subiectului impunerii, care atestă înregistrarea acestuia și îi atribuie dreptul de a efectua tranzacții cu mărfurile supuse accizelor.

3) *Încăpere de acciz* – totalitatea locurilor ce aparțin subiectului impunerii, inclusiv clădirile, încăperile, teritoriile, terenurile, orice alte locuri, care sînt situate separat, determinate în certificatul de acciz, unde mărfurile supuse accizelor se prelucrează și/sau se fabrică, se expediază (se transportă) de către subiecții impunerii.

4) *Expediere (transportare)* – deplasarea, transmiterea mărfurilor supuse accizelor din încăperea de acciz.

5) *Informație despre expediere (transportare)* – înscriere făcută în registrul de evidență a producției expediate (transportate).

Capitolul 2

SUBIECȚII IMPUNERII, OBIECTELE IMPUNERII ȘI BAZA IMPOZABILĂ

Articolul 120. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sînt:

a) persoanele juridice și persoanele fizice care prelucrează și/sau fabrică mărfuri supuse accizelor pe teritoriul Republicii Moldova;

b) persoanele juridice și persoanele fizice care importă mărfuri supuse accizelor.

[Art.120 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 121. Obiectele impunerii și baza impozabilă

(1) Obiecte ale impunerii sînt mărfurile supuse accizelor, specificate în anexele la prezentul titlu.

(2) Baza impozabilă o constituie:

a) volumul în expresie naturală, dacă cotele accizelor, inclusiv în cazul importului, sînt stabilite în sumă absolută la unitatea de măsură a mărfii;

b) valoarea mărfurilor, fără a ține cont de accize și T.V.A., dacă pentru aceste mărfuri sînt stabilite cote *ad valorem* în procente ale accizelor, cu excepția art.123¹;

c) valoarea în vamă a mărfurilor importate, determinată conform legislației vamale, precum și impozitele și taxele ce urmează a fi achitate la momentul importului, fără a ține cont de accize și T.V.A., dacă pentru mărfurile în cauză sînt stabilite cote *ad valorem* în procente ale accizelor, cu excepția art.123¹.

[Art.121 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]

Notă: Art.121 completat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), a fost completat ulterior prin [Legea nr.299-XVI din 21.12.2007](#), în vigoare 11.01.2008

[Lit.b) art.121 completată prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Capitolul 3

COTELE ACCIZELOR, MODUL DE CALCULARE ȘI TERMENELE DE ACHITARE

Articolul 122. Cotele accizelor

(1) Cotele accizelor, conform anexelor la prezentul titlu, se stabilesc:

a) în sumă absolută la unitatea de măsură a mărfii;

b) *ad valorem* în procente de la valoarea mărfurilor, fără a ține cont de accize și T.V.A., sau de la valoarea în vamă a mărfurilor importate, luînd în considerare impozitele și taxele ce urmează a fi achitate la momentul importului, fără a ține cont de accize și T.V.A.

(2) Cotele accizelor la produse petroliere importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova de la pozițiile tarifare 270710100, 270720100, 270730100, 270750, 270900100, 271012110-271019290, 271019310-271019480, 271112, 271113, 271114000, 271119000, 290110000, 290124000, 290129000, 290211000, 290219000, ex.290220000, 290230000, 290244000, 290290000, 290511000–290513000, 290514, 290516, ex.290519000, 2909, 381400900, 381700500, 381700800 se indexează anual, la 1 ianuarie. Coeficientul de indexare constituie creșterea anuală a produsului intern brut nominal prognozat pentru anul respectiv față de anul precedent.

[Art.122 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.122 completat prin [Legea nr.324 din 27.12.2012](#), în vigoare 11.01.2013]

[Art.122 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]

Articolul 123. Modul de calculare și termenele de achitare a accizelor

(1) Subiecții impunerii specificați la art.120 lit.a), care expediază (transportă) mărfuri supuse accizelor din încăperea de acciz:

a) calculează accizele pornind de la volumul mărfurilor în expresie naturală sau de la valoarea acestora (în dependență de cotă – în sumă absolută sau *ad valorem* în procente);

b) achită accizele la momentul expedierii (transportării) mărfurilor din încăperea de acciz conform cotelor stabilite în anexa nr.1 la prezentul titlu.

(2) În cazul transmiterii mărfurilor supuse accizelor cu plată sau cu titlu gratuit, inclusiv în contul salariului, angajaților subiectului impunerii, altor persoane, în cazul însușirii mărfurilor de către subiectul impunerii sau de către membrii familiei acestuia, precum și în cazul deplasării în alt mod a mărfurilor din încăperea de acciz, achitarea accizelor se efectuează în modul specificat la alin.(1).

(3) Accizele la mărfurile importate se calculează și se achită de către subiecții impunerii specificați la art.120 lit.b) din prezentul cod pînă la depunerea declarației vamale sau, în cazul prevăzut la art.124 alin.(1²) din [Codul vamal](#), pînă la data prelungirii termenului de plată. În cazul în care pentru importul de mărfuri nu se percepe taxă vamală, mărfurile se consideră importate, ca și cum ar fi fost supuse taxei vamale, cu respectarea reglementărilor stabilite de legislația vamală pentru regimul de import.

[Alin.(4) art.123 abrogat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

(5) Mărfurile supuse accizelor, îmbuteliate în ambalaj pentru consum final, cum ar fi votca, lichiorurile și alte băuturi spirtoase, vermuturile și alte vinuri din struguri proaspeți, alte băuturi fermentate de la pozițiile tarifare 2205 și 220600, divinurile, comercializate, transportate sau depozitate pe teritoriul Republicii Moldova sau importate pentru comercializare pe teritoriul ei, precum și mărfurile supuse accizelor, îmbuteliate în ambalaj pentru consum final, procurate de la agenții economici rezidenți aflați pe teritoriul Republicii Moldova care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, sînt pasibile marcării obligatorii cu “Timbru de acciz”. Marcarea se efectuează în timpul fabricării mărfurilor supuse accizelor, pînă la importarea acestora, iar în cazul mărfurilor fabricate pe teritoriul Republicii Moldova – pînă la momentul expedierii (transportării) acestora din încăperea de acciz. Modul de procurare și de utilizare a “Timbrilor de acciz” este stabilit de către Guvern.

(5¹) Articolele din tutun comercializate, transportate sau depozitate pe teritoriul Republicii Moldova ori importate pentru comercializare pe teritoriul ei, precum și mărfurile procurate de la agenții economici rezidenți aflați pe teritoriul Republicii Moldova, dar care nu au relații fiscale

cu sistemul ei bugetar, sînt pasibile marcării obligatorii cu timbru de acciz. Marcarea se efectuează în procesul fabricării mărfurilor supuse accizelor pînă la importarea acestora, iar a mărfurilor fabricate pe teritoriul Republicii Moldova – pînă la momentul expedierii (transportării) acestora din încăperea de acciz. Modul și termenele de procurare, utilizare și de circulație a timbrelor de acciz se stabilește de Guvern.

(6) Nu sînt marcate obligatoriu cu “Timbru de acciz”:

a) vinurile spumoase și spumante, divinurile în sticle de suvenire cu capacitatea de pînă la 0,25 litri, de 1,5 litri, de 3 litri și de 6 litri;

b) producția alcoolică cu conținutul de alcool etilic de pînă la 7% în volum;

c) mărfurile supuse accizelor, plasate în regimurile vamale tranzit, depozit vamal, admitere temporară, magazin duty free;

d) mărfurile supuse accizelor, fabricate pe teritoriul Republicii Moldova și expediate de către producător pentru export;

e) alcoolul etilic nedenaturat (pozițiile tarifare 2207 și 2208) utilizat în scopuri medicale.

[Art.123 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

Notă: Se declară neconstituțional alin.(7) art.123 conform [Hot. Curții Constituționale nr.17 din 29.05.2014](#), în vigoare 29 mai 2014

[Art.123 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.123 modificat prin [Legea nr.262 din 16.11.2012](#), în vigoare 11.02.2013]

[Art.123 completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]

[Art.123 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.123 modificat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

[Art.123 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.123 modificat prin [Legea nr.280-XVI din 14.12.2007](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.123 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 123¹. Modul de calculare a accizelor la țigaretetele cu filtru

(1) La țigaretetele cu filtru (poziția tarifară 240220), accizele se calculează ca sumă a accizei determinate prin aplicarea (înmulțirea) cotei stabilite în sumă absolută la volumul în expresie naturală (1000 bucăți) la momentul expedierii din încăperea de acciz sau la momentul importării și a accizei determinate prin aplicarea (înmulțirea) cotei ad valorem în procente stabilite la prețul maxim de vînzare cu amănuntul.

(2) Prețul maxim de vînzare cu amănuntul este prețul la care produsul a fost vîndut altor persoane pentru consum final și care include toate impozitele și taxele.

(3) Prețul maxim de vînzare cu amănuntul pentru orice marcă de țigaretete cu filtru se stabilește de persoanele care produc țigaretete cu filtru în Republica Moldova (producătorul local) sau care importă țigaretete cu filtru și se înregistrează în modul stabilit de Guvern.

(4) Se interzice vînzarea de către alte persoane a țigaretetelor cu filtru pentru care nu au fost stabilite și declarate prețuri maxime de vînzare cu amănuntul.

(5) Se interzice vînzarea de către orice persoană a țigaretetelor cu filtru la un preț ce depășește prețul maxim de vînzare cu amănuntul.

[Art.123¹ introdus prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 124. Înlesniri la plata accizelor

(1) Accizele nu se achită de către persoanele fizice care importă mărfuri de uz sau consum personal a căror valoare sau cantitate nu depășește limita stabilită în legislația în vigoare. În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor depășește limita neimpozabilă de 300 de euro, accizul se va

calcula pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora.

(2) Accizele nu se achită la importarea următoarelor mărfuri supuse accizelor:

a) definite ca ajutoare umanitare, în modul stabilit de Guvern;

b) destinate proiectelor de asistență tehnică, realizate pe teritoriul Republicii Moldova de către organizațiile internaționale și țările donatoare în limita tratatelor la care aceasta este parte. Lista tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte și a proiectelor de asistență tehnică se stabilește de Guvern.

(2¹) În baza principiului reciprocității, accizele nu se achită la importul și/sau livrarea pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, serviciilor destinate folosinței oficiale de către misiunile diplomatice și oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, de reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova, destinate uzului sau consumului personal de către membrii personalului acestor misiuni diplomatice și oficii consulare sau al reprezentanțelor organizațiilor internaționale, precum și de către membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu ei, cu excepția cetățenilor Republicii Moldova, precum și a cetățenilor străini și apatrizi cu reședința permanentă în Republica Moldova.

(2²) Accizele nu se achită pentru mărfurile consumabile importate de forța militară străină care desfășoară aplicații militare temporare, destinate uzului sau consumului exclusiv al forței militare și al componentei civile. Lista mărfurilor consumabile se aprobă de către Ministerul Apărării al Republicii Moldova.

(3) Accizele nu se achită pentru mărfurile finanțate din contul împrumuturilor și granturilor acordate Guvernului sau acordate cu garanție de stat, din contul împrumuturilor acordate de organismele financiare internaționale (inclusiv din cota-parte a Guvernului), destinate realizării proiectelor respective, precum și din contul granturilor acordate instituțiilor finanțate de la buget, conform listei aprobate de Guvern.

(4) Accizele nu se achită în cazul în care subiectul impunerii exportă mărfuri supuse accizelor în mod independent sau în baza contractului de comision, în cazul existenței documentelor stabilite în art.125 alin.(4).

(4¹) Accizele nu se achită pentru proprietatea confiscată, proprietatea fără stăpîn, proprietatea trecută în posesia statului cu drept de succesiune și pentru comori.

(5) Accizele nu se achită la plasarea, livrarea de pe teritoriul vamal în magazinele duty-free și comercializarea de către aceste magazine a mărfurilor supuse accizelor, precum și la introducerea mărfurilor supuse accizelor pe teritoriul vamal și plasarea acestora sub regimurile vamale de tranzit, transformare sub control vamal, antrepozit vamal, sub destinațiile vamale de distrugere, abandon în folosul statului.

(6) La introducerea mărfurilor străine supuse accizelor pe teritoriul vamal și plasarea acestora în regimul vamal perfecționare activă, accizul se achită la introducerea acestor mărfuri, cu restituirea ulterioară a sumelor achitate ale accizului la scoaterea de pe teritoriul vamal a produselor rezultate din prelucrare, în modul stabilit de Guvern.

(7) Accizele nu se achită la plasarea mărfurilor supuse accizelor în regimul vamal admiterea temporară.

(8) Accizele nu se achită pentru mărfurile autohtone supuse accizelor, anterior exportate și reintroduse, în termen de 3 ani, în aceeași stare, conform reglementărilor vamale.

(9) Suma accizelor achitată la introducerea pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor străine supuse accizelor în regim vamal de import se restituie la scoaterea acestora de

pe teritoriul vamal, la plasarea lor sub destinație vamală magazin duty-free, la plasarea lor sub destinație vamală zonă liberă, în modul stabilit de Guvern.

(10) Se scutesc de plata accizelor mărfurile supuse accizelor introduse în zona economică liberă din afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, din alte zone economice libere, din restul teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum și mărfurile originare din această zonă și scoase în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova.

(10¹) Nu sînt supuse accizelor livrările de mărfuri supuse accizelor efectuate în interiorul zonei economice libere, precum și livrările de mărfuri supuse accizelor efectuate de către agenții economici dintr-o zonă economică liberă în altă zonă economică liberă.

(11) Mărfurile supuse accizelor scoase din zona economică liberă pe restul teritoriului vamal al Republicii Moldova se supun accizelor.

(11¹) Accizele nu se achită pentru mărfurile supuse accizelor, importate de către persoane juridice în scopuri necomerciale dacă valoarea în vamă a acestor mărfuri nu depășește suma de 100 de euro. În cazul în care valoarea lor în vamă depășește limita neimpozabilă indicată, accizele se calculează pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora.

(11²) Se scutește de accize importul mostrelor de mărfuri cu valoarea în vamă care nu depășește 22 euro pentru un import și care nu include cheltuielile prevăzute la art.11 alin.(1) lit.a) din [Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997](#) cu privire la tariful vamal, cu condiția ca aceste cheltuieli să fie distincte. În cazul în care valoarea mostrelor depășește limita neimpozabilă indicată, accizul se calculează pornind de la valoarea în vamă a mostrelor de mărfuri, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora. Pentru a beneficia de scutire, mostrele trebuie să fie de nefolosit prin rupere, perforare sau marcarea clară și permanentă sau prin alte procedee, cu condiția ca această operațiune să nu le distrugă caracterul de mostre. Scutirea de acciz nu se aplică produselor alcoolice de la pozițiile tarifare 220300, 2204, 2205, 220600, 2207, 2208, parfumurilor și apelor de toaletă de la poziția tarifară 330300, tutunului și produselor pe bază de tutun de la pozițiile tarifare 2401, 2402, 2403.

[Alin.(12) art.124 abrogat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

(13) În cazul nerespectării prevederilor alin.(5)-(9) din prezentul articol și a condițiilor regimului vamal ales, stabilit de legislația vamală a Republicii Moldova, subiectul impunerii și persoanele specificate la art.4 alin.(5) din [Legea pentru punerea în aplicare a titlului IV din Codul fiscal](#) achită accizele conform cotelor stabilite în anexa nr.1 la prezentul titlu, o amendă în mărimile prevăzute la art.261 alin.(2) și (3) și o penalitate în mărimea determinată conform art.228.

(14) Se scutesc de accize mijloacele de transport importate și livrate cu titlu gratuit (donație), indiferent de termenul de exploatare, destinate:

- a) pentru scopuri medicale, clasificate la pozițiile tarifare 8702 și 8703;
- b) pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor (reutilate în modul corespunzător), clasificate la poziția tarifară 8703;
- c) pentru stingerea incendiilor, clasificate la poziția tarifară 870530000;
- d) pentru curățarea străzilor, pentru împrăștiat materiale, pentru colectarea deșeurilor, clasificate la poziția tarifară 8705.

Pot beneficia de facilitatea fiscală respectivă atât beneficiarii, cu condiția utilizării mijloacelor de transport menționate exclusiv în conformitate cu destinația lor finală, cât și persoanele terțe care au importat și livrat aceste mijloace de transport către beneficiari.

Beneficiarii și persoanele terțe nu pot comercializa, transmite în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijloacele de transport menționate la lit.a)-d).

Modul de introducere, plasare sub regim vamal de import a mijloacelor de transport menționate și de beneficiere de facilitatea fiscală respectivă este stabilit de Guvern.

(15) Se scutește de acciz alcoolul etilic nedenaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890990, destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină, în limita volumului contingentului anual stabilit de Guvern.

(16) Alcoolul etilic nedenaturat de la poziția tarifară 220710000, destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică, este scutit de plata accizelor în limita volumului stabilit de ministerul de ramură, coordonat cu Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și Serviciul Vamal, în vederea realizării programului de activitate al industriei de parfumerie și cosmetică pe anul respectiv.

(17) Mărfurile de la pozițiile tarifare 280430000 și 280440000 produse pe teritoriul țării sînt scutite de plata accizului.

[Art.124 completat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.124 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.124 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.124 completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]

[Art.124 completat prin [Legea nr.62 din 30.03.2012](#), în vigoare 03.04.2012]

[Art.124 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.124 modificat prin [Legea nr.141 din 02.07.2010](#), în vigoare 30.07.2010]

[Art.124 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

[Art.124 completat prin [Legea nr.299-XVI din 21.12.2007](#), în vigoare 11.01.2008]

[Art.124 completat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

[Art.124 modificat prin [Legea nr.171-XVI din 19.07.2007](#), în vigoare 03.08.2007]

Articolul 125. Trecerea la cont și restituirea accizelor achitate

(1) Subiectului impunerii i se permite trecerea la cont a accizelor achitate la mărfurile supuse accizelor, utilizate în procesul de prelucrare și/sau de fabricare pentru obținerea altor mărfuri supuse accizelor, la momentul expedierii (transportării) mărfurilor finite supuse accizelor din încăperea de acciz. Trecerea la cont a accizelor se permite numai în limita cantității de mărfuri supuse accizelor folosite la prelucrarea și/sau fabricarea altor mărfuri supuse accizelor, la expedierea (transportarea) lor ulterioară și în cazul prezenței documentelor ce confirmă achitarea accizelor la mărfurile supuse accizelor utilizate. În cazul în care mărfurile supuse accizelor sînt depuse la maturare, subiectului impunerii i se permite trecerea în cont a accizului în limitele cantității de mărfuri supuse accizelor, utilizate la fabricarea de mărfuri similare supuse accizelor, la momentul expedierii (transportării) acestor mărfuri similare supuse accizelor din încăperea de acciz și în cazul prezenței documentelor ce confirmă achitarea accizelor la mărfurile supuse accizelor.

(2) Dacă suma accizului achitată la mărfurile supuse accizelor, utilizate în procesul de prelucrare și/sau de fabricare pentru obținerea altor mărfuri supuse accizelor, depășește suma accizului calculată la mărfurile supuse accizelor expediate din încăperea de acciz, diferența se raportează la consumuri sau la cheltuieli în perioada fiscală în care a avut loc expedierea mărfurilor supuse accizelor din încăperea de acciz.

(2¹) Suma accizelor achitată la mărfurile supuse accizelor, utilizate în procesul de prelucrare și/sau de fabricare pentru obținerea altor mărfuri nesupuse accizelor se raportează la consumuri sau la cheltuieli.

(2²) Suma accizelor achitată la importul mărfurilor supuse accizelor de la pozițiile tarifare 271012310, 271012700 și 271019210 se restituie ulterior, în modul stabilit de Guvern, agenților economici care livrează aceste mărfuri pentru alimentarea aeronavelor.

(3) În cazul în care subiectul impunerii exportă mărfuri supuse accizelor în mod independent sau în baza contractului de comision, de asemenea, livrează mărfuri supuse accizelor în magazinele duty-free, cu excepția țigărilor cu filtru de import, și/sau în zonele economice libere, suma accizului achitată anterior pentru mărfurile supuse accizelor prelucrate și/sau fabricate pe teritoriul Republicii Moldova, utilizate ulterior pentru prelucrarea și/sau fabricarea altor mărfuri supuse accizelor, se restituie în modul stabilit de Guvern, în termen de 45 de zile după prezentarea documentelor justificative specificate la alin.(4) din prezentul articol.

(3¹) La livrarea mărfurilor supuse accizelor la export prin intermediul poștei, subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător nu poate beneficia de dreptul la restituirea sumei accizului.

(3²) În cazul în care subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător și care nu este înregistrat în calitate de subiect al impunerii cu accize exportă în mod independent sau în baza contractului de comision mărfuri supuse accizelor, prelucrate și/sau fabricate pe teritoriul Republicii Moldova, suma accizului achitată la procurarea acestor mărfuri, expediate (transportate) pentru export, se restituie în modul stabilit de Guvern, în termen de 45 de zile după prezentarea documentelor justificative specificate la alin.(4¹) din prezentul articol.

(4) Pentru a obține restituirea accizului achitat la mărfurile supuse accizelor, prelucrate și/sau fabricate pe teritoriul Republicii Moldova, utilizate pentru prelucrarea și/sau fabricarea altor mărfuri supuse accizelor destinate exportului, subiectul impunerii prezintă organelor Serviciului Fiscal de Stat următoarele documente justificative:

a) contractul (copia contractului) încheiat cu partenerul străin privind livrarea mărfurilor supuse accizelor. În cazul în care livrarea pentru export a mărfurilor supuse accizelor se efectuează, conform contractului de comision, de către comisionar, subiectul impunerii (comitentul) prezintă organului Serviciului Fiscal de Stat contractul de comision și contractul (copia contractului) încheiat de comisionar cu partenerul străin;

b) documentele de plată și extrasul băncii (dacă aceasta rezultă din condițiile contractului), care confirmă încasarea de facto pe contul subiectului impunerii a sumei rezultate din vânzarea mărfurilor supuse accizelor partenerului străin.

(4¹) Pentru a obține restituirea accizului achitat pentru mărfurile supuse accizelor prelucrate și/sau fabricate pe teritoriul Republicii Moldova, destinate exportului, subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător și care nu este înregistrat în calitate de subiect al impunerii cu accize prezintă organelor Serviciului Fiscal de Stat următoarele documente justificative:

a) contractul (copia contractului) încheiat cu partenerul străin privind livrarea mărfurilor supuse accizelor. În cazul în care livrarea pentru export a mărfurilor supuse accizelor se efectuează, conform contractului de comision, de către comisionar, comitentul prezintă organului Serviciului Fiscal de Stat contractul de comision și contractul (copia contractului) încheiat de comisionar cu partenerul străin;

b) documentele de plată și extrasul băncii (dacă aceasta rezultă din condițiile contractului), care confirmă achitarea de facto către furnizor, de pe contul subiectului care desfășoară activitate de întreprinzător și care nu este înregistrat în calitate de subiect al impunerii cu accize (comitentul), a sumei rezultate din procurarea mărfurilor supuse accizelor prelucrate și/sau fabricate pe teritoriul Republicii Moldova;

b¹) factura fiscală aferentă procurării mărfurilor supuse accizelor, prelucrate și/sau fabricate pe teritoriul Republicii Moldova, expediate (transportate) pentru export, cu specificarea sumei accizului;

c) documentele de plată și extrasul băncii (dacă aceasta rezultă din condițiile contractului), care confirmă încasarea de facto, pe contul subiectului care desfășoară activitate de întreprinzător și care nu este înregistrat în calitate de subiect al impunerii cu accize, a sumei rezultate din vânzarea către partenerul străin a mărfurilor supuse accizelor prelucrate și/sau fabricate pe teritoriul Republicii Moldova.

(5) Restituirea accizelor conform prezentului articol se efectuează numai subiectului impunerii care dispune de decizie de restituire a accizelor în contul stingerii datoriilor față de bugetul public național, iar în lipsa datoriilor, la cererea subiectului impunerii, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar al subiectului impunerii respectiv.

Se interzice restituirea accizelor în contul stingerii datoriilor creditorilor subiectului impunerii care dispune de decizie de restituire a accizelor, inclusiv persoanelor juridice și fizice cesionari.

(6) Exportarea mărfurilor de către persoane fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător și care nu sînt subiecți ai impunerii se permite fără dreptul la restituirea sumelor accizelor la mărfurile supuse accizelor expediate (transportate) pentru export.

(7) Sumele accizelor achitate de agenții economici la procurarea mărfurilor de la pozițiile tarifare 270710100, 270720100, 270730100, 270750, 270900100, 271012110-271019290, 290110000, 290124000, 290129000, 290211000-290230000, 290244000, 290290000, 290511000-290513000, 290514, 290516, 290519000, 2909, 381400900, 381700800 se trec în cont dacă mărfurile în cauză sînt utilizate în procesul de producție în altă calitate decît cea de carburanți și combustibili.

[Art.125 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.125 completat prin [Legea nr.108 din 28.05.2015](#), în vigoare 05.06.2015]

[Art.125 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.125 modificat prin [Legea nr.110 din 19.06.2014](#), în vigoare 11.07.2014]

[Art.125 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.125 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.125 completat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

Articolul 125¹. Impozitarea stocului de mărfuri supuse accizelor

(1) Subiecții impunerii care importă mărfuri supuse accizelor efectuează inventarierea stocului de mărfuri supuse accizelor (pozițiile tarifare 220300, 2205, 220600, 2207, 2208, 240210000, 240220, 240290000, 2403) în termen de 45 de zile calendaristice de la data ultimei modificări de majorare a cotei accizelor.

(2) Stocul de mărfuri accizate enumerate la alin.(1) este impozitat cu accize la diferența de cote dintre cota modificată și cota anterioară modificării.

(3) Achitarea accizului calculat la stocul de mărfuri accizate conform alin.(2) se efectuează pînă pe data de 25 a lunii următoare celei în care urma să aibă loc inventarierea.

(4) Declararea accizului calculat la stocul de mărfuri conform alin.(2) se efectuează în termen de pînă pe data de 25 a lunii următoare celei în care urma să aibă loc inventarierea conform formularului și în modul stabilit de Ministerul Finanțelor.

(5) Suma accizului calculat la stocul de mărfuri supuse accizelor conform prezentului articol este deductibilă și se raportează la cheltuielile perioadei.

[Art.125¹ completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.125¹ introdus prin [Legea nr.158 din 18.07.2014](#), în vigoare 15.08.2014]

Capitolul 4

ÎNREGISTRAREA, ANULAREA ȘI SUSPENDAREA ÎNREGISTRĂRII SUBIECȚILOR IMPUNERII. EVIDENȚA MĂRFURILOR SUPUSE ACCIZELOR CE SE EXPEDIAZĂ (SE TRANSPORTĂ). DECLARAREA ACHITĂRII ACCIZELOR

[Denumirea capitolului 4 completată prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 126. Înregistrarea subiecților impunerii

(1) Persoanele juridice și persoanele fizice care preconizează să se ocupe sau care se ocupă cu prelucrarea și/sau fabricarea mărfurilor pasibile impunerii cu accize sînt obligate să primească certificatul de acciz de modelul stabilit, pînă a începe desfășurarea activității în cauză.

(2) În cererea de solicitare a certificatului de acciz (cerere de modelul stabilit de Guvern), adresată organului Serviciului Fiscal de Stat, agentul economic indică:

a) denumirea, numele și prenumele, adresa juridică (adresele juridice) și codul fiscal (codurile fiscale);

b) proprietarul clădirii, încăperii, teritoriului, terenului;

c) denumirea, numele și prenumele, adresa juridică (adresele juridice) și codul fiscal (codurile fiscale) ale arendatorului sau ale locatorului, în cazul în care proprietatea este folosită pentru desfășurarea activității de întreprinzător, în baza contractului de arendă sau de închiriere;

d) formele și metodele concrete de control, a căror aplicare asigură integritatea mărfurilor supuse accizelor, inclusiv la expedierea lor dintr-o încăpere de acciz în alta ale unuia și aceluiași agent economic, dacă aceste încăperi se află pe teritorii diferite.

(3) La cerere se anexează schema (planul) amplasării blocului administrativ, a secției de producție, a depozitului, a altor încăperi aflate pe teritoriul agentului economic, în limitele stabilite pentru realizarea activității de întreprinzător.

(4) În cazul în care cererea conține informații verificabile, organul Serviciului Fiscal de Stat eliberează persoanei care a înaintat cererea, certificatul de acciz și anexa la acesta care include schema (planul) specificată la alin.(3) din prezentul articol. Persoana menționată devine subiect al impunerii.

(5) Organul Serviciului Fiscal de Stat poate refuza eliberarea certificatului de acciz în cazul în care consideră că activitatea agentului economic sau încăperea de acciz nu pot fi controlate ori formele și metodele de control prevăzute la alin.(2) lit.d) din prezentul articol nu asigură integritatea mărfurilor supuse accizelor.

(6) În cazul în care mai mulți agenți economici folosesc una și aceeași încăpere de acciz pentru prelucrarea și/sau fabricarea mărfurilor supuse accizelor, organul Serviciului Fiscal de Stat este obligat să determine în mod independent subiectul (subiecții) impunerii responsabil (responsabili) de achitarea accizelor, în modul stabilit de acest serviciu.

(7) Subiectul impunerii care preconizează să facă unele schimbări ce trebuie reflectate în certificatul de acciz sau în anexa la el este obligat să adreseze cererea corespunzătoare organului Serviciului Fiscal de Stat.

[Art.126 modificat prin [Legea nr.280-XVI din 14.12.2007](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 126¹. Anularea și suspendarea înregistrării subiecților impunerii

(1) În cazul încheierii activității de prelucrare și/sau de fabricare a mărfurilor supuse accizelor (cu excepția cazurilor dispunerii de mărfuri supuse accizelor aflate în stoc), persoanele juridice și persoanele fizice înregistrate ca subiecți ai impunerii cu accize sînt obligate să

informeze despre aceasta organul fiscal. Anularea înregistrării ca contribuabil al accizelor se efectuează în modul stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

(2) Data anulării înregistrării ca subiect al impunerii cu accize se consideră data întocmirii actului de control în a cărui bază este emisă decizia șefului (șefului adjunct) al organului fiscal privind anularea înregistrării.

(3) În cazul suspendării activității subiectului impozabil în conformitate cu legislația în vigoare, înregistrarea în calitate de subiect al impunerii cu accize nu se anulează. În cazul expedierii (transportării) mărfurilor supuse accizelor din încăperea de acciz în perioada de suspendare a activității, obligațiile și drepturile subiectului impunerii cu accize se restabilesc din momentul scoaterii mărfurilor supuse accizelor din încăperea de acciz.

[Art.126¹ introdus prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 127. Evidența mărfurilor supuse accizelor ce se expediază (se transportă).
Declararea achitării accizelor

(1) Subiectul impunerii este obligat să țină registrul de evidență a mărfurilor supuse accizelor ce se expediază (se transportă) pentru fiecare încăpere de acciz. Forma registrului și informația ce trebuie reflectată în acesta sînt stabilite de către Guvern. Înscrierea în registru se face pînă la expedierea (transportarea) mărfurilor supuse accizelor din încăperea de acciz.

(2) Registrul de evidență a mărfurilor expediate (transportate) trebuie să se afle într-un loc determinat, accesibil verificării de către persoanele cu funcții de răspundere autorizate ale Serviciului Fiscal de Stat a înscrierilor, și să fie prezentat acestor persoane la prima solicitare.

(3) Subiecții impunerii prevăzuți la art.120 lit.a) sînt obligați să prezinte declarația privind achitarea accizelor pînă la data de 25 a lunii care succede luna în care a fost efectuată expedierea (transportarea) mărfurilor supuse accizelor. Forma declarației și modul de completare a acesteia se stabilesc de către Guvern.

(3¹) Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător și care nu este înregistrat în calitate de subiect al impunerii cu accize, dar care solicită restituirea accizelor în conformitate cu art.125 alin.(3²), este obligat să prezinte declarația privind achitarea accizelor pînă la data de 25 a lunii care succede luna în care a fost efectuată expedierea (transportarea) mărfurilor supuse accizelor.

(4) Declarația menționată la alin.(3) și (3¹) se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2¹).

[Art.127 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.127 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.127 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.07.2014]

[Art.127 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.127 modificat prin [Legea nr.280-XVI din 14.12.2007](#), în vigoare 01.01.2010]

Capitolul 5

ADMINISTRAREA ACCIZELOR

Articolul 128. Controlul efectuat de organele fiscale și organele vamale

(1) Persoana cu funcții de răspundere autorizată a Serviciului Fiscal de Stat este în drept:

a) să intre și/sau să controleze orice loc, clădire, încăpere (cu excepția celor folosite exclusiv ca locuință), să controleze orice mijloc de transport în încăpere sau pe drum, precum și mărfurile aflate în ele, să controleze orice dări de seamă, documente, inclusiv de transport, care, la părerea acestei persoane, se folosesc în tranzacții cu mărfuri pasibile impunerii cu accize. Aceste acțiuni se permit numai în timpul orelor de lucru;

b) să întreprindă acțiunile specificate la lit.a) în afara orelor de lucru ori să controleze încăperile de locuit numai în baza încheierii judecătorului de instrucție – în cazul în care există bănuiele întemeiate că se admite o încălcare la achitarea accizelor sau că în locul, clădirea, încăperea, mijlocul de transport în cauză se află mărfuri pasibile impunerii cu accize, dar pentru care accizele nu au fost achitate;

c) să sechestreze mărfurile pasibile impunerii cu accize, mijloacele de transport în care au fost depistate mărfuri supuse accizelor și care se află la dispoziția sau în folosința persoanei juridice sau persoanei fizice, dacă această persoană nu poate prezenta dovezi de achitare a accizelor. În acest caz, persoana cu funcții de răspundere este obligată să elibereze o înștiințare scrisă de sechestrare, care trebuie să conțină o descriere detaliată a mărfurilor sau a mijlocului de transport, a locului și timpului sechestrării. Dacă persoana ale cărei mărfuri sau mijloc de transport au fost sechestrate nu achită accizele în termen de 20 de zile din data sechestrării, accizele se percep prin executare silită, în conformitate cu legislația fiscală.

(2) Controlul asupra achitării accizelor se efectuează de către organele vamale în conformitate cu prezentul titlu și cu legislația vamală.

[Art.128 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Dumitru DIACOV

Chișinău, 16 iunie 2000.

Nr.1053-XIV.

Anexa nr.1

Mărfurile supuse accizelor

Poziția tarifară	Denumirea mărfii	Unitatea de măsură	Cota accizului
1	2	3	4
160431000	Caviar	valoarea în lei	25%
160432000	Înlocuitori de caviar	valoarea în lei	25%
220300	Bere fabricată din malț	litru	2,38 lei
2205	Vermuturi și alte vinuri din struguri proaspeți, aromatizate cu plante sau cu substanțe aromatizante	litru	12,34 lei
220600	Alte băuturi fermentate (hidromel); amestecuri de băuturi fermentate și amestecuri de băuturi fermentate și băuturi nealcoolice, nedenumite și necuprinse în altă parte, cu excepția cidrului de mere, cidrului de pere	litru	12,34 lei
220600310	Cidru de mere și de pere, spumoase	litru	2,38 lei
220600510	Cidru de mere și de pere, nespumoase, prezentate în recipiente cu un conținut de maximum 2 l	litru	2,38 lei
220600810	Cidru de mere și de pere, nespumoase, prezentate în recipiente cu un conținut de	litru	2,38 lei

	peste 2 l		
2207	Alcool etilic nedenaturat cu tărie alcoolică de minimum 80% vol.; alcool etilic și alte distilate denaturate, cu orice tărie alcoolică	litru alcool absolut	85,83 lei
2208	Alcool etilic nedenaturat cu tărie alcoolică sub 80% vol.; distilate, rachiuri, lichioruri și alte băuturi spirtoase	litru alcool absolut	85,83 lei
240210000	Țigări de foi (inclusiv cele cu capete tăiate) și trabucuri, care conțin tutun	valoarea în lei	40%
240220	Țigărete care conțin tutun:		
	– cu filtru	1000 bucăți/ valoarea în lei	300 lei + 12%, dar nu mai puțin de 400 lei
	– fără filtru	1000 bucăți	60 lei
240290000	Alte țigări de foi, trabucuri și țigărete, conținând înlocuitori de tutun	valoarea în lei	40%
2403	Alte tutunuri și înlocuitori de tutun, prelucrate; tutunuri „omogenizate” sau „reconstituite”; extracte și esențe de tutun	kilogram	122,63 lei
270710100	Benzoli destinați utilizării drept carburanți sau combustibili	tonă	4137 lei
270720100	Toluoli destinați utilizării drept carburanți sau combustibili	tonă	4137 lei
270730100	Xiloli destinați utilizării drept carburanți sau combustibili	tonă	4137 lei
270750	Alte amestecuri de hidrocarburi aromatice, care distilează în proporție de minimum 65% (inclusiv pierderile) la 250°C după metoda ASTM D 86	tonă	4137 lei
270900100	Condensate de gaz natural	tonă	4137 lei
271012110- 271019290	Uleiuri (distilate) ușoare și medii	tonă	4137 lei
271019310- 271019480	Motorină, inclusiv combustibil (carburant) diesel și combustibil pentru cuptoare	tonă	1720 lei
271019510	Păcură destinată a fi supusă unui tratament specific	tonă	348 lei
271019620- 271019680	Păcură cu un conținut de sulf	tonă	348 lei
271020110- 271020190	Motorină	tonă	1720 lei
271020310- 271020390	Păcură	tonă	348 lei
271112	Propan	tonă	2577 lei
271113	Butan	tonă	2577 lei
271114000	Etilenă, propilenă, butilenă și butadienă	tonă	2577 lei
271119000	Alte lichefiate	tonă	2577 lei
280430000	Azot	tonă	128,74 euro
280440000	Oxigen	tonă	142,26 euro
290110000	Hidrocarburi aciclice saturate	tonă	4137 lei

ex.290124000	Buta-1,3-dienă	tonă	4137 lei
290129000	Alte hidrocarburi aciclice nesaturate	tonă	4137 lei
290211000	Ciclohexan	tonă	4137 lei
290219000	Alte hidrocarburi ciclanice, ciclenice și cicloterpenice	tonă	4137 lei
ex.290220000	Benzen destinat a fi utilizat drept carburant sau combustibil	tonă	4137 lei
290230000	Toluen	tonă	4137 lei
290244000	Amestec de izomeri ai xilenului	tonă	4137 lei
290290000	Alte hidrocarburi ciclice	tonă	4137 lei
290511000- 290513000	Alcooli monohidroxicilici (metanol, propanol, butan-1-ol)	tonă	4137 lei
290514	Alți butanoli	tonă	4137 lei
290516	Octanol (alcool octilic) și izomerii lui	tonă	4137 lei
ex.290519000	Pentanol (alcool amelic)	tonă	4137 lei
2909	Eteri, eteri-alcooli, eteri-fenoli, eteri-alcooli-fenoli, peroxizi de alcooli, peroxizi de eteri, peroxizi de cetone (cu compoziție chimică definită sau nu) și derivații lor halogenați, sulfonați, nitrați sau nitrozați	tonă	4137 lei
330300	Parfumuri și ape de toaletă	valoarea în lei	30%
381400900	Alți solvenți și diluanți organici compuși nedenumiți și necuprinși în altă parte; preparate pentru îndepărtarea vopselelor sau lacurilor	tonă	4137 lei
381700500	Alchilbenzeni lineari	tonă	4137 lei
381700800	Altele	tonă	4137 lei
ex.430310	Îmbrăcămintă din blană de nură, vulpe polară, vulpe, samur	valoarea în lei	25%
711311000	Articole de bijuterie sau de giuvaiergerie și părți ale acestora din argint, chiar acoperite, placate sau dublate cu alte metale prețioase	gram	2,59 lei
711319000	Articole de bijuterie sau de giuvaiergerie și părți ale acestora din alte metale prețioase, chiar acoperite, placate sau dublate cu metale prețioase	gram	39,27 lei
711320000	Articole de bijuterie sau de giuvaiergerie și părți ale acestora din metale comune placate sau dublate cu metale prețioase	gram	39,27 lei
8519	Aparate de înregistrare a sunetului; aparate de reproducere a sunetului; aparate de înregistrare și reproducere a sunetului	valoarea în lei	15%
852110	Aparate video de înregistrat sau de reprodus, chiar încorporând un receptor de semnale videofonice cu bandă magnetică	valoarea în lei	5%
852190000	Alte aparate video de înregistrat sau de reprodus, chiar încorporând un receptor de semnale videofonice	valoarea în lei	5%
8527	Aparate de recepție pentru radiodifuziune, chiar combinate, în același corp, cu un aparat	valoarea în lei	5%

	de înregistrare sau de reproducere a sunetului sau cu un ceas		
--	---	--	--

Note:

1. În cazul în care mărfurile supuse accizelor se expediază (se transportă), se importă într-o formă ce nu corespunde unităților de măsură în care sînt stabilite cotele accizelor, impozitarea (aplicarea timbrelor de acciz) se efectuează pe baza cotelor aprobate, recalculîndu-se volumele în unitatea de măsură dată. În mod similar se efectuează recalcularea accizelor la spirt, în funcție de conținutul de alcool absolut.

2. În cazul în care mărfurile supuse accizelor pasibile marcării cu timbru de acciz se expediază (transportă), importă într-o formă ce nu corespunde unităților de măsură în care sînt stabilite cotele accizelor, acestor mărfuri li se aplică un singur timbru de acciz, a cărui valoare se determină la momentul expedierii (transportării), importării mărfurilor în cauză, pornindu-se de la cotele aprobate, recalulate în unitatea de măsură necesară.

[Anexa nr.1 la Titlul IV în redacția [Legii nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Anexa nr.1 la Titlul IV modificată prin [Legea nr.108 din 28.05.2015](#), în vigoare 05.06.2015]

[Anexa nr.1 la Titlul IV în redacția [Legii nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Anexa nr.1 modificată prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

Notă: Se declară neconstituțională cota accizului de "75 lei+24%" de la poziția tarifară "240220" conform [Hot. Curții Constituționale nr.11 din 25.03.2014](#), în vigoare 25 martie 2014

[Anexa nr.1 modificată prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Anexa nr.1 modificată prin [Legea nr.172 din 12.07.2013](#), în vigoare 09.08.2013]

[Anexa nr.1 la Titlul IV modificată prin [Legea nr.324 din 27.12.2012](#), în vigoare 11.01.2013]

[Anexa nr.1 la Titlul IV modificată prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]

[Anexa la Titlul IV modificată prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Anexa la Titlul IV modificată prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

[Anexa la Titlul IV completată prin [Legea nr.206 din 16.07.2010](#), în vigoare 10.08.2010]

[Anexa la Titlul IV modificată prin [Legea nr.141 din 02.07.2010](#), în vigoare 30.07.2010]

[Anexa la Titlul IV modificată prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Anexa la Titlul IV modificată prin [Legea nr.296-XVI din 25.12.2008](#), în vigoare 13.01.2009]

[Anexa la Titlul IV modificată prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 01.01.2009]

[Anexa la Titlul IV modificată prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

[Anexa la Titlul IV modificată prin [Legea nr.280-XVI din 14.12.2007](#), în vigoare 30.05.2008]

[Anexa la Titlul IV modificată prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

[Anexa la Titlul IV (notele) modificată prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Anexa nr.2

Cota accizului pentru mijloacele de transport

Poziția tarifară	Denumirea mărfii	Unitatea de măsură	Cota accizului în funcție de termenul de exploatare a mijlocului de transport			
			0-7 ani	8 ani	9 ani	10 ani
8703	Autoturisme și alte autovehicule, proiectate în principal pentru transportul persoanelor (altele decât cele de la poziția 8702), inclusiv mașinile de tip "break" și mașinile de curse:					
	– Alte vehicule cu motor cu piston alternativ, cu aprindere prin scînteie:					

870321	– Cu capacitatea cilindrică de maximum 1000 cm ³	cm ³	0,43 euro	0,45 euro	0,47 euro	0,49 euro
870322	– Cu capacitatea cilindrică de peste 1000 cm ³ , dar de maximum 1500 cm ³	cm ³	0,55 euro	0,58 euro	0,60 euro	0,64 euro
870323	– Cu capacitatea cilindrică de peste 1500 cm ³ , dar de maximum 2000 cm ³	cm ³	0,85 euro	0,89 euro	0,95 euro	0,99 euro
	– Cu capacitatea cilindrică de peste 2000 cm ³ , dar de maximum 3000 cm ³	cm ³	1,40 euro	1,48 euro	1,55 euro	1,62 euro
870324	– Cu capacitatea cilindrică de peste 3000 cm ³	cm ³	3,72 euro	3,72 euro	3,72 euro	3,72 euro
	– Alte vehicule (autoturisme) cu motor cu piston, cu aprindere prin compresie (diesel sau semidiesel):					
870331	– Cu capacitatea cilindrică de maximum 1500 cm ³	cm ³	0,55 euro	0,58 euro	0,60 euro	0,64 euro
870332	– Cu capacitatea cilindrică de peste 1500 cm ³ , dar de maximum 2500 cm ³	cm ³	1,40 euro	1,48 euro	1,55 euro	1,62 euro
870333	– Cu capacitatea cilindrică de peste 2500 cm ³	cm ³	3,72 euro	3,72 euro	3,72 euro	3,72 euro

Note:

1. Cota accizelor se majorează pentru autoturismele cu termenul de exploatare:

- de la 3 la 5 ani – cu 0,02 euro pentru fiecare cm³;
- de la 5 la 7 ani – cu 0,03 euro pentru fiecare cm³;
- de la 7 la 8 ani – cu 0,04 euro pentru fiecare cm³;
- de la 8 la 9 ani – cu 0,05 euro pentru fiecare cm³;
- de la 9 la 10 ani – cu 0,06 euro pentru fiecare cm³;
- de 10 ani – cu 0,07 euro pentru fiecare cm³.

2. Prin derogare de la prezenta anexă, suma accizului calculat pentru fiecare autovehicul de epocă de la poziția tarifară 8703 este de 10 mii euro.

3. Prin derogare de la prezenta anexă, cota accizului se micșorează cu 50% pentru autoturismele de la poziția tarifară 8703 cu motor hibrid.

[Anexa nr.2 (Notele) la Titlul IV completată prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Anexa nr.2 la Titlul IV în redacția [Legii nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Anexa nr.2 a Titlul IV modificată prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 14.02.2014]

Notă: Se declară neconstituțională cota accizului de “2,00 euro” de la poziția tarifară “870333” conform [Hot. Curții Constituționale nr.8 din 14.02.2014](#), în vigoare 14 februarie 2014

[Anexa nr.2 în redacția [Legii nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Anexa nr.2 la Titlul IV introdusă prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]

Notă: Titlul V aprobat prin [Legea nr.407-XV din 26.07.2001](#). Publicat în Monitorul Oficial al R.Moldova nr.1-3/2 din 04.01.2002. Intră în vigoare de la 01.07.2002 conform [Legii nr.408-XV din 26.07.2001](#)

TITLUL V ADMINISTRAREA FISCALĂ

Capitolul 1 DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 129. Noțiuni

În scopul exercitării administrării fiscale, se definesc următoarele noțiuni:

1) *Organ fiscal* – autoritate a Serviciului Fiscal de Stat: Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor, inspectoratul fiscal de stat teritorial și/sau inspectoratul fiscal de stat specializat aflate în subordonarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor. Noțiunea “inspectoratul fiscal de stat teritorial” este identică cu noțiunea “organ fiscal teritorial”.

1¹) *Inspectorat fiscal de stat specializat* – organ fiscal specializat în exercitarea unor atribuții de administrare fiscală pe întreg teritoriul Republicii Moldova sau pe o anumită rază de activitate ori care deservește o anumită categorie de contribuabili.

2) *Serviciul Fiscal de Stat* – sistem centralizat de organe fiscale și activitatea funcționarilor fiscali care dețin funcții în aceste organe, orientată spre exercitarea atribuțiilor de administrare fiscală, conform legislației fiscale.

3) *Conducere a organului fiscal* – șef (șef adjunct) al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor; șef (șef adjunct) al inspectoratului fiscal de stat teritorial și/sau al inspectoratului fiscal de stat specializat; șef (șef adjunct) al subdiviziunii organului fiscal.

4) *Funcționar fiscal* – funcționar public, conform prevederilor [Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public](#), care este persoană cu funcție de răspundere remunerată în organul fiscal. Noțiunea “funcționar fiscal” este identică cu noțiunile “funcționar public”, “persoană cu funcție de răspundere a organului fiscal” și “persoană cu funcție de răspundere a Serviciului Fiscal de Stat”, prevăzute de prezentul cod și de [Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public](#).

5) *Reprezentant al contribuabilului (al persoanei)* – persoană care acționează în baza unei procuri, eliberate în conformitate cu legislația; avocat investit cu împuterniciri conform legislației; părinte, înfietor, tutore sau curator în cazul persoanei fizice lipsite de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă; alte persoane care, conform legislației, pot avea calitatea de reprezentant.

5¹) *Martor* – persoană cu capacitatea de exercițiu deplină, care nu este interesată de săvârșirea actelor de executare și care nu se află cu participanții la procedura de executare în legături de rudenie pînă la al patrulea grad sau în relații de subordonare și nu este supus controlului din partea lor.

6) *Obligație fiscală* – obligație a contribuabilului de a plăti la buget o anumită sumă ca impozit, taxă, majorare de întârziere (penalitate) și/sau amendă.

6¹) *Conformare fiscală voluntară* – calculare corectă, raportare și achitare deplină și la timp la buget a obligației fiscale de către contribuabil în mod benevol.

7) *Perioadă fiscală* – timp, stabilit conform legislației fiscale, pentru care se execută obligația fiscală.

8) *Termen de stingere a obligației fiscale* – perioadă, stabilită conform legislației fiscale, în care trebuie să fie executată obligația fiscală, incluzînd și ultima sa zi în orele de program ale organului fiscal. Dacă ultima zi a perioadei este una de odihnă, se va considera o ultimă zi prima zi lucrătoare care urmează după ziua de odihnă. În cazul prezentării dărilor de seamă în format electronic, ultima zi se consideră ziua deplină. În mod analogic se determină și termenele de executare a altor acțiuni prevăzute de legislația fiscală.

9) *Dare de seamă fiscală* – orice declarație, informație, calcul, notă informativă, alt document, care sînt prezentate sau trebuie să fie prezentate organului fiscal, privind calcularea, achitarea, reținerea impozitelor, taxelor, majorărilor de întârziere (penalităților) și/sau amenzilor ori privind alte fapte ce țin de nașterea, modificarea sau stingerea obligației fiscale.

9¹) *Dare de seamă fiscală unificată* – declarație, prezentată sau care trebuie să fie prezentată organului fiscal, privind calcularea, achitarea, reținerea impozitelor, taxelor, primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, majorărilor de întârziere (penalităților) și/sau amenzilor de către întreprinzătorul individual, gospodăria țărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A.

10) *Documente de evidență* – documente privitoare la operațiuni, la efectuarea plăților aferente acestor operațiuni, inclusiv documente confirmative, orice alte documente prevăzute, conform actelor normative, pentru activitatea contribuabilului. În categoria documentelor de evidență intră documentele de evidență contabilă (prevăzute în legislația privind evidența contabilă), situațiile financiare, informațiile, registrele contabile, titlurile de creanță, datele contabile (sub orice formă, inclusiv computerizată) etc.

11) *Control fiscal* – verificare a corectitudinii cu care contribuabilul execută obligația fiscală și alte obligații prevăzute de legislația fiscală, inclusiv verificare a altor persoane sub aspectul legăturii lor cu activitatea contribuabilului prin metode, forme și operațiuni prevăzute de prezentul cod.

11¹) *Vizită fiscală* – procedeu de asistență fiscală care constă în explicarea legislației fiscale, cu caracter consultativ, și/sau în stabilirea unor date de ordin general despre activitatea contribuabilului.

12) *Încălcare fiscală* – acțiune sau inacțiune, exprimată prin neîndeplinire sau îndeplinire neadecvată a prevederilor legislației fiscale, prin încălcare a drepturilor și intereselor legitime ale participanților la raporturile fiscale, pentru care este prevăzută răspundere în conformitate cu prezentul cod.

13) *Restanță* – sumă pe care contribuabilul era obligat să o plătească la buget ca impozit, taxă sau altă plată, dar pe care nu a plătit-o în termen, precum și suma majorării de întârziere (penalității) și/sau amenzii. Obligația fiscală care reprezintă obiectul concilierii al contractului încheiat conform art.180 devine restanță după expirarea termenului modificat în conformitate cu contractul respectiv. Suma neachitată a obligațiilor fiscale în cuantum de pînă la 100 de lei inclusiv nu se consideră restanță față de bugetul public național în scopul:

- a) beneficierii de reducere cu 50% a amenzii pentru încălcarea fiscală;
- b) neprezentării și/sau anulării dispoziției de suspendare a operațiunilor la contul bancar al contribuabilului, emisă pentru asigurarea încasării restanțelor;
- c) atestării lipsei restanțelor față de bugetul public național ale agenților economici;
- d) asigurării executării art.13 pct.8) din [Legea nr.845-XII din 3 ianuarie 1992](#) cu privire la antreprenoriat și întreprinderi;
- e) asigurării executării art.131 alin.(7) din prezentul cod.

Obligațiile fiscale luate la evidență fiscală specială conform art.206 din prezentul cod nu se consideră restanțe pe perioada aflării la evidența fiscală specială, cu excepția obligațiilor fiscale aferente contribuabililor aflați în procedură de insolvență, procedura falimentului sau procedura simplificată a falimentului.

14) *Executare silită a obligației fiscale* – acțiuni întreprinse de organul fiscal pentru perceperea forțată a restanței.

15) *Bunuri* – totalitate de valori materiale și de active imateriale, inclusiv de bani și de valori mobiliare, care se află în proprietatea persoanei, indiferent de faptul în a cărei folosință efectivă este, precum și de alte drepturi patrimoniale.

16) *Sechestrare a bunurilor* – acțiuni întreprinse de organul fiscal pentru indisponibilizarea bunurilor persoanei.

17) *Cont bancar* – cont de plăți deschis în una din instituțiile financiare (sucursala sau filiala acesteia) din Republica Moldova sau din străinătate, precum și contul deschis în sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor.

18) *Sumă plătită în plus* – sumă plătită ca impozit, taxă, majorare de întârziere (penalitate) și/sau amendă prin vărsare sau încasare, inclusiv prin executare silită, în cuantum mai mare decât cel prevăzut în conformitate cu legislația fiscală.

18¹) *Diminuare a impozitelor, taxelor și/sau altor plăți* – totalitate a acțiunilor sau inacțiunilor în rezultatul cărora contribuabilul declară sumele impozitelor, taxelor și/sau altor plăți în cuantum mai mic decât cel prevăzut de legislație.

19) *Secret fiscal* – orice informație de care dispun organele cu atribuții de administrare fiscală, inclusiv informația despre contribuabil ce constituie secret comercial, cu excepția informației despre încălcarea legislației fiscale.

20) *Conducere a organelor vamale* – directorul general al Serviciului Vamal (vicedirecții acestuia), șefii birourilor vamale (șefii adjuncți ai acestora).

21) *Sigiliu* – produs electronic sau obiect alcătuit dintr-o placă de cauciuc, metal, lemn, hârtie sau alte materiale, fixată pe un suport, având gravată o emblemă, o inscripție sau un alt semn distinctiv oficial, ca dovadă a autenticității.

22) *Sigilare* – aplicarea sigiliului pe ușile unor încăperi, mijloace de transport, pe recipiente, diferite produse, colete, corespondență, pe bunurile debitorului, alte bunuri în scopul conservării, identificării, indisponibilizării ori evitării desfacerii acestora de către persoane neautorizate.

[Art.129 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.129 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.129 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.05.2014]

[Art.129 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.129 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.129 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.129 completat prin [Legea nr.82-XVI din 29.03.2007](#), în vigoare 04.05.2007]

Articolul 129¹. Expedierea și înmînarea actelor organelor Serviciului Fiscal de Stat

(1) Actele organelor Serviciului Fiscal de Stat se trimit destinatarului prin poștă cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire sau prin orice alt mijloc care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui (telegramă, fax, e-mail etc.) ori se înmînează personal destinatarului sau altor persoane indicate la alin.(2) de către organele Serviciului Fiscal de Stat.

(2) În cazul absenței destinatarului persoană fizică, documentele menționate la alin.(1) se înmînează unui membru adult al familiei lui, rudelor, afinilor acestuia sau unei persoane care locuiește cu destinatarul, unei persoane cu funcție de răspundere din primărie sau președintelui asociației locatarilor de la domiciliul destinatarului, pentru a fi transmise acestuia. Persoana care a primit documentele este responsabilă de transmiterea sau de comunicarea lor neîntârziată destinatarului și răspunde pentru prejudiciile cauzate prin necomunicarea sau prin comunicarea tardivă a actelor. Documentul se consideră înmînat destinatarului la data indicată în avizul de primire.

(3) În cazul persoanei juridice, documentele se expediază pe adresa ei juridică și se consideră recepționate la data intrării lor în sediu sau la data înmînării lor unui angajat din administrația, din oficiul sau din secretariatul destinatarului, pentru a fi transmise acestuia.

(4) În cazul în care înmînarea actului organelor Serviciului Fiscal de Stat către persoanele indicate la alin.(2) și (3) nu a fost posibilă, actul va fi comunicat prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(5) Destinatarul și persoana care a primit documentele pentru a le transmite semnează și restituie avizul de primire.

(6) Refuzul de a primi actele organelor Serviciului Fiscal de Stat se consemnează de către funcționarul fiscal responsabil într-un proces-verbal. Acest fapt însă nu împiedică efectuarea actelor ulterioare ce se impun conform cadrului legal de către organele Serviciului Fiscal de Stat.

[Art.129¹ introdus prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

Articolul 130. Raporturile reglementate

Prezentul titlu reglementează raporturile care apar în cadrul administrării fiscale.

Articolul 131. Organele cu atribuții de administrare fiscală

(1) Organe care exercită atribuții de administrare fiscală sînt: organele fiscale organele vamale, serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primăriilor și alte organe abilitate, conform legislației.

(2) Organele cu atribuții de administrare fiscală, în procesul exercitării atribuțiilor respective, conlucrează între ele și colaborează cu alte autorități publice.

(3) Organele cu atribuții de administrare fiscală, în cazul efectuării unor acțiuni în baza înțelegerilor reciproce, se informează despre măsurile întreprinse și despre rezultatele lor, fac schimb de informații în scopul exercitării atribuțiilor.

(4) Organele cu atribuții de administrare fiscală au dreptul să colaboreze cu organele competente din alte țări și să fie membre ale organizațiilor internaționale de specialitate. Modul de colaborare și de activitate este stabilit în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(5) Organele cu atribuții de administrare fiscală sînt în drept să prezinte informațiile de care dispun referitor la un contribuabil concret:

a) funcționarilor fiscali și persoanelor cu funcție de răspundere ale organelor cu atribuții de administrare fiscală, în scopul îndeplinirii de către ei a atribuțiilor de serviciu;

b) autorităților administrației publice centrale și locale, în scopul îndeplinirii de către acestea a atribuțiilor;

c) instanțelor de judecată, în scopul examinării cazurilor ce țin de competența acestora;

d) organelor de drept – informația necesară în cadrul urmăririi penale și/sau privind încălcările fiscale;

e) Comisiei Electorale Centrale și Curții de Conturi, în scopul îndeplinirii funcțiilor acesteia;

f) organelor fiscale ale altor țări, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

g) executorilor judecătorești, pentru executarea documentelor executorii;

h) coordonatorilor oficiilor teritoriale ale Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, pentru verificarea veniturilor solicitanților de asistență juridică garantată de stat;

i) organelor abilitate cu funcții în domeniul migrației – informația despre obiectele impozabile ale imigranților, în scopul îndeplinirii de către acestea a atribuțiilor;

j) organelor cu atribuții de aprobare a prețurilor și tarifelor, în scopul îndeplinirii de către acestea a atribuțiilor;

k) contribuabilului – informația cu caracter personal despre acesta privind obligațiile fiscale și alte plăți la bugetul public național, a căror evidență este ținută de organul fiscal;

l) mijloacelor de informare în masă – informația despre sumele de plăți achitate la bugetul public național și/sau încălcările fiscale dacă acest fapt nu este în detrimentul intereselor legale ale organelor de drept și judiciare;

m) administratorilor autorizați, în conformitate cu prevederile legislației insolvabilității și administratorilor autorizați.

(5¹) Organele cu atribuții de administrare fiscală prezintă Ministerului Finanțelor informațiile necesare îndeplinirii de către acesta a atribuțiilor sale, inclusiv în scopul elaborării/reformulării politicii fiscale.

(6) Persoanele și autoritățile publice indicate la alin.(5) poartă răspundere, conform legislației în vigoare, pentru neasigurarea confidențialității și securității informației primite, precum și pentru utilizarea ei în alte scopuri decât cele stabilite.

(7) Inspectoratul Fiscal Principal de Stat plasează pe pagina sa oficială date despre contribuabilii care au admis restanțe față de buget.

(8) Schimbul de date automatizat între organele cu atribuții de administrare fiscală și autoritățile publice indicate la alin.(5) se realizează prin intermediul platformei de interoperabilitate instituite de Guvern.

[Art.131 completat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.131 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.131 completat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.05.2014]

[Art.131 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.131 modificat prin [Legea nr.120 din 25.05.2012](#), în vigoare 01.10.2012]

[Art.131 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Capitolul 2 **ORGANUL FISCAL**

Articolul 132. Sarcina de bază și principiile generale de organizare a organului fiscal

(1) Sarcina de bază a organului fiscal constă în exercitarea controlului asupra respectării legislației fiscale, asupra calculării corecte, vărsării depline și la timp la buget a sumelor obligațiilor fiscale.

(2) Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor și fiecare inspectorat fiscal de stat teritorial sau inspectorat fiscal de stat specializat, fiind subordonat primului:

a) au statut de persoană juridică și sînt finanțate de la bugetul de stat;

b) activează în temeiul [Constituției Republicii Moldova](#), al prezentului cod și al altor legi, al hotărîrilor Parlamentului, al decretelor Președintelui Republicii Moldova, al hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, al deciziilor în problemele fiscale adoptate de autoritățile administrației publice locale în limitele competenței.

(3) Ministerul Finanțelor exercită dirijarea metodologică a activității Inspectoratului Fiscal Principal de Stat fără ingerințe în activitatea lui și a inspectoratelor fiscale de stat teritoriale și inspectoratelor fiscale de stat specializate.

(4) Modul de funcționare al organului fiscal, de aprobare a structurii, a personalului scriptic și a fondului de retribuire a muncii, precum și modul de atribuire a gradelor de calificare funcționarilor ei sînt stabilite în Regulamentul aprobat de Guvern.

(5) Structura organizatorică a Serviciului Fiscal de Stat se aprobă de Guvern, iar raza de activitate a organelor fiscale teritoriale și raza de deservire a contribuabililor, precum și

atribuțiile de bază și raza de activitate ale inspectoratelor fiscale de stat specializate – de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor.

[Art.132 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 133. Atribuțiile organului fiscal

(1) Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor (denumit în continuare *Inspectoratul Fiscal Principal de Stat*) exercită următoarele atribuții:

a) efectuează supravegherea activității inspectoratelor fiscale de stat teritoriale și a inspectoratelor fiscale de stat specializate în vederea exercitării controlului fiscal, asigură crearea și funcționarea unui sistem informațional unic privind contribuabilii și obligațiile fiscale;

a¹) asigură organizarea și îndrumarea activității inspectoratelor fiscale de stat teritoriale și a inspectoratelor fiscale de stat specializate prin elaborarea ghidurilor, manualelor, normelor metodologice ce țin de aplicarea procedurilor de administrare fiscală, în scopul aplicării unitare și nediscriminatorii a legislației fiscale;

b) controlează și/sau auditează activitatea inspectoratelor fiscale de stat teritoriale și a inspectoratelor fiscale de stat specializate, examinează scrisorile, cererile și reclamațiile referitoare la acțiunile acestora, ia măsuri în vederea eficientizării activității lor;

c) emite ordine, instrucțiuni și alte acte în vederea executării legislației fiscale;

d) organizează popularizarea legislației fiscale, răspunde la scrisorile, reclamațiile și la alte petiții ale contribuabililor în modul stabilit;

d¹) organizează asigurarea gratuită a contribuabililor cu formulare tipizate de dări de seamă fiscale, iar contra plată – cu formulare de facturi fiscale pe suport de hârtie;

d²) sigilează mașinile de casă și de control ale contribuabililor, ține evidența lor, efectuează controale privind utilizarea mașinilor de casă și de control la decontările în numerar și privind asigurarea păstrării benzilor de control emise de acestea;

d³) efectuează verificarea softurilor instalate în mașinile de casă și de control ridicate de la contribuabili;

d⁴) eliberează certificatul de înregistrare în calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control cu memorie fiscală (certificat CAT MCC);

e) efectuează controale fiscale;

e¹) asigură administrarea fiscală a marilor contribuabili;

f) organizează și efectuează, după caz, executarea silită a obligațiilor fiscale, precum și verifică corectitudinea acțiunilor și procedurii de alăturare și raportare prevăzute la art.197 alin.(3¹) și la art.229 alin.(2²), realizate de către executorul judecătoresc;

g) examinează contestații și emite decizii pe marginea lor;

h) exercită controlul asupra respectării legislației fiscale în activitatea organelor vamale și serviciilor de colectare a impozitelor și taxelor locale și prezintă autorităților competente propuneri vizînd tragerea la răspundere a funcționarilor acestor autorități care au încălcat legislația fiscală;

h¹) emite decizii asupra cazului de încălcare fiscală stabilit în urma aplicării metodelor și surselor indirecte de estimare a obligației fiscale;

i) organizează diferite concursuri, cu stimularea din surse bugetare a contribuabililor care, direct sau indirect, și-au adus contribuția la îmbunătățirea procesului de administrare fiscală și/sau la majorarea încasărilor la bugetul public național. Organizarea concursurilor se efectuează în modul stabilit de Guvern;

j) colaborează cu autorități din alte state în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte și activează în cadrul organizațiilor internaționale de specialitate al căror membru este;

k) prezintă informații și rapoarte asupra obligațiilor fiscale, inclusiv asupra restanțelor, în conformitate cu instrucțiunile Ministerului Finanțelor;

l) delegă atribuții inspectoratelor fiscale de stat teritoriale și inspectoratelor fiscale de stat specializate;

m) preîntâmpină, depistează și curmă încălcările ce țin de repatrierea mijloacelor bănești, a mărfurilor și serviciilor provenite din tranzacțiile economice externe;

m¹) stabilește criteriile de selectare a marilor contribuabili și aprobă lista acestora;

n) exercită alte atribuții prevăzute de legislație.

(2) Inspectoratul fiscal de stat teritorial, precum și inspectoratul fiscal de stat specializat exercită următoarele atribuții:

a) întreprinde măsuri pentru asigurarea stingerii obligațiilor fiscale;

b) popularizează legislația fiscală și examinează scrisorile, cererile și reclamațiile contribuabililor;

c) asigură evidența integrală și conformă a contribuabililor și a obligațiilor fiscale, cu excepția celor administrate de alte organe;

d) efectuează controale fiscale;

d¹) emite decizii asupra cazurilor de încălcare fiscală stabilite în urma aplicării metodelor și surselor indirecte de estimare a obligației fiscale;

e) efectuează executarea silită a obligațiilor fiscale;

f) asigură gratuit contribuabilii cu formulare tipizate de dări de seamă fiscale, elaborate în conformitate cu instrucțiunile respective;

g) eliberează, contra plată, subiecților impunerii formulare de facturi fiscale pe suport de hârtie în modul stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat;

h) sigilează mașinile de casă și de control ale contribuabililor, ține evidența lor, efectuează controale privind utilizarea mașinilor de casă și de control la decontările în numerar și privind asigurarea păstrării benzilor de control emise de acestea;

i) examinează contestații, cereri prealabile și emite decizii asupra lor;

j) exercită alte atribuții prevăzute de legislație.

(3) Inspectoratul Fiscal Principal de Stat își exercită atribuțiile pe întreg teritoriul Republicii Moldova, iar inspectoratul fiscal de stat teritorial sau inspectoratul fiscal de stat specializat poate să-și exercite atribuțiile în afara teritoriului stabilit numai cu autorizarea conducerii Inspectoratului Fiscal Principal de Stat.

[Art.133 completat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.133 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.133 completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.133 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.133 modificat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 01.01.2012]

[Art.133 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.133 completat prin [Legea nr.144-XVI din 27.06.2008](#), în vigoare 01.01.2009]

Articolul 134. Drepturile organului fiscal și ale funcționarului fiscal

(1) Organul fiscal și funcționarul fiscal au dreptul:

a) să efectueze controale asupra modului în care contribuabilii, organele vamale și serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale, alte persoane respectă legislația fiscală, să

efectueze cumpărătura de control în cadrul controlului fiscal, să ceară explicațiile și informațiile de rigoare asupra problemelor identificate în timpul controlului;

b) în procesul controalelor fiscale, să ceară și să primească gratuit de la orice persoană informații, date, documente necesare în exercitarea atribuțiilor, cu excepția informațiilor care constituie secret de stat, precum și copiile de pe ele, dacă acestea se anexează la actul de control;

c) să efectueze vizite fiscale;

d) să deschidă și să examineze, să sigileze, după caz, indiferent de locul aflării lor, încăperile de producție, depozitele, spațiile comerciale și alte locuri, cu excepția domiciliului și reședinței, folosite pentru obținerea de venituri sau pentru întreținerea obiectelor impozabile, altor obiecte, documentelor;

e) să aibă acces la sistemul electronic de evidență contabilă al contribuabilului;

f) să controleze autenticitatea datelor din documentele de evidență și din dările de seamă fiscale ale contribuabilului;

g) să ridice de la contribuabil documente în cazurile și în modul prevăzut de prezentul titlu;

g¹) să ridice de la contribuabil mașinile de casă și de control utilizate la decontările în numerar, în scopul verificării softurilor instalate în acestea, întocmind un proces-verbal conform art.145;

h) să constate încălcările legislației fiscale și să aplice măsurile prevăzute de legislație;

i) să pornească în instanțele judecătorești competente acțiuni contra contribuabililor privind:

- anularea unor tranzacții și încasarea la buget a mijloacelor obținute din aceste tranzacții;

- anularea înregistrării întreprinderii, organizației în cazul încălcării modului stabilit de fondare a acestora sau al necorespunderii actelor de constituire prevederilor legislației și încasarea veniturilor obținute de acestea;

- lichidarea întreprinderii, organizației în temeiurile stabilite de legislație și încasarea veniturilor obținute de acestea;

- alte acțiuni în conformitate cu legislația;

j) să ceară și să verifice lichidarea încălcării legislației fiscale, să aplice, după caz, măsuri de constrângere;

k) la estimarea obiectelor impozabile și la calcularea impozitelor și taxelor, să utilizeze metode și surse directe și indirecte;

l) să primească în numerar impozite, taxe, majorări de întârziere (penalități) și/sau amenzi;

m) să efectueze executarea silită a obligațiilor fiscale în modul stabilit de legislația fiscală;

n) să sechestreze, în modul stabilit de lege, orice bun, cu excepția celui care, în conformitate cu prezentul cod și cu alte acte legislative, nu este sechestrabil;

o) să suspende, în modul stabilit de lege, operațiunile la conturile bancare ale contribuabilului, cu excepția contului de împrumut, a contului provizoriu (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum și a conturilor persoanelor fizice care nu sînt subiecți ai activității de întreprinzător;

p) să citeze la organul fiscal contribuabilul, persoana presupusă a fi subiectul impozitării, persoana cu funcție de răspundere a contribuabilului, inclusiv responsabilul de evidența documentelor referitoare la persoana presupusă a fi subiectul impozitării, pentru a depune mărturii, a prezenta documente și informații în problema de interes pentru organul fiscal, cu excepția documentelor și informațiilor care, potrivit legii, constituie secret de stat. Neprezentarea persoanei fizice citate la data și ora stabilită în citație nu împiedică efectuarea de către organul fiscal a actelor procedurale fiscale;

r) în procesul determinării cuantumului impozitelor, taxelor, majorărilor de întârziere (penalităților) și/sau amenzilor ori al perceperii lor, să solicite de la instituțiile financiare (sucursalele sau filialele acestora) prezentarea documentelor referitoare la clienții acestora;

s) să solicite efectuarea și să efectueze controale fiscale în alte țări în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

t) să solicite organelor competente din alte state informații despre activitatea contribuabililor fără acordul acestora din urmă;

u) să prezinte organelor competente din alte state informații despre relațiile contribuabililor străini cu cei autohtoni fără acordul sau înștiințarea acestora din urmă;

v) să utilizeze dări de seamă fiscale, corespondența cu contribuabilii și informații ale autorităților publice pe suporturi electronici și de alt fel, perfecți și protejați conform legislației în domeniu;

x) să folosească mijloace de informare în masă pentru popularizarea și respectarea legislației fiscale;

y) să întreprindă alte acțiuni prevăzute de legislația fiscală.

(2) Inspectoratul Fiscal Principal de Stat are dreptul să instituie posturi fiscale altele decât cele instituite în conformitate cu actele legislative și alte acte normative.

(3) Organul fiscal este în drept să revoce, să modifice sau să suspende, în condițiile legislației, actele sale cu caracter normativ și cele cu caracter individual dacă ele contravin legislației. Actele inspectoratelor fiscale de stat teritoriale și ale inspectoratelor fiscale de stat specializate care contravin legislației pot fi anulate, modificate sau suspendate și de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

(3¹) În procesul efectuării controlului fiscal, în caz de necesitate, Serviciul Fiscal de Stat poate contracta sau antrena specialiști, experți, interpreți calificați în domeniul solicitat pentru a acorda asistența respectivă și a contribui la clarificarea unor constatări.

(4) Cerințele și dispozițiile legale ale funcționarului fiscal sînt executorii pentru toate persoanele, inclusiv pentru cele cu funcție de răspundere.

(5) Împiedicarea de a-și exercita atribuțiile, ofensarea, amenințarea, împotrivirea, violentarea, atentarea la viața, la sănătatea și la averea funcționarului fiscal, precum și a rudelor lui apropiate, în timpul exercitării atribuțiilor sau în legătură cu aceasta atrag răspunderea prevăzută de lege.

(6) Funcționarul fiscal își exercită atribuțiile privind controlul fiscal la fața locului sau privind executarea silită a obligației fiscale în baza unei decizii/hotărîri emise de conducerea organului fiscal.

[Art.134 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.134 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.134 completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.134 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 135. Drepturile speciale ale autorității fiscale

[Art.135 abrogat prin [Legea nr.1146-XV din 20.06.2002](#), în vigoare 05.07.2002]

Articolul 136. Obligațiile organului fiscal și ale funcționarului fiscal

Organul fiscal și funcționarul fiscal au următoarele obligații:

a) să acționeze în strictă conformitate cu [Constituția Republicii Moldova](#), cu prezentul cod și cu alte acte normative;

b) să trateze cu respect și corectitudine contribuabilul, reprezentantul lui, alți participanți la raporturile fiscale;

c) să popularizeze legislația fiscală;

d) să informeze contribuabilul, în cazurile prevăzute de legislația fiscală sau la solicitarea acestuia, despre drepturile și obligațiile lui;

e) să informeze contribuabilul, la cerere, despre impozitele și taxele în vigoare, despre modul și termenele lor de achitare și despre actele normative respective;

f) să asigure gratuit contribuabilul cu formulare tipizate de dare de seamă fiscală;

g) să efectueze, la cererea contribuabilului, compensarea sau perfectarea materialelor pentru restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite;

h) la cererea scrisă a contribuabilului, în care se indică destinația certificatului, să elibereze, în cazurile reglementate de legislație sau la solicitarea organelor și autorităților publice abilitate legal, certificate privind lipsa sau existența restanțelor față de buget și certificate care confirmă înregistrarea în calitate de plătitor de T.V.A. și accize. Formularul-tip al certificatelor menționate se elaborează de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat;

i) în lipsa tratatului internațional care reglementează impozitarea sau include norme care reglementează impozitarea, la solicitarea scrisă a nerezidentului sau persoanei împuternicite de el (plătitorul venitului), să elibereze certificatul despre sumele veniturilor obținute în Republica Moldova și impozitele achitate (reținute). Formularul-tip al certificatului menționat se elaborează de către Guvern;

j) să primească și să înregistreze cereri, comunicări și alte informații despre încălcări fiscale și să le verifice, după caz;

k) să examineze petițiile, cererile și reclamațiile contribuabililor în modul stabilit de lege;

l) să țină evidența contribuabililor și a obligațiilor fiscale;

m) să efectueze controale fiscale și să întocmească actele de rigoare;

n) în cazul depistării unei încălcări fiscale și neîndeplinirii cerințelor legale ale funcționarului fiscal, să emită decizie privind aplicarea de sancțiuni;

o) să remită contribuabilului sau reprezentantului acestuia, în termenele prevăzute de legislația fiscală, decizia emisă;

p) să nu folosească situația de serviciu în interese personale meschine;

p¹) să asigure gratuit accesul contribuabililor la Registrul general electronic al facturilor fiscale;

r) să întreprindă și alte acțiuni prevăzute de legislația fiscală.

[Art.136 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.136 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.136 modificat prin [Legea nr.280-XVI din 14.12.2007](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 137. Obligațiile speciale ale autorității fiscale

[Art.137 abrogat prin [Legea nr.1146-XV din 20.06.2002](#), în vigoare 05.07.2002]

Articolul 138. Condițiile și limitele aplicării forței fizice, a mijloacelor speciale și a armei de foc

[Art.138 abrogat prin [Legea nr.1146-XV din 20.06.2002](#), în vigoare 05.07.2002]

Articolul 139. Aplicarea forței fizice

[Art.139 abrogat prin [Legea nr.1146-XV din 20.06.2002](#), în vigoare 05.07.2002]

Articolul 140. Aplicarea mijloacelor speciale

[Art.140 abrogat prin [Legea nr.1146-XV din 20.06.2002](#), în vigoare 05.07.2002]

Articolul 141. Aplicarea și folosirea armelor de foc

[Art.141 abrogat prin [Legea nr.1146-XV din 20.06.2002](#), în vigoare 05.07.2002]

Articolul 142. Reținerea persoanei, percheziția corporală, controlul bunurilor, inclusiv al mijloacelor de transport, sechestrarea și ridicarea bunurilor și a documentelor

[Art.142 abrogat prin [Legea nr.1146-XV din 20.06.2002](#), în vigoare 05.07.2002]

Articolul 143. Reținerea persoanei

[Art.143 abrogat prin [Legea nr.1146-XV din 20.06.2002](#), în vigoare 05.07.2002]

Articolul 144. Percheziția corporală, controlul bunurilor, inclusiv al mijloacelor de transport

[Art.144 abrogat prin [Legea nr.1146-XV din 20.06.2002](#), în vigoare 05.07.2002]

Articolul 145. Ridicarea documentelor și/sau a mașinilor de casă și de control

(1) Documentele și/sau mașinile de casă și de control se ridică în cazurile:

- a) necesității de a proba prin documente încălcarea fiscală;
- b) probabilității dispariției acestora;
- c) în alte cazuri expres prevăzute de legislația fiscală.

(2) Funcționarii fiscali ridică documentele și/sau mașinile de casă și de control indiferent de apartenența și de locul aflării lor, asigurând păstrarea lor în organul fiscal.

(3) Ridicarea documentelor și/sau mașinilor de casă și de control se efectuează în prezența persoanei de la care acestea se ridică, iar dacă ea lipsește sau refuză să participe la procedura de ridicare, în prezența a doi martori asistenți.

(4) Asupra cazului de ridicare a documentelor și/sau mașinilor de casă și de control se întocmește un proces-verbal, în care se indică:

- a) data și locul întocmirii;
- b) funcția, numele și prenumele funcționarului fiscal și ale persoanei de la care se ridică documentele și/sau mașinile de casă și de control;
- c) date despre proprietar sau posesor;
- d) lista documentelor și/sau mașinile de casă și de control ridicate, numerele de înregistrare ale mașinilor de casă și de control;
- e) timpul și motivul ridicării;
- f) numele, prenumele, adresa martorilor asistenți, după caz.

(5) Procesul-verbal este semnat de persoana care l-a întocmit și de persoana de la care s-au ridicat documentele și/sau mașinile de casă și de control ori de martorii asistenți. Dacă persoana de la care se ridică documentele și/sau mașinile de casă și de control refuză să semneze procesul-verbal, în el se va consemna refuzul.

(6) Documentele ridicate, după utilizare, sînt restituite persoanei de la care au fost ridicate sau, în lipsa acesteia, persoanei care o înlocuiește.

(7) Mașinile de casă și de control ridicate sînt restituite, după verificarea softului instalat în acestea, persoanei de la care au fost ridicate sau, în lipsa acesteia, persoanei care o înlocuiește.

[Art.145 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 146. Postul fiscal

(1) Postul fiscal se creează de organul fiscal în scopul prevenirii și depistării cazurilor de încălcare fiscală, inclusiv a cazurilor de eschivare de la stingerea obligațiilor fiscale, precum și în scopul exercitării altor atribuții de administrare fiscală.

(2) Posturile fiscale pot fi staționare, mobile și electronice. Postul fiscal staționar este amplasat într-un loc stabil și special amenajat, unde își exercită atribuțiile. Postul fiscal mobil, asigurat cu mijloace tehnice, inclusiv de transport, se deplasează, după caz, în raza teritoriului controlat. Postul fiscal electronic reprezintă o soluție tehnico-informațională de transmitere și stocare în mod electronic a informației care poate fi utilizată în mod direct sau indirect la determinarea obligației fiscale.

(3) Postul fiscal staționar sau postul fiscal mobil este constituit din cel puțin un funcționar fiscal și, în funcție de caz și de modul de efectuare a controlului, din angajați ai organelor afacerilor interne sau ai altor organe. Postul fiscal electronic este constituit din soluția tehnico-informațională de transmitere a informației în formă electronică, folosind rețelele de comunicații, de la contribuabil către sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat.

(4) Inspectoratul Fiscal Principal de Stat hotărăște asupra instituirii posturilor fiscale, stabilește tipul și locul de amplasare, iar în cazul postului fiscal electronic – și tehnologia de comunicare electronică, aprobă Regulamentul privind funcționarea posturilor fiscale. În cazul creării de posturi fiscale în locuri publice proprietate publică, decizia se aduce la cunoștință organului executiv al administrației publice locale. În cazul creării de posturi fiscale pe teritoriul unui agent economic, acesta este obligat să asigure personalului lor accesul și condițiile necesare exercitării atribuțiilor, precum și condițiile tehnice de instalare a echipamentelor electronice de comunicare (în cazul instalării postului fiscal electronic).

[Art.146 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.146 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 147. Colaborarea organului fiscal cu autoritățile publice

(1) Autoritățile publice prezintă organului fiscal datele și materialele necesare îndeplinirii atribuțiilor ei, cu excepția datelor a căror prezentare este expres interzisă prin lege.

(2) Autoritățile administrației publice centrale și locale delegă persoane cu funcție de răspundere pentru a acorda asistență organului fiscal în îndeplinirea atribuțiilor ei. Decizia privind delegarea persoanei cu funcție de răspundere se adoptă în termen de 5 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de către organul fiscal, cu excepția cazurilor de urgență.

(3) La cererea organelor de drept, organul fiscal acordă asistență la determinarea obligațiilor fiscale în cadrul proceselor penale, precum și la judecarea cazurilor de încălcare a legislației fiscale.

(4) Organul fiscal colaborează cu alte autorități publice, în limita atribuțiilor prevăzute de legislația fiscală, și elaborează indicații metodice în domeniul administrării impozitelor și taxelor locale, conform legislației în vigoare.

(5) Organul fiscal decide în mod autonom asupra programului de activitate. Controalele și alte acțiuni ale lui nu pot fi sistate decât de organele abilitate cu acest drept în temeiul legislației.

Articolul 148. Selectarea, încadrarea și concedierea funcționarilor fiscali

(1) Funcționarii fiscali sînt selectați, indiferent de rasă, naționalitate, origine etnică, sex, confesiune, din rîndurile cetățenilor Republicii Moldova care domiciliază pe teritoriul ei, au studiile corespunzătoare, sînt apți din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției și nu

cad sub incidența restricțiilor prevăzute de [Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public](#). Încadrarea în organul fiscal se face în conformitate cu legislația cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și legislația muncii.

(2) Persoanele încadrate în organul fiscal în calitate de funcționar fiscal depun jurământul în conformitate cu [Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public](#) și sînt supuse înregistrării dactiloscopice de stat obligatorii, în conformitate cu legislația.

(3) Funcționarii fiscali au dreptul să poarte în exercițiul funcțiunii uniformă, eliberată gratuit, cu însemnele gradului de calificare respectiv, conform modelului și normelor stabilite de Guvern.

(4) Funcționarilor fiscali, ca o confirmare a împuternicirilor lor, li se eliberează legitimații, al căror model și mod de eliberare sînt stabilite de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

(5) Funcționarul fiscal în exercițiul funcțiunii este reprezentant al puterii de stat și se află sub ocrotirea statului.

(5¹) Funcționarul fiscal ocupă funcție publică de inspector, specialist, auditor intern, inspector superior, specialist superior, auditor intern superior, inspector principal, specialist principal sau auditor intern principal.

(6) Modificarea, suspendarea, încetarea raporturilor de serviciu și aplicarea sancțiunilor disciplinare funcționarului fiscal țin de competența autorității care l-a încadrat și se efectuează în conformitate cu legislația.

(7) Funcționarul fiscal nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate, cu excepția celor prevăzute de art.25 din [Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public](#).

[Art.148 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.148 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 149. Gradele de calificare ale funcționarilor fiscali

(1) Pentru funcționarii publici din Serviciul Fiscal de Stat se instituie gradele de calificare prevăzute de [Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public](#).

(2) Gradele de calificare ale funcționarilor fiscali încadrați anterior în Serviciul Fiscal de Stat se egalează după cum urmează:

Gradele de calificare conferite funcționarilor fiscali	Gradele de calificare prevăzute de Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public
Consilier principal de stat în serviciul fiscal	Consilier de stat al Republicii Moldova de clasa I
Consilier de stat de gradul I, II sau III în serviciul fiscal	Consilier de stat de clasa I, a II-a sau a III-a
Inspector de gradul I, II sau III în serviciul fiscal	Consilier de clasa I, a II-a sau a III-a”

[Art.149 în redacția [Legii nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 150. Serviciul în garda financiară

[Art.150 abrogat prin [Legea nr.1146-XV din 20.06.2002](#), în vigoare 05.07.2002]

Articolul 151. Apărarea drepturilor și intereselor funcționarilor fiscali

(1) Drepturile și interesele funcționarilor fiscali sînt apărute conform [Legii privind protecția muncii](#), [Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public](#) și prezentului cod.

(2) Pentru pierderile suportate în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor în organul fiscal, se acordă următoarele despăgubiri:

a) în caz de deces al funcționarului fiscal, familiei acestuia sau persoanelor întreținute de el li se plătește de la bugetul de stat un ajutor unic, echivalent cu 10 salarii anuale, calculat în funcție de salariul din ultimul an calendaristic de activitate al decedatului;

b) în cazul unor leziuni corporale care exclud posibilitatea funcționarului fiscal de a exercita în continuare profesia, se plătește de la bugetul de stat un ajutor unic, față de suma calculată conform lit.a) în proporție de:

60% – persoanelor cu dizabilități severe;

40% – persoanelor cu dizabilități accentuate;

20% – persoanelor cu dizabilități medii.

(3) Persoanele ale căror acțiuni au cauzat funcționarului fiscal decesul ori leziuni corporale sau au contribuit la ele restituie la bugetul de stat sumele plătite conform alin.(2).

(4) Prejudiciul cauzat bunurilor funcționarului fiscal în legătură cu exercitarea atribuțiilor în organul fiscal se repară pe deplin de la bugetul de stat, suma reparatorie fiind încasată ulterior de la persoanele vinovate.

[Art.151 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

[Art.151 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 152. Asigurarea materială și socială a funcționarului fiscal

(1) Funcționarul fiscal în exercitarea atribuțiilor este asigurat cu mijloace de transport, tehnice și alte mijloace necesare îndeplinirii obligațiilor de serviciu.

(2) Asistența socială și asigurarea cu pensie a funcționarului fiscal se efectuează în modul stabilit de legislație.

(3) Pot fi prevăzute, conform legislației, și alte măsuri de asigurare materială și de acordare a asistenței sociale personalului organului fiscal.

Articolul 153. Răspunderea funcționarului fiscal. Dreptul de a contesta acțiunile lui

(1) Pentru acțiuni ilegale, funcționarul fiscal poartă răspunderea prevăzută de legislație.

(2) Prejudiciul cauzat de funcționarul fiscal prin acțiune ilegală urmează să fie reparat în modul prevăzut de legislație.

(3) Decizia organului fiscal și acțiunea funcționarului fiscal pot fi contestate de contribuabil în modul prevăzut de prezentul cod și de alte acte normative.

Capitolul 3

ALTE ORGANE CU ATRIBUȚII DE ADMINISTRARE FISCALĂ

Articolul 153¹. Atribuțiile și drepturile Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției

[Art.153¹ abrogat prin [Legea nr.120 din 25.05.2012](#), în vigoare 01.10.2012]

[Art.153¹ modificat prin [Legea nr.139-XVI din 20.06.2008](#), în vigoare 15.07.2008]

Articolul 154. Atribuțiile și drepturile organelor vamale

(1) Organele vamale exercită atribuții de administrare fiscală potrivit prezentului cod, [Codului vamal](#) și altor acte normative adoptate în conformitate cu acestea.

(2) Organele vamale exercită drepturi ce țin de asigurarea stingerii obligațiilor fiscale aferente trecerii frontierei vamale și/sau plasării mărfurilor în regim vamal potrivit [Codului vamal](#), prezentului cod în cazurile expres prevăzute de el, precum și altor acte normative adoptate în conformitate cu acestea.

Articolul 155. Obligațiile organelor vamale

(1) Organele vamale au obligații ce țin de asigurarea stingerii obligațiilor fiscale aferente trecerii frontierei vamale și/sau plasării mărfurilor în regim vamal potrivit [Codului vamal](#), prezentului cod în cazurile expres prevăzute de el, precum și altor acte normative adoptate în conformitate cu acestea, inclusiv obligația:

a) de a trata cu respect și corectitudine contribuabilul, reprezentantul lui, alți participanți la raporturile fiscale;

b) de a informa contribuabilul, la cerere, despre impozitele și taxele în vigoare, despre modul și termenele lor de achitare și despre actele normative respective;

c) de a informa contribuabilul despre drepturile și obligațiile lui;

d) de a elibera contribuabilului, la cerere, certificate privind stingerea obligației fiscale;

e) de a nu divulga informațiile care constituie secret fiscal;

f) de a prezenta organului fiscal documente și informații privind respectarea legislației fiscale, calcularea și vărsarea la buget a impozitelor și taxelor prevăzute de prezentul cod, aferente trecerii frontierei vamale și/sau plasării mărfurilor în regim vamal, de a executa cerințele legitime ale funcționarului fiscal;

g) de a ține evidența obligațiilor fiscale aferente trecerii frontierei vamale și/sau plasării mărfurilor în regimul vamal respectiv.

(2) Organele vamale trag la răspundere, în conformitate cu legislația vamală, persoanele care au încălcat legislația fiscală la trecerea frontierei vamale și/sau la plasarea mărfurilor în regim vamal.

Articolul 156. Atribuțiile serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale

(1) În cadrul primăriilor funcționează serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale cu atribuții de administrare a impozitelor și taxelor.

(2) Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale exercită, corespunzător domeniului de activitate stabilit la alin.(1), atribuțiile prevăzute la art.133 alin.(2) lit.a), b) și d), precum și la lit.c) referitor la evidența contribuabililor ale căror obligații fiscale sînt calculate de serviciu și la evidența acestor obligații, alte atribuții prevăzute expres de legislația fiscală. Atribuțiile privind compensarea sau restituirea sumelor plătite în plus și a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite, executarea silită a obligațiilor fiscale și tragerea la răspundere pentru încălcări fiscale sînt exercitate, conform prezentului cod, în comun cu organul fiscal.

[Art.156 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2012]

Articolul 157. Drepturile serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale

(1) Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale este investit, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156 alin.(1), cu dreptul de a efectua controale asupra modului în care contribuabilul respectă legislația fiscală, de a cere explicațiile și informațiile de rigoare asupra problemei identificate în timpul controlului, de a aplica majorări de întârziere (penalități), de a încasa în numerar impozite, taxe, majorări de întârziere (penalități) și/sau amenzi, cu drepturile prevăzute la art.134 alin.(1) lit.b), c), d), e) și t), precum și cu alte drepturi prevăzute expres de legislația fiscală.

(2) Drepturile prevăzute la art.134 alin.(1) lit.f), g), h), i), j), l), m), n), cu excepția aplicării majorării de întârziere (penalității), se exercită în comun cu organul fiscal.

Articolul 158. Obligațiile serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale

Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale este obligat, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156 alin.(1):

a) să execute prevederile art.136 lit.a), b), c), d), e), i), j), l), precum și la lit.h) referitor la obligațiile fiscale a căror evidență este ținută de el;

b) să țină evidența contribuabililor, ale căror obligații fiscale sînt calculate de serviciul respectiv și evidența acestor obligații fiscale, inclusiv a restanțelor, să transfere la buget sumele încasate ca impozite, taxe, majorări de întârziere (penalități), amenzi, conform legislației fiscale și în modul stabilit de Guvern;

c) să întocmească, cu concursul organului fiscal, avizele de plată a obligațiilor fiscale, să distribuie gratuit contribuabililor formulare tipizate de dări de seamă fiscale;

d) să remită contribuabililor, conform legislației fiscale, avizele de plată a obligațiilor fiscale, precum și deciziile emise;

e) să execute în comun cu organul fiscal prevederile art.136 lit.g) și m);

f) să prezinte lunar, nu mai tîrziu de data de 3 a fiecărei luni, în modul stabilit de Guvern, organului fiscal dare de seamă privind impozitele și taxele administrate;

g) să execute alte obligații prevăzute expres de legislația fiscală.

Articolul 159. Actele serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale

(1) Decizia ce ține de exercitarea atribuțiilor serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale este emisă prin dispoziția primarului (pretorului). Prin derogare de la prevederile prezentului titlu, dispozițiile primarului (pretorului) și acțiunile percepătorului pot fi contestate în modul stabilit de lege.

(2) În cazul atribuțiilor exercitate în comun cu organul fiscal, decizia este emisă de conducerea organului fiscal după ce s-a coordonat cu primarul (pretorul). Dacă primarul (pretorul) refuză să semneze decizia, aceasta capătă putere juridică din momentul semnării de către conducerea organului fiscal, care face înscrierea despre refuzul primarului (pretorului).

Articolul 160. Organizarea și funcționarea serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale

(1) Organizarea și funcționarea serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale sînt reglementate printr-un regulament, aprobat de consiliul local. Regulamentul este elaborat în baza unui regulament-tip, aprobat de Guvern.

(2) Perceptorul este încadrat în serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale cu avizul organului fiscal. Acesta este obligat să asigure instruirea percepătorului și să-i acorde ajutor în exercitarea atribuțiilor.

(3) În sate (comune), funcțiile percepătorului pot fi exercitate, ca excepție, de secretarul primăriei sau de un alt funcționar al ei care nu este investit cu dreptul de a semna documente de casă.

Capitolul 4

EVIDENȚA CONTRIBUABILILOR

Articolul 161. Dispoziții generale

(1) Organul fiscal ține evidența contribuabililor, atribuindu-le coduri fiscale și actualizînd registrul fiscal în modul stabilit de prezentul titlu și de instrucțiunea aprobată de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

(2) Codul fiscal, conform prezentului capitol, se atribuie o singură dată, indiferent de dispozițiile legislației fiscale privind stabilirea și stingerea obligațiilor fiscale. Legislația fiscală poate să prevadă ca persoana căreia i s-a atribuit cod fiscal să se înregistreze suplimentar ca plătitor al diferitelor tipuri de impozite și taxe, inclusiv în cazul practicării activității profesionale licențiate ori autorizate sau activității de întreprinzător.

(3) Persoanelor cărora codul fiscal le este atribuit de către organul fiscal li se deschid dosare în care sînt îndosariate următoarele documente și informații:

- a) cererea de atribuire a codului fiscal;
- b) fișa de înregistrare, eliberată de organul autorizat să înregistreze activitățile respective;
- c) copia de pe documentul care confirmă înregistrarea de stat sau care permite practicarea activității respective;

d) copia de pe certificatul de atribuire a codului fiscal;

[Lit.c),d) alin.(3) art.161 introduse prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Lit.c),d) alin.(3) art.161 abrogate prin [Legea nr.235 din 26.10.2012](#), în vigoare 07.12.2012]

e) documentele care confirmă existența conturilor bancare;

f) datele fondatorului (fondatorilor) sau ale persoanelor care au obținut dreptul de a practica activitatea respectivă, ale conducătorului și ale contabilului-șef (numele, prenumele, data nașterii, adresa, informația de contact, datele actului de identitate).

(4) Persoanelor al căror număr de identificare de stat reprezintă codul fiscal, organul fiscal le deschide dosare în care se păstrează informațiile acumulate și transmise de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat, conform unui regulament aprobat de aceasta și de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

(5) Evidența subdiviziunilor fără statut de persoană juridică amplasate în altă parte decît sediul persoanei juridice din care fac parte este ținută de organele fiscale care atribuie fiecărei subdiviziuni codul acesteia.

(6) În cazul în care contribuabilul își schimbă sediul (domiciliul) din raza de activitate a inspectoratului fiscal de stat teritorial unde se află la evidență, el va depune o cerere pentru transmiterea dosarului organului fiscal la noul sediu (domiciliu). În termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii cererii, inspectoratul fiscal de stat teritorial va transmite dosarul organului fiscal în a cărui rază de activitate se află noul sediu (domiciliu) pentru a lua contribuabilul la evidență fără a-i atribui un nou cod fiscal.

(7) În cazul pierderii certificatului de atribuire a codului fiscal, după publicarea avizului respectiv în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, organul fiscal eliberează, la cererea contribuabilului, în termen de 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii, un duplicat al certificatului pierdut.

[Alin.(7) art.161 introdus prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Alin.(7) art.161 abrogat prin [Legea nr.235 din 26.10.2012](#), în vigoare 07.12.2012]

(8) La adoptarea deciziei despre schimbarea sediului și/sau despre constituirea subdiviziunii, contribuabilul, în termen de 60 de zile de la data dobîndirii dreptului de proprietate (posesie, locațiune), informează organul fiscal despre schimbarea sediului său și/sau prezintă informațiile inițiale, iar ulterior informează despre modificările cu privire la sediul subdiviziunii sale, precum și despre sistarea temporară a activității subdiviziunii.

[Art.161 completat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.161 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.161 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.161 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 162. Atribuirea codului fiscal

(1) În conformitate cu prezentul cod, se atribuie cod fiscal:

a) oricărei persoane juridice, oricărui întreprinzător individual, oricărei gospodării țărănești (de fermieri), precum și oricărei persoane fizice care desfășoară activitate de întreprinzător sau practică activitate profesională licențiată ori autorizată, reglementată de legislația de specialitate;

b) oricărei persoane fizice – cetățean al Republicii Moldova, cetățean străin sau apatrid – care dispune de obiecte impozabile sau care are obligații fiscale, conform legislației fiscale, sau care a obținut dreptul de a exercita o anumită activitate în baza patentei de întreprinzător;

c) oricărei persoane juridice sau organizații cu statut de persoană fizică nerezidente care dispune de obiecte impozabile pe teritoriul Republicii Moldova sau care are obligații fiscale în conformitate cu legislația fiscală.

(2) Pentru a i se atribui cod fiscal, persoana este obligată să efectueze acțiunile prevăzute de prezentul capitol în termenele și în modul stabilit de acesta.

[Art.162 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

Notă: Modificarea, introdusă prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), se declară neconstituțională conform [Hot. Curții Constituționale nr.13 din 22.05.2014](#), în vigoare 22 mai 2014

[Art.162 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.162 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 163. Locul, termenele și modul de atribuire a codului fiscal

(1) Persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.a) și c) li se atribuie cod fiscal de către inspectoratul fiscal de stat teritorial în a cărui rază se află sediul (domiciliul), indicat în documentele de constituire (în buletinul de identitate) sau în documentul prin care se permite practicarea activității, ori se află obiectul impozabil.

(2) În cazurile prevăzute la art.162 alin.(1) lit.a), numărul de identificare de stat indicat în decizia de înregistrare, eliberată de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat, sau în documentul ce permite practicarea activității reprezintă codul fiscal al contribuabilului.

[Alin.(3) art.163 abrogat prin [Legea nr.235 din 26.10.2012](#), în vigoare 07.12.2012]

(4) Numărul de identificare de stat, indicat în certificatul/decizia de înregistrare, este considerat codul fiscal al persoanelor înregistrate de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat, iar certificatul/decizia de înregistrare este recunoscut/ recunoscută și ca certificat de atribuire a codului fiscal.

(5) Prin derogare de la alin.(2), persoanelor juridice, constituite în baza actelor normative, precum și în baza tratatelor internaționale ratificate de Republica Moldova, li se atribuie codul fiscal și li se eliberează certificatul de atribuire a codului fiscal în termen de 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii corespunzătoare, la care se anexează actul ce constată acest fapt, iar în cazul persoanelor care activează în baza tratatelor internaționale – și certificatul de confirmare eliberat de autoritatea publică competentă. Persoanelor fizice care desfășoară activitate de întreprinzător sau practică activitate profesională licențiată ori autorizată, reglementată de legislația de specialitate, organul fiscal este în drept, la cererea contribuabilului, să atribuie cod fiscal diferit de codul fiscal personal, indicat în licență sau alt document care permite practicarea activității respective. Atribuirea codului fiscal, eliberarea certificatului de atribuire a codului fiscal, precum și confirmarea luării în evidență fiscală se efectuează în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.

(6) Codul fiscal al persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.b) reprezintă codul personal indicat pe verso-ul buletinului de identitate sau este identic cu numărul actului de identitate al cetățeanului străin sau al apatridului. Codul fiscal al persoanelor fără buletin de identitate reprezintă seria și numărul pașaportului, iar dacă nu au nici pașaport, seria și numărul certificatului de naștere sau al altui act de identitate.

(7) În termen de 3 zile lucrătoare din data apariției obiectului impozabil sau a obligației fiscale, cetățenii străini și apatrizii nerezidenți, persoanele indicate la art.162 alin.(1) lit.c) depun la inspectoratul fiscal de stat teritorial în a cărui rază a apărut obiectul impozabil sau obligația fiscală o cerere de atribuire a codului fiscal, la care anexează copia de pe actul de identitate, respectiv copiile, traduse în limba de stat, autentificate notarial și legalizate de către oficiile consulare ale Republicii Moldova, de pe documentele de identificare în cazul organizațiilor, precum și copiile de pe documentele ce confirmă existența obiectului impozabil.

(8) Organul fiscal refuză atribuirea codului fiscal numai dacă nu se prezintă toate documentele și informațiile prevăzute la art.161 alin.(3) sau dacă acestea conțin date vădit denaturate.

[Art.163 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.163 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.163 modificat prin [Legea nr.235 din 26.10.2012](#), în vigoare 07.12.2012]

[Art.163 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 164. Registrul fiscal de stat

(1) Registrul fiscal de stat este constituit și administrat de organul fiscal, în care se înscriu codurile fiscale atribuite în conformitate cu prezentul capitol. Organul fiscal este responsabil de actualizarea Registrului fiscal de stat. Actualizarea Registrului fiscal de stat se efectuează la cererea contribuabilului, precum și în temeiul materialelor de control ale organelor fiscale.

(2) Codurile fiscale ale persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.a) și c) sînt trecute în Registrul fiscal de stat la data eliberării către contribuabil a certificatului de atribuire a codului fiscal. Codurile fiscale care reprezintă numărul de identificare de stat sînt trecute în Registrul fiscal de stat din Registrul de stat al persoanelor juridice, Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali și din Registrul de stat al organizațiilor necomerciale. Codurile fiscale ale persoanelor fizice rezidente, precum și ale cetățenilor Republicii Moldova nerezidenți sînt trecute în Registrul fiscal de stat din Registrul de stat al populației. Codurile fiscale ale cetățenilor străini și ale apatrizilor nerezidenți sînt înscrise în Registrul fiscal de stat la momentul depunerii cererii de înregistrare în calitate de contribuabil. Trecerea codului fiscal în Registrul fiscal de stat confirmă actul luării persoanei la evidență fiscală.

(3) În Registrul fiscal de stat informația se expune clar, corect și exhaustiv. Registrul fiscal de stat este ținut în limba de stat, manual (în partea ce ține de atribuirea codurilor fiscale de către organul fiscal) și computerizat.

(4) În Registrul fiscal de stat sînt consemnate următoarele date privind persoanele cărora li se atribuie codurile fiscale de către organele fiscale, dacă datele respective sînt prevăzute în legislație:

- a) numărul curent al înscrierii;
- b) codul fiscal atribuit;
- c) denumirea completă și prescurtată a contribuabilului (numele, prenumele persoanei) și sediul (domiciliul);
- d) numărul și data înregistrării de stat a persoanei juridice, a întreprinderii cu statut de persoană fizică, a notarului public, a asociației de notari, a cabinetului avocatului, a biroului

asociat de avocați, a asociației de avocați, a persoanei care practică activitate particulară de detectiv și de pază, a executorului judecătoresc, a biroului asociat de executori judecătorești, a administratorilor autorizați, a biroului asociat de administratori autorizați, a biroului individual al mediatorului, a biroului asociat de mediatori sau numărul și data eliberării documentului ce permite desfășurarea activității, datele din buletinul de identitate (din pașaport, adeverința de naștere sau din alte acte de identitate) al persoanei fizice sau datele din documentele de identificare în cazul organizațiilor nerezidente;

e) numărul, seria și data eliberării certificatului de atribuire a codului fiscal persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.a) și c);

f) numele și prenumele persoanei fizice care a primit certificat de atribuire a codului fiscal;

g) datele fondatorului (fondatorilor) sau ale persoanelor care au obținut dreptul de a practica un anumit gen de activitate, ale administratorului (numele, prenumele, data nașterii, adresa, informația de contact, datele actului de identitate);

h) data anulării codului fiscal.

(5) Prin derogare de la alin.(4), datele privind persoanele ale căror coduri fiscale reprezintă numere atribuite de alte organe, precum și informația despre persoanele ce practică activitate profesională se introduc în Registrul fiscal de stat în baza unui regulament aprobat de acestea și de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat. Volumul și conținutul datelor incluse în acest caz în Registrul fiscal de stat se determină de regulamentul menționat.

(6) Înscrierile în Registrul fiscal de stat ținut manual sînt efectuate de registrator în baza informațiilor prezentate de solicitant la momentul eliberării către contribuabil a certificatului de atribuire a codului fiscal și sînt certificate prin semnătura primului. Rectificarea, modificarea și completarea registrului se operează în modul stabilit de legislație și se autentifică prin semnătura de registrator.

(7) Radierea din Registrul fiscal de stat se face, în condițiile legii, prin bararea înscrierii, a tuturor rectificărilor, modificărilor, completărilor efectuate anterior și se autentifică prin semnătură de registrator.

[Art.164 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.164 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.01.2015]

[Art.164 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.164 modificat prin [Legea nr.235 din 26.10.2012](#), în vigoare 07.12.2012]

[Art.164 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.164 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 165. Utilizarea codului fiscal

(1) Orice persoană obligată, conform legislației fiscale, să prezinte organului fiscal dare de seamă fiscală sau alte documente trebuie să indice în ele codul său fiscal.

(2) Orice persoană obligată, conform legislației fiscale și altor acte normative, să prezinte organului fiscal dare de seamă fiscală sau alte documente referitoare la o altă persoană va cere acesteia codul fiscal și îl va indica în documentul respectiv. Dacă această altă persoană nu comunică codul fiscal, prima persoană va menționa acest fapt în documentele prezentate.

(3) La încheierea tranzacțiilor și efectuarea operațiunilor economice, părțile sînt obligate să indice în documentele respective codurile lor fiscale.

(4) Organul fiscal trebuie să indice codul fiscal al contribuabilului în toate avizele expediate lui.

(5) Subdiviziunile unei persoane juridice care nu au statut de persoană juridică utilizează codul fiscal al acesteia.

(6) Evidența obligațiilor fiscale ale persoanelor fizice se ține pe baza codurilor fiscale trecute în Registrul fiscal de stat din Registrul de stat al populației.

[Art.165 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 166. Aportul autorităților publice la evidența contribuabililor

(1) Entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat prezintă organului fiscal, sistematic, o dată la 3 zile, informația privind atribuirea numerelor de identificare de stat în volumul și în modul stabilite în comun cu Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

(2) Autoritatea publică abilitată cu înregistrarea persoanelor prevăzute la art.162 alin.(1) lit.a) este obligată să prezinte, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării respective, organului fiscal în care se află la evidență persoana informații despre lichidarea sau reorganizarea acesteia, despre modificările operate în documentele ei de constituire.

(3) Autoritatea publică abilitată cu dreptul de documentare a populației prezintă Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, pînă la data de 10 a fiecărei luni, informații despre eliberarea sau anularea actelor de identitate.

(4) Autoritatea publică de resort permite ieșirea din Republica Moldova pentru domiciliere în altă țară cu condiția prezentării certificatului privind lipsa restanțelor față de buget, eliberat de inspectoratul fiscal de stat teritorial, notificînd acestuia, în termen de 3 zile lucrătoare, faptul ieșirii.

[Art.166 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 166¹. Aportul Băncii Naționale a Moldovei în evidența instituțiilor financiare licențiate

Banca Națională a Moldovei prezintă Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, în termen de 3 zile lucrătoare de la data eliberării licenței, a modificării sau retragerii acesteia, informația inițială și, ulterior, informația actualizată referitor la instituțiile financiare și filialele acestora, participante la sistemul automatizat de plăți interbancare.

[Art.166¹ introdus prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 167. Obligațiile în cazul deschiderii, modificării sau închiderii conturilor bancare

(1) Instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) deschide conturi bancare persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.a) și c), iar Banca Națională deschide conturi bancare în conformitate cu Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei numai dacă acestea prezintă certificatul de atribuire a codului fiscal sau documentul recunoscut ca atare. Despre deschiderea conturilor bancare (cu excepția conturilor tranzitorii de executare a bugetelor, conturilor de credit și împrumut, de depozite la termen și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social)), instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) este obligată să informeze în aceeași zi organul fiscal prin sistemul informațional automatizat de creare și circulație a documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat și instituțiile financiare.

(2) Operațiunile pe un cont bancar deschis (cu excepția conturilor tranzitorii de executare a bugetelor, conturilor de credit și împrumut, de depozite la termen și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social)) pot demara numai după recepționarea de către instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) a documentului electronic, emis și remis de către organul fiscal, care confirmă luarea la evidență fiscală a contului. Contul bancar este luat la evidență de către organul fiscal în baza documentului electronic, emis și remis de către instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia), care

confirmă deschiderea contului. În cazul în care contribuabilul are restanțe, organul fiscal este în drept să nu elibereze documentul electronic care confirmă luarea la evidență fiscală. Documentul electronic care confirmă deschiderea contului și documentul electronic care confirmă luarea la evidență fiscală a contului urmează a fi expediate și recepționate prin sistemul informațional automatizat de creare și circulație a documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat, instituțiile financiare și Banca Națională a Moldovei.

(3) Instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) are dreptul să deschidă conturi bancare persoanei fizice rezidente (cetățean străin sau apatrid) sau cetățeanului Republicii Moldova numai dacă aceștia prezintă buletin de identitate sau un alt document, prevăzut la art.163 alin.(4), care servește la stabilirea codului fiscal și să utilizeze acest cod la ținerea evidenței și în relațiile cu clientul sau cu alte persoane, în modul stabilit de legislație. Persoanele fizice nerezidente (cetățeni străini și apatrizi), persoanele juridice nerezidente care nu dispun de obiecte impozabile pe teritoriul Republicii Moldova sau nu au obligații fiscale sînt în drept să deschidă conturi bancare în instituțiile financiare (sucursalele sau filialele acestora) ale Republicii Moldova potrivit reglementărilor în vigoare.

(4) Instituțiile financiare vor informa în aceeași zi organul fiscal prin sistemul informațional automatizat de creare și circulație a documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat și instituțiile financiare despre modificarea sau închiderea contului bancar (cu excepția conturilor tranzitorii de executare a bugetelor, conturilor de credit și împrumut, de depozite la termen și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social)).

(4¹) Trezoreria de Stat informează organul fiscal despre deschiderea, modificarea sau închiderea conturilor deschise instituției publice în sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor.

(5) În cazul deschiderii contului bancar în străinătate, în termen de 15 zile de la data deschiderii acestuia, persoanele indicate la art.162 alin.(1) lit.a) comunică organului fiscal faptul și datele corespunzătoare. Drept confirmare a înregistrării contului, organul fiscal eliberează contribuabilului, în termen de 3 zile, un certificat de confirmare.

[Art.167 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.167 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.167 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.167 modificat prin [Legea nr.235 din 26.10.2012](#), în vigoare 07.12.2012]

[Art.167 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 168. Anularea codului fiscal

(1) Codul fiscal se anulează în cazul:

a) atribuirii lui cu încălcarea legislației fiscale;

b) lichidării, reorganizării sau încetării activității persoanei juridice, întreprinderii cu statut de persoană fizică, notarului public, asociației de notari, cabinetului avocatului, biroului asociat de avocați, asociației de avocați, persoanei care practică activitate particulară de detectiv și de pază, executorului judecătoresc, biroului asociat de executori judecătorești, a administratorilor autorizați, a biroului asociat de administratori autorizați, biroului individual al mediatorului, biroului asociat de mediatori;

c) decesului persoanei fizice, declarării morții ei, declarării, în modul stabilit, dispărute fără veste sau emigrării ei;

d) dispariției obiectului impozabil și obligației fiscale pentru persoanele fizice (cetățeni străini și apatrizi), persoanele juridice sau organizațiile cu statut de persoană fizică nerezidente.

(2) La reorganizarea persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.a):

a) prin contopire, codurile fiscale ale persoanelor ce se contopesc se anulează, iar persoanei astfel constituite i se atribuie un alt cod fiscal;

b) prin absorbție, codul fiscal al persoanei absorbite se anulează;

c) prin divizare, codul fiscal al persoanei divizate se anulează, iar persoanelor astfel constituite li se atribuie alte coduri fiscale;

d) prin separare, codul fiscal al persoanei reorganizate rămîne același, iar persoanelor astfel constituite li se atribuie alte coduri fiscale;

e) prin transformare în persoană cu o altă formă juridică de organizare, codul fiscal al persoanei reorganizate trece la persoana astfel constituită.

(3) În cazurile enumerate la alin.(2) lit.a), c) și d), la cererea de atribuire a codului fiscal se anexează documentul ce confirmă cuantumul datoriilor asumate în urma reorganizării.

(4) Codul fiscal se anulează în baza:

a) cererii persoanelor indicate la art.162 alin.(1) lit.a) și/sau informației prezentate în conformitate cu art.166 alin.(2), sau actului legislativ ori actului emis în baza lui, sau certificatului de confirmare a lichidării sau reorganizării persoanei, eliberat de autoritatea publică competentă. La cerere se anexează certificatul de atribuire a codului fiscal;

b) hotărîrii instanței judecătorești – în cazul lichidării persoanei juridice și a întreprinderii cu statut de persoană fizică sau în cazul declarării morții sau declarării persoanei fizice dispărute fără veste;

c) deciziei conducerii organului fiscal – în cazul atribuirii de cod fiscal cu încălcarea legislației fiscale;

d) informației organelor de stare civilă – în cazul decesului persoanei fizice;

e) informației autorității publice abilitate să permită ieșirea din Republica Moldova pentru domiciliere în altă țară – în cazul ieșirii persoanei fizice;

f) documentelor care atestă că persoanele fizice (cetățeni străini și apatrizi), persoanele juridice sau organizațiile cu statut de persoană fizică nerezidente nu au obiecte impozabile și nici obligații fiscale.

(5) Prin derogare de la alin.(4), codul fiscal care reprezintă numărul de identificare de stat se anulează în baza informației prezentate de entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat.

(6) Codul fiscal se anulează prin radierea lui din Registrul fiscal de stat și prin consemnarea acestui fapt în dosarul contribuabilului.

(7) Avizul despre anularea codului fiscal, în legătură cu atribuirea lui cu încălcarea legislației fiscale, organul fiscal îl va publica în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și, în termen de 3 zile, va informa despre aceasta organele vamale, organele înregistrării de stat și organele de statistică. Folosirea unui cod fiscal anulat se pedepsește în conformitate cu legea.

(8) Codul fiscal anulat se păstrează în Registrul fiscal de stat timp de 10 ani din momentul anulării.

(9) Codul fiscal anulat nu se atribuie unei alte persoane.

[Art.168 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.01.2015]

[Art.168 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.168 modificat prin [Legea nr.235 din 26.10.2012](#), în vigoare 07.12.2012]

[Art.168 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.168 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Capitolul 5

OBLIGAȚIA FISCALĂ

Articolul 169. Nașterea și modificarea obligației fiscale

(1) Obligația fiscală naște în momentul apariției circumstanțelor, stabilite de legislația fiscală, ce prevăd stingerea ei.

(2) Obligația fiscală a contribuabilului ce urmează să fie stinsă de către un alt contribuabil care, conform legislației fiscale, este obligat să rețină sau să perceapă de la primul sumele ce constituie obligația fiscală și să o stingă încetează a fi obligația fiscală a primului și devine obligația fiscală a celui de-al doilea din momentul reținerii sau perceperii.

(3) Instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) care primește de la contribuabil sau de la organul fiscal ordine de plată și, respectiv, ordine incaso pentru transfer de mijloace bănești în contul stingerii obligației fiscale este considerată, din momentul primirii ordinului, responsabilă de obligația fiscală în limita mijloacelor disponibile în contul bancar al contribuabilului. Totodată, contribuabilul este considerat responsabil de obligația fiscală în limita mijloacelor care nu sînt disponibile în contul bancar pentru stingerea integrală a obligației fiscale.

(4) Modificarea obligației fiscale reprezintă schimbarea quantumului ei generată de modificarea circumstanțelor, stabilite de legislația fiscală, în funcție de care a fost calculată obligația.

Articolul 170. Modul de stingere a obligației fiscale

Stingerea obligației fiscale se face prin: achitare, anulare, prescripție, scădere, compensare sau executare silită.

Articolul 171. Stingerea obligației fiscale prin achitare

(1) Stingerea obligației fiscale prin achitare se efectuează în monedă națională, dacă prezentul cod sau alte acte legislative ce țin de domeniul fiscal nu prevăd altfel. Achitarea poate avea loc prin plată directă sau prin reținere la sursă. Plata directă se face prin intermediul cardului de plată, prin folosirea altor instrumente de plată sau în numerar.

(2) Plata cu utilizarea instrumentelor de plată fără numerar se efectuează prin intermediul instituțiilor financiare (sucursalelor sau filialelor acestora) sau al altor prestatori de servicii de plată.

(3) Plata în numerar poate fi efectuată prin intermediul organului fiscal, autorităților administrației publice locale, al operatorilor de poștă, instituțiilor financiare (sucursalelor sau filialelor acestora) sau al altor prestatori de servicii de plată. Autoritățile administrației publice locale pot stabili încasarea impozitelor și taxelor locale și prin intermediul altor persoane.

(4) Autoritățile și instituțiile enumerate la alin.(3), cu excepția celor financiare, care au încasat bani în numerar de la contribuabil sînt obligate să verse la buget, în numele acestuia, în aceeași sau în următoarea zi lucrătoare, sumele încasate. Autoritățile administrației publice locale din satele și comunele în care nu există instituții financiare sau subdiviziuni ale acestora pot stabili pentru serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale și pentru operatorii de poștă o altă periodicitate de vărsare la buget a sumelor încasate, dar nu mai rar de o dată pe săptămână.

(5) În cazul în care contribuabilul deține la contul său de plăți mijloace bănești, instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) este obligată să execute, în limita acestor mijloace, ordinul de plată a contribuabilului în decursul zilei lucrătoare în care a fost primită.

(6) Sumele trecute la scăderi din contul bancar al contribuabilului pentru stingerea obligațiilor fiscale se transferă de instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) la buget în ziua lucrătoare în care au fost trecute la scăderi. Sumele încasate în numerar de la contribuabili

pentru stingerea obligațiilor fiscale se transferă de instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) la buget nu mai târziu de ziua lucrătoare următoare zilei în care au fost încasate.

[Art.171 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.171 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.01.2015]

[Art.171 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.171 completat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

[Art.171 completat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 172. Stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor, prin anulare

(1) Stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor, prin anulare se efectuează prin acte cu caracter general sau individual, adoptate conform legislației.

(2) Stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor, prin anulare se efectuează prin actele organelor de drept și judiciare privind radierea din Registrul fiscal de stat, în mod obligatoriu definitive și irevocabile, adoptate conform legislației.

[Art.172 completat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.172 în redacția [Legii nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

Articolul 173. Stingerea obligației fiscale prin prescripție

Dacă nu a fost exercitat în termenele prevăzute de prezentul cod, dreptul statului de a determina obligația fiscală sau de a o executa silit se stinge prin prescripție în modul stabilit de Guvern. Concomitent, se stinge și obligația fiscală a contribuabilului. Stingerea obligației fiscale în urma survenirii termenelor de prescripție se face în baza unei decizii scrise a conducerii organelor cu atribuții de administrare fiscală care administrează obligația fiscală respectivă, iar în cazul serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale – în baza deciziei adoptate de către consiliul local.

[Art.173 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 174. Stingerea obligației fiscale prin scădere

(1) Stingerea obligației fiscale prin scădere are loc în situațiile în care contribuabilul persoană fizică:

a) a decedat;

b) este declarat mort;

c) este declarat dispărut fără veste;

d) este declarat lipsit de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă.

(2) În cazurile enumerate la alin.(1), stingerea prin scădere se face în mărimea întregii obligații fiscale – dacă persoana nu a lăsat (nu dispune de) bunuri – sau în mărimea părții nestinse din obligația fiscală – dacă averea lăsată de ea (averea existentă) este insuficientă.

(3) Stingerea prin scădere a obligației fiscale a contribuabilului persoană juridică are loc în urma încetării activității lui prin lichidare, inclusiv pe cale judiciară, prin reorganizare, precum și în cazul în care stingerea ei prin executare silită în conformitate cu prezentul cod este imposibilă.

(4) Stingerea obligației fiscale prin scădere are loc în temeiul unei decizii a conducerii organului cu atribuții de administrare fiscală care administrează obligația fiscală respectivă. Decizia inspectoratului fiscal de stat teritorial privind stingerea obligației prin scădere poate fi verificată, modificată sau anulată de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat. În cazul serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale, decizia se adoptă de către consiliul local.

(5) Suma obligațiilor fiscale stinse prin scădere conform prezentului articol este luată în evidență specială, care este parte componentă a evidenței generale, în modul stabilit de

Inspectoratul Fiscal Principal de Stat. În cazurile prevăzute la art.186 alin.(5), sumele luate în evidență specială se restabilesc.

(6) Inspectoratul Fiscal Principal de Stat prezintă Ministerului Finanțelor rapoarte trimestriale și anuale privind suma obligațiilor fiscale luate în evidență specială.

(7) Din data expirării valabilității actului de suspendare, obligațiile fiscale, luate în evidență specială conform art.206 alin.(1) lit.c) și lit.e) se restabilesc în conturile contribuabilului cu data inițială a actului de suspendare.

[Art.174 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

Articolul 174¹. Stingerea simplificată a obligației fiscale prin scădere

(1) În lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii de evaziune fiscală sau de pseudoactivitate de întreprinzător, organul fiscal stinge simplificat obligația fiscală prin scădere contribuabililor persoane juridice și persoane fizice care practică activitate de întreprinzător, în condițiile prezentului articol.

(2) Organul fiscal stinge simplificat prin scădere obligația fiscală, conform art.174 alin.(4), în cazul în care stabilește în cumul că:

a) persoana juridică are datorii la bugetul de stat, la bugetul unității administrativ-teritoriale și/sau la fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală;

b) persoana juridică nu este fondator al unei persoane juridice;

c) persoana juridică, în decursul ultimelor 24 de luni consecutive, nu a depus dările de seamă fiscale prevăzute de legislație și nu a efectuat operații pe nici un cont bancar;

d) față de persoana juridică au fost aplicate toate măsurile de executare silită a obligației fiscale prevăzute de lege;

e) persoana juridică nu dispune de bunuri care pot fi urmărite în scopul executării obligației fiscale.

(3) Lista contribuabililor ale căror obligații fiscale au fost stinse simplificat prin scădere se prezintă entității abilitate cu dreptul de înregistrare de stat de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat pentru a iniția din oficiu procedura de radiere din Registrul de stat.

[Art.174¹ completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.174¹ modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.174¹ introdus prin [Legea nr.145-XVI din 27.06.2008](#), în vigoare 01.01.2009]

Articolul 175. Stingerea obligației fiscale prin compensare

(1) Stingerea obligației fiscale prin compensare se efectuează prin trecerea în contul restanței a sumei plătite în plus sau a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită.

(2) Compensarea se efectuează la inițiativa organului fiscal sau la cererea contribuabilului dacă legislația fiscală nu prevede altfel.

(3) În termen de până la 30 de zile de la apariția circumstanțelor respective sau de la primirea cererii contribuabilului, organul fiscal întocmește documentul de plată și îl transmite Trezoreriei de Stat spre executare, în modul stabilit de Ministerul Finanțelor.

(4) În termen de 7 zile de la data primirii documentului de plată, Trezoreria de Stat trece, după caz, dintr-un cont al bugetului în alt cont al aceleiași buget sau în contul unui alt buget sumele consemnate în documentul de plată. După executarea documentului de plată, Trezoreria de Stat remite, după caz, organului fiscal sau Serviciului Vamal extrasul din conturile trezoreriale de venituri.

(5) După ce a primit extrasul din conturile trezoreriale de venituri, organul fiscal face înscrierile de rigoare în contul personal al contribuabilului, iar Serviciul Vamal remite extrasul cel târziu a doua zi unităților sale.

(6) Excedentul sumei compensate, la cerere, poate fi restituit contribuabilului sau lăsat în contul stingerii unei viitoare obligații fiscale de alt tip. În caz de nedepunere a cererii, excedentul se lasă în contul stingerii obligației fiscale de același tip.

(7) Excedentul sumei compensate se restituie contribuabilului sau se utilizează, conform prevederilor art.101 alin.(8), art.101¹ alin.(4) sau art.125 alin.(5), în cazul stingerii restanțelor față de bugetul public național. În acest scop, suma neachitată a obligațiilor fiscale în cuantum de pînă la 100 lei inclusiv nu se consideră restanță față de bugetul public național.

(8) În scopul atestării lipsei restanțelor față de buget, în scopul beneficiii de reducere cu 50% a amenzii pentru încălcarea fiscală, în scopul anulării dispoziției de suspendare a operațiunilor la contul bancar al contribuabilului emise pentru asigurarea încasării restanțelor, precum și în cazurile admiterii de erori la perfectarea documentelor de plată, se vor considera stinse sumele de impozite, taxe, alte plăți, majorări de întârziere (penalități) și/sau amenzi pentru care, la data examinării contului personal generalizat al contribuabilului, documentele trezoreriale de plată privind stingerea obligațiilor fiscale prin compensare au fost perfectate și remise organului corespunzător spre executare.

(9) Stingerea obligației fiscale prin compensare se efectuează în modul stabilit de Guvern.

[Art.175 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.175 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.175 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.175 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 176. Restituirea sumei plătite în plus și a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită

(1) Cu excepția cazurilor cînd legislația fiscală prevede altfel, restituirea sumei plătite în plus și a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită contribuabilului se face în modul și în termenele stabilite la art.175 numai dacă acesta nu are restanțe. Termenul specificat la art.175 se suspendă în cazul în care contribuabilul care solicită restituirea sumei plătite în plus și a sumei care, conform legislației, urmează a fi restituită este învinuit de săvîrșirea unei infracțiuni prin intermediul tranzacțiilor economice care a condus la apariția dreptului la restituirea sumelor impozitelor și/sau taxelor și față de el a fost pornită urmărirea penală pînă la încetarea urmăriri penale, scoaterea de sub urmărire penală, pronunțarea unei sentințe de achitare definitive sau a unei sentințe definitive de încetare a procesului penal față de contribuabilul respectiv.

(2) Cu excepția cazurilor în care legislația fiscală prevede altfel, restituirea sumei plătite în plus și a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită contribuabilului persoană juridică se efectuează de Trezoreria de Stat la conturile lui bancare, iar contribuabilului persoană fizică – la conturile lui bancare sau în numerar.

(2¹) Persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător vor depune cererea privind restituirea impozitului pe venit plătit în plus începînd cu 1 aprilie a anului în care a fost constatată suma plătită în plus, cu excepția cazului în care persoana fizică intenționează să își schimbe domiciliul permanent din Republica Moldova.

(3) Dacă suma plătită în plus și suma care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită nu au fost restituite în termen de 45 de zile de la data primirii cererii de către organul fiscal sau în alt termen prevăzut de legislația fiscală, contribuabilului i se plătește o dobîndă,

calculată în funcție de rata de bază (rotunjită pînă la următorul procent întreg), stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, aplicată la operațiunile de politică monetară pe termen scurt, pentru perioada cuprinsă între data primirii cererii și data compensării de către Trezoreria de Stat. Pe perioadă suspendării termenului în conformitate cu alin.(1), dobîndă nu se calculează.

(4) Calculul dobînzii, efectuat și prezentat de către contribuabil organului cu atribuții de administrare fiscală respectiv, se verifică și se aprobă de conducerea acestui organ și se anexează la ordinul de plată care prevede plata dobînzii. În cazul impozitelor și taxelor locale administrate de serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale, ordinul de plată va fi întocmit de organul fiscal în baza documentelor prezentate de acest serviciu. Plata dobînzii se va efectua din bugetul în care au fost vărsate impozitele și taxele respective.

[Art.176 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.176 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.176 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 177. Stingerea obligației fiscale prin executare silită

Stingerea obligației fiscale prin executare silită are loc prin acțiunile întreprinse de organul fiscal pentru perceperea forțată a restanțelor în conformitate cu legislația fiscală.

Articolul 178. Data stingerii obligației fiscale

(1) Dată a stingerii obligației fiscale prin achitare se consideră:

a) în cazul achitării prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar, altele decît cardurile de plată (prin virament) – data la care a fost debitat contul de plăți al contribuabilului în contul obligației fiscale respective. Debitarea contului de plăți se confirmă prin documentul de plată emis de prestatorul serviciilor de plată, în care se indică data debitării contului de plăți;

b) în cazul achitării în numerar – data primirii numerarului prin intermediul instituțiilor financiare (sucursalelor sau filialelor acestora) sau al altor prestatori de servicii de plată în contul obligației fiscale respective. Primirea numerarului se confirmă prin ordin de încasare a numerarului și prin documentul de plată emis de prestatorul serviciilor de plată, în care se indică data primirii numerarului;

c) în cazul achitării prin intermediul cardurilor de plată – data la care a fost debitat contul de plăți la care este atașat cardul de plată al contribuabilului pentru înscrierea sumei la buget în contul obligației fiscale respective. Debitarea contului de plăți la care este atașat cardul de plată se confirmă prin bonul (chitanța) de plată cu card de plată perfectat la terminal POS sau la alt dispozitiv de utilizare a cardurilor de plată, bon (chitanță) ce se eliberează deținătorului de card, și prin documentul de plată emis de prestatorul serviciilor de plată, în care se indică data debitării contului de card;

d) în cazul achitării prin intermediul Serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) – data efectuării plății de către contribuabil, confirmată de către Serviciul MPay printr-o notificare către organul de stat competent privind efectuarea completă a plății și prin documentul de plată emis de prestatorul serviciilor de plată, în care se indică data efectuării plății.

(2) Dată a stingerii obligației fiscale prin anulare este considerată data indicată în actul de anulare.

(3) Dată a stingerii obligației fiscale prin prescripție este considerată prima zi după data în care a expirat termenul de prescripție.

(4) Dată a stingerii obligației fiscale prin scădere este considerată data:

a) întocmirii actului comun al autorității administrației publice locale și al organului fiscal prin care ele constată că persoana decedată, declarată moartă, dispărută fără veste, lipsită de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă nu deține (nu deține) bunuri;

b) rămîinerii definitive a deciziei de încetare a activității persoanei juridice;

c) emiterii deciziei privind derularea procesului de lichidare (dizolvare) sau hotărîrii de intentare a procesului de insolabilitate.

(5) Dată a stingerii obligației fiscale prin compensare este considerată data la care Trezoreria de Stat a executat documentele de plată.

(6) Dată a stingerii obligației fiscale prin executare silită este considerată data la care sumele obținute în urma acțiunilor de executare silită au fost înscrise în contul bugetului respectiv.

[Art.178 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.178 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.178 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 179. Succesiunea stingerii obligațiilor fiscale

(1) Stingerea obligațiilor fiscale, conform legislației fiscale, are loc după criteriul cronologic de naștere a fiecărui tip de obligație fiscală indicat în documentul privitor la stingerea ei.

(2) În caz de nerespectare de către contribuabil a prevederilor alin. (1), organul fiscal este în drept să stingă obligația fiscală a acestuia conform succesiunii stabilite la alin.(1).

Articolul 180. Modificarea termenului de stingere a obligației fiscale

(1) În cazul admiterii restanțelor la bugetul public național, cu excepția bugetului asigurărilor sociale de stat, termenul de stingere a obligației fiscale poate fi modificat, în conformitate cu prezentul articol, pe o perioadă de pînă la 12 luni consecutive, cu calcularea unei majorări de întîrziere, în conformitate cu prevederile art.228, și cu aplicarea măsurilor de asigurare a stingerii obligației fiscale sub formă de gaj.

(2) Modificarea termenului de stingere a obligației fiscale se efectuează prin:

a) amînarea stingerii obligației fiscale (stingerea se va efectua printr-o plată unică);

b) eșalonarea stingerii obligației fiscale (stingerea se va efectua în rate).

(3) Amînarea sau eșalonarea stingerii obligației fiscale se acordă contribuabilului în următoarele cazuri:

a) calamități naturale și tehnogene;

b) distrugere accidentală a clădirilor de producție;

c) împrejurare imprevizibilă și de neînlăturat, care împiedică în mod efectiv capacitatea de producție pe o perioadă lungă de timp și executarea obligației contractuale a contribuabilului;

d) datorii ale autorităților sau instituțiilor publice (finanțate de la bugetul public național) față de contribuabil, doar în limitele sumelor datorate, precum și impozitelor și taxelor aferente acestora;

e) alte circumstanțe ce duc la imposibilitatea stingerii obligațiilor fiscale, cu confirmarea documentară privind măsurile întreprinse de contribuabil pentru stingerea acestor obligații fiscale.

Cazurile amînării sau eșalonării stingerii obligației fiscale expuse la lit.a)-c) urmează a fi confirmate prin acte emise de autoritățile sau instituțiile competente.

(4) Amînarea sau eșalonarea stingerii obligației fiscale se acordă cu condiția stingerii obligației fiscale curente în perioada termenului de amînare sau eșalonare.

(5) Amînarea sau eşalonarea stingerii obligaţiei fiscale se acordă în baza unui contract-tip, care se încheie între organul fiscal şi contribuabil:

a) dacă suma restanţelor la bugetul public naţional, cu excepţia bugetului asigurărilor sociale de stat, nu depăşeşte suma de 300 mii de lei inclusiv;

b) după coordonarea şi acordul scris al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, dacă suma restanţelor la bugetul public naţional, cu excepţia bugetului asigurărilor sociale de stat, depăşeşte suma de 300 mii de lei.

(6) Procedura de modificare a termenului de stingere a obligaţiei fiscale, modelul contractului-tip privind modificarea termenului de stingere a obligaţiei fiscale, inclusiv modul de intrare în vigoare, de suspendare, de modificare şi de reziliere a acestuia, sînt stabilite de Ministerul Finanţelor.

(7) În cazul nerespectării de către contribuabil a clauzelor contractului de amînare sau eşalonare a stingerii obligaţiei fiscale, acesta este reziliat din momentul în care organul fiscal a depistat încălcările.

(8) Nu se admite încheierea unui nou contract de amînare sau eşalonare a uneia şi aceleiaşi obligaţii fiscale cu contribuabilul care nu a îndeplinit condiţiile contractului precedent.

(9) Pînă la expirarea termenului de stingere a obligaţiei fiscale, modificat prin amînare sau eşalonare, nu se vor întreprinde acţiuni de executare silită asupra obligaţiei fiscale care este obiect al contractului.

[Art.180 în redacţia [Legii nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.180 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.180 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.180 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Capitolul 6

RESPONSABILITATEA DE STINGEREA OBLIGAŢIEI FISCALE

Articolul 181. Responsabilitatea persoanei cu funcţie de răspundere de stingerea obligaţiei fiscale a contribuabilului

(1) Persoana cu funcţie de răspundere responsabilă de stingerea obligaţiei fiscale a contribuabilului este conducătorul lui sau o altă persoană a acestuia care, în virtutea obligaţiilor de serviciu, era/este obligată să stingă obligaţia fiscală în modul şi în termenele stabilite. În cazul în care contribuabilul nu are persoană cu funcţie de răspundere, responsabil de stingerea obligaţiei fiscale este el însuşi.

(2) Persoana cu funcţie de răspundere este responsabilă de toate obligaţiile fiscale ale contribuabilului, indiferent de data apariţiei lor.

(3) Obligaţiile fiscale ale contribuabilului de care persoana cu funcţie de răspundere este responsabilă în conformitate cu prezentul articol rămîn obligaţii ale acestuia pînă la stingerea lor deplină.

(4) Pentru neîndeplinirea obligaţiilor prevăzute de prezentul articol şi a altor obligaţii prevăzute de legislaţia fiscală, persoana cu funcţie de răspundere a contribuabilului poartă răspundere în conformitate cu legislaţia.

Articolul 182. Responsabilitatea persoanei cu funcţie de răspundere a contribuabilului obligat să reţină sau să perceapă de la o altă persoană impozitele, taxele, majorările de întîrziere (penalităţile) şi/sau amenzile şi să le verse la buget

(1) Persoana cu funcţie de răspundere a contribuabilului obligat, conform legislaţiei fiscale, să reţină sau să perceapă de la o altă persoană impozitele, taxele, majorările de întîrziere

(penalitățile) și/sau amenzile și să le verse la buget este responsabilă de plata impozitelor și taxelor, majorărilor de întârziere și/sau amenzilor nereținute, nepercepute și netransferate în modul stabilit la buget dacă:

- a) reținerea, perceperea sau transferul intră în atribuțiile ei;
- b) ea a știut sau trebuia să știe că impozitele, taxele, majorările de întârziere (penalitățile) și/sau amenzile nu au fost reținute, percepute sau transferate de contribuabil.

(2) Obligația de a reține sau percepe impozite, taxe, majorări de întârziere (penalități) și/sau amenzi rămâne a fi a contribuabilului a cărei persoană cu funcție de răspundere este obligată să le rețină sau să le perceapă de la o altă persoană și să le transfere pînă cînd impozitele, taxele, majorările de întârziere (penalitățile) și/sau amenzile vor fi declarate sau trebuiau să fie declarate de persoana de la care trebuia să fie reținute sau percepute ori pînă la stingerea lor totală în celelalte cazuri.

(3) Obligațiile fiscale ale contribuabilului pentru care persoana lui cu funcție de răspundere este responsabilă în conformitate cu prezentul articol rămîn obligații ale contribuabilului pînă la stingerea lor deplină în cazul reținerii sau percepției impozitelor, taxelor, majorărilor de întârziere și/sau amenzilor de la alte persoane.

(4) Pentru neîndeplinire a obligațiilor prevăzute de prezentul articol și a altor obligații prevăzute de legislația fiscală, persoana cu funcție de răspundere a contribuabilului poartă răspundere în conformitate cu legislația.

Articolul 183. Responsabilitatea persoanei care dobîndește o proprietate de a stinge restanța persoanei care îi transmite proprietatea

Dacă o persoană care are restanță transmite o proprietate unei alte persoane, iar acestea sînt interdependente, persoana care primește proprietatea este responsabilă de stingerea restanței în mărimea diferenței dintre valoarea de piață a proprietății dobîndite și suma plătită efectiv pentru ea.

Articolul 184. Responsabilitatea pentru obligațiile fiscale ale persoanei în curs de lichidare

(1) Obligațiile fiscale ale persoanei în curs de lichidare le stinge, din contul mijloacelor ei bănești inclusiv din veniturile obținute din comercializarea activelor ei, organul, organizația, persoana, responsabili, conform legislației, de lichidarea acesteia.

(2) În cazul aplicării modalităților de depășire a insolvenței, obligațiile fiscale se sting în conformitate cu legislația respectivă.

Articolul 185. Responsabilitatea pentru obligațiile fiscale ale persoanei în cazul reorganizării ei

(1) Obligațiile fiscale ale persoanei reorganizate le stinge succesorul ei.

(2) Stingerea obligației fiscale a persoanei reorganizate este impusă succesорului ei indiferent de faptul că acesta a știut ori nu, înainte de finalizarea reorganizării, că persoana reorganizată nu a stins sau a stins parțial obligația fiscală.

(3) Reorganizarea persoanei nu schimbă pentru succesorul acesteia termenul de stingere a obligației ei fiscale. În cazul reorganizării persoanei, drepturile și obligațiile ei trec la întreprinderea nou-creată. Înainte de a se reorganiza, întreprinderea va înștiința despre aceasta organul fiscal, în raza căruia se află, pentru efectuarea unui control fiscal și determinarea volumului de drepturi și obligații succesoare ale persoanei nou-create.

(4) În cazul existenței mai multor succesori, fiecare dintre ei poartă răspundere, în limita drepturilor și obligațiilor preluate în urma reorganizării, pentru stingerea obligației fiscale a persoanei reorganizate.

(5) Responsabilitatea asumată de succesorul persoanei reorganizate devine obligația lui fiscală care, în cazul reorganizării acestuia, trece la succesorii lui.

(6) În cazul reorganizării prin contopirea mai multor persoane, persoana astfel creată este considerată succesor al fiecărei persoane contopite în stingerea obligațiilor ei fiscale.

(7) În cazul reorganizării persoanei prin absorbție, persoana absorbantă este considerată succesorul acesteia în stingerea obligației ei fiscale.

(8) În cazul reorganizării persoanei prin divizare, persoanele astfel create sînt considerate succesorii primei în stingerea obligațiilor ei fiscale proporțional cotei ce le aparține.

(9) În cazul reorganizării persoanei prin separare, persoana reorganizată și persoana care s-a constituit în urma separării sînt responsabile de stingerea obligației fiscale a persoanei reorganizate proporțional cotei ce le aparține.

(10) În cazul reorganizării persoanei prin transformare, persoana astfel creată este considerată succesorul celei dintîi în stingerea obligației ei fiscale.

Articolul 186. Stingerea obligațiilor fiscale ale persoanelor fizice decedate, declarate moarte, dispărute fără veste, lipsite de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrînsă

(1) Obligația fiscală a persoanei fizice decedate sau declarate moartă, în modul stabilit, o stinge fiecare moștenitor al ei în limitele valorii bunurilor moștenite și proporțional părții sale de moștenire.

(2) Obligația fiscală a persoanei fizice declarate, în modul stabilit, dispărută fără veste se stinge de către tutorele numit să administreze bunurile dispărutului din contul acestora.

(3) Obligația fiscală a persoanei fizice, inclusiv a minorului, recunoscute, în conformitate cu legislația, incapabilă sau cu capacitate de exercițiu restrînsă o sting părinții, înfietorii, tutorele sau curatorul din contul bunurilor acesteia.

(4) Obligația fiscală care nu a putut fi stinsă, în conformitate cu prezentul articol, din cauza insuficienței de bunuri se stinge prin scădere, efectuată de organul fiscal în conformitate cu prezentul cod.

(5) În cazul în care instanța judecătorească emite o decizie de anulare a declarării persoanei fizice moartă sau dispărută fără veste ori o decizie de recunoaștere a capacității depline de exercițiu, acțiunea obligațiilor fiscale stinse anterior prin scădere se restabilește, fără a se aplica majorările de întîrziere și amenzile pentru perioada cuprinsă între momentul declarării persoanei fizice moartă sau dispărută fără veste, sau lipsită de capacitate de exercițiu, sau cu capacitate de exercițiu restrînsă și data emiterii deciziei respective.

Capitolul 7

DAREA DE SEAMĂ FISCALĂ

Articolul 187. Prezentarea dării de seamă fiscale

(1) În cazurile prevăzute de legislația fiscală, contribuabilul este obligat să prezinte în termenul stabilit dări de seamă pentru fiecare tip de impozit sau de taxă.

(2) Cu excepția cazurilor expres prevăzute de legislația fiscală, contribuabilul este obligat să prezinte la unul dintre organele fiscale teritoriale dări de seamă privind impozitele și taxele.

(2¹) Darea de seamă fiscală se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în forma și în modul reglementat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, după cum urmează:

a) începînd cu 1 ianuarie 2012 – de către subiecții înregistrați în calitate de plătitori ai T.V.A. care se deservesc de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, Inspectoratul fiscal de stat pe municipiul Chișinău, Inspectoratul fiscal de stat pe municipiul Bălți și Direcția administrării fiscale Comrat din cadrul Inspectoratului fiscal de stat pe unitatea teritorială autonomă Găgăuzia;

b) începînd cu 1 ianuarie 2013 – de către subiecții înregistrați în calitate de plătitori ai T.V.A., cu excepția celor specificați la lit.a);

c) începînd cu 1 iulie 2016 – de către subiecții care au, conform numărului scriptic de salariați înregistrat în anul precedent, mai mult de 10 persoane angajate prin contract individual de muncă ori prin alte contracte.

(2²) Forma și modul de prezentare a dărilor de seamă cu utilizarea metodelor automatizate de raportare electronică pentru contribuabilii care le utilizează benevol sînt similare celor expuse la alin.(2¹).

(3) Darea de seamă fiscală, de regulă, trebuie să conțină:

a) denumirea (numele și prenumele) contribuabilului;

b) codul fiscal al contribuabilului, iar după caz și codul subdiviziunii acestuia;

c) perioada fiscală pentru care se prezintă;

d) tipul impozitului sau al taxei;

e) obiectul impozabil (baza impozabilă);

f) cota impozitului sau taxei;

g) facilitățile fiscale;

h) suma impozitului sau a taxei;

i) alte date și informații;

j) pentru darea de seamă pe suport de hîrtie – semnătura persoanelor responsabile (conducătorul și contabilul-șef) ale contribuabilului sau semnătura contribuabilului (a reprezentantului acestuia);

k) pentru darea de seamă în format electronic – semnătura electronică, aplicată în modul stabilit de Guvern, sau semnătura electronică de autentificare, aplicată în modul stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, a persoanelor menționate la lit.j).

(3¹) Dacă contribuabilul (cu excepția contribuabililor înregistrați de către entitatea abilitată cu dreptul de înregistrare de stat) își încetează activitatea pe parcursul anului fiscal, persoana responsabilă a acestuia este obligată să prezinte, în termen de 60 de zile de la luarea deciziei de încetare a activității, organului teritorial al Serviciului Fiscal de Stat informația despre încetarea activității, în forma aprobată de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat. La informație se anexează copia de pe decizia de încetare a activității, adoptată de fondatori, precum și copia de pe avizul privind inițierea procedurii de încetare a activității, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(4) Contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcție de răspundere semnează darea de seamă fiscală, asumîndu-și răspunderea prevăzută de lege pentru prezentarea de date și informații false sau eronate.

(5) Darea de seamă fiscală se consideră prezentată la data la care organul fiscal o primește, dacă este întocmită în modul stabilit de legislația fiscală și dacă este perfectată în modul reglementat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

(6) Darea de seamă fiscală se consideră recepționată de organul fiscal în conformitate cu alin.(5) în cazul în care contribuabilul prezintă dovezi în acest sens: un exemplar de dare de seamă fiscală cu mențiunea organului fiscal că a primit-o, o recipisă, eliberată de organul fiscal, avizul poștal, o recipisă electronică de confirmare a acceptării acesteia în sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat etc.

(7) Instrucțiunile privind modul de întocmire și de prezentare a dărilor de seamă fiscale, inclusiv a celor unificate, se emit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat dacă legislația fiscală nu prevede altfel.

[Art.187 modificat prin [Legea nr.160 din 07.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

[Art.187 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.187 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.187 completat prin [Legea nr.90 din 29.05.2014](#), în vigoare 27.06.2014]

[Art.187 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.187 completat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 01.01.2012]

[Art.187 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

[Art.187 completat prin [Legea nr.82-XVI din 29.03.2007](#), în vigoare 04.05.2007]

Articolul 188. Darea de seamă fiscală corectată

(1) Darea de seamă fiscală corectată este versiunea dării de seamă fiscale precedente.

(2) Contribuabilul care descoperă că darea de seamă fiscală prezentată anterior conține o greșeală sau o omisiune are dreptul să prezinte o dare de seamă fiscală corectată, conform formularului și modului de întocmire în vigoare pentru darea de seamă fiscală care se corectează.

(3) Darea de seamă fiscală corectată, depusă înainte sau în termenul stabilit pentru prezentarea dărilor de seamă fiscale pe o anumită perioadă fiscală se consideră dare de seamă fiscală pentru perioada respectivă.

(4) Darea de seamă fiscală corectată nu va fi luată în considerare și, prin urmare, nu va fi modificată darea de seamă precedentă dacă cea corectată a fost prezentată:

[Lit.a) alin.(4) art.188 abrogată prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

b) după emiterea de către conducerea organului care exercită controlul a unei decizii scrise cu privire la inițierea efectuării unui control fiscal, al cărui obiect va fi și darea de seamă prezentată greșit sau cu omisiuni;

c) pe o perioadă supusă unei verificări documentare sau după ea.

[Art.188 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.188 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.188 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 189. Calcularea impozitelor și taxelor de către organul fiscal

(1) Organul fiscal calculează impozitele și taxele contribuabililor în urma controalelor fiscale, dacă au fost stabilite cazuri de nerespectare a legislației fiscale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislația fiscală.

(2) Dacă în timpul controlului fiscal sumele impozitelor și taxelor care urmau să fie vărsate la buget nu pot fi determinate din lipsă de evidență contabilă ori din cauza ținerii ei neconforme, dacă contribuabilul (reprezentantul acestuia) sau persoana lui cu funcție de răspundere nu prezintă, în totalitate sau în parte, documentele de evidență și/sau dările de seamă fiscale, organul fiscal calculează impozitele și taxele prin metode și din surse indirecte, efectuând ulterior

recalcularea lor după restabilirea evidenței, în conformitate cu legislația, sau după prezentarea documentelor respective.

(3) Acțiunile prevăzute la alin.(1) pot fi aplicate persoanelor fizice cetățeni ai Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător în cadrul utilizării metodelor indirecte de estimare în conformitate cu prevederile cap.11¹ din prezentul titlu.

[Art.189 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.189 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Capitolul 8

EVIDENȚA OBIECTELOR IMPOZABILE ȘI A OBLIGAȚIILOR FISCALE

Articolul 190. Principiile generale de evidență a obiectelor impozabile și a obligațiilor fiscale

(1) Evidența obiectelor impozabile și a obligațiilor fiscale se ține de către contribuabil de sine stătător, dacă legislația nu prevede altfel, pentru a se estima baza impozabilă, cuantumul obligațiilor fiscale calculate, modificate, stinse și restante.

(2) Evidența contabilă și/sau o altă evidență pe care se întemeiază evidența obiectelor impozabile și a obligațiilor fiscale trebuie să reflecte oportunitate, integral și veridic operațiunile contribuabilului și situația lui financiară.

(3) Pentru a controla stingerea obligațiilor fiscale, organul fiscal, alte autorități cu atribuții de administrare fiscală, în cazurile prevăzute expres de legislația fiscală, țin evidența acestora, înscriind în conturile personale ale contribuabilului, deschise pentru fiecare impozit și taxă, cuantumul, data apariției, modificării sau stingerii lor.

(4) Înscririle în conturile personale ale contribuabilului se efectuează conform modului stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

(5) Evidența impozitelor și taxelor locale pe obiectele impozabile care nu se află în raza organului fiscal în a cărei evidență este contribuabilul o ține organul fiscal în a cărei rază se află obiectul impozabil. Evidența impozitelor și taxelor calculate de serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale se ține de aceste servicii.

[Art.190 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 191. Avizul de plată a obligației fiscale

(1) Avizul de plată a obligației fiscale reprezintă o înștiințare scrisă prin care organul fiscal sau o altă autoritate cu atribuții de administrare fiscală cere contribuabilului să stingă obligațiile fiscale indicate în el.

(2) Avizul de plată se întocmește și se remite contribuabilului în cazul în care obligația fiscală este calculată de organul fiscal sau de o altă autoritate publică cu atribuții de administrare fiscală, excepție făcând cazurile în care calculul este efectuat în funcție de rezultatele controalelor fiscale.

(3) Dacă în calculul obligației fiscale, pentru care a fost remis aviz de plată, au fost făcute rectificări, organul fiscal sau o altă autoritate cu atribuții de administrare fiscală întocmește și expediază contribuabilului un aviz de plată rectificat.

(4) Formularul tipizat al avizului de plată a obligației fiscale se aprobă de Ministerul Finanțelor.

(5) Avizul de plată a obligației fiscale trebuie să conțină următoarele elemente obligatorii:

- a) denumirea (numele și prenumele) contribuabilului;
- b) codul fiscal al contribuabilului;
- c) data emiterii sale;

d) tipul, termenele de stingere și suma obligației fiscale;
e) adresa și codul fiscal al organului fiscal sau al unei alte autorități care a întocmit avizul de plată.

(6) Avizul de plată a obligației fiscale intră în vigoare la data la care contribuabilul l-a primit și este valabil până la stingerea obligației fiscale sau până la anularea lui.

[Art.191 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.191 modificat prin [Legea nr.280-XVI din 14.12.2007](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 192. Termenul de remitere a avizului de plată și termenul de stingere a obligației fiscale

(1) Avizul de plată a obligației fiscale se remite contribuabilului până la expirarea termenului de stingere a obligației fiscale indicat în el, dacă legislația fiscală nu prevede altfel.

(2) Obligațiile fiscale indicate în avizul de plată trebuie să fie stinse în termenele indicate în aviz.

(3) Dacă avizul de plată a fost remis contribuabilului după expirarea termenului de stingere a obligației fiscale, majorarea de întârziere (penalitatea) și/sau amenda pentru nestingerea ei în termen se aplică după expirarea a 10 zile calendaristice de la data la care contribuabilul a primit avizul de plată.

Capitolul 9

EXECUTAREA SILITĂ A OBLIGAȚIEI FISCALE

Articolul 193. Condițiile declanșării executării silite a obligației fiscale

Condițiile declanșării executării silite a obligației fiscale sînt:

a) existența restanței, ținîndu-se cont de prevederile art.252;
b) neexpirarea termenelor de prescripție stabilite în prezentul cod;
c) necontestarea faptului de existență a restanței și mărimii ei în cazurile prevăzute la art.194 alin.(1) lit.c) și d);

d) contribuabilul nu se află în procedură de lichidare (dizolvare) sau în proces de insolvență conform prevederilor legislației în vigoare.

[Art.193 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.193 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 194. Modalitățile de executare silită a obligației fiscale

(1) Executarea silită a obligației fiscale se efectuează prin:

a) încasare a mijloacelor bănești, inclusiv în valută străină, de pe conturile bancare ale contribuabilului, cu excepția celor de pe conturile de credit și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social);

b) ridicare de la contribuabil a mijloacelor bănești în numerar, inclusiv în valută străină;

c) urmărire a bunurilor contribuabilului, cu excepția celor consemnate la lit.a) și b);

d) urmărire a datoriilor debitoare ale contribuabililor prin modalitățile prevăzute la lit.a), b) și c).

(2) Urmărirea bunurilor se face prin sechestrare, comercializare și ridicare.

(3) În cazul în care, după ce s-au aplicat modalitățile de executare silită, obligația fiscală a contribuabilului care desfășoară activitate de întreprinzător nu a fost stinsă în totalitate, iar aplicarea ulterioară a executării silite este imposibilă, organul fiscal are dreptul să inițieze aplicarea modalităților de depășire a insolvenței în conformitate cu legislația. Obligația

fiscală a persoanei fizice neînregistrate ca subiect al activității de întreprinzător se stinge în modul prevăzut de prezentul cod.

[Art.194 completat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

Articolul 195. Organele abilitate cu executarea silită a obligației fiscale

(1) Executarea silită a obligației fiscale se efectuează de către organul fiscal în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

(2) Executarea silită a obligației fiscale calculate de către serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale se efectuează în comun cu organul fiscal, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

[Art.195 în redacția [Legii nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.195 modificat prin [Legea nr.139-XVI din 20.06.2008](#), în vigoare 15.07.2008]

Articolul 196. Regulile generale de executare silită a obligației fiscale

(1) Executarea silită a obligației fiscale se face în zile lucrătoare, între orele 6.00 și 22.00. Executarea silită în alt timp se admite în cazul în care contribuabilul sau debitorul lui se eschivează de la ea.

(2) Dacă contribuabilul nu poate fi găsit pe adresele cunoscute, organul fiscal va solicita intervenția autorităților publice competente.

(3) În cazul în care contribuabilul a fost trecut, complet sau parțial, la evidența sau asistența unui alt organ fiscal, dosarul lui și hotărîrea de executare silită a obligației fiscale se remit acestuia în termen de pînă la 10 zile lucrătoare în vederea continuării procedurii.

(4) Dacă bunurile sau debitorii contribuabilului se află în diferite unități administrativ-teritoriale, executarea silită a obligației fiscale o efectuează organul fiscal de la locul de evidență sau asistență a contribuabilului și, după caz, cu participarea funcționarului fiscal de la locul aflării bunurilor sau de la sediul (domiciliul) debitorului.

(5) Organul fiscal este în drept să aplice una sau mai multe modalități de executare silită a obligației fiscale. Executarea silită a obligației fiscale în modul prevăzut la art.194 alin.(1) lit.b), c) și d) se face în temeiul unei hotărîri emise de conducerea organului fiscal pe un formular tipizat aprobat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, care are valoare de document executoriu.

(6) Cheltuielile aferente executării silită a obligației fiscale se efectuează de la bugetul de stat, urmînd să fie recuperate din contul contribuabilului, cu excepția comisioanelor percepute de instituția financiară la predarea mijloacelor în numerar de către funcționarii fiscali conform art.198.

[Art.196 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.196 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.196 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 197. Încasarea de mijloace bănești de pe conturile bancare ale contribuabilului

(1) Începînd cu ziua următoare celei în care a apărut restanța sau în care s-a aflat despre apariția ei, organul fiscal este în drept să înainteze ordine incaso, care au valoare de documente executorii, la conturile bancare (cu excepția contului de împrumut, a conturilor bancare deschise conform prevederilor acordurilor de împrumut încheiate între Republica Moldova și donatorii externi a contului provizoriu (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum și a conturilor persoanelor fizice care nu sînt subiecți ai activității de întreprinzător (în cazul executorilor judecătorești – numai conturile speciale), conturile de acumulare deschise conform legislației insolvabilității) ale contribuabilului dacă

acesta dispune de ele și dacă organul fiscal le cunoaște. Pentru toate categoriile de conturi bancare înscrise în Registrul fiscal de stat, ordinele incaso se emit în monedă națională. La executarea ordinului incaso emis în moneda națională înaintat la contul în valută străină al contribuabilului, instituția financiară efectuează operațiunea de cumpărare a valutei străine contra monedei naționale aplicând cursul valutar stabilit de aceasta, cu transferarea leilor moldovenești la bugetul public național în aceeași zi.

(1¹) Încasarea de mijloace bănești de pe conturile bancare deținute de către notari, avocați, administratori autorizați și mediatori se efectuează conform prevederilor prezentului articol.

(2) În cazul în care contribuabilul deține la contul său bancar mijloace bănești, instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) este obligată să execute, în limita acestor mijloace, ordinul incaso a organului fiscal în decursul a 24 de ore din momentul în care a fost primit.

(2¹) În cazul în care în ziua sau anterior recepționării ordinului incaso privind încasarea mijloacelor bănești de pe conturile bancare ale contribuabilului au fost înaintate alte documente executorii și/sau în aceeași zi au fost înaintate alte ordine incaso pentru același cont/conturi bancare, emise de organele legal abilitate, și mijloacele bănești disponibile în aceste conturi nu sînt suficiente pentru executarea integrală a ordinelor incaso și a documentelor executorii indicate, acestea (ordinul incaso și documentul executoriu) se remit de către instituția financiară (sucursală sau filială) în aceeași zi primului executor judecătoresc emitent, pentru încasarea și distribuirea mijloacelor bănești în ordinea satisfacerii creanțelor și conform procedurii stabilite de [Codul de executare](#). În aceeași zi, instituția financiară (sucursala sau filiala) va informa în scris și/sau prin alte metode legale organul fiscal despre existența altor ordine incaso și/sau documente executorii și despre remiterea acestora executorului judecătoresc corespunzător.

(3) În cazul în care contribuabilul nu deține la contul său bancar mijloace bănești pentru a stinge, total sau parțial, obligația fiscală și nu există situațiile prevăzute la alin.(2¹), instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) remite organului fiscal, în termen de 3 ore după termenul reglementat de alin.(2) al prezentului articol, informația privind executarea ordinului incaso. În cazul suspendării operațiunilor la contul bancar pentru nestingerea obligației fiscale, instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) informează imediat organul fiscal despre înscrierea în contul contribuabilului a mijloacelor bănești. Procedura încasării incontestabile a mijloacelor de la conturile bancare se stabilește de Banca Națională a Moldovei în comun cu Ministerul Finanțelor.

(3¹) Pentru situațiile reglementate la alin.(2¹) al prezentului articol se vor aplica prin analogie dispozițiile art.92 din [Codul de executare](#).

(3²) În urma alăturării realizate conform procedurii stabilite la alin.(3¹) al prezentului articol și după expirarea termenului de alăturare stabilit la art.92 din [Codul de executare](#), executorul judecătoresc va comunica, în termen de 3 zile, organului fiscal despre toate acțiunile și actele care trebuie sau au fost realizate cu această ocazie, în special cele care vizează gradul de prioritate a creanțelor care concurează pentru mijloacele bănești aflate pe conturile debitorului ce sînt implicate în procedura de executare respectivă și va solicita avizul organului fiscal în acest sens.

(3³) Repartizarea sumelor încasate de pe conturile debitorului (în spețele care vizează și creanțele statului) se va realiza conform prevederilor legale în vigoare și doar în baza avizului pozitiv al organului fiscal.

În cazul primirii refuzului privind ordinea de repartizare a sumelor, actele ulterioare în acest sens ale executorului judecătoresc sînt lovite de nulitate, executorul judecătoresc fiind

obligat să se conformeze prescripțiilor privind modul de repartizare a sumelor indicate de către organul fiscal, ținând cont de prevederile legislației în vigoare.

(4) Prevederile prezentului articol nu se aplică în cazul în care în contul bancar al contribuabilului sînt înscrise mijloace bănești încasate de la comercializarea bunurilor gajate, în limita sumelor direcționate spre plata cheltuielilor aferente vânzării bunului gajat și în limita creanțelor care se plătesc din produsul vânzării bunului gajat.

[Art.197 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.197 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.197 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 198. Ridicarea de la contribuabil a mijloacelor bănești în numerar

(1) Executarea silită a obligației fiscale prin ridicarea de mijloace bănești în numerar este aplicată contribuabilului care corespunde noțiunii de la art.5 pct.2).

(2) Pentru ridicarea de la contribuabil a mijloacelor bănești în numerar, inclusiv în valută străină, funcționarul fiscal controlează locurile și localurile în care contribuabilul păstrează numerarul, precum și rețeaua lui comercială.

(3) Prin derogare de la art.129 pct.4), în calitate de reprezentant al contribuabilului, la ridicarea mijloacelor bănești în numerar participă casierul (gestionarul) sau un alt angajat care îl înlocuiește. Aceștia sînt obligați să prezinte documentele necesare și să asigure accesul liber la seiful casei contribuabilului, în încăperea izolată a casei, precum și în rețeaua lui comercială.

(4) Deschiderea fără consimțămîntul reprezentantului contribuabilului sau în lipsa acestuia a locurilor și localurilor în care se păstrează numerarul se efectuează în prezența a 2 martori asistenți. Pînă la sosirea acestora din urmă, funcționarul fiscal sigilează locurile și localurile.

(5) Faptul ridicării numerarului și al deschiderii locurilor și localurilor fără consimțămîntul reprezentantului contribuabilului este consemnat în acte semnate de cei prezenți. Actele se întocmesc în două exemplare. Exemplarul al doilea se remite contribuabilului sau reprezentantului acestuia contra semnătură pe primul exemplar sau se expediază recomandat contribuabilului în aceeași zi sau în următoarea zi lucrătoare.

(6) Funcționarul fiscal predă mijloacele bănești ridicate instituției financiare (sucursalei sau filialei acesteia) proxime, care este obligată să le primească și să le transfere la bugetele respective pentru stingerea restanțelor. Valuta străină se predă instituției financiare (sucursalei sau filialei acesteia) contra lei moldovenești la cursul valutar stabilit de aceasta, cu transferarea ulterioară a leilor moldovenești la bugetele respective. Valuta străină care nu poate fi comercializată (de exemplu, valuta străină care nu este solicitată pe piața valutară internă) se păstrează la instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) pînă la posibila comercializare.

(7) Dacă depunerea mijloacelor bănești în numerar la instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) în ziua ridicării lor este imposibilă, ele vor fi predate casieriei organului fiscal pentru ca aceasta să le transmită instituției financiare (sucursalei sau filialei acesteia) în următoarea zi lucrătoare.

[Art.198 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.198 modificat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

Articolul 199. Reguli generale de sechestrare a bunurilor

(1) Îndeplinirea hotărîrii organului fiscal de sechestrare a bunurilor contribuabilului se efectuează, dacă legislația nu prevede altfel, în prezența contribuabilului (a reprezentantului acestuia), a persoanei lui cu funcție de răspundere, iar în cazul în care contribuabilul este

persoană fizică neînregistrată ca subiect al activității de întreprinzător – a unui membru major al familiei lui.

(2) Dacă contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcție de răspundere se eschivează de a fi prezenți la sechestrarea bunurilor, aceasta se efectuează fără consimțământul sau în absența lor. Deschiderea fără consimțământul contribuabilului (reprezentantului acestuia), al persoanei lui cu funcție de răspundere ori în lipsa acestora a încăperilor și a altor locuri în care se află bunurile, precum și sechestrarea lor, se efectuează în prezența a doi martori asistenți.

(3) Dacă bunurile contribuabilului se află la domiciliul sau la reședința lui sau a unor alte persoane, sechestrarea bunurilor se va face numai cu consimțământul contribuabilului sau al persoanei căreia îi aparține domiciliul sau reședința.

(4) Dacă persoana fizică nu permite accesul în domiciliul sau în reședința sa pentru a i se sechestra bunurile, funcționarul fiscal consemnează faptul într-un act. În astfel de cazuri, organul fiscal va intenta o acțiune în justiție. După ce instanța judecătorească emite o hotărâre de executare silită a obligației fiscale, aceasta este îndeplinită în conformitate cu legislația de procedură civilă.

(5) Dacă contribuabilul nu și-a stins obligația fiscală și dacă acțiunile de sechestrare a bunurilor nu au fost atacate în decursul a 30 zile lucrătoare din data sechestrării, organul fiscal este în drept să comercializeze bunurile sechestrate. În cazul când acțiunile organului fiscal sînt contestate, comercializarea bunurilor menționate în contestație sau în cererea de chemare în judecată se suspendă pînă la soluționarea cauzei.

(6) În cazul în care, în urma examinării contestației sau a cererii de chemare în judecată, de pe unele bunuri a fost ridicat sechestrul, organul fiscal este în drept să sechestreze alte bunuri ale contribuabilului.

(7) Bunurile sechestrate de organul fiscal se urmăresc în conformitate cu legislația în vigoare.

[Art.199 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 200. Sechestrarea bunurilor ca modalitate de asigurare a executării silite a obligației fiscale

(1) În temeiul hotărîrii organului fiscal privind executarea silită a obligației fiscale, sînt pasibile de sechestrare toate bunurile proprietate a contribuabilului, indiferent de locul aflării lor, cu excepția celor care, în conformitate cu alin.(6), nu sînt sechestrabile.

(2) Sechestrarea bunurilor în temeiul hotărîrii organului fiscal este efectuată de funcționarul fiscal.

(3) Înainte de a se proceda la sechestrare, contribuabilului (reprezentantului acestuia), persoanei lui cu funcție de răspundere li se remite o copie de pe hotărîrea privind executarea silită a obligației fiscale și li se aduce la cunoștință, în scris sau oral, ce drepturi și obligații au în timpul sechestrării, ce răspundere prevede legea pentru neîndeplinirea obligațiilor.

(4) Contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcție de răspundere sînt obligați să prezinte spre sechestrare toate bunurile, inclusiv cele date unor alte persoane la păstrare sau în folosință, precum și documentele confirmative ale dreptului de proprietate asupra bunurilor, și să comunice în scris:

- a) informații despre bunurile care nu aparțin contribuabilului și despre proprietarii acestora;
- b) informații despre bunurile care aparțin contribuabilului și care au fost date unor alte persoane la păstrare sau în folosință;
- c) informații despre bunurile gajate;
- d) informații despre bunurile sechestrate de alte autorități publice.

(5) Pentru depistarea bunurilor contribuabilului, funcționarul fiscal este în drept să cerceteze locurile în care se presupune că se află acestea, iar în cazul domiciliului și reședinței – cu acordul persoanei căreia îi aparține sau în baza hotărârii instanței judecătorești.

(6) Nu sînt sechestrabile următoarele bunuri:

- a) produsele agricole perisabile, conform unei liste aprobate de Guvern;
- b) bunurile gajate pînă la momentul sechestrării;
- c) bunurile personale ale persoanei fizice care, conform [Codului de executare](#), nu sînt urmăribile;
- d) bunurile sechestrate de alte autorități publice;
- e) alte bunuri care, conform legislației, sînt neurmăribile.

(7) Vor fi sechestrate bunuri numai în valoarea necesară și suficientă pentru stingerea obligației fiscale, pentru achitarea impozitelor și taxelor aferente comercializării bunurilor sechestrate, al căror termen de plată este stabilit pînă la sau la data comercializării, și pentru recuperarea cheltuielilor de executare silită.

(8) Pentru determinarea cantității suficiente de bunuri ce urmează a fi sechestrate, în momentul sechestrării se stabilește prețul de sechestru al bunurilor după valoarea lor contabilă, în conformitate cu datele contabilității contribuabilului. În cazul cînd persoanele care, conform legislației, nu țin evidență contabilă și cînd contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcție de răspundere se eschivează de a fi prezenți la sechestru sau lipsesc, prețul de sechestru al bunurilor îl stabilește funcționarul fiscal, luînd în considerare starea lor tehnică și alte caracteristici. Pentru constatarea stării tehnice pot fi invitați, după caz, specialiști în domeniu. Valorile mobiliare sînt sechestrate la prețul lor nominal. Cota-parte într-o societate se determină conform documentelor ei de constituire.

(9) În cazul sechestrării bunurilor, funcționarul fiscal întocmește, în două exemplare, după un model aprobat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, lista bunurilor sechestrate. Fiecare foaie este semnată de participanții la sechestru.

(10) În lista bunurilor sechestrate se indică denumirea, cantitatea, semnele individuale și valoarea bunurilor. La valorile mobiliare se indică numărul, emitentul, prețul nominal și alte date cunoscute la momentul sechestrării.

(11) După trecerea în listă a bunurilor sechestrate, se întocmește, în două exemplare, actul de sechestru după un model aprobat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și se semnează de participanții la sechestru. Exemplarul al doilea se remite contribuabilului (reprezentantului acestuia), persoanei lui cu funcție de răspundere contra semnătură.

(12) Bunurile sechestrate se lasă spre păstrare în locul aflării lor la momentul sechestrării: la contribuabil sau la o altă persoană. În cel de al doilea caz, se admite remiterea bunurilor spre păstrare nemijlocit contribuabilului, care este obligat să le primească. La decizia funcționarului fiscal, bunurile pot fi remise spre păstrare unor alte persoane în bază de contract. Bijuteriile și alte obiecte de aur, argint, platină și de metale din grupa platinei, pietrele prețioase și perlele, precum și reziduurile din astfel de materiale, sînt depuse spre păstrare la instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) de către funcționarul fiscal. Responsabili de păstrarea bunurilor sechestrate sînt contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcție de răspundere sau persoana care o suplinește, cărora li s-a adus la cunoștință faptul sechestrării, sau persoana căreia i-au fost încredințate sub semnătură bunurile sechestrate.

(13) Actul de sechestru conține somația că dacă, în termen de 30 zile lucrătoare din data aplicării sechestrului, contribuabilul nu va plăti restanțele, bunurile sechestrate se vor comercializa.

(14) Dacă contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcție de răspundere refuză să semneze actul de sechestru, funcționarul fiscal notează în dreptul numelui acestuia: "A refuzat să semneze". Nota refuzului se confirmă de regulă prin semnătura martorilor asistenți. În cazul absenței acestora, actul de sechestru este semnat de funcționarul fiscal, exemplarul al doilea fiind expediat recomandat contribuabilului.

(15) Dacă contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcție de răspundere nu sînt prezenți la sechestru, faptul se va consemna în actul de sechestru în prezența a 2 martori asistenți, exemplarul al doilea fiind expediat recomandat contribuabilului în 24 de ore.

(16) În cazul sechestrării valorilor mobiliare, organul fiscal va remite copia de pe actul de sechestru registratorului independent sau persoanei care ține evidența lor. Aceștia vor consemna în registrul respectiv, imediat după primirea copiei, sechestrarea valorilor mobiliare. Din acest moment, nu se va mai face, fără acordul organului fiscal, nici o operațiune cu valorile mobiliare sechestrate.

(16¹) În cazul sechestrării bunurilor imobiliare, organul fiscal va remite, în aceeași zi sau în ziua următoare, copia de pe actul de sechestru și hotărîrea de executare silită a obligației fiscale oficiilor cadastrale teritoriale pentru notarea aplicării sechestrului.

(17) Dacă contribuabilul nu dispune de bunuri care, conform legislației, sînt sechestrabile, funcționarul fiscal întocmește un act de carență.

[Art.200 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.200 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 201. Sechestrarea bunurilor contribuabilului care se află la alte persoane

(1) Bunurile contribuabilului care se află la alte persoane în baza unor contracte de împrumut, de arendă, de închiriere, de păstrare etc. se includ în lista bunurilor sechestrate în baza documentelor de care dispune contribuabilul referitor la aceste bunuri. După semnarea actului de sechestru, persoanei la care se află bunurile i se remite o somație despre sechestrarea bunurilor contribuabilului, despre obligația ei de a asigura integritatea lor și despre interdicția de a le transmite contribuabilului sau unor terți fără acordul organului fiscal. Bunurile sînt examinate, după caz, la locul aflării lor.

(2) Dacă, în cadrul unor controale, se descoperă că bunurile contribuabilului sînt deținute de o altă persoană și că ele nu au fost sechestrate anterior, acesteia i se remite o somație despre sechestrarea bunurilor contribuabilului, despre obligația ce-i revine de a asigura integritatea lor și despre interdicția de a le transmite contribuabilului sau unor terți fără acordul organului fiscal. Concomitent, se va întocmi o listă a acelor bunuri, fiecare pagină fiind semnată de funcționarul fiscal și de deținătorul bunurilor (reprezentantul lui).

(3) După semnarea listei bunurilor deținute de o altă persoană, funcționarul fiscal o va verifica după documentele de evidență contabilă ale contribuabilului. După identificarea bunurilor, se va întocmi un act de sechestru.

Articolul 201¹. Executarea silită a producției agricole nerecoltate (viitoare)

(1) Organul fiscal este în drept să sechestreze producția agricolă nerecoltată, cu excepția celei prevăzute la art.200 alin.(6) lit.a).

(2) Aplicarea sechestrului nu absolvă contribuabilul de cultivare, recoltare și/sau păstrare a producției.

(3) În cazul sechestrării producției agricole nerecoltate, organul fiscal va remite, în aceeași zi sau în ziua următoare, copia actului de sechestru și hotărîrea de executare silită a obligației fiscale autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea pentru notarea aplicării

sechestrului în Registrul producției agricole sechestrate, conform modului și formularului aprobat de Ministerul Finanțelor și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Din acest moment, contribuabilului îi este interzis să efectueze fără acordul organului fiscal tranzacții de înstrăinare a producției agricole nerecoltate sechestrate.

[Art.201¹ completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.201¹ introdus prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 202. Ridicarea sechestrului

(1) Sechestrul de pe bunuri se ridică în cazul:

a) stingerii, totale sau parțiale, a obligației fiscale și al recuperării de către contribuabil a cheltuielilor de executare silită;

b) stingerii, totale sau parțiale, a obligației fiscale și al recuperării cheltuielilor de executare silită prin alte modalități de executare silită;

c) necesității sechestrării unor alte bunuri, solicitate pe piață, în vederea urgentării plății restanțelor;

d) înstrăinării sau dispariției bunurilor;

e) imposibilității comercializării bunurilor;

f) emiterii unei decizii în acest sens de către autoritatea care examinează plângerea dacă se încalcă procedura de sechestrare;

g) încheierii cu organul fiscal a contractului privind modificarea termenului de stingere a obligației fiscale cu recuperarea pînă la semnarea contractului a cheltuielilor legate de executarea silită suportate anterior semnării contractului;

h) emiterii unei încheieri/hotărîri a instanței de judecată.

(2) După ridicarea sechestrului de pe bunuri, organul fiscal le restituie contribuabilului dacă le-a pus la păstrare în alt loc. În cazul în care dreptul de proprietate asupra bunurilor a trecut la persoana care le-a cumpărat în modul stabilit de prezentul cod, acestea nu se restituie.

(3) În cazul stingerii parțiale a obligației fiscale, organul fiscal va dispune ridicarea sechestrului de pe bunuri și imediat va aplica sechestrul pe bunurile contribuabilului în măsură suficientă pentru a asigura stingerea restanțelor existente și compensarea cheltuielilor de executare silită suportate sau eventuale, precum și a impozitelor și taxelor aferente comercializării bunurilor.

[Art.202 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.202 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 203. Comercializarea bunurilor sechestrate

(1) Comercializarea bunurilor sechestrate se efectuează la licitații, organizate în conformitate cu prevederile capitolului 10.

(2) Evaluarea și comercializarea bunurilor sechestrate ale contribuabilului, cu excepția celor prevăzute la alin.(7), (8), (9) și (15), se organizează de către organul fiscal.

(3) Pentru efectuarea evaluării bunurilor și comercializarea lor la licitație, inspectoratele fiscale de stat teritoriale/inspectoratele fiscale de stat specializate, iar în cazul în care bunurile au fost sechestrate de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat – subdiviziunea responsabilă, selectează persoanele care dispun de licență pentru activitatea respectivă, încheie cu ele contracte și le repartizează materialele pentru evaluare. Plata serviciilor prestate de aceste persoane nu poate depăși 10% din mijloacele bănești obținute din comercializarea bunurilor sechestrate.

(4) Bunurile sechestrate se comercializează la licitația cu strigare. Dacă la licitația cu strigare nu s-a înscris nici un participant sau dacă bunurile nu au putut fi comercializate, organul

fiscal, în termen de 30 de zile de la data expirării termenului de înscriere la licitația la care nu s-a înscris nici un participant sau de la efectuarea licitației, va anunța o licitație cu reducere.

(5) În cazul înscrierii unui singur participant la licitația cu strigare, comercializarea se efectuează în bază de contract încheiat cu organul fiscal la un preț care să nu fie mai mic decât prețul inițial, iar la licitația cu reducere comercializarea se efectuează în baza unui contract similar la un preț redus cu cel mult 10% față de prețul inițial. Dacă părțile nu au ajuns la un acord privind prețul de comercializare a bunurilor, participantului i se restituie acontul.

(6) Comercializarea terenurilor pe care sînt amplasate bazine de apă închise, clădiri, construcții, instalații și alte obiective, care nu pot fi mutate fără a se cauza pierderi directe destinației lor și terenului aferent necesar utilizării lor normale, se efectuează în conformitate cu legislația.

(7) Expertiza, evaluarea și comercializarea bunurilor sechestrate ale contribuabilului care fac parte din fondurile fixe ale întreprinderilor și ale altor obiecte cuprinse în programul de privatizare în care statul deține mai mult de o pătrime din capitalul social se organizează de către Agenția Proprietății Publice de pe lângă Ministerul Economiei, în modul stabilit pentru privatizarea patrimoniului public.

(8) Comercializarea valorilor mobiliare sechestrate se efectuează de către Bursa de valori în modul stabilit de Comisia Națională a Pieței Financiare. În acest sens, organele fiscale vor remite Bursei de valori documentele aferente sechestrării valorilor mobiliare, iar Bursa de valori va organiza comercializarea acestora.

(9) Bunurile sechestrate calificate drept mărfuri bursiere se comercializează prin intermediul Bursei de mărfuri în modul stabilit de Guvern.

(10) Cu cel puțin 3 zile înainte de licitație, contribuabilului i se permite, cu acordul scris al organului fiscal, să comercializeze bunurile sechestrate la un preț care să nu fie mai mic decât prețul inițial de comercializare stabilit de organul fiscal, cu condiția virării sau vîrsării sumelor mijloacelor obținute direct în contul stingerii obligației fiscale și al recuperării cheltuielilor de executare silită.

(11) Mijloacele bănești din comercializarea bunurilor sechestrate se virează sau se varsă la bugetul public național. Sumele încasate la buget se îndreaptă succesiv de către organul fiscal la recuperarea cheltuielilor de executare silită, la stingerea restanțelor față de bugetul public național, la achitarea impozitelor și taxelor aferente comercializării bunurilor sechestrate al căror termen de plată este stabilit pînă la data comercializării lor. Excedentul se rambursează contribuabilului. Procedura virării sau vîrsării la bugetul public național a mijloacelor bănești din comercializarea bunurilor sechestrate, precum și rambursării excedentului de mijloace bănești se stabilește de către Ministerul Finanțelor.

(12) Neasigurarea integrității bunurilor sechestrate, înstrăinarea, substituirea, tănuirea, deteriorarea, deocompletarea sau folosirea lor atrag răspunderea stabilită de legislație. Contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcție de răspundere sau persoana la care s-au păstrat bunurile sechestrate nu poartă răspundere pentru pierderile suportate în limitele normelor de perisabilitate și în urma pierii fortuite a bunurilor.

(13) Pentru contribuabil, comercializarea bunurilor sechestrate înseamnă desfacerea și livrarea de mărfuri cu toate consecințele ce decurg din aceste operațiuni, inclusiv cu eliberarea obligatorie a facturii fiscale, cu calcularea și plata posibilelor impozite și taxe aferente.

(14) Dacă la licitația cu reducere nu s-a înscris nici un participant sau dacă bunurile nu au putut fi comercializate, organul fiscal, în termen de 30 de zile de la data expirării termenului de înscriere la licitația la care nu s-a înscris nici un participant sau de la efectuarea licitației, va

anunța o licitație repetată. Dacă și de data aceasta nu se înscrie nici un participant sau dacă bunurile nu sînt vîndute, organul fiscal va ridica sechestrul de pe bunurile necomercializate.

(15) Prin derogare de la prevederile prezentului articol și ale art.204, comercializarea bunurilor sechestrate a căror valoare, conform actului de sechestr, constituie mai puțin de 10000 lei (cu excepția mijloacelor de transport, a imobilului, a valorilor mobiliare, a bunurilor calificate drept mărfuri bursiere cu valoarea lotului mai mare de 10000 lei), precum și a bunurilor care au fost expuse la bursa de mărfuri, dar nu au fost solicitate spre a fi comercializate și au fost excluse din planul de licitație conform reglementărilor legale în vigoare, se efectuează prin intermediul unităților comerciale. Modul de ridicare, predare, evaluare, comercializare a patrimoniului menționat și de vărsare la buget a sumelor încasate se stabilește de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

[Art.203 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.203 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.203 modificat prin [Legea nr.62 din 30.03.2012](#), în vigoare 03.04.2012]

[Art.203 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.203 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.203 modificat prin [Legea nr.130-XVI din 07.06.2007](#), în vigoare 06.07.2007]

Articolul 204. Ridicarea bunurilor

(1) După semnarea contractului de vînzare-cumpărare și achitarea integrală a prețului lotului, organul fiscal va ridica bunurile sechestrate spre a le remite cumpărătorului. Prin derogare de la art.203 alin.(10), bunurile supuse accizelor se ridică cu condiția achitării accizului în conformitate cu legislația fiscală. Din momentul semnării actului de ridicare a bunurilor sechestrate, dreptul de proprietate asupra acestora trece la cumpărător, iar cheltuielile de păstrare și de transportare a bunurilor, de perfectare a titlurilor de proprietate le suportă noul proprietar.

(2) În cazul în care contribuabilul sau participanții la licitație contestă rezultatele acesteia din motivul încălcării procedurii de înscriere sau de desfășurare, bunurile sechestrate nu se vor ridica. În astfel de situații, ridicarea bunurilor se operează după soluționarea litigiilor.

(3) Tranzacțiile în urma cărora bunurile sechestrate au fost înstrăinate fără acordul scris al autorității fiscale pot fi declarate nule de instanța judecătorească din momentul încheierii lor. Răspunderea pentru pierderile suportate de acestea o poartă contribuabilul sau persoana care a înstrăinat bunurile sau a decis înstrăinarea lor.

(4) Ridicarea bunurilor sechestrate se efectuează în prezența contribuabilului (a reprezentantului acestuia), a persoanei lui cu funcție de răspundere și a cumpărătorului (a reprezentantului acestuia). În cazul absenței nemotivate a contribuabilului (a reprezentantului acestuia), a persoanei lui cu funcție de răspundere, ridicarea bunurilor se efectuează în prezența a 2 martori asistenți. În cazul împiedicării acțiunilor de ridicare a bunurilor, organul fiscal va efectua ridicarea lor forțată.

(5) Dacă se constată lipsa, substituirea sau degradarea calitativă a unor bunuri din lista bunurilor sechestrate, organul fiscal este obligat să remită organelor de urmărire penală materialele de rigoare, excepție făcînd situațiile în care substituirea sau degradarea bunurilor este neînsemnată și cumpărătorul le-a acceptat la prețul din contractul de vînzare-cumpărare.

(6) Dacă bunurile unui contribuabil au fost vîndute mai multor cumpărători, ridicarea lor se va face separat pentru fiecare cumpărător.

(7) Asupra faptului ridicării bunurilor sechestrate se va întocmi, în 3 exemplare, un act de un model stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat. Al treilea exemplar se remite, contra semnătură, contribuabilului (reprezentantului acestuia), persoanei lui cu funcție de răspundere, al

doilea exemplar – cumpărătorului, iar primul exemplar va rămîne la organul fiscal care a ridicat bunurile.

(8) În timpul ridicării bunurilor sechestrate sau în cel mult 24 de ore după semnarea actului de ridicare, contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcție de răspundere sînt obligați să remită organului fiscal sau nemijlocit cumpărătorului toate documentele referitoare la bunurile ridicate dacă aceste documente nu au fost ridicate de organul fiscal o dată cu sechestrarea bunurilor.

(9) În temeiul actului de ridicare a bunurilor sechestrate, contribuabilul efectuează înregistrările contabile în legătură cu comercializarea lor.

(10) În temeiul contractului de vânzare-cumpărare, al actului de ridicare a bunurilor sechestrate și al certificatului de achitare integrală eliberat de organul fiscal, cumpărătorul înregistrează la organele de resort, în cazurile prevăzute de legislație, bunurile ridicate. Cumpărătorul poate folosi bunurile și pînă la înregistrare (cu excepția scoaterii lor din Republica Moldova) în baza contractului de vânzare-cumpărare și a actului de ridicare. După expirarea termenului de plată stabilit în contractul de vânzare-cumpărare, bunurile nu vor mai putea fi folosite în baza documentelor menționate.

[Art.204 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 205. Urmărirea datoriei debitoare

(1) Urmărirea datoriei debitoare de la persoane care au sediu în Republica Moldova se face în baza listei debitorilor, prezentate de contribuabil, sau a altor informații de care dispune organul fiscal. În conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, pot fi urmărite datoriile debitoare de la persoane din străinătate, precum și de la debitorii autohtoni în beneficiul contribuabililor străini.

(2) Urmărirea datoriei debitoare se efectuează și atunci cînd însuși debitorul are restanțe.

(3) Pentru urmărirea datoriei debitoare, contribuabilul este obligat să prezinte organului fiscal lista debitorilor, semnată de el (de reprezentantul său), de persoana sa cu funcție de răspundere. La cererea organului fiscal, datele din listă sînt confirmate documentar. Lista debitorilor trebuie să conțină, după caz:

a) denumirea (numele, prenumele) debitorului, sediul (adresa), codul fiscal, informația de contact;

b) conturile bancare ale debitorului, denumirea, sediul și codul instituțiilor financiare (sucursalelor sau filialelor acestora) în care sînt deschise conturile;

c) data apariției datoriilor debitoare, suma totală și scadența lor;

d) măsurile întreprinse de contribuabil pentru a i se plăti datoria debitoare;

e) data ultimei verificări reciproce.

(4) În baza datelor furnizate de contribuabil, organul fiscal verifică dacă datoriile debitoare au devenit scadente și dacă contribuabilul are dreptul să ceară plata lor. În cazul în care dreptul de a cere plata este confirmat, organul fiscal remite debitorului somația că, la data primirii ei, asupra sumelor pe care el le datorează contribuabilului s-a aplicat sechestrul în cuantumul obligației fiscale a acestuia și că debitorul este obligat să stingă obligația fiscală.

(5) Persoana care a primit somația este obligată ca, în termen de 10 zile lucrătoare, să confirme sau să infirme, parțial ori total, datoria debitoare a contribuabilului indicată în somație. Dacă datoria este infirmată, la scrisoare se anexează copiile de pe documentele de rigoare.

(6) Dacă suma datoriei debitoare a contribuabilului a fost confirmată sau dacă ea a fost infirmată fără anexarea documentelor de rigoare, precum și dacă, la expirarea a 10 zile lucrătoare de la primirea somației, nu i s-a răspuns organului fiscal, aceasta are dreptul să aplice debitorului,

în modul corespunzător, modalitățile de executare silită a obligației fiscale enumerate la art.194 alin.(1) lit.a), b) și c).

Articolul 206. Imposibilitatea executării silite a obligației fiscale

(1) Executarea silită a obligației fiscale se consideră imposibilă dacă:

- a) persoana lichidată nu are succesori și nu posedă bunuri pasibile urmăririi;
- b) persoana se află în proces de lichidare (dizolvare) sau în procedură de insolvență;
- c) există act judecătoresc ce suspendă executarea deciziei organului fiscal asupra cazului de încălcare fiscală sau de executare silită – pe perioada valabilității actului de suspendare;
- d) există actul respectiv al instanței de judecată sau al executorului judecătoresc potrivit căruia perceperea restanței este imposibilă;
- e) există decizia organului fiscal privind suspendarea executării deciziei contestate și efectuarea unui control repetat (art.271 alin.(1) lit.d)) – pe perioada valabilității actului emis.

(2) Perioada aflării obligațiilor fiscale la evidență fiscală specială constituie:

- a) pentru cazurile indicate la alin.(1) lit.a) – perioada termenului de prescripție prevăzut la art.265;
- b) pentru cazurile indicate la alin.(1) lit.b) – din data emiterii deciziei instanței de judecată și până la definitivarea procesului;
- c) pentru cazurile indicate la alin.(1) lit.c), d) și e) – din data emiterii actului și până la expirarea valabilității acestuia.

[Art.206 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.206 în redacția [Legii nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.206 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.206 modificat prin [Legea nr.280-XVI din 14.12.2007](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 207. Evidența acțiunilor de executare silită a obligației fiscale

(1) Evidența acțiunilor de executare silită a obligației fiscale o ține organul fiscal în modul stabilit.

(2) În ziua semnării sau cel târziu în ziua lucrătoare imediat următoare acesteia, actele ce confirmă acțiunile de executare silită a obligației fiscale se înscriu la organul fiscal în registre speciale de evidență, ținute manual sau computerizat, de un model stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

(3) În dosarul contribuabilului căruia i s-a aplicat executarea silită a obligației fiscale, se păstrează hotărârea organului fiscal despre executarea silită, ordinele încaso, actul de sechestru, procesul-verbal privind rezultatele licitației, contractul de vânzare-cumpărare, corespondența cu contribuabilul și cu alte persoane, alte documente referitoare la caz.

Capitolul 10

ORGANIZAREA LICITAȚIEI DE BUNURI SECHESTRATE

Articolul 208. Organizarea evaluării bunurilor sechestrate

(1) După sechestrarea bunurilor, organizarea evaluării și comercializării lor se pune în sarcina inspectoratelor fiscale de stat teritoriale/inspectoratelor fiscale de stat specializate, iar în cazul în care bunurile au fost sechestrate de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat – în sarcina subdiviziunii responsabile, cu excepția celor prevăzute la alin.(7), (8), (9) și (15) ale art.203.

(2) La aplicarea sechestrului asupra bunurilor întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor de stat și ale întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor cu cota statului în capitalul social, neincluse

în programul de privatizare, acest fapt se înștiințează în scris organelor centrale de specialitate ale administrației publice și autorităților administrației publice locale. În cazul neluării de măsuri pentru achitare în termenul stabilit, organul fiscal va organiza evaluarea și comercializarea bunurilor sechestrate conform principiilor generale.

(3) Organizatori ai licitației sînt: organul fiscal și persoanele admise de inspectoratele fiscale de stat teritoriale/inspectoratelor fiscale de stat specializate, iar în cazul în care bunurile au fost sechestrate de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat – de subdiviziunea responsabilă, pe bază de concurs.

(4) În baza materialelor expertizei și a materialelor de evaluare a bunurilor, organul fiscal aprobă prețul inițial de comercializare al bunurilor care urmează să fie comercializate la licitație.

(5) Organul fiscal transferă beneficiarilor, de la bugetul de stat, banii destinați finanțării cheltuielilor de executare silită a obligației fiscale. După comercializarea bunurilor sechestrate, aceste cheltuieli se recuperează cu prioritate.

[Art.208 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.208 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 209. Organizarea licitațiilor

(1) Pentru a organiza comercializarea bunurilor, expertul transmite organului fiscal dosarele loturilor de bunuri. Referitor la operațiunea de predare-primire se întocmește un proces-verbal.

(2) Organul fiscal efectuează următoarele acțiuni:

- a) examinează dosarele loturilor de bunuri;
- b) aprobă actul prețului inițial de licitare a fiecărui lot aparte dacă expertiza și evaluarea bunurilor au fost efectuate de specialiști în domeniu;
- c) decide asupra scoaterii bunurilor la licitație;
- d) dispune publicarea comunicatului informativ despre desfășurarea licitației;
- e) aprobă componența comisiei de licitație și numește președintele ei;
- f) determină modul de comercializare a patrimoniului sechestrat;
- g) în cazul apariției litigiului, desemnează un reprezentant pentru apărarea intereselor sale în instanța de judecată.

(3) Organul fiscal are dreptul:

- a) să verifice îndeplinirea deciziilor sale și să monitorizeze procesul de evaluare și comercializare a patrimoniului sechestrat;
- b) să examineze plîngerile și contestațiile privind corectitudinea desfășurării licitațiilor de comercializare a patrimoniului sechestrat;
- c) să declare nule rezultatele licitației în cazul constatării unor abateri sau încălcări ale reglementărilor privind pregătirea și desfășurarea licitațiilor, precum și în cazul în care cumpărătorul nu achită lotul în termenul stabilit. În aceste cazuri, se va anunța o nouă licitație – cu strigare sau cu reducere.

(4) Deciziile cu privire la aprobarea prețurilor bunurilor sechestrate și expunerea lor spre comercializare se emit de organul fiscal. Comunicatele informative ale organului fiscal cu privire la expunerea bunurilor sechestrate spre comercializare se aprobă de către conducerea lui.

(5) Comunicatul informativ despre desfășurarea licitației se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și trebuie să conțină:

- a) data, ora și locul desfășurării licitației;
- b) specificarea bunurilor, principalelor caracteristici tehnico-economice și locului aflării lor;

- c) informații despre proprietarul bunurilor;
- d) informații despre terenul pe care sînt amplasate bunurile imobiliare și condițiile de utilizare a terenului de către proprietar;
- e) condițiile de comercializare a bunurilor;
- f) informații despre forma de plată, condițiile de plată eșalonată, dacă aceasta este prevăzută de organul fiscal;
- g) modul de familiarizare prealabilă cu bunurile scoase la licitație;
- h) condițiile de înaintare a cererilor de participare la licitație;
- i) termenul final de primire a cererilor, propunerilor și altor documente pentru participare la licitație;
- j) informația despre necesitatea depunerii unui acout de 10% din prețul inițial de comercializare a bunurilor și contul bancar la care acesta urmează să fie vărsat;
- k) informația de contact a comisiei de licitație, a organului fiscal și a altor organizatori ai licitației;
- l) alte informații necesare.

(6) Licitația urmează să aibă loc la cel puțin 15 zile de la data publicării comunicatului informativ în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(7) Licitația se face în localitatea de reședință a inspectoratului fiscal de stat teritorial în a cărui rază au fost sechestrate bunurile. Persoana la care se păstrează bunurile este obligată să asigure publicului accesul la ele.

(8) Licitația are loc dacă la ea sînt înscriși cel puțin doi participanți.

Articolul 210. Comisia de licitație

(1) Pentru comercializarea bunurilor sechestrate, la fiecare licitație se formează o comisie în a cărei componență intră cel puțin 5 membri dintre reprezentanții organului fiscal și ai autorităților administrației publice locale și experți independenți. Reprezentanții organului fiscal și ai autorităților administrației publice locale sînt propuși de către conducerea acestora. Experții independenți pot fi propuși de contribuabil sau de alte persoane interesate în comercializarea bunurilor scoase la licitație. Componența comisiei se aprobă prin ordin de către conducerea organului fiscal. Licitatorul nu este membru al comisiei de licitație.

(2) Ședința comisiei de licitație este deliberativă dacă la ea participă cel puțin două treimi din membri. Hotărîrea se adoptă prin vot deschis, cu simpla majoritate de voturi. În cazul parității de voturi, cel al președintelui comisiei este decisiv.

(3) Comisia de licitație are următoarele atribuții:

- a) primește și verifică dosarele loturilor scoase la licitație, alte documente;
- b) perfectează documentele aferente licitației;
- c) organizează familiarizarea prealabilă a participanților cu bunurile scoase la licitație;
- d) eliberează bilete de participant, înregistrează participanții la licitație;
- e) ține licitația;
- f) exercită controlul asupra îndeplinirii condițiilor de participare la licitație și asigură respectarea drepturilor cumpărătorului;
- g) desfășoară negocieri directe în cazul înscrierii unui singur participant;
- h) dă informații, la solicitarea mass-media și cu asentimentul cumpărătorului, despre rezultatele licitației.

Articolul 211. Condițiile de participare la licitație

(1) La licitație au dreptul să participe persoanele care au depus la timp cerere de participare, au prezentat documentele necesare și au plătit, în modul stabilit, acontul de 10% din prețul inițial al bunurilor.

(2) Doritorii de a participa la licitație vor prezenta organului fiscal următoarele documente:

a) cerere de participare de un model stabilit;

b) copie de pe documentul de plată care confirmă depunerea acontului pe contul bancar indicat în comunicatul informativ despre desfășurarea licitației;

c) procură, după caz, pentru dreptul de a încheia contract de vânzare-cumpărare.

(3) Primirea cererilor și a documentelor se încheie cu 3 zile înainte de data licitației.

(4) Datele despre persoanele care au depus cereri de participare la licitație și numărul acestora sînt confidențiale.

(5) Cu cel puțin 2 zile înainte de data licitației, organul fiscal va prezenta, iar comisia de licitație va examina documentele indicate la alin.(2). După examinare, comisia de licitație înregistrează în calitate de participant la licitație persoana care a depus cerere sau poate respinge cererea dacă persoana nu a respectat cerințele prezentului cod referitoare la întocmirea și la prezentarea documentelor. Motivul respingerii cererilor comisia îl va indica distinct în hotărîre, pe care o va comunica persoanei avizate. În acest caz, ei i se va restitui acontul.

(6) Persoana are dreptul să-și retragă cererea de participare, adresînd un demers în scris cu 3 zile înainte de data licitației. În acest caz, ei i se va restitui acontul.

(7) Dacă a fost înregistrat un singur participant, comisia de licitație va duce cu acesta, în ziua licitației, negocieri directe. După stabilirea prețului de comercializare a bunurilor și după semnarea procesului-verbal referitor la rezultatele negocierilor directe, materialele vor fi remise organului fiscal organizatoare a licitației pentru a se încheia contractul de vânzare-cumpărare.

(8) Dacă la licitație nu s-a înscris nici un participant, documentele ei vor fi remise organului fiscal pentru a întreprinde acțiunile prevăzute de legislația fiscală.

Articolul 212. Desfășurarea licitației

(1) În ziua licitației, concomitent cu înmînarea biletelor de participant, comisia de licitație va înregistra participanții prezenți. Înregistrarea se va încheia cu 10 minute înainte de începutul procedurii de licitare. Participanții întîrziati nu vor fi admiși.

(2) Licitația este condusă de un licitator, desemnat în bază de contract de organizatorul licitației.

(3) Licitarea fiecărui lot de bunuri la licitația cu strigare începe cu anunțarea de către licitator a prețului inițial și a pasului de ridicare a prețului. Cel care acceptă prețul ridică biletul de participant. După ce unul dintre participanți a ridicat biletul, ceilalți pot pretinde la lot propunînd un preț mai mare cu unul sau cu mai mulți pași de ridicare. Dacă nimeni nu oferă un preț mai mare decît cel acceptat, strigat de 3 ori de către licitator, acesta fixează printr-o lovitură de ciocan faptul vînzării lotului.

(4) Participantul la licitație care a cîștigat lotul este obligat să semneze un proces-verbal privind rezultatele licitației, întocmit pe un formular tipizat, aprobat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

(5) Participantul care a cîștigat lotul la licitația cu strigare, dar care a refuzat să semneze procesul-verbal privind rezultatele licitației este privat de dreptul de a participa la această licitație, iar licitarea va reîncepe de la prețul oferit de participantul anterior. Participantului care a refuzat să semneze procesul-verbal nu i se va restitui acontul.

(6) Potrivit deciziei organului fiscal, bunurile nesolicitate la licitația cu strigare vor fi scoase la licitația cu reducere. Licitatorul va începe licitarea fiecărui lot cu anunțarea prețului lui maxim, care va fi prețul inițial de la licitația cu strigare, și a pasului de reducere a prețului. Pasul reducerii nu poate fi mai mare de 5% din prețul maxim.

(7) Dacă prețul redus a fost strigat de 3 ori și nici un participant nu și-a exprimat dorința de a cumpăra lotul, licitatorul va reduce prețul cu încă un pas, declarând de fiecare dată prețul nou.

(8) Licitatorul va reduce prețul pînă cînd unul din participanți va fi de acord cu prețul propus, cerînd acestuia să confirme oferta numind suma pentru care este de acord să cumpere lotul. În cazul confirmării, licitatorul va striga prețul de 3 ori, fixînd faptul vînzării printr-o lovitură de ciocan. Dacă un alt participant dorește să cumpere lotul, el are dreptul să ridice prețul cu un pas sau cu mai mulți, declarînd intenția sa în timpul repetării prețului, pînă la lovitura de ciocan, și-și va confirma oferta ridicînd biletul de participant. În acest caz, licitația cu reducere trece în licitație cu strigare.

(9) Reducerea prețului va continua pînă se va ajunge la zero, după care lotul se scoate de la licitație. Organul fiscal poate stabili pentru unele loturi scoase la licitația cu reducere limita la care poate fi redus prețul.

(10) Dacă licitatorul, președintele sau orice membru al comisiei de licitație vor constata încălcarea procedurii de licitație, ei vor suspenda licitația în orice moment pînă cînd comisia de licitație va decide continuarea licitației sau scoaterea lotului de la licitație.

(11) Participantul la licitația cu reducere care a cîștigat lotul este obligat să semneze un proces-verbal privind rezultatele licitației. Dacă refuză să-l semneze, participantul este privat de dreptul de a participa la această licitație, care va reîncepe de la prețul acceptat de el. Participantului care a refuzat să semneze procesul-verbal nu i se va restitui acontul.

(12) Dacă licitarea unui lot este declarată nulă din motive prevăzute de prezentul cod, se va întocmi un proces-verbal al licitației nule pe un formular tipizat aprobat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat. În acest caz, participanții din a căror vină licitația a fost declarată nulă nu vor fi admiși la licitațiile ulterioare la care va fi expus lotul a cărui licitare a fost declarată nulă. Lor nu li se va restitui acontul.

Articolul 213. Încheierea contractului de vînzare-cumpărare și achitarea prețului lotului

(1) La încheierea licitării unui lot, comisia de licitație va negocia direct cu cîștigătorul lotului asupra modului și termenelor lui de plată, fapt care se consemnează în procesul-verbal privind rezultatele licitației. După semnare, un exemplar al procesului-verbal se remite, în 24 de ore, contribuabilului.

(2) În cazul în care comisia de licitație și cumpărătorul au convenit ca achitarea prețului lotului să se efectueze printr-o sumă unică, ultimul plătește integral prețul lotului în termen de 7 zile din data semnării contractului de vînzare-cumpărare.

(3) În cazul în care comisia de licitație și cumpărătorul au convenit ca achitarea prețului lotului să se facă eșalonat, în același termen de 7 zile cumpărătorul varsă prima tranșă, de cel puțin 40%, din prețul indicat în procesul-verbal, iar restul în termenul stabilit în contractul de vînzare-cumpărare, care nu va depăși 60 de zile din data încheierii licitației. Pentru această perioadă, cumpărătorul achită suplimentar o majorare de întîrziere, calculată, în modul stabilit, pentru suma eșalonată în funcție de perioada eșalonării, iar contribuabilul este absolvit de majorarea de întîrziere (penalitatea) respectivă.

(4) Cetățenii străini și apatrizii, persoanele care nu au raporturi cu sistemul bugetar al Republicii Moldova achită integral prețul lotului în termen de 7 zile din data semnării contractului de vânzare-cumpărare.

(5) La cumpărarea lotului, acontul depus de cumpărător este inclus în suma stabilită în contractul de vânzare-cumpărare. Cu excepțiile stabilite de legislația fiscală, celorlalți participanți li se va restitui acontul în termen de 3 zile lucrătoare din data încheierii licitației.

(6) Aconturile nerestituite conform prezentului cod se consideră venit al contribuabilului ale cărui bunuri au fost scoase la licitație și se folosesc pentru recuperarea cheltuielilor de executare silită, pentru plata restanțelor la bugetele respective.

(7) Dacă cumpărătorul nu achită prețul lotului în termenul stabilit, organul fiscal are dreptul să anuleze rezultatele licitației. În acest caz, bunurile se scot la o nouă licitație cu strigare sau, respectiv, cu reducere, iar acontul nu se restituie.

(8) Vânzător al bunurilor sechestrate este organul fiscal care le-a sechestrat. Aceasta va încheia contract de vânzare-cumpărare în cazul vânzării atât prin procedura licitației, cât și prin negocieri directe.

(9) Contractul de vânzare-cumpărare se încheie în termen de 5 zile din data încheierii licitației sau a negocierilor directe. Dacă, după încheierea contractului de vânzare-cumpărare, cumpărătorul se dezice de bunuri, licitarea lor se consideră nulă. În acest caz, bunurile se scot la o nouă licitație cu strigare sau, respectiv, cu reducere, iar acontul nu se restituie.

(10) Rezultatele licitației pot fi contestate, în modul stabilit de lege, în instanță judecătorească.

Capitolul 11 **CONTROLUL FISCAL**

Articolul 214. Principiile generale de efectuare a controlului fiscal

(1) Controlul fiscal are drept scop verificarea modului în care contribuabilul respectă legislația fiscală într-o anumită perioadă sau în câteva perioade fiscale.

(2) Controlul fiscal este exercitat de organul fiscal și/sau de un alt organ cu atribuții de administrare fiscală, în limitele competenței acestuia, la fața locului și/sau la oficiul acestora.

(3) Procedura controlului fiscal constă într-un ansamblu de metode și operațiuni de organizare și desfășurare a controlului, precum și de valorificare a rezultatelor lui. Controlul fiscal la fața locului și/sau la oficiul organului, prevăzut la alin.(2), poate fi organizat și efectuat prin următoarele metode și operațiuni: verificarea faptică, verificarea documentară, verificarea totală, verificarea parțială, verificarea tematică, verificarea operativă, verificarea prin contrapunere. Metodele și operațiunile concrete utilizate la organizarea și exercitarea controlului fiscal sînt determinate, în baza prezentului cod, în instrucțiunile cu caracter intern ale Inspectoratului Fiscal Principal de Stat.

(4) Activitatea contribuabilului poate fi supusă controlului fiscal pentru o perioadă ce nu depășește termenele de prescripție, stabilite la art.264, pentru determinarea obligației fiscale.

(5) În cadrul controlului fiscal la fața locului și/sau la oficiu, organele specificate la alin.(2) sînt în drept să solicite de la alte persoane orice informații și documente privind relațiile lor cu contribuabilul respectiv.

(6) Organele cu atribuții de administrare fiscală pot efectua controlul fiscal repetat în cazul în care rezultatele controlului fiscal exercitat anterior sînt neconcludente, incomplete sau nesatisfăcătoare ori dacă ulterior au fost depistate circumstanțe ce atestă existența unor semne de încălcare fiscală și, prin urmare, se impune un nou control.

(7) Controlul fiscal repetat poate fi efectuat în cadrul examinării contestațiilor împotriva deciziei organului fiscal sau acțiunii funcționarului fiscal și, în alte cazuri, la decizia conducerii organelor menționate la alin.(6).

(8) Se interzice efectuarea repetată a controalelor fiscale la fața locului asupra unora și a celorlalte impozite și taxe pentru o perioadă fiscală care anterior a fost supusă controlului, cu excepția cazurilor când efectuarea controlului fiscal repetat se impune de reorganizarea sau lichidarea contribuabilului, ține de auditul activității organului fiscal de către organul ierarhic superior, de activitatea posturilor fiscale sau de depistarea, după efectuarea controlului, a unor semne de încălcări fiscale, când aceasta este o verificare prin contrapunere, când controlul se efectuează la solicitarea organelor de drept și a celor specificate la art.131 alin.(5), când necesitatea a apărut în urma examinării cazului cu privire la încălcarea legislației fiscale sau în urma examinării contestației. Drept temei pentru efectuarea controlului fiscal repetat la fața locului, în legătură cu auditul activității organului fiscal de către organul ierarhic superior, poate servi numai decizia acestuia din urmă, cu respectarea cerințelor prezentului articol.

(9) Controlul fiscal se efectuează în orele de program ale organului care exercită controlul fiscal și/sau cele ale contribuabilului.

[Art.214 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 215. Controlul fiscal la oficiul organului fiscal sau al altui organ cu atribuții de administrare fiscală

(1) Controlul fiscal la oficiul organului fiscal sau la oficiul organului cu atribuții de administrare fiscală (denumit în continuare controlul fiscal cameral) constă în verificarea corectitudinii întocmirii dărilor de seamă fiscale, a altor documente prezentate de contribuabil, care servesc drept temei pentru calcularea și achitarea impozitelor și taxelor, a altor documente de care dispune organul fiscal sau alt organ cu atribuții de administrare fiscală, precum și în verificarea altor circumstanțe ce țin de respectarea legislației fiscale.

(2) Controlul fiscal cameral se efectuează de către funcționarii fiscali sau persoanele cu funcție de răspundere ale altor organe cu atribuții de administrare fiscală conform obligațiilor de serviciu, fără adoptarea unei decizii scrise asupra obiectivului vizat.

(3) La relevarea unor erori și/sau contradicții între indicii dărilor de seamă și documentelor prezentate, organul care a efectuat controlul este obligat să comunice despre aceasta contribuabilului, cerându-i, totodată, să modifice documentele respective în termenul stabilit.

(4) Prin derogare de la prevederile alineatelor (2) și (3), în cazul în care depistarea încălcării fiscale este posibilă în cadrul controlului fiscal cameral, nefiind necesar controlul la fața locului, funcționarii fiscali sau persoanele cu funcție de răspundere ale altor organe cu atribuții de administrare fiscală pot întocmi actul de control fiscal, cu respectarea prevederilor art.216 alin.(6) și (8).

[Art.215 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 216. Controlul fiscal la fața locului

(1) Controlul fiscal la fața locului are drept scop verificarea respectării legislației fiscale de contribuabil sau de o altă persoană supusă controlului, care se efectuează la locurile aflării acestora de către funcționarii fiscali sau de persoane cu funcție de răspundere ale altor organe cu atribuții de administrare fiscală. În cazul în care contribuabilul sau o altă persoană supusă controlului nu dispune de sediu sau de oficiu ori sediul lui se află la domiciliu, în alte cazuri când nu există condiții adecvate de lucru, controlul fiscal menționat se efectuează la oficiul organului

care exercită controlul fiscal, cu respectarea tuturor prevederilor art.145 alin.(2)-(6), inclusiv cu întocmirea obligatorie a unui act de ridicare de la contribuabil a documentelor necesare.

(2) Controlul fiscal la fața locului poate fi efectuat numai în temeiul unei decizii scrise a conducerii organului care exercită controlul. Necesitatea efectuării verificării prin contrapunere la unele persoane cu care contribuabilul supus controlului are sau a avut raporturi economice și financiare, pentru a se constata autenticitatea acestora, se determină, de sine stătător, de către funcționarul fiscal sau altă persoană cu funcție de răspundere care efectuează controlul.

(3) Controlul fiscal la fața locului referitor la un contribuabil poate cuprinde atât unul, cât și mai multe tipuri de impozite și taxe. În cursul unui an calendaristic se admite efectuarea unui singur control fiscal la fața locului pe unele și aceleași tipuri de impozite și taxe pentru una și aceeași perioadă fiscală. Această restricție nu se extinde asupra cazurilor când controlul fiscal la fața locului se efectuează în legătură cu reorganizarea sau lichidarea contribuabilului; când după efectuarea controlului se depistează semne de încălcări fiscale; când acesta este o verificare prin contrapunere; când controlul ține de activitatea posturilor fiscale; când controlul se efectuează la solicitarea organelor de drept și a celor prevăzute la art.131 alin.(5) sau în legătură cu auditul activității organului fiscal de către organul ierarhic superior; când necesitatea controlului a apărut în urma examinării cazului cu privire la încălcarea fiscală sau în urma examinării contestației.

(4) Durata unui control fiscal la fața locului nu trebuie să depășească două luni calendaristice. În cazuri excepționale, conducerea organului care exercită controlul fiscal poate să decidă prelungirea duratei în cauză cu cel mult 3 luni calendaristice sau să sisteze controlul. Perioada sistării controlului și prezentării documentelor nu se include în durata efectuării controlului, ultima fiind calculată din ziua începerii lui pînă la ziua semnării actului respectiv, inclusiv.

(5) La finalizarea controlului fiscal la fața locului, se întocmește un act de control fiscal. La posturile fiscale, actul de control fiscal se va întocmi numai în caz de depistare a încălcării legislației fiscale. În cazul depistării vreunei încălcări fiscale, organul care exercită controlul ia decizia corespunzătoare. Prin derogare de la prevederile prezentului alineat, dacă încălcarea fiscală se depistează de către serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale, decizia respectivă se emite de organul fiscal, cu respectarea prevederilor de la art.159 alin. (2).

(6) Actul de control fiscal este un document întocmit de funcționarul fiscal sau altă persoană cu funcție de răspundere a organului care exercită controlul, în care se consemnează rezultatele controlului fiscal. În act se va descrie obiectiv, clar și exact încălcarea legislației fiscale și/sau a modului de evidență a obiectelor impunerii, cu referire la documentele de evidență respective și la alte materiale, indicîndu-se actele normative încălcate. În act va fi reflectată fiecare perioadă fiscală în parte, specificîndu-se încălcările fiscale depistate în ea.

(7) Controlul fiscal la fața locului, cu excepția controlului fiscal prin metoda verificării operative, asupra filialelor, sucursalelor și/sau reprezentanțelor contribuabilului, inițiat de organul fiscal, se organizează și se efectuează de către inspectoratul fiscal de stat în a cărui rază de deservire se află contribuabilul care le-a instituit, cu participarea inspectoratului fiscal de stat în a cărui rază de deservire se află filiala, sucursala și/sau reprezentanța.

(8) Contribuabilul, inclusiv prin intermediul conducătorului sau altui reprezentant al său, este obligat, după caz, să asigure condiții adecvate pentru efectuarea controlului, să participe la efectuarea lui și să semneze actul de control fiscal, chiar și în cazul dezacordului. În caz de dezacord, el este obligat să prezinte în scris, în termen de pînă la 15 zile calendaristice, argumentarea dezacordului, anexînd documentele de rigoare.

[Art.216 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.216 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.216 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 217. Verificarea faptică

(1) Verificarea faptică se aplică în cazul controlului fiscal la fața locului și constă în observarea directă a obiectelor, proceselor și fenomenelor, în cercetarea și analiza activității contribuabilului.

(2) Verificarea faptică are sarcina de a constata situațiile care nu sînt reflectate sau care nu rezultă din documente.

Articolul 218. Verificarea documentară

Verificarea documentară se aplică atît în cazul controlului fiscal cameral, cît și al celui la fața locului și constă în confruntarea dărilor de seamă fiscale, documentelor de evidență și altei informații prezentate de contribuabil cu documentele și cu informațiile referitoare la acesta de care dispune organul care exercită controlul fiscal.

Articolul 219. Verificarea totală

(1) Verificarea totală se aplică în cazul controlului fiscal la fața locului asupra tuturor actelor și operațiunilor de determinare a obiectelor (bazei) impozabile și de stingere a obligațiilor fiscale în perioada de după ultimul control fiscal.

(2) Verificarea totală este una documentară și, în același timp, faptică a modului în care contribuabilul execută legislația fiscală.

Articolul 220. Verificarea parțială

Verificarea parțială se aplică atît în cazul controlului fiscal cameral, cît și al celui la fața locului și constă în controlul asupra stingerii unor anumite tipuri de obligații fiscale, asupra executării unor alte obligații prevăzute de legislația fiscală dintr-o anumită perioadă, verificîndu-se, în tot sau în parte, documentele sau activitatea contribuabilului.

Articolul 221. Verificarea tematică

Verificarea tematică se aplică atît în cazul controlului fiscal cameral, cît și al celui la fața locului și constă în controlul asupra stingerii unui anumit tip de obligație fiscală sau asupra executării unei alte obligații prevăzute de legislația fiscală, verificîndu-se documentele sau activitatea contribuabilului.

Articolul 222. Verificarea operativă

(1) Verificarea operativă se aplică în cazul controlului fiscal la fața locului, observîndu-se procesele economice și financiare, actele și operațiunile aferente, pentru a constata autenticitatea lor, pentru a depista și a preveni încălcarea legislației fiscale.

(2) Verificarea operativă se face inopinat, prin verificare faptică și/sau documentară. Dacă se constată vreo încălcare a legislației fiscale, iar verificarea circumstanțelor necesită mai mult timp, materialele se transmit subdiviziunilor respective ale organului cu atribuții de control fiscal pentru efectuarea unui control fiscal prin alte metode tehnice.

Articolul 223. Verificarea prin contrapunere

Verificarea prin contrapunere se aplică atît în cazul controlului fiscal cameral, cît și al celui la fața locului și constă în controlul concomitent al contribuabilului și al persoanelor cu care

acesta are sau a avut raporturi economice, financiare și de altă natură, pentru a se constata autenticitatea acestor raporturi și a operațiunilor efectuate.

Articolul 224. Cumpărătura de control

(1) Cumpărătura de control este o modalitate de control, exprimată în crearea artificială de către funcționarul fiscal a situației de procurare a bunurilor materiale, de efectuare a comenzii de executare a lucrărilor sau de prestare a serviciilor fără scopul de a le achiziționa (consuma) sau de a le comercializa. Cumpărătura de control poate fi efectuată atât în monedă națională, cât și în valută străină.

(2) Contribuabilul (reprezentantul său în persoana vânzătorului, casierului sau altei persoane împuternicirile de a acționa în numele contribuabilului la realizarea bunurilor materiale, la primirea comenzii de executare a lucrărilor sau de prestare a serviciilor, care rezultă din situația sau din documente confirmative) este informat despre aplicarea cumpărăturii de control după efectuarea acesteia.

(3) Mijloacele bănești, inclusiv valuta străină, obținute de la comercializarea bunurilor materiale, de la primirea comenzii de executare a lucrărilor și a serviciilor urmează a fi restituite funcționarului fiscal care a efectuat cumpărătura de control. Bunurile materiale se restituie contribuabilului.

(4) Ca probe ale comiterii încălcării în timpul efectuării cumpărăturii de control pot servi înregistrările audio, foto, video, precum și dispozitivele de înregistrare.

(5) Cumpărătura de control se efectuează din contul mijloacelor destinate pentru acest scop și prevăzute în bugetul Serviciului Fiscal de Stat. Modul de utilizare a mijloacelor destinate cumpărăturii de control se stabilește de către Ministerul Finanțelor.

[Art.224 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.224 modificat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

[Art.224 introdus prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.224 abrogat prin [Legea nr.448-XV din 30.12.2004](#), în vigoare 04.02.2005]

Articolul 225. Metodele și sursele indirecte de estimare a sumei obligației fiscale

(1) În cadrul administrării fiscale, pentru a determina corectitudinea calculării sumei obligației fiscale, autoritatea care efectuează controlul fiscal poate folosi, în cazurile prevăzute la art.189 alin.(2) și (3), metode și surse indirecte, conform legii. Metodele și sursele indirecte de estimare a obligațiilor fiscale se folosesc și în cadrul controalelor fiscale ca urmare a instituirii posturilor fiscale în conformitate cu art.146.

(2) Metodele și sursele indirecte includ:

- a) tipul și natura activităților practicate de contribuabil;
- b) mărimea capitalului contribuabilului;
- c) veniturile din vânzări ale contribuabilului, inclusiv cele constatate în cadrul posturilor fiscale;
- d) numărul de angajați ai contribuabilului, precum și fondul de remunerare a muncii și alte recompense;
- e) categoria clienților contribuabilului și numărul lor;
- f) diferența dintre caracteristicile cantitative și cele calitative ale materiei prime, ale altor materiale procurate și ale celor folosite în producție;
- g) analiza schimbării valorii nete a proprietății contribuabilului;
- h) chiria imobilului folosit de contribuabil în afaceri;
- i) rulajul mijloacelor bănești și soldul lor pe conturile bancare ale contribuabilului;

- j) compararea cheltuielilor contribuabilului cu veniturile lui;
- k) venitul altor persoane care activează în aceleași condiții sau în condiții similare cu cele ale contribuabilului;
- l) proprietatea persoanei cu funcție de răspundere (locuința, automobilul etc.) procurată sau folosită în scopuri personale, starea ei fizică, apartenența persoanei la diferite cercuri, numărul personalului ei casnic;
- m) informații de la instituțiile financiare (sucursale sau filiale ale acestora), birourile notariale, organele vamale, organele poliției, Agenția de Stat Relații Funciare și Cadastru, bursele de valori privind tranzacțiile și operațiunile efectuate de contribuabil și datele despre el;
- m¹) indicatorii contoarelor de evidență a elementelor de consumuri și cheltuieli;
- m²) capacitatea normativă a utilajului de producție/prelucrare;
- n) alte obiective, procese și fenomene, informații și date care denotă suma obligației fiscale a contribuabilului, prevăzute în prezentul cod.

[Art.225 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.225 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.225 modificat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 01.01.2012]

[Art.225 completat prin [Legea nr.144-XVI din 27.06.2008](#), în vigoare 01.01.2009]

Articolul 225¹. Particularitățile estimării obligațiilor fiscale ca urmare a instituirii posturilor fiscale

(1) Drept bază pentru estimarea veniturilor din vânzări (prestări servicii) servesc livrările zilnice de mărfuri și servicii.

Pentru aplicarea prevederilor din prezentul alineat este necesară respectarea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) posturile fiscale au fost instituite cel puțin de două ori pe parcursul anului fiscal;
- b) perioadele de funcționare ale posturilor fiscale sînt de cel puțin 30 de zile calendaristice, iar diferența dintre perioadele de activitate este de cel puțin 60 de zile calendaristice;
- c) livrările de mărfuri și servicii în medie pe zi pînă la și între perioadele de funcționare a posturilor fiscale sînt mai mici de 70% față de livrările medii pe zi înregistrate în perioadele de funcționare a posturilor fiscale.

(2) Estimarea veniturilor din vânzări se efectuează, avînd ca bază livrările zilnice de mărfuri și servicii înregistrate pe perioada funcționării posturilor fiscale, pentru perioada de la începutul anului fiscal pînă la instituirea primului post fiscal și între perioadele de funcționare a posturilor fiscale, pentru lunile în care media zilnică a livrărilor înregistrate în evidența agentului economic este mai mică de 70% din media zilnică a livrărilor înregistrate în perioadele de funcționare a posturilor fiscale.

[Art.225¹ introdus prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 01.01.2012]

Articolul 226. Citația la organul fiscal, inclusiv citația bancară, procedura de audiere

(1) Citația este un înscris în care persoana este invitată la organul fiscal ca să depună documente sau să prezinte alt gen de informație, relevante pentru administrarea fiscală, precum și pentru realizarea tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Organul fiscal este în drept să citeze orice persoană pentru a depune mărturii sau a prezenta documente.

(2) Modelul citației este stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat. În ea se indică scopul citării, data, ora și locul unde trebuie să se prezinte persoana citată, obligațiile și responsabilitatea ei.

(3) În cazul citării, trebuie respectate următoarele reguli:

- a) citația să fie semnată de conducerea organului fiscal;
- b) citația să se înmîneze cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data la care persoana citată trebuie să se prezinte dacă legislația nu prevede altfel;
- c) în citație să fie specificate documentele de evidență sau un alt gen de informații dacă urmează să fie prezentate;
- d) la cererea persoanei citate, organul fiscal poate schimba data, ora sau locul de prezentare;
- e) persoana citată are dreptul să depună mărturii în prezența reprezentantului său;
- f) organul fiscal este în drept să ceară persoanei citate să prezinte documentele existente, nu este însă în drept să ceară întocmirea și/sau semnarea de documente, cu excepția procesului-verbal.

(4) Înainte de audiere, se identifică persoana citată, i se expun drepturile, obligațiile, precum și răspunderea pe care o implică depunerea deliberată a unor mărturii false. Toate acestea se trec într-un proces-verbal, semnat, pentru conformitate, de persoana citată. La audiere, i se solicită să declare tot ceea ce cunoaște despre cazul pentru care a fost citată. După ce persoana depune mărturii, funcționarul fiscal îi poate adresa întrebări. Mărturiile se consemnează în procesul-verbal, semnat de cel care le-a depus.

(5) Citația bancară reprezintă o cerere specifică, adresată în scris instituției financiare (sucursalei sau filialei acesteia) prin intermediul sistemului informațional automatizat de creare și circulație a documentelor electronice între Serviciul Fiscal de Stat și instituțiile financiare, în care acesteia i se solicită să prezinte informații despre persoana supusă controlului fiscal ori pasibilă de el și documentele referitoare la operațiunile din conturile bancare ale persoanei.

(6) Citația bancară trebuie să întrunească următoarele condiții:

- a) să fie de un model aprobat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat;

[Lit.b) alin.(6) art.226 abrogată prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

c) să fie remisă, după caz, instituției financiare respective sau filialei (sucursalei) în care contribuabilul are deschis cont bancar ori instituției financiare dacă filiala (sucursala) ei nu este cunoscută sau dacă contribuabilul are ori se presupune că are conturi bancare la mai multe filiale ale acesteia;

d) să indice perioada examinării documentelor specificate în ea, perioadă care va dura cel mult 10 zile din data primirii documentelor.

(7) În termen de 3 zile lucrătoare de la primirea citației bancare, instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) trebuie să asigure colectarea tuturor documentelor pe care le deține referitor la contul bancar al contribuabilului și la operațiunile efectuate în acest cont pentru perioada (perioadele) supusă examinării și să le prezinte organului fiscal.

(8) În contextul implementării și realizării tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, organul fiscal poate solicita tuturor persoanelor care cad sub incidența prevederilor tratatelor, prin intermediul unei citații specifice prevederilor tratatului respectiv, prezentarea informațiilor prevăzute de acesta.

[Art.226 modificat prin [Legea nr.241 din 29.12.2015](#), în vigoare 29.01.2016]

[Art.226 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Capitolul 11¹

METODELE INDIRECTE DE ESTIMARE A VENITULUI IMPOZABIL AL PERSOANELOR FIZICE

[Cap.11¹ (art.226¹-226¹⁵) introdus prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 226¹. Noțiuni

În sensul prezentului capitol, se definesc următoarele noțiuni:

1) *Metodă indirectă de estimare* – metodă de determinare a venitului impozabil estimat prin intermediul analizei situației fiscale a persoanei fizice, conform art.226⁷ alin.(1).

2) *Sursă indirectă de informație* – orice sursă pasibilă să furnizeze documente, informații, explicații și/sau alte probe referitoare la persoana fizică supusă verificării și/sau referitoare la situații similare produse în condiții similare relevante pentru estimarea venitului impozabil prin metode indirecte.

3) *Situație fiscală* – stare fiscală reală a persoanei fizice pe perioada verificată, care se exprimă prin totalitatea caracteristicilor cantitative, calitative și/sau valorice ale elementelor enumerate la art.6 alin.(9) și a relațiilor cu bugetul public național.

4) *Venit impozabil estimat* – venit impozabil apreciat (rezultat) prin aplicarea metodelor indirecte de estimare.

5) *Valoare mobiliară* – titlu financiar care confirmă drepturile patrimoniale sau nepatrimoniale ale unei persoane în raport cu altă persoană, drepturi ce nu pot fi realizate sau transmise fără prezentarea acestui titlu financiar, fără înscrierea respectivă în registrul deținătorilor de valori mobiliare nominative ori în documentele de evidență ale deținătorului nominal al acestor valori mobiliare.

6) *Mijloace bănești* – sume de bani în monedă națională și/sau în valută străină aflate în proprietate, cu excepția celor împrumutate, deținute în numerar, în conturile din instituțiile financiare naționale și din străinătate și/sau împrumutate altor persoane.

7) *Mijloc de transport* – orice mijloc destinat transportului de bunuri și pasageri pe toate căile posibile, inclusiv unitățile de transport utilizate în scopuri sportive și de agrement.

8) *Bunuri imobiliare* – bunurile care corespund caracteristicii expuse la art.276 pct.2).

9) *Cheltuieli individuale* – plăți efectuate pentru procurarea și/sau schimbul bunurilor, lucrărilor și/sau serviciilor pentru consum curent și/sau pe termen lung, în scopuri personale sau în alte scopuri, exceptând pozițiile expuse la pct.5)–8).

10) *Declarație cu privire la disponibilul de mijloace bănești* – declarație care nu se consideră dare de seamă fiscală, care conține date despre disponibilul de mijloace bănești ale persoanei fizice la sfârșitul zilei de 1 ianuarie 2012, 1 noiembrie 2012 sau 28 decembrie 2012 și care nu poate fi prezentată după termenul-limită de prezentare.

[Art.226¹ modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.226¹ completat prin [Legea nr.281 din 07.12.2012](#), în vigoare 27.12.2012]

[Art.226¹ modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.226¹ modificat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

Articolul 226². Termenul de prescripție pentru determinarea venitului impozabil estimat

Termenul de prescripție pentru determinarea venitului impozabil estimat al persoanei fizice nu va depăși termenul stabilit la art.264.

[Art.226² modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 226³. Subiecții estimării prin metode indirecte

Subiecți ai estimării prin metode indirecte sînt persoanele fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova care depășesc riscul minim acceptat, stabilit la art.226¹³ alin.(11). Persoanele fizice proprietari ai bunurilor imobiliare a căror construcție a început pînă la 1

ianuarie 2012, iar înregistrarea la organul cadastral s-a efectuat după această dată nu vor fi considerați subiecți ai estimării numai referitor la bunurile imobiliare menționate.

[Art.226³ în redacția [Legii nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.226³ completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.226³ modificat prin [Legea nr.281 din 07.12.2012](#), în vigoare 27.12.2012]

[Art.226³ modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 226⁴. Obiectele estimării prin metode indirecte

Obiecte ale estimării prin metode indirecte sînt orice venituri obținute de subiecții estimării începînd cu 1 ianuarie 2012.

[Art.226⁴ în redacția [Legii nr.281 din 07.12.2012](#), în vigoare 27.12.2012]

[Art.226⁴ completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 226⁵. Modalitatea impozitării

Impozitarea venitului impozabil estimat se efectuează în modul general stabilit de legislația fiscală pentru impozitarea pe venit a persoanelor fizice.

Articolul 226⁶. Metodele indirecte de estimare

(1) Organul fiscal este în drept să utilizeze următoarele metode indirecte de estimare a venitului impozabil:

- a) metoda cheltuielilor;
- b) metoda fluxului de mijloace bănești;
- c) metoda proprietății;
- d) alte metode utilizate în practica internațională.

(2) Selectarea metodelor indirecte de estimare a venitului impozabil se face în funcție de situația constatată, de sursele de informații și de înscrisurile identificate și/sau documentele obținute.

(3) Utilizarea metodelor indirecte se efectuează individual sau combinat, în funcție de complexitatea, dificultățile, sursele de informații și de perioada verificată.

(4) La determinarea venitului impozabil estimat se va ține cont de mijloacele bănești declarate conform art.226⁷, de veniturile neimpozabile conform art.20 obținute după 1 ianuarie 2012 și de veniturile ce au fost impozitate final la sursa de plată. La determinarea venitului impozabil estimat, veniturile obținute de persoanele fizice în afara Republicii Moldova, inclusiv cele ce sînt transmise rudelor și afînilor de pînă la gradul III, se vor considera ca neimpozabile dacă:

- a) sînt confirmate documentar prin declarațiile vamale, documentele ce confirmă transferul bancar, documentele ce autentifică intrarea lor legală în țară după 1 ianuarie 2012;
- b) sînt prezentate documente ce confirmă gradul de rudenie sau de afinitate.

(5) Prin derogare de la prevederile alin.(4), se vor considera impozabile veniturile persoanelor fizice ce sînt stipulate la art.14 alin.(1) lit.c) și/sau cele obținute pentru activitatea în Republica Moldova.

(5¹) La determinarea venitului impozabil, venitul obținut din activitatea în baza patentei de întreprinzător ce nu depășește mărimea prevăzută la art.18 alin.(3) din [Legea nr.93-XIV din 15 iulie 1998](#) cu privire la patenta de întreprinzător, proporțional perioadei de activitate, se va considera venit neimpozabil.

(6) Pentru subiecții estimării care, la data de 31 decembrie 2011, aveau 18 ani împliniți și care au fost sau nu au fost obligați să depună declarația conform art.226⁷, venitul impozabil

estimat va fi determinat prin diminuarea acestuia cu 500 mii de lei. Nu va fi permisă diminuarea cu suma de 500 mii de lei a venitului impozabil estimat al persoanei fizice în cazul existenței probelor ce atestă acordarea de către aceasta a împrumutului de mijloace bănești altor persoane fizice. Pentru subiecții estimării care au depus declarația conform art.226⁷, venitul impozabil estimat va fi determinat prin diminuarea acestuia cu suma de mijloace bănești declarate.

(7) Obligația de a prezenta dovezi privind caracterul impozabil al venitului estimat se pune pe seama organului fiscal.

(8) Calcularea suplimentară a impozitului pe venit la buget se va efectua în baza diferenței pozitive dintre impozitul pe venit determinat din venitul impozabil estimat și impozitul pe venit declarat de subiectul estimării. În cazul în care în procesul aplicării metodelor indirecte de estimare pentru o perioadă fiscală concretă se vor stabili legături cauzale cu alte perioade fiscale, organul fiscal va examina fiecare perioadă fiscală necesară care începe cu data de 1 ianuarie 2012, în funcție de fiecare caz concret.

(9) Atribuțiile de aplicare a prevederilor prezentului capitol se pun în sarcina structurilor organizatorice ale Serviciului Fiscal de Stat prin ordin al conducerii Inspectoratului Fiscal Principal de Stat. Inspectoratul Fiscal Principal de Stat are competență în aplicarea metodelor indirecte de estimare a veniturilor persoanelor fizice, potrivit prezentului capitol, pe întreg teritoriul țării.

(10) În scopul aplicării metodelor indirecte de estimare a venitului impozabil al persoanelor fizice, organul fiscal:

a) solicită, în condițiile legii, informații de la sursele indirecte de informații enumerate la art.226¹¹, precum și de la Comisia Electorală Centrală, de la consiliile electorale de circumscripție, de la Comisia Națională de Integritate, de la notari, executori judecătorești și de la avocați;

b) analizează informațiile, documentele și alte probe referitoare la posibilitatea subiecților ai estimării prin metode indirecte;

c) confruntă informațiile obținute din toate sursele de informații cu cele din declarațiile cu privire la impozitul pe venit sau constată faptul nedepunerii acestei declarații;

c¹) în timpul efectuării controlului fiscal, verifică sursele de proveniență a mijloacelor bănești depistate la persoana fizică supusă controlului fiscal;

d) solicită, în condițiile legii, informații, clarificări, explicații, documente și alte probe de la persoana fizică supusă controlului fiscal și/sau de la persoanele cu care aceasta a avut ori are raporturi economice sau juridice;

e) discută constatările organului fiscal cu persoana fizică supusă controlului și/sau cu reprezentantul legal al acesteia;

f) stabilește, după caz, venitul impozabil estimat prin metodele indirecte prevăzute de prezentul cod, precum și obligațiile fiscale corespunzătoare acestuia;

g) adoptă o decizie asupra cazului de încălcare fiscală în condițiile prezentului cod.

[Art.226⁶ completat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.226⁶ modificat prin [Legea nr.281 din 07.12.2012](#), în vigoare 27.12.2012]

[Art.226⁶ modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 226⁷. Declararea disponibilului de mijloace bănești

(1) Persoana fizică cetățean al Republicii Moldova care, la situația de la 1 ianuarie 2012, deține mijloace bănești în sumă mai mare de 500 mii lei sau echivalentul acesteia în valută străină are obligația să depună la inspectoratul fiscal de stat teritorial după locul domiciliului sau reședinței ori la Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, pînă la 31 decembrie 2012, declarația cu

privire la disponibilul de mijloace bănești. În cazul în care suma declarată va fi mai mare de un milion de lei, persoana fizică este obligată să anexeze la declarație documentele care confirmă disponibilul sumei declarate.

(2) Formularul declarației și modul de declarare sînt aprobate de Ministerul Finanțelor.

(3) Sumele declarate conform alin.(1) se consideră neimpozabile și se vor lua în considerare la determinarea venitului impozabil estimat obținut în perioada de după 1 ianuarie 2012. Pentru persoanele fizice care nu au depus declarația în conformitate cu alin.(1), mijloacele bănești respective vor fi considerate ca fiind obținute după 1 ianuarie 2012.

(3¹) La declararea disponibilului de mijloace bănești la situația din 1 ianuarie 2012 prin intermediul reprezentantului persoanei fizice cetățean al Republicii Moldova, la declarație va fi anexat originalul documentului ce confirmă acest drept, autentificat în modul stabilit de legislația în vigoare.

(4) Drept documente care confirmă disponibilul sumei declarate, prevăzute la alin.(1), servesc:

a) extrasul din cont eliberat de instituția financiară pe numele deținătorului de mijloace bănești;

b) copia contractului de împrumut și/sau certificatul eliberat de persoana care a primit împrumutul.

(5) Documentele enumerate la alin.(4) vor conține, în mod obligatoriu, date despre:

a) emitentul documentului (numele, prenumele, denumirea, codul fiscal, adresa juridică);

b) persoana fizică (numele, prenumele, codul fiscal);

c) suma de mijloace bănești aflate în cont la situația de la 1 ianuarie 2012 sau la altă dată stabilită de lege, cu indicarea numărului contului – în cazul emiterii documentului de către instituția financiară;

d) soldul de mijloace bănești împrumutate la situația de la 1 ianuarie 2012 cu referire la documentul de primire a mijloacelor în casă sau la contul bancar și la contractul de împrumut, dacă persoana care a primit împrumutul are obligația de a ține evidența contabilă – în cazul emiterii documentului de către împrumutător;

e) înregistrarea și data emiterii documentului.

(6) Documentele eliberate de persoanele nerezidente sau de persoanele care nu dețin cetățenia Republicii Moldova urmează a fi prezentate în original. La declarația privind disponibilul de mijloace bănești va fi anexată copia originalului prezentat, cu traducere în limba de stat, autentificată notarial, cu excepția documentelor întocmite în limba rusă sau în limba engleză.

(7) Persoanele fizice cetățeni ai Republicii Moldova care, la data de 1 ianuarie 2012, dispuneau de mijloace bănești în sumă mai mare de un milion de lei, total sau parțial în numerar, pot confirma disponibilul de numerar prin depunerea acestora în conturile bancare deschise în instituțiile financiare din țară și obținerea extrasului din cont care confirmă suma existentă în cont la sfârșitul zilei de 1 noiembrie 2012 sau de 28 decembrie 2012. Diferența dintre disponibilul în numerar la sfârșitul zilei de 1 ianuarie 2012 și soldul mijloacelor bănești la sfârșitul zilei de 1 noiembrie 2012 sau, după caz, de 28 decembrie 2012 va fi luată în considerare în cazul confirmării documentare a sumei cheltuite.

[Art.226⁷ modificat prin [Legea nr.281 din 07.12.2012](#), în vigoare 27.12.2012]

[Art.226⁷ modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 226⁸. Metoda cheltuielilor

(1) Metoda cheltuielilor constă în compararea cheltuielilor individuale efectuate de către subiectul estimării cu veniturile declarate în perioada supusă verificării.

(2) Diferența pozitivă dintre cheltuielile individuale și valorile elementelor expuse la art.226⁶ alin.(4)–(6) constituie venit impozabil estimat.

(3) Diferența pozitivă dintre venitul impozabil estimat și venitul declarat constituie venit impozabil nedeclarat.

[Art.226⁸ modificat prin [Legea nr.281 din 07.12.2012](#), în vigoare 27.12.2012]

[Art.226⁸ modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 226⁹. Metoda fluxului mijloacelor bănești

(1) Metoda fluxului mijloacelor bănești constă în compararea intrărilor/ ieșirilor de sume în/din conturile bancare, precum și a intrărilor/ieșirilor de sume în numerar, cu sursele de venit și utilizarea acestora.

(2) Diferența pozitivă dintre, pe de o parte, intrările/ieșirile de mijloace bănești în/din conturile bancare și/sau intrările/ieșirile de sume în numerar și, pe de altă parte, valorile elementelor expuse la art.226⁶ alin.(4)–(6) constituie venit impozabil estimat.

(3) Diferența pozitivă dintre venitul impozabil estimat și venitul declarat constituie venit impozabil nedeclarat.

[Art.226⁹ modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 226¹⁰. Metoda proprietății

(1) Metoda proprietății permite stabilirea venitului impozabil estimat, analizând creșterea și, respectiv, descreșterea proprietății subiectului estimării.

(2) Creșterea sau descreșterea valorii proprietății procurate sau înstrăinate se determină prin compararea valorii proprietății la începutul perioadei cu cea de la sfârșitul perioadei. În scopul aplicării prezentului capitol, rezultatele reevaluării valorii proprietății nu au impact asupra creșterii sau descreșterii valorii proprietății, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Diferența pozitivă dintre, pe de o parte, creșterea sau descreșterea valorii proprietății și, pe de altă parte, valorile elementelor expuse la art.226⁶ alin.(4)–(6) constituie venit impozabil estimat. La stabilirea diferenței se va ține cont și de normele care reglementează impozitarea creșterii de capital.

(4) Diferența pozitivă dintre venitul impozabil estimat și venitul declarat constituie venit impozabil nedeclarat.

[Art.226¹⁰ modificat prin [Legea nr.281 din 07.12.2012](#), în vigoare 27.12.2012]

[Art.226¹⁰ modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 226¹¹. Surse indirecte de informații

(1) În scopul determinării venitului impozabil estimat, pot fi utilizate următoarele surse indirecte:

a) informații de la instituții financiare (sucursale sau filiale ale acestora), persoane care desfășoară activitate notarială, organe vamale, organe de drept, burse de valori și/sau alte organe publice privind tranzacțiile și operațiunile efectuate de persoana fizică și datele despre aceasta, precum și privind tranzacțiile și operațiunile similare efectuate de către alte persoane fizice în condiții similare;

b) informații deținute de persoane fizice și juridice referitoare la bunuri, lucrări, servicii și mijloace bănești comercializate și/sau transmise cu titlu gratuit, referitoare la mijloacele bănești sau bunurile materiale procurate și/sau primite de persoana fizică supusă verificării;

- c) informația disponibilă din sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat;
- d) informația sau alte probe obținute de organul fiscal prin utilizarea mijloacelor speciale, prin analize, măsurări, comparări, cercetări;
- e) alte documente, informații, explicații și/sau alte probe obținute atât de la persoanele terțe, cât și de la persoana fizică supusă verificării.

(2) În vederea executării prezentului capitol, persoanele fizice și/sau juridice enumerate mai jos vor prezenta Inspectoratului Fiscal Principal de Stat următoarele informații:

- 1) Centrul Resurselor Informaționale de Stat “Registru”:
 - a) informația privind datele personale;
 - b) informația privind documentarea mijloacelor de transport, inclusiv a celor transmise de către proprietari în folosință cu titlu oneros sau gratuit.
- 2) instituțiile financiare – informația privind toate tipurile de conturi active pe parcursul unui an fiscal, inclusiv rulajele (mișcările) pe aceste conturi;
- 3) Poliția de Frontieră – informația privind trecerea frontierei de stat a Republicii Moldova;
- 4) companiile turistice – informația privind serviciile turistice prestate;
- 5) companiile de asigurare – informația privind contractele de asigurare;
- 6) deținătorii de registre ale deținătorilor de valori mobiliare – informația privind tranzacțiile cu valori mobiliare efectuate în perioada anului fiscal;
- 7) Banca Națională a Moldovei – informația despre persoanele cărora li s-a autorizat, conform legislației valutare, deschiderea de conturi în străinătate, precum și rapoartele privind conturile deschise în străinătate prezentate conform legislației de titularii de conturi;
- 8) notarii și alte persoane care desfășoară activitate notarială:
 - a) informația privind contractele de vânzare-cumpărare, de schimb, de arendă a bunurilor imobiliare și mobiliare;
 - b) informația privind contractele de împrumut și de donații;
 - c) informația privind alte contracte aferente activelor de capital;
- 9) executorii judecătorești – informația privind realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare.

(3) Persoanele indicate la alin.(2) sînt obligate să prezinte informațiile gratuit, în modul și în termenele stabilite de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

(4) Modul de prezentare și structura informației se stabilesc de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

- (5) Informațiile vor conține date despre:
- a) intrările și/sau ieșirile pe parcursul unui an fiscal de mijloace bănești în/din fiecare cont bancar și/sau în/din conturile bancare ale unei persoane fizice, dacă rulajul cumulativ debitor sau creditor al conturilor respective, în decursul unui an fiscal, depășește 300 mii de lei;
 - b) serviciile turistice procurate de o persoană fizică pe parcursul unui an fiscal a căror valoare cumulativă depășește suma de 100 mii lei;
 - c) primele de asigurare achitate de o persoană fizică pe parcursul unui an fiscal a căror valoare cumulativă depășește suma de 100 mii lei;
 - d) tranzacțiile cu valori mobiliare efectuate pe parcursul unui an fiscal a căror valoare cumulativă depășește suma de 100 mii lei pentru o persoană fizică;
 - e) contractele autentificate notarial pe parcursul unui an fiscal a căror valoare cumulativă depășește suma de 300 mii lei pe numele unei persoane fizice;
 - f) realizarea drepturilor creditorilor efectuate pe parcursul unui an fiscal, care cumulativ depășesc suma de 300 mii lei pentru o persoană fizică.

[Art.226¹¹ modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.226¹¹ modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.226¹¹ modificat prin [Legea nr.281 din 07.12.2012](#), în vigoare 27.12.2012]

[Art.226¹¹ modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 226¹². Etapele aplicării metodelor indirecte de estimare

Procedura de verificare a persoanei fizice cu aplicarea metodelor indirecte de estimare se va efectua în următoarele etape:

- a) analiza și selectarea persoanelor fizice care urmează a fi supuse verificării;
- b) verificarea fiscală prealabilă a persoanei fizice;
- c) controlul fiscal.

Articolul 226¹³. Analiza și selectarea persoanelor fizice care urmează a fi supuse verificării

(1) În procesul analizei și selectării persoanelor fizice care urmează a fi supuse verificării, organul fiscal întreprinde următoarele acțiuni:

a) aplică metodele de analiză a riscurilor în scopul stabilirii domeniilor cu cel mai înalt nivel al riscurilor;

b) selectează persoanele fizice care vor fi supuse verificării fiscale prealabile.

(2) Analiza de risc reprezintă activitatea efectuată de către organul fiscal pentru a identifica riscurile de nedeclarare a venitului impozabil de către persoanele fizice, în vederea selectării acestora pentru verificarea prealabilă.

(3) Pentru selectarea persoanelor fizice care vor fi supuse verificării fiscale prealabile, organele fiscale procedează la identificarea, evaluarea și gestionarea riscurilor de nedeclarare a veniturilor impozabile ale persoanelor fizice.

(4) Activitatea de identificare a riscurilor constă în efectuarea următoarelor operațiuni:

a) stabilirea surselor de informații;

b) culegerea informațiilor deținute de alte persoane;

c) formalizarea informației în structura necesară analizei;

d) stabilirea indicatorilor fiscali și patrimoniali pentru definirea caracteristicilor persoanelor fizice cu potențial risc de nedeclarare a venitului impozabil.

(5) Stabilirea surselor de informații se realizează prin evaluarea informației deținute de organele fiscale cu privire la persoanele fizice și prin stabilirea necesarului de informații care trebuie obținute pentru identificarea diferențelor dintre situația fiscală și veniturile declarate organelor fiscale.

(6) Culegerea informațiilor deținute de persoanele juridice și/sau fizice se realizează prin oricare dintre următoarele modalități:

a) accesul la bazele de date pe baza protocoalelor sau acordurilor de colaborare și schimb de informații încheiate, în condițiile legii, între organele fiscale și persoanele deținătoare;

b) solicitarea informației necesare în baza unei cereri adresate de organul fiscal persoanei deținătoare;

c) obținerea informațiilor de către organele fiscale din surse deschise accesului public.

(7) Formalizarea informației în structura necesară analizei se efectuează asupra:

a) grupurilor masive de informații, existente în bazele de date proprii ale organelor fiscale sau descărcate din bazele de date ale altor persoane la care Inspectoratul Fiscal Principal de Stat are acces;

b) informațiilor individuale obținute din oricare surse prevăzute la alin.(6).

(8) În scopul definirii caracteristicilor persoanelor fizice cu potențial risc de nedeclarare a veniturilor impozabile, se vor avea în vedere, în principal, următorii indicatori fiscali și patrimoniali privind persoanele fizice:

- a) veniturile declarate de persoana fizică și de plătitorii de venit;
- b) creșterea/descreșterea proprietății persoanei fizice;
- c) cheltuielile individuale efectuate;
- d) fluxurile mijloacelor bănești.

(9) Informațiile utilizate pentru indicatorii prevăzuți la alin.(8) sînt cele obținute din surse directe și indirecte.

(10) Activitatea de evaluare a riscurilor pe care persoanele fizice le prezintă din punct de vedere fiscal se realizează prin:

a) compararea veniturilor declarate de persoana fizică și de plătitorii de venit cu fluxurile mijloacelor bănești, precum și cu valoarea creșterii/descreșterii valorii proprietății și a cheltuielilor individuale efectuate;

b) evaluarea riscului de nedeclarare, care reprezintă diferența dintre, pe de o parte, veniturile declarate de persoana fizică sau de plătitorii de venit și, pe de altă parte, situația fiscală;

c) stabilirea diferenței semnificative dintre veniturile impozabile estimate și veniturile impozabile declarate de persoana fizică sau de plătitorii de venit.

(11) Diferența este semnificativă dacă între veniturile impozabile estimate calculate în baza situației fiscale și veniturile impozabile declarate de persoana fizică sau de plătitorii de venit este o diferență mai mare de 300 mii lei. Diferența stabilită în sumă de pînă la 300 mii lei inclusiv se va considera risc minim acceptat.

(12) Dacă constată o diferență semnificativă între, pe de o parte, veniturile impozabile declarate de persoana fizică sau de plătitorii de venit și, pe de altă parte, veniturile impozabile estimate, organul fiscal va iniția verificarea prealabilă.

(13) Selectarea persoanelor fizice ce urmează a fi supuse verificării fiscale prelabile se face din lista celor care depășesc 300 mii lei, în funcție de nivelul diferenței semnificative (nivelul de risc).

(14) Activitatea de gestionare a riscurilor de nedeclarare se realizează prin:

a) întocmirea listei persoanelor care depășesc riscul minim acceptat;

b) elaborarea propunerilor pentru efectuarea verificării fiscale prelabile, avînd în vedere valoarea riscului de nedeclarare, începînd cu cea mai mare valoare negativă, cu respectarea valorii riscului minim acceptat. Dacă, din informațiile deținute, organul fiscal identifică existența în lista prevăzută la lit.a) a unor persoane care au calitatea de soț/soție, rudă sau afîn pînă la gradul al III-lea inclusiv, elaborarea propunerilor se face concomitent pentru toate aceste persoane;

c) actualizarea datelor și informațiilor obținute la etapa de analiză și selectare a persoanelor fizice cu cele ce se constată în cadrul verificărilor fiscale prelabile.

[Art.226¹³ modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 226¹⁴. Verificarea fiscală prealabilă

(1) Verificarea fiscală prealabilă constă în reconstituirea situației fiscale prelabile a persoanei fizice supuse verificării și compararea venitului impozabil estimat ce decurge din situația fiscală constatată cu venitul impozabil declarat de aceasta. Verificarea fiscală prealabilă se efectuează la sediul organului fiscal în baza informațiilor deținute de acesta.

(2) La reconstituirea situației fiscale prelabile, organul fiscal:

a) acumulează documente, informații, explicații și/sau alte probe din toate sursele indirecte disponibile;

b) cercetează minuțios datele și probele obținute;

c) constată situația fiscală prealabilă.

(3) Activitatea de verificare fiscală prealabilă se desfășoară cu înștiințarea persoanei fizice.

(4) Prin verificarea prealabilă se stabilește:

a) mărimea diferenței dintre venitul impozabil estimat, determinat din situația fiscală prealabilă constatată și venitul impozabil declarat de persoana fizică;

b) necesitatea efectuării controlului fiscal sau încetării procedurii de determinare a venitului impozabil estimat.

(5) Rezultatele verificării fiscale prealabile se consemnează într-un raport de verificare fiscală prealabilă.

(6) Raportul de verificare fiscală prealabilă va conține toate constatările stabilite de organul fiscal pe perioada desfășurării verificării, precum și propunerea de inițiere a controlului fiscal sau de încetare a procedurii de verificare. După examinarea raportului de verificare fiscală prealabilă, conducătorul organului fiscal emite decizia privind inițierea controlului fiscal sau privind încetarea procedurii de determinare a venitului impozabil estimat.

(7) Decizia privind inițierea controlului fiscal va conține lista persoanelor propuse pentru control, ținând cont de valoarea descrescîndă a diferenței dintre venitul impozabil estimat și cel declarat și de capacitatea de a efectua un număr de controale. Conducătorul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat este în drept să modifice lista persoanelor propuse pentru control în cazul apariției unor informații suplimentare.

(8) Durata verificării fiscale prealabile nu va depăși 45 de zile de la data înștiințării privind inițierea verificării prealabil. În cazul necesității obținerii de la terți a unor documente, informații, explicații și/sau probe suplimentare, termenul de 45 de zile se suspendă de la momentul solicitării de la terți a unor documente, informații, explicații și/sau probe suplimentare. După încetarea condițiilor care au generat suspendarea, verificarea fiscală prealabilă va fi reluată.

(9) Raportul de verificare fiscală prealabilă nu este act administrativ.

[Art.226¹⁴ completat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.226¹⁴ modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 226¹⁵. Controlul fiscal

(1) În baza deciziei de inițiere a controlului fiscal, organul fiscal citează persoana fizică supusă verificării pentru a o înștiința despre inițierea controlului fiscal. Citația se va emite în conformitate cu prevederile art.226 alin.(1)–(3).

(2) Persoana citată este obligată să prezinte, pînă la inițierea controlului fiscal, declarația cu privire la proprietate conform formularului și modului stabilit de Ministerul Finanțelor.

(3) La data prezentării persoanei fizice citate, organul fiscal o va anunța despre rezultatele verificării fiscale prealabile și despre inițierea controlului fiscal. În final se va întocmi un proces-verbal de înștiințare, în care se va menționa:

a) temeiul inițierii controlului fiscal;

b) data efectuării controlului fiscal;

c) perioada ce urmează a fi supusă verificării;

d) posibilitatea de a solicita amînarea datei începerii controlului fiscal;

e) dreptul persoanei fizice de a fi reprezentată conform prevederilor art.244;

f) materialele anexate la procesul-verbal;

g) alte date relevante.

- (4) La procesul-verbal de înștiințare se anexează:
- a) extrasul din raportul de verificare fiscală prealabilă ce conține concluziile verificării care au stat la baza luării deciziei de inițiere a controlului fiscal;
 - b) carta contribuabilului.
- (5) Procesul-verbal de înștiințare se contrasemnează de ambele părți, un exemplar al căruia, cu anexe, se înmânează persoanei fizice.
- (6) Controlul fiscal se va iniția nu mai devreme de 15 zile de la data înmînării procesului-verbal de înștiințare, cu prezentarea deciziei privind inițierea controlului fiscal.
- (7) Amînarea datei de inițiere a controlului fiscal se poate face o singură dată, la solicitarea scrisă a persoanei supuse verificării, pentru motive justificate. În solicitare persoana fizică prezintă motivele pentru care solicită amînarea și, după caz, documentele justificative în susținerea acestora.
- (8) Cererea de amînare se examinează în termen de 5 zile de la data înregistrării acesteia. Decizia luată se comunică persoanei fizice în mod oficial. În cazul în care cererea a fost soluționată pozitiv, în decizie se indică data la care a fost reprogramată inițierea controlului fiscal.
- (9) Controlul fiscal se efectuează la sediul organului fiscal cu respectarea prevederilor art.145 alin.(2)–(6).
- (10) La data inițierii controlului fiscal, persoana fizică va prezenta organului fiscal toate documentele, informațiile și/sau alte probe disponibile și/sau explicațiile necesare ce vizează obiectul controlului fiscal.
- (11) Durata efectuării controlului fiscal este stabilită de organul fiscal și nu poate depăși 3 luni de la data inițierii verificării prealabile. Persoana verificată poate solicita prelungirea termenului de control cu 45 de zile.
- (12) Controlul fiscal poate fi sistat la apariția uneia din următoarele condiții ce țin de obiectul controlului:
- a) necesitatea obținerii de la terți a unor documente, informații, explicații și/sau probe suplimentare;
 - b) solicitarea efectuării expertizei;
 - c) solicitarea de la persoana fizică supusă verificării a unor documente, informații, explicații și/sau probe suplimentare;
 - d) solicitarea scrisă a persoanei fizice ca urmare a apariției unei situații obiective, confirmate de organul fiscal, care duce la imposibilitatea continuării controlului fiscal.
- Pe perioada unui control fiscal, persoana fizică poate solicita sistarea acestuia doar o singură dată.
- (13) Data de la care se sistează controlul fiscal se comunică în scris persoanei fizice prin decizia de sistare. După încetarea condițiilor care au generat sistarea, controlul fiscal va fi reluat, data acestuia fiind comunicată persoanei fizice prin citație cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data reluării.
- (14) Perioada sistării controlului fiscal nu se include în durata efectuării controlului, ultima fiind calculată din ziua inițierii lui pînă la ziua semnării actului de control fiscal.
- (15) În cazul în care organul fiscal apreciază că sînt necesare noi documente, informații, explicații și/sau alte probe relevante pentru control, le poate solicita de la persoana fizică supusă controlului. În acest caz, organul fiscal va sista, conform prevederilor alin.(12), efectuarea controlului fiscal și va stabili, de comun acord cu persoana verificată, un termen rezonabil, care nu poate fi mai mic de 10 zile și nu poate depăși 45 de zile calendaristice, pentru prezentarea

documentelor, informațiilor, explicațiilor și/sau altor probe solicitate. În cazul în care se atestă unele circumstanțe ce împiedică persoana fizică să se încadreze în termenul respectiv, la decizia organului fiscal acesta poate fi prelungit.

(15¹) Pe parcursul desfășurării controlului, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat poate solicita instituțiilor și autorităților publice implicate, persoanelor fizice sau juridice documentele și informațiile necesare pentru exercitarea atribuțiilor sale de control.

(15²) La solicitarea motivată a Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, conducătorii instituțiilor, autorităților publice, persoanelor juridice, precum și persoanele fizice au obligația să prezinte acestuia, în cel mult 15 zile lucrătoare, pe suport de hârtie sau în format electronic, datele, informațiile, înscrisurile și documentele care ar putea conduce la soluționarea cauzei.

(15³) Documentele, informațiile, explicațiile și/sau alte probe relevante pentru control sînt cele necesare stabilirii situației fiscale a persoanei fizice după cum urmează:

- a) situația cheltuielilor individuale;
- b) situația bunurilor imobile și mobile deținute, intrările și ieșirile de patrimoniu în cursul perioadei verificate;
- c) situația valorilor mobiliare și a cotelor de participare în societăți comerciale sau alte entități;
- d) bunuri aparținînd unor persoane fizice sau juridice puse la dispoziția persoanei fizice;
- e) împrumuturi, credite acordate și/sau contractate;
- f) tranzacții cu metale prețioase, obiecte de artă și alte bunuri de valoare;
- g) donații, sponsorizări și/sau succesiuni;
- h) alte precizări necesare stabilirii situației fiscale.

(16) Pe parcursul efectuării controlului fiscal, persoana fizică are dreptul să colaboreze cu organul fiscal prin prezentarea suplimentară a oricăror documente, informații, explicații și/sau altor probe relevante pentru stabilirea situației fiscale. La prezentarea acestora, organul fiscal va întocmi un proces-verbal semnat de ambele părți.

(17) Cu acordul persoanei fizice supuse verificării, organul fiscal este în drept să efectueze controlul fiscal suplimentar la domiciliul acesteia. În caz de refuz, organul fiscal va întocmi un act de control fiscal, în baza căruia va înainta o acțiune în instanța de judecată. După ce instanța de judecată emite o hotărîre în favoarea organului fiscal, acesta, însoțit de colaboratorul poliției, va efectua controlul fiscal faptic la domiciliul persoanei fizice supuse verificării.

(18) Toate documentele, informațiile, explicațiile și/sau alte probe cunoscute de organul fiscal ce țin de obiectul controlului vor fi luate în considerare la stabilirea situației fiscale a persoanei fizice.

(19) La finalizarea controlului fiscal, organul fiscal prezintă persoanei fizice constatările și consecințele fiscale cu întocmirea unui act de control fiscal, în conformitate cu prevederile art.216 alin.(5), (6) și (8), în care se vor menționa constatările stabilite.

(20) La actul de control fiscal se anexează materialele ce au stat la baza rezultatelor stabilite.

(21) Examinarea cazurilor de încălcare fiscală și contestarea deciziei pronunțate se vor efectua în condițiile generale stabilite de prezentul cod.

(22) Dacă documentele, informațiile, explicațiile și/sau alte probe prezentate de persoana fizică sînt incorecte, incomplete, false, dacă persoana fizică refuză să prezinte documentele sau, prin orice alte acțiuni, împiedică efectuarea controlului fiscal, inclusiv prin neprezentarea neîntemeiată la controlul fiscal, organul fiscal va determina valoarea estimată a obiectului imposabil în baza probelor reale acumulate și va adopta decizia corespunzătoare.

(23) Dacă persoana fizică supusă verificării va fi de acord, la orice etapă, cu obligațiile fiscale estimate și le va achita, controlul fiscal nu va fi inițiat sau, în cazul în care a fost inițiat, va fi finisat prin emiterea deciziei corespunzătoare, fără aplicarea amenzilor fiscale.

(24) Controlul fiscal repetat se efectuează în conformitate cu prezentul cod.

(25) În cazul în care în procesul controlului fiscal se vor constata cheltuieli sau venituri comune ale persoanei supuse controlului cu alte persoane, organul fiscal este în drept să inițieze procedura de aplicare a metodelor indirecte de estimare a obligației fiscale.

[Art.226¹⁵ modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Cap.11¹ (art.226¹-226¹⁵) introdus prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 226¹⁶. Mecanismul de declarare și de asigurare a confidențialității

(1) Declarațiile privind disponibilul de mijloace bănești la 1 ianuarie 2012 se depun, pe suport de hârtie, la inspectoratul fiscal de stat teritorial după locul domiciliului sau reședinței de către persoanele care au această obligație conform art.226⁷. În cazul în care persoana fizică nu dispune de domiciliu sau reședință, declarația se prezintă la organul fiscal teritorial în raza căruia se deservește agentul economic care a constituit ultimul loc de muncă al persoanei fizice. Persoanele fizice cu domiciliul sau reședința în unitățile administrativ-teritoriale care nu au relații fiscale cu sistemul bugetar al Republicii Moldova prezintă declarația la organul fiscal teritorial corespunzător razei de deservire stabilite potrivit art.132 alin.(5).

(2) Declarațiile cu privire la proprietate se depun, pe suport de hârtie, la Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de către persoanele care au această obligație conform art.226¹⁵ alin.(2).

(3) Inspectoratul Fiscal Principal de Stat desemnează prin ordin funcționarii fiscali, inclusiv pe cei din inspectoratele fiscale de stat teritoriale, responsabili de recepționarea declarațiilor privind disponibilul de mijloace bănești la 1 ianuarie 2012 și a declarațiilor cu privire la proprietate, încheind cu aceștia contracte de asigurare a confidențialității.

(4) Declarațiile se depun la persoanele responsabile de recepționarea lor în termenul stabilit la art.226⁷ alin.(1) și la art.226¹⁵ alin.(2).

(5) Persoanele responsabile de recepționarea declarațiilor au următoarele atribuții:

a) primesc și verifică respectarea condițiilor de formă ale declarațiilor, stabilite în modul prevăzut de prezentul cod;

b) în cazul în care depistează greșeli în declarația completată, recomandă declarantului să le rectifice;

c) înregistrează declarațiile în Registrul declarațiilor privind disponibilul de mijloace bănești la 1 ianuarie 2012 și în Registrul declarațiilor cu privire la proprietate, ale căror modele sînt aprobate de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat;

d) eliberează imediat persoanei care a depus declarația o recipisă de primire, al cărei model este aprobat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat;

e) la cerere, pun gratuit la dispoziția persoanei fizice formularele declarațiilor;

f) acordă consultanță referitoare la completarea corectă și prezentarea în termen a declarației;

g) la solicitarea declarantului, acordă consultanță referitoare la aplicarea prevederilor legale privind metodele indirecte de estimare a venitului impozabil al persoanelor fizice.

(6) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin.(5), persoanele responsabile de recepționarea declarațiilor se subordonează direct conducerii Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, care răspunde de desfășurarea în bune condiții a activității acestora.

(7) După verificarea declarațiilor și anexelor la ele și înregistrarea lor în registrul respectiv, persoanele responsabile de recepționarea declarațiilor le îndosariază într-un dosar confidențial, care se păstrează într-un seif metalic.

(8) Până la 15 ianuarie 2013, dosarele care conțin declarațiile privind disponibilul de mijloace bănești la 1 ianuarie 2012, cu anexele la ele, și lista documentelor cuprinse în ele se șnuiesc, se sigilează și se transmit de către inspectoratele fiscale de stat teritoriale Inspectoratului Fiscal Principal de Stat. Dosarele menționate se transmit, printr-un act de primire-predare, persoanei desemnate prin ordin al conducerii Inspectoratului Fiscal Principal de Stat.

(9) Declarațiile privind proprietatea se păstrează în dosarul confidențial al fiecărui contribuabil în privința căruia s-a inițiat procedura de control.

(10) Modul de păstrare a dosarelor cu declarații și a dosarelor contribuabililor în privința cărora s-a inițiat procedura de control este stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

(11) Orice informație primită de organul fiscal este tratată ca secret fiscal și, prin derogare de la art.131 alin.(5), este prezentată doar organelor de urmărire penală și instanțelor judecătorești în scopul examinării cazurilor de evaziune fiscală. Autoritățile menționate vor utiliza informația numai în acest scop. Organul fiscal poate dezvălui informația în procedurile judecătorești publice sau în baza hotărârilor judiciare pe problemele legate de utilizarea metodelor indirecte de estimare a veniturilor persoanelor fizice. Rezultatele controalelor fiscale pot fi date publicității doar după expirarea tuturor căilor de atac.

(11¹) Prin derogare de la alin.(11) se permite eliberarea copiei de pe declarația privind disponibilul de mijloace bănești la situația din 1 ianuarie 2012, depusă conform prevederilor art.226⁷ alin.(1), la solicitarea scrisă a persoanei fizice care a prezentat declarația dată. Solicitarea privind eliberarea copiei va fi examinată în termen de 15 zile calendaristice de la data înregistrării acesteia. Copia declarației va fi înmînată persoanei fizice numai după semnarea de către contribuabil a declarației de asumare a responsabilității privind confidențialitatea informației recepționate.

(12) Funcționarii fiscali cărora le-au devenit cunoscute date și informații care constituie secret fiscal sînt obligați să nu divulge aceste informații decît în condițiile alin.(11), afit în perioada exercitării atribuțiilor, cît și după demisionare. Nerespectarea prevederilor alin.(11) atrage răspundere conform legislației.

(13) Indicarea în declarațiile privind disponibilul de mijloace bănești și cu privire la proprietate a datelor inexacte sau incomplete, în mărimi mai mari decît riscul minim acceptat, atrage răspundere conform legislației.

(14) Conducerea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat deține dreptul exclusiv de semnare a citației bancare cu privire la solicitarea de la băncile comerciale a informației care este secret bancar.

[Art.226¹⁶ modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.226¹⁶ introdus prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Capitolul 12

ASIGURAREA STINGERII OBLIGAȚIEI FISCALE

Articolul 227. Măsurile de asigurare a stingerii obligației fiscale

(1) Stingerea obligațiilor fiscale se asigură prin aplicarea de către organul fiscal sau alt organ abilitat majorării de întîrziere (penalității) la impozite și taxe, prin suspendarea operațiunilor la conturile bancare, cu excepția celor de la conturile de credit și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), prin

sechestrarea bunurilor și prin alte măsuri prevăzute de prezentul titlu și de actele normative adoptate în conformitate cu acesta.

(2) Stingerea obligației fiscale poate fi garantată prin gaj legal și convențional, în conformitate cu legislația cu privire la gaj.

(3) În cazul trecerii frontierei vamale și/sau al plasării mărfurilor în regim vamal, se aplică măsuri de asigurare a stingerii obligațiilor fiscale în conformitate cu legislația vamală.

[Art.227 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 228. Majorarea de întârziere (penalitatea)

(1) Majorarea de întârziere (penalitatea) este o sumă calculată în funcție de cuantumul impozitului, taxei și de timpul scurs din ziua în care acestea trebuiau plătite, indiferent de faptul dacă au fost sau nu calculate la timp. Aplicarea de către organul fiscal sau alt organ abilitat majorării de întârziere este obligatorie, independent de forma de constrângere. Majorarea de întârziere reprezintă o parte din obligația fiscală și se percepe în modul stabilit pentru impunerea fiscală.

(2) Pentru neplata impozitului, taxei în termenul și în bugetul stabilite conform legislației fiscale se plătește o majorare de întârziere, determinată în conformitate cu alin.(3) pentru fiecare zi de întârziere a plății lor, pentru perioada care începe după scadența impozitului, taxei și care se încheie în ziua plății lor efective inclusiv.

(2¹) În cazul în care contribuabilul descoperă că darea de seamă fiscală prezentată anterior conține greșeli sau omisiuni și prezintă darea de seamă corectată, precum și în cazul în care contribuabilul nu are obligația prezentării dării de seamă, dar descoperă că au fost efectuate greșit calculul și plata impozitelor și taxelor, iar în urma acestora apar obligații fiscale suplimentare, se aplică majorarea de întârziere (penalitatea) în conformitate cu prezentul articol, dar nu mai mult decât obligația fiscală corespunzătoare.

(3) Cuantumul majorării de întârziere se determină anual în funcție de rata de bază (rotunjită pînă la următorul procent întreg), stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, aplicată la operațiunile de politică monetară pe termen scurt, majorată cu 5 puncte, împărțită la numărul de zile ale anului și aproximată conform regulilor matematice pînă la 4 semne după virgulă.

(4) Pentru neplata în termen a impozitului și a taxei înscrise de organul cu atribuții de administrare fiscală în contul personal al contribuabilului, majorarea de întârziere (penalitatea) se calculează fără a fi emisă vreo decizie. Procedura și periodicitatea calculării (aplicării) majorării de întârziere (penalității) și reflectării ei în contul personal al contribuabilului se stabilesc de conducerea organului cu atribuții de administrare fiscală respectiv, iar pentru impozitele administrate de serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale – de către autoritățile reprezentative ale administrației publice locale. În cazurile reflectării periodice a majorării de întârziere (penalității) în contul personal al contribuabilului, se permite de a nu reflecta suma ei calculată pentru fiecare impozit și taxă în parte în mărime mai mică de 10 lei.

(5) La cererea contribuabililor, în cazul prezentării documentelor confirmative, organele cu atribuții de administrare fiscală nu vor aplica (nu vor calcula) majorări de întârziere (penalități):

a) contribuabililor care au depus documentele pentru transferul, de pe un cont pe altul, al sumelor plătite în cadrul unui buget – pentru perioada de la data achitării și pînă la data transferului efectiv, în limitele sumei achitate;

a¹) contribuabililor care au depus documentele pentru transferul sumelor plătite din contul unui buget (bugetul de stat, bugetul unităților administrativ-teritoriale, bugetul asigurărilor sociale de stat și fondurile obligatorii de asistență medicală) la contul altui buget (bugetul de stat,

bugetul unităților administrativ-teritoriale, bugetul asigurărilor sociale de stat și fondurile obligatorii de asistență medicală) – pentru perioada de la data intrării documentelor la organul respectiv și pînă la data transferului efectiv;

a²) contribuabililor care au depus cerere pentru compensarea datoriilor față de buget din contul restituirii T.V.A. sau accizelor – pentru perioada de la data adoptării deciziei și pînă la data transferului efectiv;

b) contribuabililor care efectuează cheltuieli compensate de la buget prin finanțare directă ori care furnizează mărfuri, execută lucrări și/sau prestează servicii instituțiilor finanțate de la buget, în limitele alocațiilor aprobate pentru aceste scopuri, – pe perioada existenței datoriei față de contribuabil la obligațiile fiscale care nu vor depăși cuantumul acestei datorii.

(6) Pentru obligațiile fiscale luate la evidență specială conform art.206, nu se calculează majorare de întârziere (penalitate). Majorarea de întârziere (penalitatea) se restabilește în conturile contribuabilului odată cu parvenirea circumstanțelor indicate la art.186 alin.(5).

(7) În cazurile în care termenul de stingere a obligației fiscale coincide cu data încasării sumelor în numerar de către instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) în contul stingerii obligației fiscale indicate, nu se aplică (nu se calculează) majorare de întârziere (penalitate) pentru perioada de timp stabilită la art.171 alin.(6).

[Alin.(8) art.228 abrogat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

(9) Contribuabilii pentru care, potrivit alin.(5) lit.b), nu se aplică (nu se calculează) majorări de întârziere (penalități) nu vor calcula penalități instituțiilor publice finanțate de la buget pentru neefectuarea în termen a plăților pentru mărfuri și servicii în limitele bugetelor aprobate.

(10) Pentru sumele impozitelor și taxelor solicitate de către contribuabil spre restituire și restituite în mărimi mai mari decît suma calculată în condițiile legii, se calculează majorare de întârziere (penalitate) pentru suma restituită în plus pentru perioada care începe cu data restituirii efective la contul bancar al agentului economic, sau în contul stingerii datoriilor acestuia ori ale creditorilor lui față de bugetul public național și pînă la data recuperării acestora.

[Art.228 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.228 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.228 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.228 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.228 completat prin [Legea nr.144-XVI din 27.06.2008](#), în vigoare 01.01.2009]

[Art.228 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 229. Suspendarea operațiunilor la conturile bancare

(1) Suspendarea operațiunilor la conturile bancare, cu excepția celor de împrumut, a conturilor bancare deschise conform prevederilor acordurilor de împrumut încheiate între Republica Moldova și donatorii externi și a conturilor bancare provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum și celor ale persoanelor fizice care nu sînt subiecți ai activității de întreprinzător (în cazul executorilor judecătorești – numai conturile speciale), conturile de acumulare deschise conform legislației insolvențării, este o măsură prin care organul fiscal limitează dreptul contribuabilului de a folosi mijloacele bănești care se află și/sau se vor depune la conturile lui bancare și de a folosi noile conturi, deschise în aceeași sau în o altă instituție financiară (sucursală sau filială acesteia).

(1¹) Suspendarea operațiunilor la conturile bancare deținute de către notari, avocați, administratori autorizați și mediatori se efectuează conform prevederilor prezentului articol.

(2) Dispoziția privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale contribuabilului poate fi emisă în cazul comiterii oricărei încălcări din cele prevăzute la art.253 alin.(1), la art.255, la art.260 alin.(1), la art.263 alin.(1) și (2), precum și în cazurile nestingerii, în termenul stabilit, a obligației fiscale și urmării sumei debitoare a contribuabilului restanțier.

(2¹) Dispoziția privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale contribuabilului, emisă pentru încasarea mijloacelor bănești în contul stingerii obligației fiscale, nu împiedică executarea ordinelor incaso sau a documentelor executorii emise de către executorul judecătoresc. În acest sens, organul fiscal se va alătura procedurii de executare conform art.92 din [Codul de executare](#) prin emiterea ordinelor incaso aferente dispozițiilor de suspendare respective.

(2²) După eliberarea sumelor realizate în faza de executare, executorul judecătoresc va prezenta, în termen de 3 zile, informații cu privire la sumele distribuite creditorilor în modul stabilit de [Codul de executare](#). În cazul neexecutării prescripțiilor menționate, precum și în cazul nedistribuirii sumelor conform categoriilor de creanțe prevăzute la art.145 din [Codul de executare](#), în partea ce ține de obligația fiscală aferentă bugetului, față de executorul judecătoresc responsabil se va aplica, în baza deciziei organului fiscal, o sancțiune prevăzută la art.253 alin.(1¹) și (4¹) din prezentul cod cu obligarea executorului judecătoresc, în cazul în care nu a distribuit sau a distribuit incorect sumele bănești, să le transfere în termen de 3 zile la bugetul respectiv.

(3) Ordinul privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale contribuabilului se emite, de către conducerea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat sau a organului fiscal la care este luat la evidență sau asistență, pe un formular tipizat aprobat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și are valoare de document executoriu.

(4) Organul fiscal remite atît instituției financiare (sucursalei sau filialei acesteia) în care contribuabilul are conturi bancare, cît și acestuia ordinul privind suspendarea operațiunilor la conturile lui bancare.

(5) Instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) execută necondiționat ordinul privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale contribuabilului imediat după ce o primește, permițînd trecerea la scăderi:

- a) a oricăror sume în contul bugetului;
- b) în contul creditorilor gajiști a sumelor bănești încasate de la exercitarea dreptului de gaj;
- c) a sumelor transferate de la contul de împrumut al întreprinderii în scopurile pentru care a fost acordat împrumutul.

(6) Limitarea dreptului contribuabilului de a utiliza noi conturi se exercită prin refuzul organului fiscal de a confirma primirea în evidența sa a noului cont bancar.

(7) Instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) care suspendă operațiunile la conturile bancare ale contribuabilului în conformitate cu prezentul articol nu poartă răspundere pentru aceste acțiuni.

(8) Ordinul privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale contribuabilului se anulează o dată cu lichidarea încălcării pentru care a fost aplicată suspendarea sau în cazul satisfacerii de către organul competent a contestației contribuabilului, a cererii contribuabilului (debitorului), ținînd cont de motivele temeinice invocate de acesta, inclusiv constituirea de garanții – bunuri libere de orice sarcini, oferite în vederea sechestrării, scrisoare de garanție bancară, gaj asupra unor bunuri mobile, fidejusiune, precum și în baza deciziei instanței de judecată sau a contractului de amînare și eșalonare.

[Art.229 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.229 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.229 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.229 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 230. Sechestrarea bunurilor

Sechestrarea bunurilor ca măsură de asigurare a plății impozitelor, taxelor și/sau amenzilor se exercită în modul și în condițiile prevăzute la capitolul 9.

Capitolul 13 DISPOZIȚII GENERALE PRIVIND RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCĂRI FISCALE

Articolul 231. Noțiunea și temeiurile tragerii la răspundere pentru încălcare fiscală

(1) În sensul prezentului cod, tragerea la răspundere pentru încălcare fiscală înseamnă aplicarea de către organul fiscal, în condițiile prevăzute de legislația fiscală, a unor sancțiuni față de persoanele care au săvârșit încălcări fiscale.

(2) Temeiul tragerii la răspundere pentru încălcare fiscală este însăși încălcarea fiscală.

(3) Încălcările fiscale se califică după cum urmează:

- a) încălcare fiscală ne semnificativă;
- b) încălcare fiscală semnificativă.

(4) Se consideră ne semnificativă încălcarea fiscală dacă suma impozitului sau taxei constituie pînă la 100 de lei pentru persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător și pînă la 1000 de lei pentru persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice, inclusiv pentru fiecare perioadă fiscală în parte – în cazul nedeclarării, declarării tardive sau diminuării impozitului sau taxei.

(5) Se consideră semnificativă încălcarea fiscală care nu cade sub incidența alin.(4).

[Art.231 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.231 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

Articolul 232. Persoanele pasibile de răspundere pentru încălcare fiscală

Este tras la răspundere pentru încălcare fiscală:

a) contribuabilul persoană juridică a cărei persoană cu funcție de răspundere a săvârșit o încălcare fiscală;

b) contribuabilul persoană fizică, care nu practică activitate de întreprinzător, ce a săvârșit o încălcare fiscală. În cazul în care acesta este lipsit de capacitate de exercițiu sau are capacitate de exercițiu restrînsă, pentru încălcarea fiscală săvârșită de el reprezentantul său legal (părinții, înfietorii, tutorele, curatorul) poartă răspundere în funcție de obiectul impozabil, de obligația fiscală și de bunurile contribuabilului;

c) contribuabilul persoană fizică care practică activitate de întreprinzător ce a săvârșit o încălcare fiscală sau a cărei persoană cu funcție de răspundere a săvârșit o încălcare fiscală.

[Art.232 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

Articolul 233. Condiții generale de tragere la răspundere pentru încălcare fiscală

(1) Tragerea la răspundere pentru încălcare fiscală se face în temeiul legislației fiscale în vigoare în timpul și la locul săvârșirii încălcării, cu excepția situațiilor cînd legea nouă prevede sancțiuni mai blînde, cu condiția că încălcarea fiscală, prin caracterul ei, nu atrage după sine, în condițiile legii, răspunderea penală.

(2) Procedura de tragere la răspundere pentru încălcarea fiscală se aplică în conformitate cu legislația în vigoare în timpul și în locul examinării cazului de încălcare fiscală.

(3) Tragerea la răspundere pentru încălcări fiscale conform prezentului titlu sau la o altă răspundere juridică pentru încălcarea legislației fiscale nu exonerează persoana sancționată de obligația plății impozitului, taxei și/sau majorării de întârziere (penalității), stabilite de legislație. Tragerea la răspundere pentru încălcare fiscală a contribuabililor specificați la art.232 nu eliberează persoanele cu funcție de răspundere ale acestora, dacă există temeiurile respective, de răspundere administrativă, penală sau de altă răspundere prevăzută de legislație.

[Art.233 completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 234. Absolvirea de răspundere pentru încălcare fiscală

(1) Sancțiunea fiscală nu se aplică, în întregime sau parțial, iar în cazul în care a fost deja stabilită se anulează, în întregime sau parțial, dacă se prezintă dovezi ce confirmă legalitatea tuturor acțiunilor (inacțiunilor) sau a unor acțiuni (inacțiuni) considerate anterior ilegale. Veridicitatea și autenticitatea dovezilor prezentate pot fi verificate de organul fiscal la sursă sau la alte persoane. Documentele prezentate cu încălcarea termenelor stabilite de organul fiscal sau după efectuarea controlului fiscal sînt verificate în mod obligatoriu.

(1¹) Amenzile prevăzute la art.260 alin.(1), (2) și (3) nu se aplică în cazul în care nu apar obligații suplimentare privind impozite și/sau taxe.

(2) Persoana trasă la răspundere pentru încălcare fiscală beneficiază de o reducere cu 50% a amenzilor aplicate dacă respectă strict următoarele condiții:

a) nu are restanțe la data adoptării deciziei asupra cazului de încălcare fiscală sau le stinge concomitent cu acțiunile prevăzute la lit.b);

b) în termen de 3 zile lucrătoare de la data înmînării deciziei asupra cazului de încălcare fiscală, stinge sumele impozitelor, taxelor, majorărilor de întârziere (penalităților) și/sau 50% din amenzile indicate în decizie sau stinge obligația fiscală prin compensare conform art.175.

În cazul în care datele din sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat atestă executarea cerințelor prevăzute la lit.a) și b), autoritatea abilitată să examineze cazurile privind încălcările fiscale, de sine stătător, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare din data expirării termenului prevăzut la lit.b), adoptă o decizie privind reducerea amenzilor în cauză cu 50%.

c) în cazul în care datele din sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat nu atestă executarea cerințelor prevăzute la lit.a) și b), prezintă, în termenul prevăzut pentru executarea benevolă a deciziei asupra cazului de încălcare fiscală, documentele ce confirmă stingerea sumelor prevăzute la lit.a) și b).

În baza documentelor prezentate conform lit.c), autoritatea abilitată să examineze cazurile privind încălcările fiscale, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la data prezentării documentelor, va adopta o decizie privind reducerea amenzilor în cauză cu 50%. În cazul în care, după adoptarea deciziei privind reducerea amenzilor, se constată nerespectarea cel puțin a uneia din condițiile prevăzute la lit.a) și b), autoritatea respectivă își va anula decizia, iar persoana nu va beneficia de reducerea cu 50% a amenzilor.

(3) Insolvabilitatea sau absența temporară din țară a persoanei fizice sau a persoanei cu funcție de răspundere a persoanei juridice, precum și iminența unor evenimente pe care persoana ce a săvîrșit încălcarea fiscală putea să le prevadă, dar nu le-a prevăzut nu constituie temei pentru neaplicarea sau anularea sancțiunii fiscale.

(4) Persoanele scutite de impozite și/sau taxe, precum și cele care au calculat greșit impozitul și/sau taxa din cauza explicațiilor greșite, prezentate în scris de organul fiscal, sînt absolvite de răspundere pentru diminuarea, calcularea incorectă sau neplata acestora.

(5) Persoanele care au calculat greșit impozitul și/sau taxa, dacă acest fapt nu a fost depistat în cadrul controlului fiscal anterior, la efectuarea repetată a controlului fiscal în

condițiile reglementate la art.214 alin.(8), sînt absolvite de aplicarea amenzilor și penalităților pentru încălcările fiscale depistate aferente perioadelor supuse controlului repetat.

[Art.234 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.234 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.234 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 235. Scopul și forma sancțiunilor fiscale

(1) Sancțiunea fiscală este o măsură cu caracter punitiv și se aplică pentru a se preveni săvîrșirea, de către delincvent sau de către alte persoane, a unor noi încălcări, pentru educarea lor în spiritul respectării legii.

(1¹) Avertizarea se aplică pentru încălcarea fiscală nesemnificativă.

(2) Pentru încălcarea fiscală poate fi aplicată sancțiunea fiscală sub formă de avertizare sau amendă.

[Art.235 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

Articolul 236. Amenda

(1) Amenda este o sancțiune fiscală care constă în obligarea persoanei ce a săvîrșit o încălcare fiscală de a plăti o sumă de bani. Amenda se aplică indiferent de faptul dacă au fost aplicate sau nu alte sancțiuni fiscale ori plătite impozite, taxe, majorări de întîrziere (penalități) calculate suplimentar la cele declarate sau nedeclarate.

(2) Amenda reprezintă o parte a obligației fiscale și se percepe în modul stabilit pentru impunerea fiscală.

(3) În cazul în care contribuabilul descoperă că darea de seamă fiscală prezentată anterior conține greșeli sau omisiuni și prezintă darea de seamă corectată, precum și în cazul în care contribuabilul nu are obligația prezentării dării de seamă, dar descoperă că au fost efectuate greșit calculul și plata impozitelor și taxelor, iar în urma acestora apar obligații fiscale suplimentare și acestea sînt achitate pînă la anunțarea unui control fiscal, amenda nu se aplică.

[Art.236 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 237. Confiscarea bunurilor

[Art.237 abrogat prin [Legea nr.1163-XV din 27.06.2002](#), în vigoare 11.07.2002]

Articolul 238. Regulile generale de aplicare a sancțiunii fiscale

(1) Sancțiunea fiscală se aplică în limitele stabilite de articolul respectiv din prezentul cod, în strictă conformitate cu legislația fiscală.

(1¹) Amenda se aplică în cazurile de încălcare fiscală semnificativă.

(2) În cazul în care o persoană a săvîrșit două sau mai multe încălcări fiscale, sancțiunea fiscală se aplică pentru fiecare încălcare fiscală și pentru fiecare perioadă fiscală în parte, cu excepția cazurilor prevăzute la art.188 alin.(2).

[Art.238 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

Capitolul 14

PROCEDURA DE EXAMINARE A CAZURILOR DE ÎNCĂLCARE FISCALĂ

Articolul 239. Scopul procedurii de examinare a cazului de încălcare fiscală

Scopul procedurii de examinare a cazului de încălcare fiscală constă în: clarificarea promptă, multilaterală, exhaustivă și obiectivă a circumstanțelor în care s-a produs, soluționarea lui în strictă conformitate cu legislația, asigurarea îndeplinirii deciziei, precum și stabilirea

cauzelor și condițiilor care au contribuit la comiterea încălcării fiscale, prevenirea încălcărilor, educarea în spiritul respectării legilor și consolidarea legalității.

Articolul 240. Circumstanțele care exclud procedura de examinare a cazului de încălcare fiscală

Procedura de examinare a cazului de încălcare fiscală nu poate fi inițiată, iar procedura inițiată urmează a fi încheiată dacă:

- a) se constată că nu a avut loc nici o încălcare fiscală;
- b) persoana căreia i s-a intentat procedura de examinare a cazului de încălcare fiscală a fost lichidată sau a decedat;
- c) nu există sume ale impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității) și/sau amenzii necesare de a fi încasate conform legislației fiscale.

[Art.240 completat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 241. Autoritatea abilitată să examineze cauzele privind încălcările fiscale

(1) Cauzele privind încălcările fiscale sînt examinate de către organele fiscale.

(2) Sînt în drept să examineze cauzele privind încălcările fiscale și să aplice sancțiuni fiscale, în numele autorităților abilitate, conducerea organului fiscal.

[Art.241 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.241 modificat prin [Legea nr.120 din 25.05.2012](#), în vigoare 01.10.2012]

[Art.241 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 242. Drepturile și obligațiile persoanei trase la răspundere pentru încălcare fiscală

Persoana trasă la răspundere pentru încălcare fiscală are dreptul să ia cunoștință de dosarul său, să dea explicații, să prezinte probe, să formuleze cereri, să conteste decizia asupra cazului. Ea poate beneficia de asistența unui avocat căruia îi încredințează exercitarea, în numele său, a drepturilor menționate.

Articolul 243. Participarea persoanei trase la răspundere pentru încălcare fiscală la examinarea cazului

(1) Cazul de încălcare fiscală se examinează în prezența persoanei trase la răspundere pentru săvîrșirea încălcării. Organul fiscal o anunță în scris (prin citație) despre locul, data și ora examinării cazului.

(2) Cazul de încălcare fiscală poate fi examinat în lipsa persoanei trase la răspundere pentru săvîrșirea încălcării numai dacă există informații că a fost anunțată în modul stabilit despre locul, data și ora examinării cazului și dacă de la ea nu a parvenit un demers argumentat de a fi amînată examinarea.

(3) Contribuabilul persoană fizică își exercită drepturile procedurale personal, printr-un reprezentant sau în comun cu reprezentantul, iar contribuabilul persoană juridică – prin intermediul conducătorului sau al reprezentantului său.

Articolul 244. Reprezentantul și confirmarea împuternicirilor lui

(1) Persoana lipsită de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrînsă este înfățișată de reprezentantul ei legal (părinte, înfiător, tutore, curator). Acesta va prezenta autorității care examinează cazul certificatul împuternicirilor.

(2) Reprezentantul legal efectuează, personal sau prin reprezentant, toate acțiunile de care are dreptul, cu restricțiile prevăzute de lege.

(3) Împuternicirile reprezentantului altul decât cel legal trebuie să fie confirmate printr-o procură, eliberată în conformitate cu prezentul articol, sau printr-un document ce atestă funcția ori împuternicirile pe care le deține – în cazul conducătorului persoanei juridice.

(4) Procura dată de o persoană fizică se autentifică, după caz: de notar, de secretarul primăriei satului (comunei), de administrația (conducerea) persoanei la care lucrează sau învață mandantul, de administrația instituției curativ-profilactice staționare în care mandantul se află pentru tratament, de comandantul (șeful) unității militare – dacă mandantul este militar – sau de șeful locului de detențiune – dacă mandantul se află în detențiune.

(5) Procura din partea unei persoane juridice se eliberează de conducătorul ei (locțiitorul acestuia).

(6) Împuternicirile avocatului se certifică printr-o ordonanță emisă de biroul de avocați.

Articolul 245. Locul și modul examinării cazului de încălcare fiscală

(1) Cazul de încălcare fiscală este examinat la oficiul organului fiscal unde contribuabilul se află la evidență sau asistență ori în alt loc, stabilit de organul fiscal.

(2) Cazul de încălcare fiscală se examinează în regim închis de către autoritatea abilitată să examineze astfel de cazuri, cu condiția respectării secretului fiscal. Pronunțarea deciziei poate fi publică, la voința autorității care o adoptă, în cazul în care nu este contestată timp de 30 de zile de la momentul în care contribuabilul a luat cunoștință de această decizie.

[Art.245 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.245 modificat prin [Legea nr.120 din 25.05.2012](#), în vigoare 01.10.2012]

Articolul 246. Termenele de examinare a cazului de încălcare fiscală

(1) Cazul de încălcare fiscală se examinează în termen de 15 zile din data:

a) prezentării dezacordului – dacă a fost prezentat la timp;

b) expirării termenului de prezentare a dezacordului – dacă nu a fost prezentat sau dacă a fost prezentat cu întârziere.

(2) În cazul prezentării unor argumente întemeiate, termenul menționat la alin.(1) poate fi prelungit cu 30 de zile prin decizia organului abilitat să examineze cazurile de încălcare fiscală, inclusiv în baza demersului argumentat, prezentat de persoana trasă la răspundere pentru încălcare fiscală, conform art.243 alin.(2). În aceste cazuri, persoanei trase la răspundere pentru încălcare fiscală i se comunică din timp, conform art.243 alin.(1), data examinării cazului.

(2¹) Prin derogare de la prevederile alin.(1), la solicitarea scrisă a contribuabilului cu mențiunea că este de acord cu rezultatele controlului, examinarea cazului de încălcare fiscală poate fi efectuată fără respectarea termenului de prezentare a dezacordului prevăzut la art.216 alin.(8).

[Art.246 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 247. Clarificarea circumstanțelor cazului de încălcare fiscală

Persoana care examinează cazul de încălcare fiscală este obligată să clarifice dacă:

a) a avut loc într-adevăr o încălcare fiscală;

b) trebuie să fie trasă la răspundere persoana respectivă pentru săvârșirea de încălcare fiscală;

c) există alte circumstanțe importante pentru soluționarea justă a cazului.

Articolul 248. Decizia asupra cazului de încălcare fiscală

După examinarea cazului de încălcare fiscală, organul fiscal emite o decizie, care trebuie să conțină:

- a) denumirea organului în al cărui nume se pronunță decizia;
- b) funcția, numele și prenumele persoanei care a emis decizia;
- c) data și locul examinării cazului;
- d) remarca despre participarea persoanelor care au săvârșit încălcarea fiscală (reprezentanților lor);
- e) denumirea (numele, prenumele), sediul (domiciliul), codul fiscal al persoanei care a săvârșit încălcarea fiscală;
- f) descrierea încălcării fiscale cu indicarea articolelor, alineatelor, punctelor din actele normative care au fost încălcate;
- g) indicarea articolului, alineatului, punctului din actul normativ care prevede sancțiunea fiscală;
- h) decizia asupra cazului;
- i) termenul și modul de contestare a deciziei;
- j) alte date referitoare la caz;
- k) semnătura persoanei care a emis decizia.

Articolul 249. Tipurile de decizii

(1) Asupra cazului de încălcare fiscală poate fi pronunțată una din următoarele decizii privind:

- a) aplicarea de sancțiune fiscală și/sau încasarea de impozit, taxă, calculate suplimentar, de majorare de întârziere;
- b) clasarea cazului;
- c) suspendarea cazului și efectuarea unui control repetat.

(2) Decizia privind clasarea cazului se pronunță în cazul în care:

- a) există circumstanțe, prevăzute de prezentul cod, ce exclud sau absolvă de răspundere pentru săvârșirea încălcării fiscale și nu există sume ale impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității) necesare de a fi încasate conform legislației fiscale;
- b) este adoptat, conform art.172, un act de anulare a sancțiunii fiscale, sumei impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității);
- c) există, pentru același fapt, în privința persoanei trase la răspundere pentru încălcare fiscală, o decizie privind aplicarea unei sancțiuni fiscale și/sau încasarea sumei impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității) ori există o decizie de clasare a cazului;
- d) materialele cazului se transmit conform competenței, dacă se constată că examinarea acestuia poate fi efectuată cu plenitudine de o altă autoritate abilitată să examineze cazurile de încălcare fiscală.

(3) Se pronunță decizie privind suspendarea cazului și efectuarea unui control repetat dacă există mărturii contradictorii care, la momentul examinării cazului, nu pot fi argumentate prin probe. După încheierea controlului repetat, reîncepe examinarea cazului.

Articolul 250. Pronunțarea deciziei asupra cazului de încălcare fiscală și înmînarea unui exemplar al deciziei

(1) Decizia asupra cazului de încălcare fiscală se pronunță imediat după încheierea examinării lui.

(2) În decursul a 3 zile după emiterea deciziei asupra cazului de încălcare fiscală, un exemplar al deciziei se înmânează sau se expediază recomandat persoanei vizate în ea.

Articolul 251. Propunerile de lichidare a cauzelor și condițiilor săvârșirii încălcării fiscale

(1) Stabilind cauzele și condițiile săvârșirii încălcării fiscale, organul fiscal care examinează cazul poate prezenta propuneri de lichidare a acestor cauze și condiții.

(2) Dacă în procesul examinării cazurilor de încălcare fiscală au fost constatate indicii de infrațiune, materialele se remit spre urmărire penală organelor de urmărire penală conform competenței.

[Art.251 modificat prin [Legea nr.120 din 25.05.2012](#), în vigoare 01.10.2012]

Articolul 252. Executarea deciziei asupra cazului de încălcare fiscală

(1) Persoana vizată în decizia asupra cazului de încălcare fiscală urmează să o execute în termen de 30 de zile din data pronunțării. Pentru această perioadă nu se suspendă calcularea majorării de întârziere.

(2) În caz de contestare, executarea deciziei asupra cazului de încălcare fiscală nu se suspendă dacă autoritatea care examinează contestația nu dispune altfel.

(3) După expirarea termenului de 30 de zile, dacă nu a fost executată benevol sau nu a fost constituit gajul legal, decizia asupra cazului de încălcare fiscală este executată silit, în modul prevăzut de prezentul cod, de către organul fiscal unde persoana vizată se află la evidență sau asistență.

Capitolul 15

TIPURILE DE ÎNCĂLCĂRI FISCALE ȘI RĂSPUNDEREA PENTRU ELE

Articolul 253. Împiedicarea activității organului fiscal

(1) Împiedicarea controlului fiscal prin neasigurarea accesului în încăperile de producție, în depozite, în locurile de păstrare a bunurilor, în spațiile comerciale și în spațiile cu o altă destinație, prin neprezentarea de explicații, date, informații și documente, necesare organului fiscal, asupra problemelor care apar în timpul controlului, prin alte acțiuni sau inacțiuni se sancționează cu amendă de 5000 de lei.

(1¹) Neprezentarea, prezentarea tardivă a informației și/sau prezentarea informației neautentice conform prevederilor art.197 alin.(3²) și art.229 alin.(2²) se sancționează cu amendă de 3000 de lei.

[Alin.(2),(3) art.253 abrogate prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

(4) Neexecutarea deciziei organului cu atribuții de administrare fiscală de suspendare a operațiunilor la conturile bancare ale contribuabilului se sancționează cu amendă în proporție de 30% din suma trecută la scăderi în perioada de nesuspendare a operațiunilor.

(4¹) Neexecutarea sau executarea neconformă a prevederilor art.197 alin.(3²) și (3³) și ale art.229 alin.(2²) se sancționează, pentru fiecare încălcare, cu amendă în proporție de 30% din suma încasată sau ce urma a fi încasată de la contribuabil în contul stingerii obligației fiscale.

(5) Pentru neexecutarea cerințelor din citația organului fiscal, persoanele fizice se sancționează cu o amendă în mărime de 500 de lei, persoanele juridice – în mărime de 5000 de lei, iar neexecutarea cerințelor din citația bancară se sancționează cu amendă de 5000 de lei.

(5¹) Amenzile prevăzute la alin.(5) nu se aplică în cazul în care persoanele prezintă documente justificative în partea ce ține de imposibilitatea prezentării acestora la organul fiscal.

(6) Prezentarea tardivă a informației prevăzute la art.226¹¹ alin.(5) de către persoanele indicate la art.226¹¹ alin.(2) se sancționează cu amendă în mărime de 2% din suma indicată în informația prezentată tardiv, dar nu mai mult de 25 mii de lei.

(7) Prezentarea informației prevăzute la art.226¹¹ alin.(5) neautentice de către persoanele indicate la art.226¹¹ alin.(2) se sancționează cu amendă în mărime de 10% din diferența dintre suma care urma să fie indicată și cea indicată în informație, dar nu mai mult de 50 mii de lei.

(8) Neprezentarea informației prevăzute la art.226¹¹ alin.(5) de către persoanele indicate la art.226¹¹ alin.(2) se sancționează cu amendă în mărime de 50% din suma care urma să fie indicată în informație, dar nu mai mult de 150 mii de lei.

[Art.253 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.253 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.253 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.253 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.253 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 254. Neutilizarea mașinilor de casă și de control/terminalelor de plată în numerar

(1) Efectuarea încasărilor bănești în numerar în lipsa mașinii de casă și de control, în cazul în care actele normative în vigoare prevăd folosirea ei, se sancționează cu amendă de 7000 de lei.

(2) Efectuarea încasărilor bănești în numerar fără utilizarea mașinii de casă și de control existente se sancționează cu amendă de 5000 de lei

(3) Neasigurarea emiterii la mașina de casă și de control a bonului de casă de valoarea sumei real încasate/primate se sancționează cu amendă de 5000 de lei.

(4) Neasigurarea bilanțului numerarului în mașina de casă și de control care constă în formarea excedentului de numerar nejustificat documentar se sancționează cu amendă de 5000 de lei. Sancțiunea nu se aplică dacă suma excedentului nu depășește 20 de lei.

(5) Utilizarea mașinii de casă și de control defectate care constă în neactivarea memoriei fiscale sau imposibilitatea de identificare a softului instalat se sancționează cu amendă de 7000 de lei.

(6) Utilizarea mașinii de casă și de control care nu este sigilată de organul fiscal în modul stabilit se sancționează cu amendă de 7000 de lei.

(7) Utilizarea mașinii de casă și de control care nu este înregistrată la organul fiscal în modul stabilit se sancționează cu amendă de 7000 de lei.

(8) Utilizarea terminalului de plată în numerar care nu este înregistrat la organul fiscal în modul stabilit se sancționează cu amendă de 7000 de lei.

(9) Utilizarea terminalului de plată în numerar fără a emite documentul/ bonul fiscal se sancționează cu amendă de 5000 de lei.

[Art.254 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.254 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.05.2014]

[Art.254 în redacția [Legii nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.254 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.254 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.254 completat prin [Legea nr.113-XVI din 22.05.2008](#), în vigoare 13.06.2008]

[Art.254 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 254¹. Nerespectarea reglementărilor din domeniul transporturilor auto de călători. Neeliberarea biletelor de călătorie

(1) Efectuarea transporturilor auto de călători prin servicii ocazionale, inclusiv turistice sau în regim de taxi, fără a dispune de licență pentru acest gen de activitate (copia autorizată a

licenței), foaie de parcurs, listă de control sau contract de prestări servicii pentru traficul intern de călători și documente de plată care confirmă achitarea serviciilor de către beneficiar, în cazul în care achitarea a fost efectuată la oficiu în numerar sau prin alt instrument de plată, inclusiv bon de casă emis de mașina de casă și de control a agenților transportatori, a agențiilor de vânzare a biletelor, a agențiilor turistice sau copie a dispoziției de plată, constituie activitate ilicită, care se sancționează cu amendă de 3000 lei aplicată persoanei fizice – conducător al mijlocului de transport.

(2) Efectuarea de către agentul transportator a transporturilor auto de călători prin servicii regulate în trafic urban, suburban, interurban, raional sau internațional fără emiterea și/sau raportarea biletelor (bilet – bon de casă emis de mașina de casă și de control sau document de strictă evidență cu preț fixat, confecționat în mod tipografic sau electronic, ce confirmă dreptul la călătorie al persoanei, încheierea contractului de transport rutier între operatorul de transport rutier/întreprindere și persoane, precum și faptul asigurării obligatorii a persoanei) și/sau biletelor de bagaje (bilet de bagaje – bon de casă emis de mașina de casă și de control cu memorie fiscală sau document de strictă evidență cu preț fixat, confecționat în mod tipografic sau electronic, ce confirmă plata și primirea bagajelor pentru transport, precum și faptul asigurării obligatorii a bagajelor) se sancționează cu amendă de 3000 lei aplicată agentului transportator.

[Art.254¹ modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.254¹ introdus prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

Articolul 255. Neprezentarea informației despre sediu

Neprezentarea, prezentarea cu întârziere sau prezentarea organului fiscal a unor informații neveridice despre sediul sau despre schimbarea sediului contribuabilului, al subdiviziunilor lui se sancționează cu amenda de 4000 de lei. Sînt pasibile de amendă subdiviziunile care corespund noțiunii indicate la art.5 pct.29).

[Art.255 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.255 în redacția [Legii nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 256. Nerespectarea regulilor de evidență a contribuabililor

[Alin.(1),(2),(3) art.256 abrogate prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

(4) Încălcarea de către instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) a prevederilor art.167 se sancționează cu amendă în mărime de 3000 lei.

(5) Modificarea sau închiderea de către instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) a contului bancar al contribuabilului (cu excepția conturilor de credit, de depozit la termen și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum și a conturilor persoanelor fizice care nu sînt subiecți ai activității de întreprinzător) fără certificatul organului fiscal ori cu încălcarea regulilor stabilite de legislație sau neprezentarea ori prezentarea tardivă organului fiscal a informației despre modificarea sau închiderea contului bancar al contribuabilului (cu excepția conturilor de credit, de depozit la termen și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum și a conturilor persoanelor fizice care nu sînt subiecți ai activității de întreprinzător) se sancționează cu amendă de 6000 de lei.

(6) Efectuarea de către instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) a unor operațiuni pe contul bancar al contribuabilului (cu excepția conturilor de credit, de depozit la termen și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului

social), precum și a conturilor persoanelor fizice care nu sînt subiecți ai activității de întreprinzător) fără ca organul fiscal să confirme luarea la evidență a contului bancar deschis se sancționează cu amendă în proporție de 30% din sumele înscrise în acest cont.

(7) Neînregistrarea sau înregistrarea tardivă în calitate de plătitor de T.V.A. sau de subiect al impunerii cu accize se sancționează cu amendă în mărime de 10% din volumul de livrări impozabile, exceptînd cazurile de livrări impozabile destinate numai exportului. În cazul aplicării amenzii în conformitate cu prezentul alineat, amenda prevăzută la art.261 alin.(5) nu se aplică.

(8) Neprezentarea sau prezentarea tardivă la organul fiscal de către contribuabil a informației despre contul bancar deschis în străinătate se sancționează cu amendă în mărime de 5.000 lei pentru fiecare cont bancar.

[Art.256 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.256 completat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.256 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 257. Încălcarea regulilor de ținere a evidenței contabile și a evidenței în scopuri fiscale

[Alin.(1) art.257 abrogat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

(2) Folosirea blanchetelor de documente primare de un alt model decît cel stabilit prin act normativ în vigoare, precum și folosirea tipizatelor de documente primare plastografiate sau străine (inclusiv facturile fiscale) se sancționează cu amendă egală cu suma operațiunilor economice înscrise în astfel de documente.

[Alin.(3),(4) art.257 abrogate prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

(5) Neasigurarea păstrării dărilor de seamă fiscale și/sau a documentelor de evidență și/sau a benzilor de control (benzilor de control pe suport electronic specializat) și/sau lipsa totală ori parțială a evidenței contabile, ceea ce face imposibilă efectuarea controlului fiscal, se sancționează cu amendă de 50000 de lei, cu calcularea impozitelor și taxelor respective conform art.189 alin.(2) din prezentul cod.

[Alin.(6) art.257 abrogat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

(7) Prin derogare de la alin.(2) și (5), prevederile respective nu se aplică entităților care țin contabilitatea și întocmesc situațiile financiare în baza IFRS, pe o perioadă de pînă la 2 ani de la data implementării standardelor menționate.

(8) Efectuarea de către agentul economic, la care este instituit post fiscal și care a fost înștiințat despre aceasta conform prevederilor legislației în vigoare, a intrărilor/ieșirilor de mărfuri/servicii fără informarea despre aceasta a inspectorului sau a inspectoratului fiscal de stat responsabil de activitatea postului fiscal se sancționează cu amendă egală cu suma operațiunilor economice respective.

[Art.257 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.257 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.257 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.257 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.257 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 257¹. Neeliberarea facturii fiscale în cazul bunurilor gajate

Se sancționează cu amendă în mărime de 50% din valoarea tranzacției debitorul gajist înregistrat în calitate de plătitor de T.V.A. în cazul neeliberării facturii fiscale la comercializarea mărfurilor gajate în numele acestuia.

[Art.257¹ introdus prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 258. Încălcarea regulilor de plată

[Art.258 abrogat prin [Legea nr.1163-XV din 27.06.2002](#), în vigoare 11.07.2002]

Articolul 259. Încălcarea de către instituțiile financiare (sucursalele sau filialele acestora) și alți prestatori de servicii de plată a modului de decontare

(1) Încălcarea termenelor stabilite de legislație pentru înregistrarea mijloacelor bănești în conturile bancare ale agenților economici se sancționează cu amendă de 10% din suma neînregistrată în termen.

(2) Înregistrarea mijloacelor bănești, obținute din comercializarea de mărfuri, executarea de lucrări și prestarea de servicii, în conturile de depozit sau în alte conturi bancare eludându-se conturile curente în monedă națională sau în valută străină se sancționează cu amendă de 5% din suma înregistrată.

(3) Neexecutarea sau executarea tardivă a ordinului de plată și/sau a ordinului incaso privind stingerea obligației fiscale în cazul în care contribuabilul sau debitorul lui dispune de mijloace bănești la contul bancar se sancționează cu amendă, pentru fiecare zi de întârziere, de 2% din suma care trebuie plătită.

(4) Încălcarea termenelor de înregistrare în conturile Trezoreriei de Stat de către instituțiile financiare (sucursalele sau filialele acestora) și alți prestatori de servicii de plată a sumelor încasate de la contribuabil se sancționează cu amendă, pentru fiecare zi de întârziere, de 5% din suma neînregistrată în termen.

(5) Neprezentarea sau prezentarea tardivă de către instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) la organul fiscal a informației despre înscrierea în contul bancar al contribuabilului a mijloacelor bănești, în cazul suspendării operațiunilor la acest cont, se sancționează cu amendă în mărime de 1% din suma înscrisă în cont pentru fiecare zi de neprezentare sau de întârziere.

(6) Neexecutarea sau executarea eronată de către instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) și alți prestatori de servicii de plată a ordinelor de plată privind achitarea obligațiilor fiscale față de bugetul public național în conformitate cu rechizitele indicate de contribuabil se sancționează cu amendă de 200 de lei pentru fiecare caz de ordin de plată neexecutat sau executat eronat.

[Art.259 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.259 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 260. Nerespectarea modului de întocmire, de prezentare a dării de seamă fiscale și a facturii fiscale, precum și neînregistrarea facturii fiscale în Registrul general electronic al facturilor fiscale

(1) Neprezentarea dării de seamă fiscale se sancționează cu o amendă în mărime de 1000 lei pentru fiecare dare de seamă fiscală neprezentată, dar nu mai mult de 10000 lei pentru toate dările de seamă fiscale neprezentate.

(2) Prezentarea tardivă a dării de seamă fiscale se sancționează cu o amendă în mărime de 200 lei pentru fiecare dare de seamă fiscală prezentată tardiv, dar nu mai mult de 2000 lei pentru toate dările de seamă fiscale prezentate tardiv.

(3) Prezentarea dării de seamă fiscale care conține informație neautentică se sancționează cu o amendă în mărime de 1000 lei pentru fiecare dare de seamă fiscală prezentată care conține informație neautentică, dar nu mai mult de 7000 lei pentru toate dările de seamă fiscale prezentate care conțin informații neautentice.

(4) Neprezentarea facturii fiscale în termenele prevăzute la art.117 și 117¹ se sancționează cu o amendă în mărime de 3600 lei pentru fiecare factură fiscală neprezentată, dar nu mai mult de 72000 lei pentru toate facturile fiscale neprezentate în termenele stabilite.

(4¹) Neînregistrarea facturii fiscale în Registrul general electronic al facturilor fiscale se sancționează cu o amendă în mărime de 3600 lei pentru fiecare factură fiscală neînregistrată, dar nu mai mult de 72000 lei pentru toate facturile fiscale neînregistrate în termenele stabilite.

(5) În cazul micșorării (diminuării) veniturii impozabil declarat de către contribuabilul care a aplicat cota zero la impozitul pe venit în perioada 1 ianuarie 2008 – 31 decembrie 2011, se aplică o amendă în mărime de 15% din suma nedeclarată (diminuată) a veniturii impozabil.

[Art.260 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.260 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.260 în redacția [Legii nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.260 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.260 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

[Art.260 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 260¹. Încălcarea modului de prezentare de către contribuabil a documentelor privind plățile și/sau impozitele reținute

Neprezentarea sau prezentarea tardivă, neconformă, neautentică beneficiarului plăților a informației specificate la art.92 alin.(4) și (4¹) de către persoanele care sînt obligate să rețină impozitul la sursa de plată se sancționează cu amendă în mărime de 200 lei pentru fiecare informație, dar nu mai mult de 5000 de lei.

[Art.260¹ introdus prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

Articolul 261. Încălcarea regulilor de calculare și de plată a impozitelor și taxelor

[Alin.(1) art.261 abrogat prin [Legea nr.111-XVI din 27.04.2007](#), în vigoare 11.05.2007]

[Alin.(2),(3) art.261 abrogate prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

(4) Diminuarea impozitelor, taxelor prin prezentarea către organul fiscal a unei dări de seamă fiscale cu informații sau date neveridice se sancționează cu amendă egală cu 30% din suma diminuării.

(4¹) Prevederile alin.(4) nu se aplică în cazul în care contribuabilul depune de sine stătător darea de seamă corectată în conformitate cu art.188, cu condiția ca aceasta să nu conțină informații și date neveridice.

(5) Eschivarea de la calculul și de la plata impozitelor, taxelor se sancționează cu o amendă în mărimea impozitului, taxei nedeclarate.

(6) Neplata sau plata incompletă a impozitului pe venit în rate se sancționează cu amendă în quantum calculat, în modul stabilit la art.228 alin.(3), unei perioade cuprinse între data stabilită pentru plata acestui impozit și data stabilită pentru prezentarea declarației fiscale. Suma neplătită a impozitului pe venit se determină ca diferență dintre impozitul calculat și plătit de contribuabil și impozitul pe care acesta era obligat să-l plătească. Impozitul pe venit care urmează a fi plătit reprezintă cea mai mică mărime din impozitul calculat care urma să fie plătit

în anul precedent sau 80% din suma definitivă a impozitului din anul curent, scăzându-se trecerile în cont (cu excepția impozitului plătit în rate). Sancțiunea nu se aplică în cazul în care impozitul pe venit ce urmează a fi plătit este mai mic de 1000 de lei. Amenda nu se aplică contribuabililor menționați la art.228 alin.(5) în ceea ce privește obligațiile fiscale și perioadele fiscale pentru care nu se aplică (nu se calculează) majorări de întârziere (penalități).

[Art.261 completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.261 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.261 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.261 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

[Art.261 modificat prin [Legea nr.111-XVI din 27.04.2007](#), în vigoare 11.05.2007]

Articolul 262. Lipsa “Timbrelor de acciz”

Lipsa “Timbrelor de acciz” la mărfurile supuse accizelor pasibile de marcă obligatorie sau utilizarea unor “Timbre de acciz” falsificate ori nevalabile se sancționează cu amendă de 30000 de lei, în cazul în care contribuabilul comercializează, transportă sau depozitează mărfuri fără “Timbre de acciz” sau cu “Timbre de acciz” falsificate ori nevalabile.

[Art.262 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.05.2014]

[Art.262 în redacția [Legii nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.262 în redacția [Legii nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.262 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.262 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 262¹. Nerespectarea regulilor de comercializare a țigaretelor cu filtru

(1) Comercializarea țigaretelor cu filtru ce nu se regăsesc în listele ce cuprind prețurile maxime de vânzare cu amănuntul declarate de către agenții economici producători și importatori se sancționează cu amendă de 50% din valoarea țigaretelor cu filtru aflate în stoc la momentul controlului, pornind de la prețul de comercializare, dar nu mai puțin de 1000 de lei.

(2) Comercializarea țigaretelor cu filtru la prețuri mai mari decât prețurile maxime de vânzare cu amănuntul declarate sau, începând cu 1 ianuarie 2009, fără indicarea prețului maxim de vânzare cu amănuntul declarat și a datei fabricării imprimată pe ambalaj (pe pachetul de țigaretă cu filtru), se sancționează cu amendă în mărime de 50% din valoarea țigaretelor cu filtru, aflate în stoc la momentul controlului, pornind de la prețul de vânzare cu amănuntul, dar nu mai puțin de 1000 de lei, cu confiscarea țigaretelor care nu au imprimată pe ambalaj (pe pachetul de țigaretă cu filtru) prețul și data fabricării.

Notă: Art.262¹ introdus prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), a fost modificat ulterior prin [Legea nr.299-XVI din 21.12.2007](#), în vigoare 11.01.2008

[Art.262¹ introdus prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 263. Nerespectarea regulilor de executare silită a obligației fiscale

(1) Pentru împiedicarea funcționarului fiscal de a efectua executarea silită a obligației fiscale prin alte metode decât cele prevăzute la alin.(2)-(4), persoanele fizice se sancționează cu amendă în mărime de 5000 de lei, iar agenții economici – în mărime de 10000 de lei.

(2) Neacceptarea spre păstrare de către contribuabil (reprezentantul acestuia) sau persoana lui cu funcție de răspundere a bunurilor sechestrate se sancționează cu amendă, aplicată persoanei fizice, de 5000 de lei, iar persoanei juridice – de 10000 de lei.

(3) Delapidarea, înstrăinarea, substituirea sau tănuirea bunurilor sechestrate de către persoana căreia i-au fost încredințate spre păstrare sau de către persoana obligată să le asigure integritatea, conform legii, se sancționează cu amendă egală cu valoarea bunurilor sechestrate, care au fost delapidate, înstrăinate, substituite sau tănuite.

(4) Efectuarea de operațiuni cu valori mobiliare sechestrate, după sistarea operațiunilor, se sancționează cu amendă, aplicată contribuabilului și registratorului, a câte 20% din suma operațiunii.

[Art.263 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.263 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 263¹. Ruperea sau deteriorarea sigiliului

Ruperea sau deteriorarea, în mod intenționat sau din neglijență, a unui sigiliu legal aplicat se sancționează cu amendă în mărime de 40000 de lei.

[Art.263¹ modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.05.2014]

[Art.263¹ introdus prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Capitolul 16

TERMENELE DE PRESCRIPȚIE

Articolul 264. Termenul de prescripție pentru determinarea obligațiilor fiscale

(1) Cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2), obligațiile fiscale pot fi determinate de către contribuabil și organele fiscale sau alte organe cu atribuții de administrare fiscală în următoarele termene:

a) impozitele, taxele, majorările de întârziere – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale respective sau pentru plata impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității), în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale;

b) sancțiunile fiscale aferente unor impozite și taxe concrete – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale privind impozitul și taxa menționată sau pentru plata impozitului și taxei în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale;

c) sancțiunile fiscale neaferente unor impozite și taxe concrete – în cel mult 4 ani din data săvârșirii încălcării fiscale.

(2) Termenul de prescripție nu se extinde asupra impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității) sau sancțiunilor fiscale aferente unui impozit, unei taxe concrete dacă darea de seamă fiscală care stabilește obligația fiscală conține informații ce induc în eroare sau reflectă fapte ce constituie infracțiuni fiscale ori nu a fost prezentată.

[Art.264 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

Articolul 265. Termenul de prescripție pentru stingerea obligației fiscale

(1) Dacă determinarea obligației fiscale a avut loc în termen sau în perioada stabilită la art.264, ea poate fi stinsă prin executare silită de către organul fiscal în conformitate cu prezentul titlu sau de către instanța judecătorească, însă numai în cazul în care acțiunile organului fiscal sau sesizarea instanței judecătorești au avut loc pe parcursul a 6 ani de după determinarea obligației fiscale.

(1¹) Obligațiile fiscale ale unui contribuabil persoană fizică sau juridică, inclusiv restanțele, în cuantum de pînă la 10 lei per ansamblu la toate plățile administrate de Codul fiscal, determinate conform art.264 alin.(1), se supun anulării la situația din 31 decembrie a fiecărui an fiscal de gestiune.

(2) Termenul de prescripție se suspendă în cazul în care:

a) contribuabilul persoană fizică se află sub arest sau este condamnat la privațiune de libertate – pe perioada aflării sub arest sau a privațiunii de libertate;

b) contribuabilul persoană fizică lipsește din Republica Moldova mai mult de 6 luni – pe perioada absenței lui;

c) persoana cu funcție de răspundere a contribuabilului persoană juridică lipsește din Republica Moldova mai mult de 6 luni – pe perioada absenței lui;

d) a fost acordată o amânare sau eșalonare a stingerii obligației fiscale – pe perioada amânării sau eșalonării stingerii;

e) instanța judecătorească a hotărât perceperea impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității) și/sau amenzii – pe o perioadă de pînă la stingerea obligației fiscale sau pînă la caducitatea hotărîrii judecătorești;

f) contribuabilul se află în procedură de insolabilitate. Aceste prevederi nu se aplică obligațiilor fiscale curente.

(3) Termenul de prescripție își reia cursul din ziua încetării circumstanței care a servit drept temei pentru suspendarea lui.

[Art.265 completat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.265 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 266. Termenul de prescripție pentru compensarea ori restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite

(1) Cererea de compensare ori de restituire a sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite poate fi depusă de contribuabil în termen de 6 ani din data efectuării și/sau apariției lor. Cererea depusă după expirarea termenului de 6 ani este nevalabilă. În acest caz, nu se va efectua nici o compensare ori restituire, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2). Depunerea cererii suspendă curgerea termenului indicat.

(2) Organul fiscal poate repune în termen și accepta cererea de compensare și/sau de restituire a sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite dacă contribuabilul prezintă dovezi privind imposibilitatea respectării termenului de prescripție prevăzut la alin.(1).

(3) Sumele plătite în plus și sumele care urmează a fi restituite, care nu au fost solicitate în termenul indicat la alin.(1), se anulează în modul stabilit de Guvern.

[Art.266 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

Capitolul 17 **CONTESTAȚIILE**

Articolul 267. Dreptul de a contesta decizia organului fiscal sau acțiunea funcționarului fiscal

(1) Decizia organului fiscal sau acțiunea funcționarului fiscal poate fi contestată numai de persoana vizată în decizie sau împotriva căreia a fost întreprinsă acțiunea ori de reprezentantul ei, în modul stabilit de prezentul cod.

(2) Contestația împotriva deciziei organului fiscal sau acțiunii funcționarului fiscal făcută de alte persoane decît cele indicate la alin.(1) va rămîne neexaminată de organul fiscal.

(3) Obligația de a dovedi incorectitudinea deciziei emise de organul fiscal se atribuie persoanei care contestează.

Articolul 268. Termenul de depunere a contestației

(1) Contestația împotriva deciziei organului fiscal sau acțiunii funcționarului fiscal poate fi depusă, dacă prezentul cod nu prevede altfel, în decursul a 30 de zile de la data primirii deciziei sau a întreprinderii acțiunii contestate. În cazul omiterii acestui termen din motive întemeiate, el

poate fi restabilit, la cererea persoanei vizate în decizie sau împotriva căreia a fost întreprinsă acțiunea, de organul fiscal abilitat să examineze contestația.

(2) Contestația depusă după expirarea termenului indicat la alin.(1), nerestabilit în modul prevăzut la același alineat, va rămâne neexaminată și se va restitui reclamantului.

Articolul 269. Depunerea contestației

(1) Contestația împotriva deciziei organului fiscal sau acțiunii funcționarului fiscal se depune la organul fiscal emitent a deciziei sau al cărei funcționar a întreprins acțiunea.

(2) Decizia pe care organul fiscal a emis-o pe marginea contestației poate fi contestată la Inspectoratul Fiscal Principal de Stat sau atacată în instanța de judecată competentă. În caz de adresare la Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, contestația este prezentată organului fiscal emitent a deciziei, care este obligat ca, în termen de 3 zile, să o remită Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, anexînd la ea materialele de control și deciziile de rigoare.

Articolul 270. Examinarea contestației

(1) Organul fiscal abilitat examinează contestația în termen de 30 de zile calendaristice din data primirii, cu excepția cazurilor în care conducerea ei emite o decizie cu privire la prelungirea acestui termen, fapt despre care este înștiințat contribuabilul. Timpul cu care se prelungeste termenul nu va depăși 30 de zile calendaristice.

(2) La examinarea contestației este invitat contribuabilul pentru a da explicații, avînd dreptul să depună documente confirmative. Contribuabilul este citat în conformitate cu art.226 alin.(1), (2) și alin.(3) lit.a)-e). Cazul poate fi examinat în absența contribuabilului dacă acesta a fost citat în modul stabilit și, din motive neîntemeiate, nu s-a prezentat sau dacă a solicitat examinarea contestației în absența sa.

(3) După examinare, conducerea organului fiscal emite o decizie pe marginea contestației, un exemplar al căreia se înmînează sau se expediază, recomandat, contribuabilului în decurs de 3 zile lucrătoare după emiterea deciziei.

[Art.270 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.270 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 271. Decizia emisă pe marginea contestației

(1) Pe marginea contestației împotriva deciziei organului fiscal poate fi emisă una din următoarele decizii privind:

- a) respingerea contestației și menținerea deciziei contestate;
- b) satisfacerea parțială a contestației și modificarea deciziei contestate;
- c) satisfacerea contestației și anularea deciziei contestate;
- d) suspendarea executării deciziei contestate și efectuarea unui control repetat.

(2) Pe marginea contestației împotriva acțiunii funcționarului fiscal poate fi emisă o decizie privind respingerea contestației sau privind tragerea la răspundere a funcționarului fiscal în conformitate cu legislația, cu restabilirea drepturilor lezate ale persoanei care a contestat acțiunea funcționarului fiscal.

Articolul 272. Executarea deciziei emise pe marginea contestației

(1) Copia de pe decizia emisă de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat pe marginea contestației se remite spre executare inspectoratului fiscal de stat teritorial.

(2) Contestarea deciziei organului fiscal nu suspendă executarea deciziei contestate dacă legislația nu prevede altfel.

(3) Controlul în baza deciziei de suspendare a executării unei decizii contestate urmează a fi inițiat în termen de 30 de zile calendaristice din ziua adoptării deciziei menționate.

[Art.272 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

Articolul 273. Contestarea deciziilor și acțiunilor privind executarea silită a obligației fiscale

(1) Decizia organului fiscal și acțiunea funcționarului fiscal privind executarea silită a obligației fiscale pot fi contestate, în conformitate cu prezentul cod, numai de persoanele care cad sub incidența executării silite.

(2) Contestația împotriva deciziei organului fiscal și acțiunilor funcționarului fiscal privind executarea silită a obligației fiscale în conformitate cu prezentul cod se depune în decursul a 10 zile lucrătoare de la data emiterii deciziei sau săvârșirii acțiunilor contestate. Depunerea contestației la organul fiscal nu sistează executarea silită a obligației fiscale în conformitate cu prezentul cod, cu excepția comercializării bunurilor sechestrate.

Articolul 274. Contestarea în instanță judecătorească a deciziei organului fiscal și a acțiunii funcționarului fiscal

Decizia organului fiscal și acțiunea funcționarului fiscal pot fi atacate, în modul stabilit de legislație, și în instanță judecătorească.

Capitolul 18

ACTELE NORMATIVE

Articolul 275. Actele normative ale organului fiscal

(1) Organul fiscal are dreptul, în limitele competenței și în conformitate cu legislația, să emită acte normative care determină mecanismul aplicării legislației fiscale.

(2) Actele normative emise de organul fiscal se publică în modul stabilit.

(3) Actele normative se adoptă, se modifică și se abrogă de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, iar în cazurile prevăzute de legislație vor fi înregistrate la Ministerul Justiției.

(4) Actele normative emise de organul fiscal nu trebuie să contravină legislației fiscale.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Eugenia OSTAPCIUC

Chișinău, 26 iulie 2001.

Nr.407-XV.

Notă: Titlul VI aprobat prin [Legea nr.1055-XIV din 16.06.2000](#). Publicat în Monitorul Oficial al R.Moldova nr.127-129/884 din 12.10.2000. Intră în vigoare de la 01.01.2001 conform [Legii nr.1056-XIV din 16.06.2000](#)

TITLUL VI

IMPOZITUL PE BUNURILE IMOBILIARE

Capitolul 1

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 276. Noțiuni

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:

1) *Impozit pe bunurile imobiliare* – impozit local care reprezintă o plată obligatorie la buget de la valoarea bunurilor imobiliare.

2) *Bunuri imobiliare* – terenurile, clădirile, construcțiile, apartamentele și alte încăperi izolate, a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației lor.

3) *Valoare estimată* – valoarea bunurilor imobiliare calculată la o dată anumită cu utilizarea metodelor de evaluare prevăzute de legislație.

[Pct.4) art.276 abrogat prin [Legea nr.448-XVI din 28.12.2006](#), în vigoare 01.01.2007]

5) *Cotă maximă a impozitului* – cota ad valorem în procente din baza impozabilă a bunurilor imobiliare, stabilită în prezentul titlu, care poate să difere de cota concretă a impozitului.

6) *Cotă concretă a impozitului* – cota ad valorem în procente din baza impozabilă a bunurilor imobiliare, stabilită de către autoritatea reprezentativă a administrației publice locale.

7) *Cadastru fiscal* – cadastru specializat ce include date sistematizate privind subiecții impunerii, numerele cadastrale, tipurile și adresa obiectelor ce constituie bunuri imobiliare, baza impozabilă, suma impozitului pe bunurile imobiliare ce urmează a fi achitată, precum și altă informație ce ține de plata acestui impozit.

[Art.276 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.276 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Capitolul 2

SUBIECȚII IMPUNERII, OBIECTELE IMPUNERII ȘI BAZA IMPOZABILĂ A BUNURILOR IMOBILIARE

Articolul 277. Subiecții impunerii

(1) Subiecți ai impunerii sînt persoanele juridice și persoanele fizice rezidenți și nerezidenți ai Republicii Moldova:

- a) proprietarii bunurilor imobiliare de pe teritoriul Republicii Moldova;
- b) arendașii care arendează un bun imobiliar agricol proprietate privată, dacă contractul de arendă nu prevede altfel;
- c) deținătorii drepturilor patrimoniale (drepturilor de posesie, de gestiune și/sau de folosință) asupra bunurilor imobiliare proprietate publică de pe teritoriul Republicii Moldova;
- d) arendașii sau locatarii bunurilor imobiliare ale autorităților publice și ale instituțiilor finanțate de la bugetele de toate nivelurile;
- e) locatarii bunurilor imobiliare – în cazul contractului de leasing financiar.

Autoritățile publice și instituțiile finanțate de la bugetele de toate nivelurile sînt obligate să prezinte subiecților impunerii, în termen de pînă la data de 25 mai a anului fiscal în curs, informația privind valoarea estimată/valoarea contabilă a bunurilor imobiliare transmise în arendă sau locațiune.

(2) Faptul că persoanele specificate la alin.(1) nu dețin un document ce ar atesta dreptul de proprietate asupra bunurilor imobiliare, precum și faptul neexecutării obligației de înregistrare a drepturilor patrimoniale prevăzute de legislație nu pot constitui temei pentru nerecunoașterea acestor persoane în calitate de subiecți ai impunerii privind bunurile imobiliare respective, în cazul în care aceste persoane exercită, de fapt, dreptul de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra acestor bunuri.

(3) În cazul în care bunurile imobiliare se află în proprietate (în folosință) comună în diviziune a mai multor persoane, subiect al impunerii este considerată fiecare dintre aceste persoane, în cota-parte care îi revine.

(4) În cazul în care bunurile imobiliare se află în proprietate comună în devălmășie, subiect al impunerii este considerată, în baza acordului comun, unul din proprietari (coproprietari). În acest caz toți proprietarii (coproprietarii) poartă o răspundere solidară pentru îndeplinirea obligațiilor fiscale.

[Art.277 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.277 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 278. Obiectele impunerii și baza impozabilă a bunurilor imobiliare

(1) Obiecte ale impunerii sînt bunurile imobiliare, inclusiv terenurile (terenuri cu destinație agricolă, terenuri destinate industriei, transporturilor, telecomunicațiilor și terenurile cu alte destinații speciale) din intravilan sau din extravilan, clădirile, construcțiile, casele de locuit individuale, apartamentele și alte încăperi izolate, inclusiv bunurile imobiliare aflate la o etapă de finisare a construcției de 50% și mai mult, rămase nefinisate timp de 3 ani după începutul lucrărilor de construcție.

(2) Baza impozabilă a bunurilor imobiliare constituie valoarea estimată a acestor bunuri.

[Art.278 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.278 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.278 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Capitolul 3

EVALUAREA ȘI REEVALUAREA BUNURILOR IMOBILIARE ÎN SCOPUL IMPOZITĂRII

Articolul 279. Evaluarea și reevaluarea bunurilor imobiliare

(1) Evaluarea bunurilor imobiliare se efectuează de către organele cadastrale teritoriale în baza unei metodologii unice pentru toate tipurile de bunuri imobiliare în modul și în termenele stabilite de legislație.

(2) Evaluarea bunurilor imobiliare se efectuează pe calea evaluării în masă – în cazul obiectelor-tip ce constituie bunuri imobiliare și pe calea evaluării individuale – în cazul obiectelor specifice (netipice).

(3) Metoda evaluării individuale a bunurilor imobiliare poate fi aplicată și în baza deciziei instanței judecătorești.

(4) La evaluarea bunurilor imobiliare, în dependență de destinația acestora, se aplică următoarele metode de determinare a valorii de piață:

- a) metoda analizei comparative a vânzărilor;
- b) metoda veniturilor;
- c) metoda cheltuielilor.

(5) Reevaluarea bunurilor imobiliare se efectuează de către organele cadastrale teritoriale o dată la 3 ani în modul stabilit de Guvern.

(6) Finanțarea lucrărilor de evaluare a bunurilor imobiliare se efectuează de la bugetul de stat.

Notă: Art.279 va fi modificat la 01.01.2017 conform [Legii nr.138 din 17.06.2016](#)

Capitolul 4

COTELE, MODUL DE CALCULARE ȘI TERMENELE DE ACHITARE

A IMPOZITULUI PE BUNURILE IMOBILIARE

Articolul 280. Cotele impozitului

(1) Cotele impozitului pe bunurile imobiliare:

a) pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri) din municipii și orașe, inclusiv din localitățile aflate în componența acestora, cu excepția satelor (comunelor) ce nu se află în componența municipiilor Chișinău și Bălți; pentru garajele și terenurile pe care acestea sînt amplasate, loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele:

- cota maximă – 0,3% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare;
- cota minimă – 0,05% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare.

Cota concretă se stabilește anual de către autoritatea reprezentativă a administrației publice locale;

a¹) pentru terenurile agricole cu construcții amplasate pe ele:

- cota maximă – 0,3% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare;
- cota minimă – 0,1% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare.

Cota concretă se stabilește anual de către autoritatea reprezentativă a administrației publice locale;

b) pentru bunurile imobiliare cu altă destinație decît cea locativă sau agricolă, inclusiv exceptînd garajele și terenurile pe care acestea sînt amplasate și loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele – 0,1% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare.

(2) Autoritatea executivă a administrației publice locale monitorizează deciziile consiliului local privind aplicarea impozitului pe bunurile imobiliare pe teritoriul administrat, le prezintă organelor fiscale în termen de 10 zile de la data adoptării lor și le aduce la cunoștință contribuabililor.

[Art.280 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.280 completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.280 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.280 în redacția [Legii nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.280 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 280¹. Perioada fiscală

Perioada fiscală este anul calendaristic.

[Art.280¹ introdus prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Articolul 281. Calcularea impozitului

(1) Suma impozitului pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice care nu sînt înregistrate în calitate de întreprinzător, precum și ale gospodăriilor țărănești (de fermier) se calculează anual pentru fiecare obiect al impunerii, pornindu-se de la baza impozabilă a bunurilor imobiliare, calculată conform situației de la 1 ianuarie a perioadei fiscale respective, de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor cu participarea inspectoratelor fiscale de stat teritoriale.

(1¹) Înștiințarea subiecților impunerii specificați la alin.(1) cu privire la suma impozitului pe bunurile imobiliare ce urmează a fi achitată se realizează de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor, prin intermediul avizelor de plată a impozitului pe bunurile imobiliare.

(1²) Persoanele juridice, persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător, cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), calculează de sine stătător suma anuală a

impozitului pe bunurile imobiliare, pornindu-se de la baza impozabilă a acestora, conform situației de la 1 ianuarie a perioadei fiscale respective.

(2) În caz de schimbare, după începerea anului fiscal, a subiectului impunerii, pentru noul subiect al impunerii impozitul pe bunurile imobiliare se calculează din momentul înregistrării de stat a drepturilor patrimoniale asupra bunurilor imobiliare sau din momentul stabilirii faptului exercitării de către persoană a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunurilor imobiliare.

(2¹) În caz de schimbare, după începerea anului fiscal, a subiectului impunerii, subiectul anterior al impunerii este în drept să solicite/să efectueze calcularea (recalcularea) impozitului pe bunurile imobiliare proporțional perioadei în care a deținut această calitate.

(3) În cazul în care subiectul impunerii primește bunurile imobiliare prin moștenire sau prin donație, obligația fiscală neexecutată de către subiectul precedent al impunerii este pusă în întregime pe seama noului subiect. Dacă obligația fiscală neexecutată depășește valoarea estimată a bunurilor imobiliare primite prin moștenire, noul subiect al impunerii execută obligația fiscală în limite ce nu depășesc valoarea estimată a acestui bun imobiliar.

(4) În cazul în care, după începerea perioadei fiscale, au apărut noi obiecte ale impunerii, impozitul pe bunurile imobiliare se calculează din momentul înregistrării de stat a drepturilor de proprietate sau din momentul stabilirii faptului exercitării de către subiectul impunerii a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunurilor imobiliare.

În cazul în care obiectul impunerii existent a fost lichidat, demolat sau distrus complet, impozitul pe bunurile imobiliare se calculează pînă la momentul radierii dreptului de proprietate asupra bunurilor imobiliare din registrul bunurilor imobile sau pînă la momentul încetării exercitării de către persoană a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunurilor imobiliare.

[Art.281 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.281 completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.281 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.281 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2012]

[Art.281 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 281¹. Termenele de prezentare a calculului impozitului

(1) Persoanele juridice, persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător, cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), sînt obligate să prezinte calculul impozitului pe bunurile imobiliare pînă la 25 iulie inclusiv a perioadei fiscale respective. Pentru bunurile imobiliare dobîndite după 30 iunie a perioadei fiscale respective, calculul impozitului pe bunurile imobiliare se prezintă la inspectoratul fiscal de stat teritorial nu mai tîrziu de 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune.

(2) Întreprinzătorii individuali al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, pînă la 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune, o dare de seamă unificată.

(3) Calculul impozitului pe bunurile imobiliare specificat la alin.(1) al prezentului articol se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2¹).

[Art.281¹ modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.281¹ modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.07.2014]

[Art.281¹ introdus prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012, alin.(2) se pune în aplicare cu începere de la 01.01.2010]

Articolul 282. Termenele achitării impozitului

(1) Impozitul pe bunurile imobiliare se achită de către subiectul impunerii în părți egale nu mai târziu de 15 august și 15 octombrie a anului curent.

(2) Contribuabilii care achită suma integrală a impozitului pentru anul fiscal în curs pînă la 30 iunie a anului respectiv beneficiază de dreptul la o reducere cu 15% a sumei impozitului ce urmează a fi achitat.

(3) Prin derogare de la prevederile alin.(1), întreprinzătorii individuali al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. achită impozitul pe bunurile imobiliare pînă la 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune.

(4) Prin derogare de la prevederile alin.(1), persoanele juridice și persoanele fizice care dobîndesc bunurile imobiliare după 30 iunie a perioadei fiscale respective achită impozitul pe bunurile imobiliare nu mai târziu de 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune.

(5) Impozitul pe bunurile imobiliare se achită la bugetele unităților administrativ-teritoriale de la locul amplasării obiectelor impunerii.

[Art.282 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.282 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.07.2014]

[Art.282 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]

[Alin.3-5 art.282 introduse prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), se pun în aplicare cu începere de la 01.01.2010]

Capitolul 5

ÎNLESNIRI LA PLATA IMPOZITULUI PE BUNURILE IMOBILIARE

Articolul 283. Scutirea de impozit

(1) De impozitul pe bunurile imobiliare sînt scutiți:

a) autoritățile publice și instituțiile finanțate de la bugetele de toate nivelurile;

b) societățile orbilor, surzilor și invalizilor și întreprinderile create pentru realizarea scopurilor statutare ale acestor societăți;

c) întreprinderile penitenciarelor;

d) Centrul Republican Experimental pentru Protezare, Ortopedie și Reabilitare al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei;

e) obiectivele de protecție civilă;

f) organizațiile religioase – pentru bunurile imobiliare destinate riturilor de cult;

g) misiunile diplomatice și oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, precum și reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova, în baza principiului reciprocității, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

h) persoanele de vîrstă pensionară, persoanele cu dizabilități severe și accentuate, persoanele cu dizabilități din copilărie, persoanele cu dizabilități medii (participanți la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, participanți la acțiunile de luptă din Afghanistan, participanți la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl), precum și persoanele supuse represiunilor și ulterior reabilite);

i) familiile participanților căzuți în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și persoanele care au fost întreținute de aceștia;

j) familiile militarilor căzuți în acțiunile de luptă din Afghanistan și persoanele care au fost întreținute de aceștia;

k) familiile care au copii cu dizabilități în vîrstă de pînă la 18 ani și membrii familiilor care au la întreținere și îngrijire permanentă persoane cu dizabilități;

l) familiile persoanelor decedate în urma unor boli cauzate de participarea lor la lucrările de lichidare a consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl și persoanele care au fost întreținute de acestea;

m) instituțiile medico-sanitare publice finanțate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală;

n) Compania Națională de Asigurări în Medicină și agențiile ei teritoriale;

o) Banca Națională a Moldovei;

p) proprietarii sau deținătorii bunurilor rechiziționate în interes public, pe perioada rechiziției, conform legislației;

r) persoanele fizice deținătoare de case de locuit sau alte încăperi de locuit (folosite ca locuință de bază) în locațiune ce se află în proprietatea publică a statului sau în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale;

s) organizațiile necomerciale care corespund cerințelor art.52, în cadrul cărora funcționează instituțiile de asistență socială.

(2) Categoriile de persoane indicate la alin.(1) lit.h)-l) beneficiază de scutire la plata impozitului pe bunurile imobiliare pentru terenurile pe care este amplasat fondul de locuințe, pentru loturile de pe lîngă locul de trai (inclusiv terenurile atribuite de către autoritățile administrației publice locale ca loturi de pe lîngă locul de trai și distribuite în extravilan din cauza insuficienței de terenuri în intravilan), precum și pentru bunurile imobiliare (clădiri, construcții, apartamente) de pe acestea în limita costului imobilului-domiciliu (în lipsa acestuia – reședință) de pînă la 30 mii lei. Pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri) din municipii și orașe, inclusiv din localitățile aflate în componența acestora, cu excepția satelor (comunelor) ce nu se află în componența municipiilor Chișinău și Bălți, scutirea de plata impozitului pe bunurile imobiliare pentru categoriile de persoane indicate la alin.(1) lit.h)–l) se acordă în limita valorii imobilului – domiciliu (în lipsa acestuia – reședință), conform anexei la prezentul titlu.

(3) În cazul în care dreptul la scutire de impozitul pe bunurile imobiliare se naște sau se stinge pe parcursul anului fiscal, recalcularea impozitului se efectuează, începînd cu luna din care persoana are sau nu are dreptul la această scutire.

(4) De impozitul pe bunurile imobiliare (terenuri, loturi de pămînt) sînt scutiți proprietarii și beneficiarii ale căror terenuri și loturi de pămînt:

a) sînt ocupate de rezervații, parcuri dendrologice și naționale, grădini botanice;

b) sînt destinate fondului silvic;

b¹) sînt destinate fondului apelor în cazul în care nu sînt antrenate în activitatea de întreprinzător;

c) sînt folosite de organizațiile științifice și instituțiile de cercetări științifice cu profil agricol și silvic în scopuri științifice și instructive;

d) sînt ocupate de plantații multianuale pînă la intrarea pe rod;

e) sînt ocupate de instituțiile de cultură, de artă, de cinematografie, de învățămînt, de ocrotire a sănătății; de complexe sportive și de agrement (cu excepția celor ocupate de instituțiile balneare), precum și de monumentele naturii, istoriei și culturii, a căror finanțare se face de la bugetul de stat sau din contul mijloacelor sindicatelor;

f) sînt atribuite permanent căilor ferate, drumurilor auto publice, porturilor fluviale și pistelor de decolare;

- g) sînt atribuite zonelor frontierei de stat;
- h) sînt de uz public în localități;
- i) sînt atribuite pentru scopuri agricole, la momentul atribuirii fiind recunoscute distruse, dar ulterior restabilite – pe o perioadă de 5 ani;
- j) sînt supuse poluării chimice, radioactive și de altă natură dacă Guvernul a stabilit restricții privind practicarea agriculturii pe aceste terenuri.

[Art.283 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

[Art.283 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.283 modificat prin [Legea nr.172 din 12.07.2013](#), în vigoare 09.08.2013]

[Art.283 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.283 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.283 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2012]

[Art.283 completat prin [Legea nr.194 din 15.07.2010](#), în vigoare 10.08.2010]

[Art.283 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.283 completat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

[Art.283 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 284. Scutirea de impozit acordată de autoritățile administrației publice locale

(1) Autoritățile deliberative și reprezentative ale administrației publice locale sînt în drept să acorde persoanelor fizice și juridice scutiri sau amînări la plata impozitului pe bunurile imobiliare pe anul fiscal respectiv, în caz de:

a) calamitate naturală sau incendiu, în urma cărora bunurile imobiliare, semănăturile și plantațiile multianuale au fost distruse sau au fost deteriorate considerabil;

b) atribuire a terenurilor pentru evacuarea întreprinderilor cu impact negativ asupra mediului înconjurător. În acest caz pot fi acordate scutiri de impozit pe durata normativă a lucrărilor de construcție;

c) boală îndelungată sau deces al proprietarului bunurilor imobiliare confirmate prin certificat medical sau, respectiv, prin certificat de deces.

(2) Decizia adoptată de autoritatea reprezentativă a administrației publice locale privind acordarea de scutiri sau de amînări la plata impozitului pe bunurile imobiliare este remisă, în termen de 10 zile, autorităților fiscale teritoriale.

(3) Mărirea prejudiciilor cauzate de calamități naturale sau incendii se determină de către o comisie specială. Structura și mecanismul de funcționare a acestor comisii se stabilesc de Guvern.

[Art.284 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Capitolul 6

ADMINISTRAREA IMPOZITULUI PE BUNURILE IMOBILIARE

Articolul 285. Furnizarea informației

(1) Agenția Relații Funciare și Cadastru prezintă, anual, Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, cel tîrziu pînă la 1 februarie, informația cu privire la fiecare obiect și subiect al impunerii cu impozitul pe bunurile imobiliare. Structura informației și modul de transmitere a acesteia se stabilesc de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

(2) În cazul intervenirii unor modificări în informația ce se referă la obiectele și/sau la subiecții impunerii, Agenția Relații Funciare și Cadastru prezintă o informație actualizată în termen de 10 zile după încheierea trimestrului gestionar.

(3) Organele cadastrale sînt în drept să solicite informația necesară referitoare la obiectul impunerii de la persoanele care înfăptuiesc înregistrarea drepturilor patrimoniale sau a

tranzacțiilor cu bunurile imobiliare (inclusiv de la birourile notariale, serviciile comunale, realteri, brokeri) și de la proprietarii bunurilor imobiliare.

(4) Subiectul impunerii este obligat să prezinte organelor cadastrale informația necesară pentru evaluarea bunurilor imobiliare, care se efectuează în conformitate cu legislația.

(5) În cazul în care subiectul impunerii refuză să prezinte informația necesară pentru evaluarea bunurilor imobiliare, evaluarea se efectuează în baza informației deținute de către organele cadastrale în privința obiectelor analoage ce constituie bunuri imobiliare.

[Art.285 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 286. Avizul de plată a impozitului

Avizul de plată a impozitului calculat pentru bunurile imobiliare ale persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, precum și ale gospodăriilor țărănești (de fermier) este expediat fiecărui subiect al impunerii de către serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale al primăriei cel târziu cu 60 de zile pînă la expirarea primului termen de plată a impozitului, iar în cazul bunurilor imobiliare dobîndite după 30 iunie a anului fiscal în curs – cel târziu pînă la 1 februarie a anului următor anului fiscal de gestiune.

[Art.286 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.286 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2012]

[Art.286 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 287. Ținerea cadastrului fiscal

Serviciul Fiscal de Stat, în baza datelor prezentate de organele cadastrale, organizează ținerea cadastrului fiscal și monitoringul informației privind fiecare subiect și obiect al impunerii.

Forma și metodele de ținere a cadastrului fiscal, de eliberare a informației pe care o conține se stabilesc de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Dumitru DIACOV

Chișinău, 16 iunie 2000.

Nr.1055-XIV.

Anexă

Valoarea bunurilor imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, a terenurilor aferente acestor bunuri) din municipii și orașe, inclusiv din localitățile aflate în componența acestora, cu excepția satelor (comunelor) ce nu se află în componența municipiilor Chișinău și Bălți, valoare în limitele căreia se acordă scutire la plata impozitului pe bunurile imobiliare, conform art.283 alin.(2) din Codul fiscal

Nr. crt.	Denumirea unităților administrativ-teritoriale*	Limita valorii bunurilor imobiliare scutite de impozitul pe bunurile imobiliare, lei
1	2	3
1.	municipiul Chișinău	380000

2.	municipiul Bălți	156000
3.	orașul Anenii Noi	53000
4.	orașul Basarabeasca	43000
5.	orașul Briceni	71000
6.	orașul Lipcani	51000
7.	orașul Cahul	138000
8.	orașul Cantemir	31000
9.	orașul Călărași	32000
10.	orașul Căușeni	77000
11.	orașul Căinari	14000
12.	orașul Cimișlia	66000
13.	orașul Criuleni	55000
14.	orașul Dondușeni	40000
15.	orașul Drochia	84000
16.	orașul Edineț	80000
17.	orașul Cupcini	49000
18.	orașul Fălești	49000
19.	orașul Florești	84000
20.	orașul Ghindești	23000
21.	orașul Mărculești	24000
22.	orașul Glodeni	40000
23.	orașul Hîncești	145000
24.	orașul Ialoveni	185000
25.	orașul Leova	35000
26.	orașul Iargara	14000
27.	orașul Nisporeni	39000
28.	orașul Ocnîța	17000
29.	orașul Otaci	24000
30.	orașul Frunză	14000
31.	orașul Orhei	100000
32.	orașul Rezina	49000
33.	orașul Rîșcani	29000
34.	orașul Costești	15000
35.	orașul Sîngerei	33000
36.	orașul Biruința	15000
37.	orașul Soroca	82000
38.	orașul Strășeni	116000
39.	orașul Bucovăț	27000
40.	orașul Șoldănești	23000
41.	orașul Ștefan Vodă	45000
42.	orașul Taraclia	26000
43.	orașul Telenești	29000
44.	orașul Ungheni	87000
45.	orașul Cornești	49000
46.	municipiul Comrat	122000
47.	orașul Ceadr-Lunga	61000
48.	orașul Vulcănești	32000

* Inclusiv localitățile din componența acestora, cu excepția satelor (comunelor) ce nu se află în componența municipiilor Chișinău și Bălți

[Anexa completată prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Anexa modificată prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Anexa modificată prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

TITLUL VI¹ **IMPOZITUL PE AVERE**

[Titlul VI¹ (art.287¹-287⁷) introdus prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.01.2016]

Capitolul 1 **DISPOZIȚII GENERALE**

Articolul 287¹. Noțiuni

În sensul prezentului titlu, se definește următoarea noțiune:

Impozit pe avere – impozit aplicat asupra averii contribuabilului sub formă de bunuri imobiliare cu destinație locativă, inclusiv căsuțele de vacanță (cu excepția terenurilor), în cazul în care acestea satisfac condițiile specificate în prezentul titlu.

[Art.287¹ introdus prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.01.2016]

Capitolul 2 **SUBIECȚII IMPUNERII ȘI OBIECTUL IMPUNERII.** **BAZA IMPOZABILĂ**

Articolul 287². Subiecții impunerii

(1) Subiecți ai impunerii sînt persoanele fizice proprietari ai bunurilor imobiliare cu destinație locativă, inclusiv căsuțele de vacanță (cu excepția terenurilor), pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) În cazul în care bunurile imobiliare reglementate de prezentul titlu se află în proprietate (în folosință) comună în diviziune a mai multor persoane, subiect al impunerii este considerată fiecare dintre aceste persoane, în cota-parte care îi revine.

(3) În cazul în care bunurile imobiliare reglementate de prezentul titlu se află în proprietate comună în devălmășie, subiect al impunerii este considerat, în baza acordului comun, unul din proprietari (coproprietari). În acest caz, toți proprietarii (coproprietarii) poartă o răspundere solidară pentru îndeplinirea obligațiilor fiscale.

[Art.287² introdus prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.01.2016]

Articolul 287³. Obiect al impunerii și baza impozabilă

(1) Obiect al impunerii îl constituie bunurile imobiliare cu destinație locativă, inclusiv căsuțele de vacanță (cu excepția terenurilor), precum și cotele-părți, a căror totalitate întrunește cumulativ următoarele condiții:

- a) valoarea estimată totală constituie 1,5 milioane și mai mult;
- b) suprafața totală constituie 120 m² și mai mult.

(2) În cazul în care obiectul impunerii constituie obiect al unui credit imobiliar (ipotecar) sau al unui contract de leasing financiar, baza impozabilă constituie diferența pozitivă formată între valoarea estimată a bunului imobiliar și suma rămasă pînă la stingerea totală a creditului sau a obligațiilor contractului de leasing financiar.

(3) Nu constituie obiect al impunerii bunurile imobiliare, inclusiv cotele-părți, aflate în posesia persoanei, a căror valoare totală nu depășește 1,5 milioane de lei și suprafața nu depășește 120 m².

(4) Baza impozabilă a bunurilor imobiliare constituie valoarea estimată a acestor bunuri, apreciată de către organele cadastrale teritoriale.

[Art.287³ introdus prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.01.2016]

Articolul 287⁴. Cota impunerii

Cota impozitului reprezintă 0,8% din baza impozabilă.

[Art.287⁴ introdus prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.01.2016]

Articolul 287⁵. Perioada fiscală

Perioada fiscală este anul calendaristic.

[Art.287⁵ introdus prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.01.2016]

Articolul 287⁶. Calcularea impozitului pe avere și avizele de plată

Calcularea impozitului pe avere și prezentarea avizelor de plată se realizează de către oficiile fiscale teritoriale în termen de pînă la 10 decembrie pentru situația existentă la 1 noiembrie a anului de gestiune.

[Art.287⁶ introdus prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.01.2016]

Articolul 287⁷. Achitarea impozitului

Impozitul pe avere se achită la bugetul de stat în termen de pînă la 25 decembrie a anului de gestiune.

[Art.287⁷ introdus prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.01.2016]

Notă: Titlul VII aprobat prin [Legea nr.93-XV din 01.04.2004](#). Publicat în Monitorul Oficial al R.Moldova nr.80-82/415 din 21.05.2004. Intră în vigoare de la 01.01.2005 conform [Legii nr.94-XV din 01.04.2004](#)

TITLUL VII TAXELE LOCALE

Notă: În cuprinsul titlului VII, cuvintele “de deservire socială” se exclud, conform [Legii nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014

Capitolul 1 DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 288. Noțiuni

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:

1) *Taxă locală* – plată obligatorie efectuată la bugetul unității administrativ-teritoriale.

[Pct.2) art.288 abrogat prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

3) *Cota taxei locale* – cotă ad valorem în procente din baza impozabilă a obiectului impunerii ori sumă absolută, stabilită de autoritatea administrației publice locale la adoptarea bugetului unității administrativ-teritoriale respective.

4) *Unitate comercială și/sau de prestări servicii* – unitate de comerț cu amănuntul, cu ridicata, de alimentație publică și/sau de prestări servicii.

[Pct.5) art.288 abrogat prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

6) *Producător de publicitate* – persoană care conferă informației publicitare forma necesară plasării și difuzării.

7) *Difuzor de publicitate* – persoană care asigură plasarea și difuzarea publicității prin orice mijloc de informare.

8) *Dispozitiv publicitar* – sistem de comunicare vizuală pentru plasarea publicității exterioare, cum ar fi afișele, panourile, standurile, instalațiile și construcțiile (situat separat sau suspendat de pereții și de acoperișurile clădirilor), firmele tridimensionale, firmele luminoase, tablourile electromecanice și electronice suspendate, alte mijloace tehnice.

9) *Publicitate socială* – publicitate care reprezintă interesele societății și ale statului în propagarea unui mod de viață sănătos, ocrotirea sănătății, protecția mediului înconjurător, păstrarea integrității resurselor energetice, protecția socială a populației și care nu are scop lucrativ și urmărește obiective filantropice și de importanță socială.

10) *Numărul mediu scriptic de salariați* – efectiv de salariați pentru o perioadă gestionară, determinat în funcție de indicii numărului scriptic.

11) *Parcare* – garare a autovehiculului pe un teritoriu special sau într-o construcție specială, destinate garării și păstrării mijloacelor de transport și prestării de servicii aferente contra plată.

12) *Servicii de piață* – servicii prestate de piațe contra plată.

13) *Simbolică locală* – stema unui oraș sau a unui alt tip de localitate, denumirea lui (în calitate de denumire a produsului fabricat) sau imaginea monumentelor de arhitectură, a monumentelor istorice.

14) *Unitate de transport* – orice autocar, autobuz, microbuz, autoturism, motocicletă, scuter, motoretă, camion, tractor, tractor cu remorcă, altă tehnică agricolă, vehicul cu tracțiune animală.

15) *Autoritate deliberativă a administrației publice locale* – autoritatea reprezentativă și deliberativă a populației unității administrativ-teritoriale (consiliul local).

16) *Autoritate executivă a administrației publice locale* – autoritatea reprezentativă a populației unității administrativ-teritoriale și executivă a consiliului local (primarul).

17) *Parcaj* – loc special amenajat, utilizat pentru staționarea temporară a unităților de transport și autorizat de autoritatea administrației publice locale.

[Art.288 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.288 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.288 modificat prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

Notă: Modificarea, introdusă prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), se declară neconstituțională conform [Hot. Curții Constituționale nr.2 din 28.01.2014](#)

[Art.288 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.288 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.288 modificat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

Articolul 289. Relațiile reglementate de prezentul titlu

(1) Prezentul titlu determină procedura și principiile stabilirii, modificării și anulării taxelor locale, modul lor de plată, criteriile de acordare a înlesnirilor fiscale.

(2) Sistemul taxelor locale reglementate de prezentul titlu include:

- a) taxa pentru amenajarea teritoriului;
- b) taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale;
- c) taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei);
- d) taxa de aplicare a simbolicii locale;
- e) taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii;
- f) taxa de piață;
- g) taxa pentru cazare;
- h) taxa balneară;
- i) taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor);

j) taxa pentru parcare;

k) taxa de la posesorii de câini;

[Lit.k) alin.(2) art.289 introdusă prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

Notă: Modificarea, introdusă prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), se declară neconstituțională conform [Hot. Curtii Constituționale nr.2 din 28.01.2014](#)

[Lit.k) alin.(2) art.289 abrogată prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Lit.l) alin.(2) art.289 abrogată prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Lit.m) alin.(2) art.289 abrogată prin [Legea nr.324 din 27.12.2012](#), în vigoare 11.01.2013]

n) taxa pentru parcaj;

[Lit.n) alin.(2) art.289 introdusă prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

Notă: Modificarea, introdusă prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), se declară neconstituțională conform [Hot. Curtii Constituționale nr.2 din 28.01.2014](#)

[Lit.n) alin.(2) art.289 abrogată prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Lit.o) alin.(2) art.289 abrogată prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

p) taxa pentru salubritate;

[Lit.p) alin.(2) art.289 introdusă prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

Notă: Modificarea, introdusă prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), se declară neconstituțională conform [Hot. Curtii Constituționale nr.2 din 28.01.2014](#)

[Lit.p) alin.(2) art.289 abrogată prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

q) taxa pentru dispozitivele publicitare.

(3) Taxele locale enumerate la alin.(2) se aplică de către autoritățile administrației publice locale.

[Art.289 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.289 modificat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

[Art.289 modificat prin [Legea nr.108-XVI din 16.05.2008](#), în vigoare 06.06.2008]

[Art.289 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Capitolul 2

SUBIECȚII IMPUNERII, OBIECTELE IMPUNERI ȘI BAZA IMPOZABILĂ

[Denumirea cap.2 completată prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 290. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sînt pentru:

a) taxa pentru amenajarea teritoriului – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care dispun de bază impozabilă;

b) taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale – persoanele juridice sau fizice înregistrate în calitate de întreprinzător-organizator al licitațiilor și loteriilor;

c) taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) – persoanele juridice sau persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător care plasează și/sau difuzează informații publicitare (cu excepția publicității exterioare) prin intermediul mijloacelor cinematografice, rețelelor telefonice, telegrafice, telex, mijloacelor de transport, altor mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor);

[Lit.c¹) art.290 abrogată prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Lit.c¹) art.290 introdusă prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

Notă: Modificarea, introdusă prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), se declară neconstituțională conform [Hot. Curtii Constituționale nr.2 din 28.01.2014](#)

[Lit.c¹) art.290 abrogată prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

d) taxa de aplicare a simbolicii locale – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care aplică simbolică locală pe produsele fabricate;

e) taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice, care dispun de unități comerciale și/sau de prestări servicii;

f) taxa de piață – persoanele juridice sau fizice înregistrate în calitate de întreprinzător-administrator al pieței;

g) taxa pentru cazare – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care prestează servicii de cazare;

h) taxa balneară – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care prestează servicii de odihnă și tratament;

i) taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor) – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care prestează servicii de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor);

j) taxa pentru parcare – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care prestează servicii de parcare;

k) taxa de la posesorii de cîini – persoanele fizice care locuiesc în blocuri locative – locuințe de stat, cooperatiste și obștești, precum și în apartamente privatizate;

[Lit.k) art.290 introdusă prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

Notă: Modificarea, introdusă prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), se declară neconstituțională conform [Hot. Curtii Constituționale nr.2 din 28.01.2014](#)

[Lit.k) art.290 abrogată prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Lit.l) art.290 abrogată prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Lit.m) art.290 abrogată prin [Legea nr.324 din 27.12.2012](#), în vigoare 11.01.2013]

n) taxa pentru parcaj – persoanele juridice sau fizice posesoare de autovehicule, care utilizează parcajul;

[Lit.n) art.290 introdusă prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

*Notă: Modificarea, introdusă prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), se declară neconstituțională conform [Hot. Curtii Constituționale nr.2 din 28.01.2014](#)
[Lit.n) art.290 abrogată prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]*

[Lit.o) art.290 abrogată prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

p) taxa pentru salubritate – persoanele fizice înscrise la adresa declarată ca domiciliu;
[Lit.p) art.290 introdusă prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

*Notă: Modificarea, introdusă prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), se declară neconstituțională conform [Hot. Curtii Constituționale nr.2 din 28.01.2014](#)
[Lit.p) art.290 abrogată prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]*

q) taxa pentru dispozitivele publicitare – persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător și persoanele juridice, care dețin în posesie/folosință sau sînt proprietari ai dispozitivelor publicitare.

[Art.290 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.290 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

Notă: Modificarea, introdusă prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), se declară neconstituțională conform [Hot. Curtii Constituționale nr.2 din 28.01.2014](#)

[Art.290 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.290 completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.290 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.290 modificat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

[Art.290 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.290 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 291. Obiectele impunerii și baza impozabilă

(1) Obiectul impunerii îl constituie:

a) la taxa pentru amenajarea teritoriului – salariații și/sau fondatorii întreprinderilor care nu sînt incluși în efectivul trimestrial de salariați;

b) la taxa de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale – bunurile declarate la licitație sau biletele de loterie emise;

c) la taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) – serviciile de plasare și/sau difuzare a anunțurilor publicitare prin intermediul serviciilor cinematografice, video, prin rețelele telefonice, telegrafice, telex, prin mijloacele de transport, prin alte mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor);

d) la taxa de aplicare a simbolicii locale – produsele fabricate cărora li se aplică simbolică locală;

e) la taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – unitățile de comerț și/sau de prestări servicii;

f) la taxa de piață – suprafața terenului pieței și a clădirilor, construcțiilor a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației lor;

g) la taxa pentru cazare – serviciile de cazare prestate de structurile cu funcții de cazare;

h) la taxa balneară – biletele de odihnă și tratament;

i) la taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor) – unitatea de transport, în funcție de numărul de locuri;

j) la taxa pentru parcare – parcare;

k) la taxa de la posesorii de câini – câinii aflați în posesiune pe parcursul unui an;

[Lit.k) alin.(1) art.291 introdusă prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

Notă: Modificarea, introdusă prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), se declară neconstituțională conform [Hot. Curtii Constituționale nr.2 din 28.01.2014](#)

[Lit.k) alin.(1) art.291 abrogată prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Lit.l) alin.(1) art.291 abrogată prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Lit.m) alin.(1) art.291 abrogată prin [Legea nr.324 din 27.12.2012](#), în vigoare 11.01.2013]

n) la taxa pentru parcaj – locul de parcaj special amenajat pe domeniul public și autorizat de autoritatea administrației publice locale, utilizat pentru staționarea unității de transport pe un anumit termen;

[Lit.n) alin.(1) art.291 introdusă prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

Notă: Modificarea, introdusă prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), se declară neconstituțională conform [Hot. Curtii Constituționale nr.2 din 28.01.2014](#)

[Lit.n) alin.(1) art.291 abrogată prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Lit.o) alin.(1) art.291 abrogată prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

p) la taxa pentru salubritate – numărul de persoane fizice înscrise la adresa declarată ca domiciliu;

[Lit.p) alin.(1) art.291 introdusă prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

Notă: Modificarea, introdusă prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), se declară neconstituțională conform [Hot. Curtii Constituționale nr.2 din 28.01.2014](#)

[Lit.p) alin.(1) art.291 abrogată prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

q) la taxa pentru dispozitivele publicitare – suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar pe care se amplasează publicitatea exterioară.

(2) Baza impozabilă a obiectelor impunerii este cea stabilită în anexa la prezentul titlu.

[Art.291 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.291 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.291 modificat prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

Notă: Modificarea, introdusă prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), se declară neconstituțională conform [Hot. Curtii Constituționale nr.2 din 28.01.2014](#)

[Art.291 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.291 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.291 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.291 modificat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

[Art.291 în redacția [Legii nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.291 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 01.01.2009]

[Art.291 modificat prin [Legea nr.108-XVI din 16.05.2008](#), în vigoare 06.06.2008]

[Art.291 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Capitolul 3

COTELE, MODUL DE CALCUL ȘI DE PLATĂ A TAXELOR LOCALE

Articolul 292. Cotele și termenele de plată a taxelor locale

(1) Termenele de plată a taxelor locale, de prezentare a dărilor de seamă fiscale privind taxele locale pentru subiecții impunerii sînt cele stabilite în anexa la prezentul titlu. Întreprinzătorul individual, gospodăria țărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, în termen de pînă la 25 martie al anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă fiscală unificată privind taxele locale, cu excepția celei stipulate la

art.291 lit.a) din Codul fiscal, în partea ce ține de gospodăriile țărănești (de fermier), și lit.n) a aceluiași articol, cu achitarea taxelor în același termen.

(2) Cota taxelor locale se stabilește de către autoritatea administrației publice locale în funcție de caracteristicile obiectelor impunerii.

(3) Dările de seamă aferente taxelor locale se prezintă utilizând, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2¹).

[Art.292 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.292 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.07.2014]

[Art.292 modificat prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

Notă: Modificarea, introdusă prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), se declară neconstituțională conform [Hot. Curtii Constituționale nr.2 din 28.01.2014](#)

[Art.292 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.292 completat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 01.01.2012]

[Art.292 modificat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

[Art.292 completat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 04.05.2007]

[Art.292 completat prin [Legea nr.82-XVI din 29.03.2007](#), în vigoare 04.05.2007]

Articolul 293. Modul de calculare

(1) Calculul taxelor enumerate la art.291, cu excepția celor stipulate la lit.a) – în partea ce ține de gospodăriile țărănești (de fermier), la lit.k), n) și p) se efectuează de către subiecții impunerii, în funcție de baza impozabilă și de cotele acestora.

(2) Calculul taxelor stipulate la art.291 lit.a) – în partea ce ține de gospodăriile țărănești (de fermier), la lit.k), n) și p) se efectuează de către organele împuternicite de autoritatea administrației publice locale.

(3) Plata taxelor enumerate la art.291 se efectuează de subiecții impunerii.

(4) În cazul în care obiectul impunerii stipulat la art.291 lit.e) și q) este amplasat parțial în zona drumului public și/sau în zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților, taxa se calculează de contribuabil în mod individual, proporțional suprafeței aflate pe teritoriul administrației publice locale.

(5) În cazul obiectelor impunerii stipulate la art.291 lit.e), i), j) și q), taxele aferente acestora se calculează din ziua indicată de către autoritatea administrației publice locale în autorizațiile (coordonările) corespunzătoare eliberate de către aceasta și pînă în ziua în care autorizațiile (coordonările) au fost suspendate, anulate, retrase în modul stabilit de către autoritatea administrației publice locale sau pînă în ziua în care a expirat termenul de valabilitate al acestora.

Autoritatea administrației publice locale va prezenta, trimestrial, inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul său o informație cu privire la subiecții impunerii care au primit autorizații (coordonări), cărora le-au fost suspendate, anulate, retrase autorizațiile (coordonările) sau la care au expirat termenele de valabilitate al acestora, indicînd data la care au fost eliberate autorizațiile (coordonările) și data la care autorizațiile (coordonările) au fost suspendate, anulate, retrase sau la care termenul de valabilitate a expirat.

[Art.293 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.293 modificat prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

Notă: Modificarea, introdusă prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), se declară neconstituțională conform [Hot. Curtii Constituționale nr.2 din 28.01.2014](#)

[Art.293 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.293 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.293 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.293 modificat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

Articolul 294. Plata taxelor locale

(1) Subiecții impunerii plătesc taxele locale la contul trezorerial de venituri al bugetului unității administrativ-teritoriale.

(2) Taxele locale specificate la art.289 lit.a) – în partea ce ține de gospodăriile țărănești (de fermier), la lit.k), n) și p) pot fi achitate nemijlocit organului împuternicit de autoritatea administrației publice locale.

[Art.294 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.294 modificat prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

Notă: Modificarea, introdusă prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), se declară neconstituțională conform [Hot. Curtii Constituționale nr.2 din 28.01.2014](#)

[Art.294 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.294 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Art.294 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Capitolul 4

ÎNLESNIRI LA PLATA TAXELOR LOCALE

Articolul 295. Scutirea de taxe

Se scutesc de plata:

a) tuturor taxelor locale – autoritățile publice și instituțiile finanțate de la bugetele de toate nivelurile;

b) tuturor taxelor locale – misiunile diplomatice și oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, precum și reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova, în baza principiului reciprocității, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

c) tuturor taxelor locale – Banca Națională a Moldovei;

d) taxei de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale – organizatorii licitațiilor desfășurate în scopul asigurării rambursării datoriilor la credite, acoperirii pagubelor, achitării datoriilor la buget, vânzării patrimoniului de stat și patrimoniului unităților administrativ-teritoriale;

e) taxei de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) – producătorii și difuzorii de publicitate socială și de publicitate plasată pe trimiterile poștale;

f) taxei pentru amenajarea teritoriului – fondatorii gospodăriilor țărănești (de fermier) care au atins vârsta de pensionare;

g) taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – persoanele care practică activități de pompe funebre și acordă servicii similare, inclusiv care confecționează sicrie, coroane, flori false, ghirlande;

[Lit.h) art.295 abrogată prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

i) tuturor taxelor locale – proprietarii sau deținătorii bunurilor rechiziționate în interes public, pe perioada rechiziției, conform legislației.

[Art.295 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.295 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.295 modificat prin [Legea nr.108-XVI din 16.05.2008](#), în vigoare 06.06.2008]

Articolul 296. Scutirea de taxe locale și înlesnirile acordate de autoritatea administrației publice locale

Autoritatea administrației publice locale, dacă efectuează concomitent modificările corespunzătoare în bugetul unității administrativ-teritoriale, poate:

- a) să acorde subiecților impunerii scutiri în plus la cele enumerate la art.295;
- b) să acorde amânări la plata taxelor locale pe anul fiscal respectiv;
- c) să prevadă înlesniri la plata taxelor locale pentru categoriile social-vulnerabile ale populației.

Capitolul 5

ADMINISTRAREA TAXELOR LOCALE

Articolul 297. Atribuțiile autorității administrației publice locale

(1) Autoritatea deliberativă a administrației publice locale poate aplica toate sau numai o parte din taxele locale, în funcție de posibilitățile și necesitățile unității administrativ-teritoriale.

(2) Autoritatea deliberativă a administrației publice locale nu are dreptul să aplice alte taxe locale decât cele prevăzute de prezentul titlu.

(3) Pe parcursul anului fiscal (calendaristic), stabilirea de taxe locale conform prezentului cod sau anularea ori modificarea taxelor locale se permite numai concomitent cu modificarea bugetelor unităților administrativ-teritoriale.

(4) Autoritatea executivă a administrației publice locale monitorizează deciziile consiliului local privind aplicarea taxelor locale pe teritoriul administrat, le prezintă organelor fiscale în termen de 10 zile din data adoptării acestora și le aduce la cunoștință contribuabililor.

(5) Autoritatea deliberativă a administrației publice locale nu este în drept să stabilească cotele taxelor locale:

- a) nominal, pentru fiecare contribuabil în parte;
- b) diferențiat, în funcție de forma organizatorico-juridică de desfășurare a activității;
- c) diferențiat, în funcție de genuri de activitate desfășurate;
- d) diferențiat, în funcție de amplasament;
- e) diferențiat, pe tipuri de obiecte ale impunerii.

(6) Prin derogare de la prevederile alin.(5), cotele impunerii se vor stabili:

a) în cazul taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – în funcție de genul de activitate desfășurat, tipul de obiecte ale impunerii, locul amplasării, suprafața ocupată de unitățile de comerț și/sau de prestare a serviciilor, categoria mărfurilor comercializate și a serviciilor prestate, regimul de activitate;

b) în cazul taxei de piață – în funcție de tipul pieței, locul amplasării și regimul de activitate;

c) în cazul taxei pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor) – în funcție de numărul de locuri în unitățile de transport, itinerarul parcurs, periodicitatea circulației pe itinerar, fluxul de călători pe itinerar;

d) în cazul taxei pentru dispozitivele publicitare – în funcție de suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar și locul amplasării.

(7) Pentru taxele locale specificate la art.289 alin.(2) lit.a) – în partea ce ține de gospodăriile țărănești (de fermier), la lit.k), n) și p), mecanismul de administrare a acestora se stabilește de către autoritatea administrației publice locale.

[Art.297 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.297 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.297 completat prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

[Art.297 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.297 modificat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

[Art.297 completat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 01.01.2009]

[Art.297 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

Articolul 298. Responsabilitatea

(1) Responsabilitatea pentru virarea în termen la bugetele unităților administrativ-teritoriale a taxelor locale, cu excepția celor stipulate la art.289 lit.a) – în partea ce ține de gospodăriile țărănești (de fermier), la lit.k), n) și p), și pentru prezentarea dărilor de seamă fiscale revine contribuabililor.

(2) Responsabilitatea pentru virarea în termen la bugetele unităților administrativ-teritoriale a taxelor locale stipulate la art.289 lit.a) – în partea ce ține de gospodăriile țărănești (de fermier), la lit.k), n) și p), revine organelor împuternicite de autoritățile administrației publice locale.

(3) Inspectoratele fiscale de stat teritoriale exercită controlul asupra modului în care autoritățile administrației publice locale execută prezentul titlu.

(4) Taxele netransferate în termen sînt percepute conform legislației.

[Art.298 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.298 modificat prin [Legea nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

Notă: Modificarea, introdusă prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), se declară neconstituțională conform [Hot. Curtii Constituționale nr.2 din 28.01.2014](#)

[Art.298 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.298 modificat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Eugenia OSTAPCIUC

Chișinău, 1 aprilie 2004.

Nr.93-XV.

Anexă

Taxele locale, termenele lor de plată și de prezentare a dărilor de seamă fiscale

Denumirea taxei	Baza impozabilă a obiectului impunerii	Unitatea de măsură a cotei	Termenele de plată a taxei și de prezentare a dărilor de seamă fiscale de către subiecții impunerii și organele împuternicite
1	2	3	4
a) Taxă pentru amenajarea teritoriului	Numărul mediu scriptic trimestrial al salariaților și/sau fondatorii întreprinderilor în cazul în care aceștia activează în întreprinderile fondate, însă nu sînt incluși în efectivul trimestrial de salariați	Lei anual pentru fiecare salariat și/sau fondator al întreprinderii, în cazul în care acesta activează în întreprinderea fondată, însă nu este inclus în efectivul trimestrial de salariați	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar

b) Taxă de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale	Venitul din vânzări ale bunurilor declarate la licitație sau valoarea biletelor de loterie emise	%	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar
c) Taxă de plasare (amplasare) a publicității (reclamei)	Venitul din vânzări ale serviciilor de plasare și/sau difuzare a anunțurilor publicitare prin intermediul serviciilor cinematografice, video, prin rețelele telefonice, telegrafice, telex, prin mijloacele de transport, prin alte mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor), cu excepția amplasării publicității exterioare	%	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar
d) Taxă de aplicare a simbolicii locale	Venitul din vânzări ale produselor fabricate cărora li se aplică simbolică locală	%	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar
e) Taxă pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii	Suprafața ocupată de unitățile de comerț și/sau de prestări servicii	Lei anual pentru fiecare unitate de comerț și/sau de prestări servicii	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar
f) Taxă de piață	Suprafața terenului pieței și a clădirilor, construcțiilor a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației lor	Lei anual pentru fiecare metru pătrat	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar
g) Taxă pentru cazare	Venitul din vânzări ale serviciilor de cazare prestate de structurile cu funcții de cazare	%	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar
h) Taxă balneară	Venitul din vânzări ale biletelor de odihnă și tratament	%	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar
i) Taxă pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor)	Numărul de unități de transport	Lei lunar pentru fiecare unitate de transport, în funcție de numărul de locuri	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar

j) Taxă pentru parcare	Suprafața parcării	Lei anual pentru fiecare metru pătrat	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar
k) Taxă de la posesorii de cîini	Numărul de cîini aflați în posesiune pe parcursul unui an	Lei anual pentru fiecare cîine, în funcție de numărul de cîini aflați în posesiune	Conform condițiilor stabilite de autoritatea administrației publice locale
n) Taxă pentru parcaj	Locul de parcaj	Lei pentru fiecare loc de parcaj	Conform condițiilor stabilite de autoritatea administrației publice locale
p) Taxă pentru salubritate	Numărul de persoane fizice înscrise la adresa declarată ca domiciliu, în funcție de apartament și bloc sau casă la sol	Lei lunar pentru fiecare domiciliat înscris la adresa respectivă	Conform condițiilor stabilite de autoritatea administrației publice locale
q) Taxă pentru dispozitivele publicitare	Suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar	Lei anual pentru fiecare metru pătrat	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar

Notă: În lipsa obiectului impunerii în perioada gestionară, nu se prezintă dare de seamă fiscală.

[Anexa la Titlul VII modificată prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Anexa la Titlul VII modificată prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Anexa la Titlul VII modificată prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.07.2014]

[Anexa la Titlul VII în redacția [Legii nr.47 din 27.03.2014](#), în vigoare 25.04.2014]

Notă: Modificarea, introdusă prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), se declară neconstituțională conform [Hot. Curții Constituționale nr.2 din 28.01.2014](#)

[Anexa la Titlul VII în redacția [Legii nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Anexa la Titlul VII modificată prin [Legea nr.324 din 27.12.2012](#), în vigoare 11.01.2013]

[Anexa la Titlul VII modificată prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

[Anexa la Titlul VII modificată prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Anexa la Titlul VII modificată prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

[Anexa la Titlul VII modificată prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Anexa la Titlul VII modificată prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 01.01.2009]

[Anexa la Titlul VII modificată prin [Legea nr.108-XVI din 16.05.2008](#), în vigoare 06.06.2008]

[Anexa la Titlul VII modificată prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Notă: Titlul VIII aprobat prin [Legea nr.67-XVI din 05.05.2005](#). Publicat în Monitorul Oficial al R.Moldova nr.80-82/353 din 10.06.2005. Intră în vigoare de la 01.01.2006 conform [Legii nr.68-XVI din 05.05.2005](#)

TITLUL VIII TAXELE PENTRU RESURSELE NATURALE

Capitolul 1

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 299. Noțiuni

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:

1) *Resurse naturale* – apa captată din orice surse (izvoare), mineralele utile (zăcămintele), lemnul eliberat pe picior.

2) *Minerale utile* – acumulări, în subsol, de minerale naturale, hidrocarburi și ape subterane, ale căror compoziție chimică și proprietăți fizice permit folosirea lor în sfera producției materiale și consumului imediat sau după prelucrare. La substanțe minerale utile se referă și rămășițele biologice împietrite (fosile) aflate în subsol.

3) *Subsol* – parte a scoarței terestre aflată sub stratul de sol fertil, iar în lipsa acestuia, sub suprafața terestră și fundul bazinelor de apă și apelor curgătoare, care ajunge pînă la adîncimi accesibile pentru cercetare geologică și valorificare.

4) *Spații subterane pentru construcții subterane* – peșterile, spațiile subterane artificiale, minele din care au fost extrase minerale utile.

5) *Construcții subterane* – minele din care se extrag sau au fost extrase minerale utile, alte construcții (obiective) executate în subsol pentru activitatea de întreprinzător.

6) *Normă de extragere a apei* – volumul de apă extras în lipsa contorului, care se stabilește de către organul de stat împuternicit de Guvern.

7) *Apă destinată îmbutelierii în sticle și în alte recipiente, folosită în scopuri curative și în calitate de apă minerală, potabilă* – apa atribuită la una din aceste categorii în baza certificatului de producere și îmbuteliere a apei, conform standardelor internaționale.

8) *Apa extrasă* – apa obținută din obiectivele acvatice amplasate în granițele Republicii Moldova.

9) *Ape de suprafață* – sursele (izvoarele) situate în obiective acvatice de la suprafața pămîntului (rîuri, lacuri naturale și artificiale, iazuri, ape care se află temporar la suprafața obiectivelor acvatice).

10) *Apă utilizată* – apa folosită în scopul desfășurării propriei activități de fabricare a producției, de executare a lucrărilor și de prestare a serviciilor.

11) *Beneficiar al subsolului* – persoană juridică sau fizică care, în conformitate cu prevederile legislației, are dreptul să desfășoare activități legate de folosirea subsolului.

[Art.299 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.299 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.299 completat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.299 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

[Art.299 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 300. Relațiile reglementate de prezentul titlu

(1) Prezentul titlu stabilește tipurile de taxe pentru resursele naturale, cotele, modul de calculare și achitare, precum și înlesnirile la aplicarea acestora.

(2) Sistemul taxelor pentru resursele naturale reglementate de prezentul titlu include:

- a) taxa pentru apă;
- b) taxa pentru efectuarea prospecțiunilor geologice;
- c) taxa pentru efectuarea explorărilor geologice;
- d) taxa pentru extragerea mineralelor utile;
- e) taxa pentru folosirea spațiilor subterane în scopul construcției obiectivelor subterane, altele decît cele destinate extracției mineralelor utile;

- f) taxa pentru exploatarea construcțiilor subterane în scopul desfășurării activității de întreprinzător, altele decât cele destinate extracției mineralelor utile;
- g) taxa pentru lemnul eliberat pe picior.

Articolul 301. Termenele de achitare și prezentare a dărilor de seamă

(1) Dacă prezenta lege nu prevede altfel, plătitorii taxelor pentru resursele naturale prezintă inspectoratului fiscal de stat teritorial darea de seamă respectivă și achită în bugetul unităților administrativ-teritoriale taxele în cauză pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului de gestiune.

[Alin.(2) art.301 abrogat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

(3) În lipsa obiectului impunerii, stabilit de prezentul titlu, darea de seamă privind calculul taxelor nu se prezintă la organul fiscal teritorial.

(4) Întreprinzătorul individual, gospodăria țărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, în termen de pînă la 25 martie al anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă fiscală unificată privind taxa pentru apă, cu achitarea taxei în același termen.

(5) Dările de seamă aferente taxelor pentru resursele naturale se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2¹).

[Art.301 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.07.2014]

[Art.301 completat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 01.01.2012]

[Art.301 completat prin [Legea nr.82-XVI din 29.03.2007](#), în vigoare 04.05.2007]

Capitolul 2 TAXA PENTRU APĂ

Articolul 302. Subiecții impunerii

Subiecți ai taxei pentru apă sînt persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice, care extrag apă din fondul apelor și cele care utilizează apa la hidrocentrale.

[Art.302 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.302 în redacția [Legii nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 303. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii este:

a) volumul de apă extras din fondul apelor, cu excepția celui pentru care nu se aplică taxa pentru apă;

b) volumul de apă utilizat de hidrocentrale.

[Art.303 în redacția [Legii nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 01.01.2008]

[Art.303 în redacția [Legii nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 304. Cotele impunerii

Cotele taxei se stabilesc potrivit anexei nr.1 la prezentul titlu.

Articolul 305. Modul de calculare a taxei

(1) Taxa pentru apă se calculează de sine stătător de către subiecții impunerii, pornindu-se de la volumul apei extrase sau de la volumul apei utilizate de hidrocentrale, conform datelor contoarelor sau, în lipsa acestora, conform normelor de extragere și/sau utilizare.

(1¹) În cazul livrării apei în scopurile specificate la art.306 lit.b), c), d) și e) prin intermediul unor agenți economici, informația cu privire la volumul de apă livrată se prezintă subiectului impunerii de către agenții economici respectivi trimestrial, pînă la data de 5 a lunii următoare trimestrului gestionar, în forma stabilită de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

(2) Elaborarea normelor de extragere și/sau de utilizare a apei și controlul asupra cantității de apă extrasă se efectuează de către organul de stat împuternicit de Guvern.

[Art.305 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.305 în redacția [Legii nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Articolul 306. Înlesniri fiscale

Taxa nu se aplică pentru:

a) apa extrasă din subsol concomitent cu minereurile utile sau extrasă pentru prevenirea (lichidarea) acțiunii dăunătoare a acestor ape;

b) apa extrasă și livrată direct sau prin intermediul unor agenți economici populației, autorităților publice și instituțiilor finanțate de la bugetele de toate nivelurile;

c) apa extrasă pentru stingerea incendiilor sau livrată pentru aceste scopuri direct sau prin intermediul unor agenți economici;

d) apa extrasă de întreprinderile societăților orbilor, surzilor, invalizilor și instituțiile medico-sanitare publice sau livrată acestora direct sau prin intermediul unor agenți economici;

e) apa extrasă de întreprinderile din cadrul sistemului penitenciar sau livrată acestora direct sau prin intermediul unor agenți economici.

[Art.306 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.306 în redacția [Legii nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Capitolul 3

TAXA PENTRU EFECTUAREA PROSPECȚIUNILOR GEOLOGICE

Articolul 307. Subiecții impunerii

Subiecți ai taxei pentru efectuarea prospecțiunilor geologice sînt persoanele juridice și fizice, care efectuează prospecțiuni geologice, cu excepția instituțiilor finanțate din bugetele de toate nivelurile.

Articolul 308. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii este valoarea contractuală (de deviz) a lucrărilor pentru efectuarea prospecțiunilor geologice.

Articolul 309. Cota impunerii

Cota taxei pentru efectuarea prospecțiunilor geologice se stabilește în mărime de 2% din valoarea contractuală (de deviz) a lucrărilor.

Articolul 310. Modul de calculare și achitare a taxei

Taxa se calculează de plătitor de sine stătător și se achită integral la bugetul unității administrativ-teritoriale pînă la începerea lucrărilor de prospecțiuni geologice.

Capitolul 4

TAXA PENTRU EFECTUAREA EXPLORĂRILOR GEOLOGICE

Articolul 311. Subiecții impunerii

Subiecți ai taxei pentru efectuarea explorărilor geologice sînt persoanele juridice și fizice, care efectuează explorări geologice, cu excepția instituțiilor finanțate din bugetele de toate nivelurile.

Articolul 312. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii este valoarea contractuală (de deviz) a lucrărilor pentru efectuarea explorărilor geologice.

Articolul 313. Cota impunerii

Cota taxei pentru efectuarea explorărilor geologice se stabilește în mărime de 5% din valoarea contractuală (de deviz) a lucrărilor.

Articolul 314. Modul de calculare și achitare a taxei

(1) Taxa se calculează de către plătitor de sine stătător și se achită integral la bugetul unității administrativ-teritoriale pînă la începerea lucrărilor de explorări geologice.

(2) Nu se percepe taxă pentru prospecțiunile de explorare efectuate în limitele perimetrului minier al întreprinderii de extracție minieră în funcțiune.

Capitolul 5

TAXA PENTRU EXTRAGEREA MINERALELOR UTILE

Articolul 315. Subiecții impunerii

Subiecți ai taxei pentru extragerea mineralelor utile sînt beneficiarii subsolului – persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care efectuează extragerea mineralelor utile.

[Art.315 completat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.315 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

Articolul 316. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii este costul mineralelor utile extrase.

Articolul 317. Cotele impunerii

Cotele taxei se stabilesc potrivit anexei nr.2 la prezentul titlu.

Articolul 318. Modul de calculare și achitare a taxei

(1) Taxa se calculează de plătitor de sine stătător și se achită la bugetul unității administrativ-teritoriale pentru fiecare trimestru separat.

(2) La calcularea taxei se iau în considerare volumul extracției mineralului util și pierderile suportate în procesul de extracție a acestuia.

(3) Pierderile suportate în procesul de extracție a mineralelor utile se reportează la consumuri sau cheltuieli.

(4) La pierderile suportate în procesul de extracție a mineralelor utile nu se atribuie pierderile tehnologice în pilonii de protecție și tavanul excavațiilor miniere subterane care, conform proiectului, asigură securitatea oamenilor și exclud prăbușirea suprafeței terestre.

Articolul 319. Înlesniri

Se scutesc de taxă întreprinderile din cadrul sistemului penitenciar.

Capitolul 6

TAXA PENTRU FOLOSIREA SPAȚIILOR SUBTERANE ÎN SCOPUL CONSTRUCȚIEI OBIECTIVELOR SUBTERANE, ALTELE DECÎT CELE DESTINATE EXTRACȚIEI MINERALELOR UTILE

Articolul 320. Subiecții impunerii

Subiecți ai taxei pentru folosirea spațiilor subterane în scopul construcției obiectivelor subterane, altele decît cele destinate extracției mineralelor utile, sînt persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare.

[Art.320 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

Articolul 321. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii este valoarea contractuală (de deviz) a lucrărilor de construcție a obiectivului.

Articolul 322. Cota impunerii

Cota taxei se stabilește în mărime de 3% din valoarea contractuală (de deviz) a lucrărilor de construcție a obiectivului.

Articolul 323. Modul de calculare și achitare a taxei

Taxa se calculează de către plătitor de sine stătător și se achită integral la bugetul unității administrativ-teritoriale pînă la începerea lucrărilor de construcție.

Articolul 324. Înlesniri

Se scutesc de taxă întreprinderile din cadrul sistemului penitenciar și întreprinderile ce reprezintă o valoare științifică, culturală și educațională deosebită, a căror listă se aprobă de Guvern.

Capitolul 7

TAXA PENTRU EXPLOATAREA CONSTRUCȚIILOR SUBTERANE ÎN SCOPUL DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚII DE ÎNTEPRINZĂTOR, ALTELE DECÎT CELE DESTINATE EXTRACȚIEI MINERALELOR UTILE

Articolul 325. Subiecții impunerii

Subiecți ai taxei pentru exploatarea construcțiilor subterane în scopul desfășurării activității de întreprinzător, altele decît cele destinate extracției mineralelor utile, sînt persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare.

[Art.325 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

Articolul 326. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii este valoarea contabilă a construcțiilor subterane exploatate.

[Art.326 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

Articolul 327. Cota impunerii

Cota taxei se stabilește în mărime de 0,2% din valoarea contabilă a construcției subterane.

[Art.327 modificat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

Articolul 328. Modul de calculare și achitare a taxei

Taxa se calculează de către plătitori de sine stătător și se achită la bugetul unității administrativ-teritoriale pentru fiecare trimestru separat, pe parcursul întregii perioade de exploatare a construcțiilor.

Articolul 329. Înlesniri

Se scutesc de taxă întreprinderile din cadrul sistemului penitenciar și întreprinderile ce reprezintă o valoare științifică, culturală și educațională deosebită, lista cărora se aprobă de Guvern.

Capitolul 8

TAXA PENTRU LEMNUL ELIBERAT PE PICIOR

Articolul 330. Subiecții impunerii

Subiecți ai taxei pentru lemnul eliberat pe picior din pădurile din cadrul fondului forestier, precum și din vegetația forestieră din afara acestuia, sînt beneficiarii forestieri persoane juridice și fizice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare și beneficiarii forestieri persoane fizice rezidente care nu practică activitate de întreprinzător.

Articolul 331. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii este volumul lemnului eliberat pe picior la tăierile din pădurile fondului forestier și din vegetația forestieră din afara acestuia.

Articolul 332. Cotele impunerii

Cotele taxei se stabilesc în funcție de specia forestieră, grupa materialului lemnos și destinația lemnului eliberat pe picior, potrivit anexei nr.3 la prezentul titlu.

Articolul 333. Modul de calculare și de achitare a taxei

(1) Beneficiarii forestieri persoane juridice și fizice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, calculează de sine stătător taxa și o achită în bugetul unității administrativ-teritoriale în termenele stabilite la articolul 301.

(2) Beneficiarii forestieri persoane fizice rezidente care nu practică activitate de întreprinzător achită taxa pînă la obținerea autorizației corespunzătoare (autorizația de exploatare a pădurii sau biletul silvic), eliberate de organele gospodăriei silvice.

Articolul 334. Înlesniri

Taxa pentru lemnul eliberat pe picior nu se aplică în cazul în care acesta a fost recoltat:

a) de către întreprinderile silvice la efectuarea tăierilor de reconstrucție ecologică, a celor de conservare și a celor de produse secundare, la efectuarea amenajamentului silvic, a lucrărilor de cercetare și de proiectare pentru necesitățile gospodăriei silvice, de lichidare a efectelor calamităților naturale, precum și a altor lucrări silvice legate de îngrijirea pădurilor;

b) în procesul efectuării activităților expuse la lit.a) din prezentul articol, cînd întreprinderea silvică respectivă îndeplinește aceste activități pe teritoriul altei întreprinderi silvice.

Chişinău, 5 mai 2005.

Nr.67-XVI.

Anexa nr.1

Cotele taxei pentru apă

Taxa pentru apă se percepe în următoarele mărimi:

- 1) pentru fiecare 1 m³ de apă extrasă din fondul apelor – 0,3 lei;
- 2) pentru fiecare 1 m³ de apă minerală naturală extrasă, de apă potabilă extrasă destinată îmbutelierii – 16 lei;
- 3) pentru fiecare 10 m³ de apă utilizată de hidrocentrale – 0,06 lei.

[Anexa nr.1 modificată prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Anexa nr.1 modificată prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 01.01.2008]

[Anexa nr.1 în redacţia [Legii nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

Anexa nr.2

Cotele taxelor pentru extragerea mineralelor utile

Nr. crt.	Minerale utile	Taxa, în procente din costul mineralelor utile extrase
1.	Materii prime metalifere și materii prime nemetalifere pentru industrie (granit, gabronorit, diatomite, tripoluri, calcaruri fondate, argile bentonitice, greu fuzibile, refractate și de modelare, materii prime pentru fabricarea sticlei de cuarț și silicioase)	7
2.	Materiale de construcție nemetalifere (materii prime pentru ciment, cretă, piatră de parament, piatră tăiată, piatră brută, piatră spartă, nisip de construcție, amestecuri de pietriș cu nisip, prundiș, pietriș, materie primă pentru cheramzită, argilă pentru cărămidă etc.)	6
3.	Petrol	20
4.	Gaz	20
5.	Ghips, gresie	10

Anexa nr.3

Cotele taxelor pentru lemnul eliberat pe picior

Nr. crt.	Specia forestieră	Taxa pentru 1 m ³ , în lei			
		Lemn de lucru (fără scoarță)			Lemn de foc (cu scoarță)
		mare	mijlociu	mic	
1.	Pin	16	11	6	2

2.	Molid	14	10	5	2
3.	Stejar, frasin, paltin (arțar), fag	28	20	10	3
4.	Salcîm	25	19	9	3
5.	Cais, cireș, dud, măr, păr	43	30	16	3
6.	Mesteacăn, ulm, tei, carpen, glădiță	16	11	6	2
7.	Plop tremurător, plop, salcie	10	7	4	2
8.	Nuc	52	37	26	2
9.	Salcie (lozie)	-	-	2	-
10.	Diverse tipuri de arbori tari	22	18	8	2
11.	Diverse tipuri de arbori moi	9	6	3	2
12.	Diverse tipuri de arbori rășinoase	12	9	4	2

Pentru lemnul de foc din coroană, cuantumul taxei constituie 40 la sută, iar pentru nuiele, crăci și ramuri – 20 la sută din taxa pentru lemnul de foc din speciile respective.

Pentru lemnul din cioturi și rădăcini defrișate destinate folosirii ca combustibil pentru foc, cuantumul taxei constituie 20 la sută din taxa stabilită pentru lemnul de foc din speciile respective.

Notă: Titlul IX aprobat prin [Legea nr.316-XVI din 02.11.2006](#). Publicat în Monitorul Oficial al R.Moldova nr.199-202/950 din 29.12.2006. Intră în vigoare de la 01.01.2007 conform [Legii nr.317-XVI din 02.11.2006](#)

TITLUL IX TAXELE RUTIERE

Notă: În tot cuprinsul titlului IX, textul „zona de protecție a drumurilor din afara perimetrului localităților”, la orice formă gramaticală, se înlocuiește cu textul „zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților”, la forma gramaticală corespunzătoare, conform [Legii nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015

Notă: În cuprinsul titlului IX, cuvintele “osie”, “gabarite”, “gabaritele” și “gabaritelor” se înlocuiesc, respectiv, cu cuvintele “axă”, “dimensiuni”, “dimensiunile” și “dimensiunilor”, conform [Legii nr.324 din 27.12.2012](#), în vigoare 11.01.2013

Notă: În textul titlului IX, sintagma “Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor” se înlocuiește cu sintagma “organul abilitat al administrației publice centrale” conform [Legii nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010

Capitolul 1 DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 335. Sistemul taxelor rutiere

(1) Taxele rutiere sînt taxe percepute pentru folosirea drumurilor și/sau a zonelor drumului public și/sau zonelor de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților.

(2) Sistemul taxelor rutiere include:

a) taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova;

b) taxa pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova, cu excepția celor clasificate la poziția tarifară 8703 și a remorcilor atașate la acestea, clasificate la poziția tarifară 8716;

c) taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise;

d) taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților pentru efectuarea lucrărilor de construcție și montaj;

e) taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților pentru amplasarea publicității exterioare;

f) taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere;

g) taxa pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova, clasificate la poziția tarifară 8703, și de către remorcile atașate la acestea, clasificate la poziția tarifară 8716 (vinieta).

(3) Subiecții impunerii achită taxele rutiere la conturile trezoreriale de venituri ale bugetului de stat, conform clasificății bugetare.

(4) Taxele rutiere plătite se includ în componența cheltuielilor ce vor fi deduse în conformitate cu titlul II al prezentului cod.

[Art.335 modificat prin [Legea nr.221 din 19.10.2012](#), în vigoare 01.11.2012]

[Art.335 completat prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 14.09.2012]

Articolul 336. Noțiuni generale

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni generale:

1) *Activitate agricolă* – activitate de producție, prestare de servicii, executare de lucrări în domeniul fitotehnicii, horticulturii și zootehnicii.

2) *Autovehicul* – sistem mecanic cu autopropulsie, cu excepția celui care circulă pe șine, care servește în mod normal la transportul de pasageri, bagaje, mărfuri pe drumuri sau care execută orice alte lucrări și servicii aferente transporturilor; această noțiune nu include tractoarele agricole.

3) *Autovehicul mixt* – autovehicul destinat, prin construcție, transportului de pasageri și de mărfuri în compartimente separate.

4) *Autovehicul pentru utilizări speciale pe șasiu de autoturism sau de microbuz* – autovehicul, altul decât cel conceput în principal pentru transportul de pasageri sau de mărfuri, care, prin construcție și echipare, este prevăzut pe șasiu de autoturism sau de microbuz (autovehicul de asistență medicală, autovehicul de asistență tehnică, autovehicul-generator, autovehicul-laborator, stație radiologică, radiofurgon etc.).

5) *Autovehicul pentru utilizări speciale pe șasiu de autocamion* – autovehicul, altul decât cel conceput în principal pentru transportul de pasageri sau de mărfuri, care, prin construcție și echipare, este prevăzut pe șasiu de autocamion (automacara, autovehicul de asistență tehnică și de intervenție, de pompare, de curățare a drumurilor, de curățare a zăpezii, de depanare, de stingere a incendiilor, de curățare a străzilor, de împrăștiere a materialelor, autobetonieră, autoatelier, unitate autoradiologică etc.).

6) *Autovehicul înmatriculat în Republica Moldova* – autovehicul care este supus în Republica Moldova înmatriculării de stat, pe baza și din momentul căreia autoritățile abilitate ale

Republicii Moldova autorizează participarea autovehiculului în traficul rutier sau în procesul tehnologic.

7) *Autovehicul a cărui masă totală, sarcină masică pe axă sau ale cărui dimensiuni depășesc limitele admise* – autovehicul a cărui masă totală, sarcină masică pe axă sau ale cărui dimensiuni depășesc limitele admise pentru efectuarea pe drumuri a transporturilor cu greutate și/sau dimensiuni stabilite de normativele în vigoare.

8) *Folosire a drumurilor de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova* – intrare pe teritoriul Republicii Moldova sau tranzitare a teritoriului Republicii Moldova cu autovehicule care nu au certificat de înmatriculare de stat eliberat de autoritățile abilitate ale Republicii Moldova.

9) *Mărfuri periculoase* – mărfuri stabilite prin hotărâre de Guvern, care, prin proprietățile lor fizico-chimice, prezintă pericol pentru om și pentru mediu.

10) *Motocicletă* – autovehicul cu două roți, cu sau fără ataș, având o capacitate cilindrică a motorului mai mare de 50 cm³, precum și autovehicul cu trei roți simetrice față de axa sa longitudinală (motocar), având capacitatea cilindrică a motorului mai mare de 50 cm³ și masa echipată mai mică de 400 kg.

11) *Posesor de autovehicul* – persoană fizică sau persoană juridică în a cărei posesie se află autovehiculul.

12) *Tranzit (tranzitare)* – trecere pe teritoriul Republicii Moldova a autovehiculului în cazul în care nici punctul de pornire/expediție al autovehiculului, nici punctul de destinație al acestuia nu se află în Republica Moldova.

13) *Zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților* – fișie de teren adiacentă drumurilor din afara perimetrului localităților, a cărei lățime se stabilește în funcție de destinația și amplasarea acestor drumuri.

14) *Vinieta* – taxă pentru folosirea drumurilor din Republica Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova, clasificate la poziția tarifară 8703, și de către remorcile atașate la acestea, clasificate la poziția tarifară 8716, a cărei plată se confirmă printr-un certificat valabil pe o anumită perioadă de timp.

[Art.336 completat prin [Legea nr.221 din 19.10.2012](#), în vigoare 01.11.2012]

Capitolul 2

TAXA PENTRU FOLOSIREA DRUMURILOR DE CĂTRE AUTOVEHICULELE ÎNMATRICULATE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Articolul 337. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sînt persoanele fizice și persoanele juridice posesoare de autovehicule înmatriculate în Republica Moldova.

Articolul 338. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii sînt autovehiculele înmatriculate permanent sau temporar în Republica Moldova: motociclete, autoturisme, autocamioane, autovehicule pentru utilizări speciale pe șasiu de autoturism sau de microbuz, autovehicule pentru utilizări speciale pe șasiu de autocamion, autoremorchere, remorci, semiremorci, microbuze, autobuze, tractoare, orice alte autovehicule cu autopropulsie.

(2) Nu constituie obiect al impunerii:

- a) tractoarele și remorcile folosite în activitatea agricolă;
- b) autovehiculele pentru transportul în comun pe fir electric;

c) autovehiculele din dotarea forței militare străine, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

[Art.338 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.338 modificat prin [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#), în vigoare 25.07.2008]

[Art.338 completat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 339. Cotele impunerii

(1) Cotele taxei se stabilesc conform anexei nr.1 la prezentul titlu.

(2) Pentru autovehiculele reutilate, cota taxei se stabilește conform anexei nr.1 la prezentul titlu, pornind de la categoria autovehiculului reutilat și caracteristicile tehnice ale acestuia, specificate în certificatul de înmatriculare.

Articolul 340. Perioada fiscală și termenele de achitare a taxei

(1) Perioada fiscală este anul calendaristic.

(2) Taxa se achită pentru perioada fiscală printr-o plată unică și în volum deplin, cu excepția cazului stabilit la art.341 alin.(9).

(3) Subiecții impunerii achită taxa:

a) la data înmatriculării de stat a autovehiculului;

b) la data înmatriculării de stat curente a autovehiculului, dacă pînă la această dată taxa nu a fost achitată;

c) la data efectuării testării tehnice obligatorii anuale a autovehiculului, dacă pînă la această dată taxa nu a fost achitată.

(4) Înmatricularea, precum și testarea tehnică obligatorie a autovehiculului, fără prezentarea documentului de plată ce confirmă achitarea taxei pentru anul curent, nu se efectuează.

[Art.340 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Articolul 341. Modul de calculare și de achitare a taxei

(1) Taxa se calculează de către subiectul impunerii de sine stătător, în funcție de obiectul impunerii și de cota impunerii.

(2) În cazul apariției divergențelor privind aprecierea caracteristicilor tehnice ale autovehiculelor, inclusiv ale celor reutilate, concluziile de specialitate le prezintă organul abilitat al administrației publice centrale.

(3) Taxa se achită de către subiectul impunerii, cu întocmirea documentului de plată.

(4) Taxa se calculează ținându-se cont de caracteristicile tehnice ale autovehiculului, specificate în certificatul de înmatriculare al acestuia, și se indică în documentul de plată.

(5) Taxa se achită pentru autovehiculele care se află în posesia subiectului impunerii la data apariției obligației de achitare a taxei. Taxa nu se achită pentru:

– autovehiculele rebutate, precum și pentru cele neexploatate provizoriu, scoase din circulație sau cele radiate din evidența organelor abilitate cu ținerea evidenței autovehiculelor;

– autovehiculele nefolosite de către persoanele fizice cetățeni.

Dacă pentru aceste autovehicule taxa a fost achitată pînă la data radierii din evidență/scoaterii din circulație, taxa achitată nu se restituie.

(6) În cazul înstrăinării autovehiculului pentru care taxa pe perioada fiscală curentă a fost achitată, noul posesor nu achită taxa, iar fostului posesor nu i se restituie taxa achitată.

(7) Pentru autovehiculele care, în baza legii sau a unui act juridic, se află în posesia unei alte persoane decît proprietarul (uzufruct, uz, locațiune, leasing, procură, gaj etc.), taxa se

calculează și se achită de către posesor, în condițiile în care pentru perioada fiscală curentă nu a fost calculată și achitată de către proprietar sau posesorul anterior.

(8) Pentru autovehiculele mixte, taxa se calculează la cota celei mai mari taxe dintre taxa calculată în conformitate cu cotele stabilite la pct.2, taxa calculată în conformitate cu cotele stabilite la pct.6 și taxa calculată în conformitate cu cotele stabilite la pct.7 din anexa nr.1 la prezentul titlu, pornind de la categoria autovehiculului și caracteristicile tehnice ale acestuia, specificate în certificatul de înmatriculare.

(8¹) Dacă autovehiculul mixt, în urma reutilării, nu mai poate fi calificat ca microbuz/autobuz, taxa, în baza caracteristicilor tehnice ale autovehiculului, se calculează la cota celei mai mari taxe dintre taxa calculată, în conformitate cu cotele stabilite la pct.2 și 6 din anexa nr.1 la prezentul titlu.

(9) Pentru autovehiculele care, conform legislației, sînt supuse testării tehnice obligatorii de două ori pe an, subiecții impunerii achită taxa, în rate egale, la data cînd autovehiculele sînt supuse testării tehnice obligatorii.

(10) Taxa se achită indiferent de rezultatele testării tehnice obligatorie. Dacă, în urma testării tehnice obligatorie, autovehiculul a fost interzis în exploatare, taxa nu se restituie. În cazul în care taxa a fost achitată și autovehiculul nu a trecut testarea tehnică obligatorie din cauza necorespunderii lui normelor stabilite, la supunerea repetată a autovehiculului testării tehnice obligatorie în aceeași perioadă fiscală de gestiune, taxa nu se achită.

(11) Suma taxei plătită în plus se trece în contul taxei pasibile de achitare în perioada fiscală următoare sau se restituie subiectului impunerii în modul stabilit.

[Art.341 completat prin [Legea nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Art.341 modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Art.341 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.341 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.341 modificat prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 10.08.2007]

Articolul 342. Darea de seamă privind achitarea taxei

(1) Darea de seamă privind achitarea taxei se prezintă organelor fiscale de la sediul/domiciliul contribuabilului de către următorii subiecți ai impunerii:

a) persoane juridice;

b) persoane fizice care practică activitate de întreprinzător.

(1¹) Darea de seamă privind achitarea taxei se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2¹).

(2) Darea de seamă privind achitarea taxei se prezintă de către subiecții menționați la alin.(1) din prezentul articol, anual, pînă la data de 25 ianuarie a anului următor anului fiscal de gestiune. Întreprinzătorul individual, gospodăria țărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, pînă la 25 martie al anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă fiscală unificată.

(3) Organele și întreprinderile care efectuează testarea tehnică obligatorie a autovehiculelor sînt obligate să țină computerizat evidența autovehiculelor care au fost supuse testării tehnice obligatorii și să transmită Ministerului Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor informația necesară pentru completarea Registrului de stat al transporturilor (conturul "G" – "Evidența executării legislației fiscale").

(4) Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor asigură accesul Serviciului Fiscal de Stat la datele Registrului de stat al transporturilor în modul stabilit de comun acord cu Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor.

[Art.342 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.07.2014]

[Art.342 completat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 01.01.2012]

[Art.342 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.342 completat prin [Legea nr.82-XVI din 29.03.2007](#), în vigoare 04.05.2007]

Articolul 343. Înlesniri

Sînt scutite de taxă persoanele cu dizabilități posesoare de autovehicule cu acționare manuală.

[Art.343 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Capitolul 3

TAXA PENTRU FOLOSIREA DRUMURILOR REPUBLICII MOLDOVA DE CĂTRE AUTOVEHICULELE NEÎNMATRICULATE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Articolul 344. Subiecții impunerii

(1) Subiecți ai impunerii sînt persoanele fizice și persoanele juridice posesoare de autovehicule neînmatriculate în Republica Moldova, care intră pe teritoriul Republicii Moldova sau care îl tranzitează.

(2) Nu sînt subiecți ai impunerii:

a) persoanele fizice și persoanele juridice rezidente care plasează autovehicule în regim vamal de import;

b) posesorii de autovehicule înmatriculate în alte state, care dispun de autorizație de transport rutier internațional tip “Scutit de plata taxelor”.

Articolul 345. Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii este autovehiculul neînmatriculat în Republica Moldova care intră pe teritoriul Republicii Moldova sau care îl tranzitează.

(2) Nu constituie obiect al impunerii autovehiculele din dotarea forței militare străine, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

[Art.345 completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 346. Cotele impunerii

(1) Cotele taxei se stabilesc în euro, conform anexei nr.2 la prezentul titlu.

(2) Pentru autovehiculele care transportă mărfuri periculoase, cota stabilită a taxei se dublează.

(3) În cazul în care autocamioanele ce tranzitează teritoriul Republicii Moldova depășesc termenul de 24 de ore de ședere pe teritoriul Republicii Moldova, subiectul impunerii va achita, pentru fiecare 24 de ore următoare de ședere, o taxă de 24 de euro. Taxa se calculează pentru fiecare 24 de ore depășire, nu pentru fiecare oră de ședere peste termen.

(4) Nu se achită taxa specificată la alin.(3) din prezentul articol pentru autovehiculele ce s-au reținut pe teritoriul Republicii Moldova din cauze obiective (boala șoferului, condiții nefavorabile pentru circulația rutieră, calamități naturale sau tehnogene, accidente rutiere). Caracterul obiectiv al reținerii se confirmă, după caz, prin extrasul din fișa medicală, prin certificatul eliberat de către conducătorul agentului economic abilitat să exploateze sectorul de

drum pe care a avut loc reținerea sau, în cazul unor accidente rutiere, prin certificatul eliberat de organul competent al poliției rutiere.

[Art.346 modificat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

Articolul 347. Modul de calculare și de achitare a taxei

(1) Taxa se calculează, pentru fiecare obiect al impunerii, de către organele vamale și se achită la punctele de trecere a frontierei de stat a Republicii Moldova.

(2) În cazul autovehiculului neînmatriculat în Republica Moldova care tranzitează teritoriul Republicii Moldova, se achită doar taxa pentru tranzitarea țării, nu și pentru intrare.

(3) Subiecții impunerii achită taxa prin intermediul unei instituții financiare, în numerar și/sau prin virament, în lei moldovenești sau în valută străină la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data trecerii frontierei de stat. Sumele încasate se varsă la bugetul de stat în aceeași zi sau în ziua lucrătoare imediat următoare.

(4) Persoanele juridice subiecți ai impunerii, precum și posesorii de autovehicule de pasageri care efectuează rute internaționale regulate pot achita taxa în prealabil, prin virament. La punctul de trecere a frontierei de stat, ei vor prezenta originalul documentului de plată ce confirmă achitarea taxei și vor lăsa copia acestuia.

[Art.347 modificat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

[Art.347 modificat prin [Legea nr.109 din 04.06.2010](#), în vigoare 30.07.2010]

[Art.347 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.347 modificat prin [Legea nr.102-XVI din 16.05.2008](#), în vigoare 10.09.2008]

Articolul 348. Înlesniri

Prevederile prezentului capitol nu se aplică autovehiculelor înmatriculate în statele cu care Republica Moldova a încheiat acorduri bi- și multilaterale privind transportul rutier fără achitarea taxelor rutiere.

Capitolul 3¹

TAXA PENTRU FOLOSIREA DRUMURILOR REPUBLICII MOLDOVA DE CĂTRE AUTOVEHICULELE NEÎNMATRICULATE ÎN REPUBLICA MOLDOVA, CLASIFICATE LA POZIȚIA TARIFARĂ 8703, ȘI DE CĂTRE REMORCILE ATAȘATE LA ACESTEA, CLASIFICATE LA POZIȚIA TARIFARĂ 8716 (VINIETA)

[Cap.3¹ (art.348¹-348⁵) introdus prin [Legea nr.221 din 19.10.2012](#), în vigoare 01.11.2012]

Articolul 348¹. Subiecții impunerii

(1) Subiecți ai impunerii sînt persoanele fizice și persoanele juridice posesoare sau care au drept de folosință, confirmat prin actele corespunzătoare, asupra autovehiculelor clasificate la poziția tarifară 8703 și asupra remorcilor atașate la acestea, clasificate la poziția tarifară 8716, neînmatriculate în Republica Moldova și aflate în evidența unor alte state, care intră pe teritoriul Republicii Moldova sau care îl tranzitează.

(2) Nu sînt subiecți ai impunerii:

a) persoanele fizice și persoanele juridice care își plasează autovehiculele în regim vamal de import;

b) misiunile diplomatice, oficiile consulare și personalul acestora.

Articolul 348². Obiectul impunerii

(1) Obiect al impunerii sînt autovehiculele clasificate la poziția tarifară 8703 și remorcile atașate la acestea, clasificate la poziția tarifară 8716, neînmatriculate în Republica Moldova și aflate în evidența unor alte state, care intră pe teritoriul Republicii Moldova sau care îl tranzitează.

(2) Nu constituie obiect al impunerii autovehiculele din dotarea forței militare străine, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

[Art.348² completat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 348³. Cotele impunerii

(1) Cotele taxei se stabilesc conform anexei nr.2¹ la prezentul titlu, fiind exprimate în euro.

(2) În cazul în care pe teritoriul Republicii Moldova se depistează autovehicule neînmatriculate în Republica Moldova fără vinieta sau se constată că perioada de valabilitate a vinietei a fost depășită, organul de poliție sau echipa mobilă a serviciului vamal întocmește un proces-verbal de constatare a lipsei dovezii achitării taxei în cauză sau privind depășirea perioadei de valabilitate a taxei și transmite o copie a acestuia autorității abilitate a administrației publice centrale.

(3) În cazul în care la ieșirea din țară se depistează autovehicule neînmatriculate în Republica Moldova care s-au aflat pe teritoriul țării fără vinieta sau se constată că perioada de valabilitate a vinietei a fost depășită, organul vamal calculează taxa în cauză conform alin.(1) și nu permite trecerea frontierei de stat fără prezentarea documentului de plată ce confirmă achitarea taxei și a amenzilor.

[Art.348³ modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

Articolul 348⁴. Modul de calcul și de achitare a taxei

(1) Taxa se calculează pentru fiecare obiect al impunerii pentru perioada specificată la art.348⁵.

(2) Subiecții impunerii achită vinieta:

[Lit.a) alin.(2) art.348⁴ abrogată prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

b) la punctele autorizate desemnate de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, în numerar și/sau prin virament, în lei moldovenești sau în valută străină la cursul oficial al leului moldovenesc valabil în ziua efectuării plății.

Sumele încasate se varsă la bugetul de stat în aceeași zi sau în ziua lucrătoare imediat următoare.

[Alin.(3) art.348⁴ abrogat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

(4) La achitarea vinietei, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor eliberează un certificat care atestă plata taxei. Forma certificatului și lista de documente în baza cărora se eliberează certificatul se stabilesc de Guvern.

(5) Subiecții impunerii sînt obligați să aibă asupra lor certificatul ce atestă achitarea vinietei pe întreaga perioadă de aflare pe teritoriul Republicii Moldova.

[Art.348⁴ modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

Articolul 348⁵. Perioada și termenele de valabilitate

(1) Subiecții impunerii pot achita vinieta pentru o perioadă de valabilitate de 7 zile, 15 zile, 30 de zile, 90 de zile și 180 de zile dintr-o perioadă de 12 luni.

(2) Perioadele de valabilitate se determină astfel:

- a) 7 zile – ziua corespunzătoare datei de început a valabilității și următoarele 6 zile;
- b) 15 zile – ziua corespunzătoare datei de început a valabilității și următoarele 14 zile;
- c) 30 de zile – ziua corespunzătoare datei de început a valabilității și următoarele 29 de zile;
- d) 90 de zile – ziua corespunzătoare datei de început a valabilității și următoarele 89 de zile;
- e) 180 de zile – ziua corespunzătoare datei de început a valabilității și următoarele 179 de zile.

(3) Perioada de valabilitate a vinietei începe de la ora 0:00 a zilei solicitate de utilizator și expiră la ora 24:00 a ultimei zile a perioadei pentru care a fost achitată taxa.

(4) Dacă data de început a valabilității este ziua în curs, valabilitatea vinietei începe de la ora eliberării certificatului care atestă plata taxei și expiră la ora 24:00 a ultimei zile a perioadei pentru care a fost achitată taxa.

(5) În cazul autovehiculelor neînmatriculate în Republica Moldova care nu au depășit termenul legal de aflare pe teritoriul Republicii Moldova, se admite ca perioada de valabilitate a certificatelor care atestă achitarea vinietei, prevăzută la alin.(2) lit.a)–d), să depășească cumulativ 180 de zile dintr-o perioadă de 12 luni.

[Alin.(5) art.348⁵ introdus prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.05.2014]

[Alin.(5) art.348⁵ abrogat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

(6) În cazul schimbării deținătorului autovehiculului sau al cedării dreptului de folosință asupra acestuia vinieta își menține valabilitatea.

[Art.348⁵ modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.05.2014]

[Art.348⁵ modificat prin [Legea nr.324 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2014]

[Cap.3¹ (art.348¹-348⁵) introdus prin [Legea nr.221 din 19.10.2012](#), în vigoare 01.11.2012]

Capitolul 4

TAXA PENTRU FOLOSIREA DRUMURILOR DE CĂTRE AUTOVEHICULE A CĂROR MASĂ TOTALĂ, SARCINĂ MASICĂ PE AXĂ SAU ALE CĂROR DIMENSIUNI DEPĂȘESC LIMITELE ADMISE

Articolul 349. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sînt persoanele fizice (cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini, apatrizi) și persoanele juridice (rezidente și nerezidente) posesoare de autovehicule a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise.

Articolul 350. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii sînt autovehiculele înmatriculate, precum și cele neînmatriculate în Republica Moldova, a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise și care folosesc drumurile Republicii Moldova.

Articolul 351. Cotele impunerii

(1) Taxa pentru autovehiculele înmatriculate și neînmatriculate în Republica Moldova a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise se achită conform cotelor stabilite în anexa nr.3 la prezentul titlu.

[Alin.(2) art.351 abrogat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

(3) În cazul în care și masa totală, și sarcina masică pe axă, și dimensiunile depășesc limitele admise, taxa se constituie din suma taxelor calculate pentru fiecare indice în parte.

(4) Cotele stabilite ale taxei se dublează pentru autovehiculele a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise dacă aceste autovehicule circulă fără autorizație specială sau dacă masa totală, sarcina masică pe axă sau dimensiunile lor nu coincid cu cele indicate în autorizație.

[Art.351 completat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

Articolul 352. Modul de calculare și de achitare a taxei, de prezentare a dărilor de seamă

(1) Taxa se calculează:

a) pentru autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova – de către organul abilitat al administrației publice centrale, conform anexei nr.3 la prezentul titlu;

b) pentru autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova – de către organele vamale, conform anexei nr.3 la prezentul titlu.

(2) Modul de calculare a masei totale, a sarcinii masice pe axă și a dimensiunilor se stabilește de Guvern.

(3) Subiecții impunerii achită taxa, în mărime deplină, pînă la obținerea actelor ce permit transportul rutier cu autovehicule a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise.

(4) În cazul în care, la ieșirea din țară, se depistează autovehicule a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise, care circulă fără autorizație specială, ori se constată că masa totală, sarcina masică pe axă sau dimensiunile acestor autovehicule nu coincid cu cele indicate în autorizație, organele vamale calculează taxa conform art.351 alin.(4) din prezentul cod și nu permit trecerea frontierei de stat pînă la prezentarea documentului de plată ce confirmă achitarea taxei.

(5) În cazul în care, pe teritoriul țării, se depistează autovehicule a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise, care circulă fără autorizație specială, ori se constată că masa totală, sarcina masică pe axă sau dimensiunile acestor autovehicule nu coincid cu cele indicate în autorizație, organul poliției rutiere și/sau colaboratorul organului abilitat să elibereze autorizație specială pentru circulația pe drumurile publice a autovehiculelor ale căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise întocmește un proces-verbal de constatare a lipsei autorizației speciale sau a necorespunderii masei totale, sarcinii masice pe axă sau dimensiunilor datelor indicate în autorizație și calculează taxa conform art.351 alin.(4) din prezentul cod, în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern.

(6) În cazul în care situația specificată la alin.(5) din prezentul articol se referă la un autovehicul neînmatriculat în Republica Moldova, un exemplar al procesului-verbal de constatare a lipsei autorizației speciale ori a necorespunderii masei totale, sarcinii masice pe axă sau dimensiunilor datelor indicate în autorizație se înmînează subiectului impunerii, iar al doilea exemplar se remite, cel tîrziu a doua zi lucrătoare din momentul constatării, organului vamal de la punctul de trecere a frontierei de stat, conform itinerarului stabilit pentru autovehiculul respectiv.

(7) În cazul în care situația specificată la alin.(5) din prezentul articol se referă la un autovehicul înmatriculat în Republica Moldova, un exemplar al procesului-verbal de constatare a

lipsei autorizației speciale ori a necorespunderii masei totale, sarcinii masice pe axă sau dimensiunilor datelor indicate în autorizație se înmânează subiectului impunerii, iar al doilea exemplar se remite inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul subiectului impunerii în termen de 5 zile calendaristice din data întocmirii procesului-verbal.

(8) Taxa se achită în lei moldovenești sau în valută străină, la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data eliberării actelor ce permit circulația cu depășirea limitelor admise. În cazul specificat la alin.(4) din prezentul articol, taxa se calculează pornind de la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data trecerii frontierei de stat. În cazul menționat la alin.(5) din prezentul articol, taxa se calculează pornind de la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data întocmirii procesului-verbal de constatare a lipsei autorizației speciale ori a necorespunderii masei totale, sarcinii masice pe axă sau dimensiunilor datelor indicate în autorizația specială.

(9) Subiecții impunerii achită taxa prin intermediul unei instituții financiare. Sumele încasate se varsă la bugetul de stat în aceeași zi sau în ziua lucrătoare imediat următoare.

(10) Organul specificat la alin.(1) lit.a) din prezentul articol prezintă inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul său, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune, informația privind sumele calculate și achitate ale taxei, în forma stabilită de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

(11) Subiecții impunerii rezidenți ai Republicii Moldova care desfășoară activitate de întreprinzător prezintă inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul lor, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune în care au fost obținute actele necesare pentru circulația cu depășirea limitelor admise, darea de seamă privind taxa calculată, în forma stabilită de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lîngă Ministerul Finanțelor.

[Art.352 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.07.2014]

[Art.352 modificat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

[Art.352 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.352 modificat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

[Art.352 modificat prin [Legea nr.109 din 04.06.2010](#), în vigoare 30.07.2010]

[Art.352 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.352 modificat prin [Legea nr.102-XVI din 16.05.2008](#), în vigoare 10.09.2008]

Capitolul 5

TAXA PENTRU FOLOSIREA ZONEI DRUMULUI PUBLIC ȘI/SAU ZONELOR DE PROTECȚIE

A ACESTUIA DIN AFARA PERIMETRULUI LOCALITĂȚILOR PENTRU EFECTUAREA

LUCRĂRILOR DE CONSTRUCȚIE ȘI MONTAJ

Articolul 353. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sînt persoanele fizice și persoanele juridice care solicită autorizație pentru efectuarea, în zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților, a lucrărilor subterane și/sau supraterane de montare a comunicațiilor ingineresti, a lucrărilor de construcție a căilor de acces la drumuri, a parcarilor, a clădirilor și amenajărilor, cu excepția obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere.

Articolul 354. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii sînt proiectele de lucrări de construcție și montaj, lucrările subterane și/sau supraterane de montare a comunicațiilor ingineresti, lucrările de construcție a căilor de acces la drumuri, a parcarilor, a clădirilor și amenajărilor.

Articolul 355. Cotele impunerii

Cotele taxei se stabilesc conform anexei nr.5 la prezentul titlu.

Articolul 356. Modul de calculare și de achitare a taxei

(1) Taxa se calculează de către organul abilitat al administrației publice centrale, prin înmulțirea cotei taxei cu:

a) numărul de proiecte prezentate, în cazul obiectelor impunerii de la pct.1 și pct.2 din anexa nr.5 la prezentul titlu;

b) fiecare metru pătrat de suprafață folosită, în cazul obiectelor impunerii de la pct.3 lit.a), pct.5 și pct.6 din anexa nr.5 la prezentul titlu;

c) fiecare metru liniar de suprafață folosită, în cazul obiectelor impunerii de la pct.3 lit.b)-d) și pct.4 din anexa nr.5 la prezentul titlu.

(2) Taxa se achită prin intermediul instituțiilor financiare, printr-o plată unică:

a) la data depunerii proiectelor și, respectiv, la data invitării specialistului la obiect, în cazul obiectelor impunerii de la pct.1 și pct.2 din anexa nr.5 la prezentul titlu;

b) pînă la obținerea autorizației pentru efectuarea lucrărilor.

(3) Organul abilitat al administrației publice centrale eliberează actele necesare pentru efectuarea lucrărilor doar la prezentarea copiei documentului de plată ce confirmă achitarea taxei.

(4) Sumele taxelor achitate pentru obiectele impunerii specificate la pct.1 și pct.2 din anexa nr.5 la prezentul titlu nu se restituie în cazul refuzului de eliberare a actelor necesare pentru efectuarea lucrărilor.

(5) Organul abilitat al administrației publice centrale prezintă inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul său, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune, o informație privind subiecții impunerii și sumele calculate și achitate ale taxei.

(6) Subiecții impunerii prezintă inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul lor, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune în care au fost obținute actele necesare pentru efectuarea lucrărilor, darea de seamă privind achitarea taxei, în forma stabilită de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lîngă Ministerul Finanțelor.

[Art.356 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.07.2014]

[Art.356 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

Capitolul 6

TAXA PENTRU FOLOSIREA ZONEI DRUMULUI PUBLIC ȘI/SAU ZONELOR DE PROTECȚIE A ACESTUIA DIN AFARA PERIMETRULUI LOCALITĂȚILOR PENTRU AMPLASAREA PUBLICITĂȚII EXTERIOARE

Articolul 357. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sînt persoanele fizice și persoanele juridice care solicită autorizație pentru amplasarea publicității exterioare în zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților.

Articolul 358. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii sînt proiectele de amplasare în zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților a obiectivelor de publicitate exterioară, obiectivele de publicitate exterioară amplasate în zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților, inclusiv pe terenuri proprietate a subiectului impunerii: afișe, panouri, standuri, instalații și construcții (situate separat sau pe pereții și pe

acoperișurile clădirilor), firme tridimensionale, firme luminoase, tablouri suspendate electromecanice și electronice, alte mijloace tehnice publicitare.

Articolul 359. Cotele impunerii

Cotele taxei se stabilesc conform anexei nr.6 la prezentul titlu.

Articolul 360. Perioada fiscală

Perioada fiscală este anul calendaristic.

Articolul 361. Modul de calculare și de achitare a taxei, de prezentare a dărilor de seamă

(1) Pentru obiectivele de publicitate exterioară amplasate în zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților, taxa se calculează prin înmulțirea cotei taxei cu:

a) numărul de proiecte prezentate, în cazul obiectelor impunerii de la pct.1 și pct.2 din anexa nr.6 la prezentul titlu;

b) fiecare metru pătrat de suprafață publicitară, în cazul obiectelor impunerii de la pct.3 din anexa nr.6 la prezentul titlu.

(2) La calcularea taxei se iau în calcul ambele suprafețe publicitare ale obiectivului (recto și verso).

(3) Sumele taxelor achitate pentru obiectele impunerii specificate la pct.1 și pct.2 din anexa nr.6 la prezentul titlu nu se restituie în cazul refuzului de eliberare a autorizației pentru amplasarea obiectivului de publicitate exterioară.

(4) Taxa se achită pînă la efectuarea acțiunilor specificate la pct.1 și pct.2 din anexa nr.6 la prezentul titlu și pînă la eliberarea autorizației pentru amplasarea obiectivelor specificate la pct.3 din această anexă.

(5) Pentru perioada fiscală în care a fost solicitată autorizația de amplasare a obiectivului de publicitate exterioară, taxa se calculează de către organul abilitat al administrației publice centrale, care trebuie să prezinte inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul său, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune, o informație privind subiecții impunerii și sumele calculate și achitate ale taxei, în forma stabilită de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat. În acest caz, subiecții impunerii prezintă inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul lor, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune în care au obținut autorizația de amplasare a obiectivului, o dare de seamă privind taxa calculată. Darea de seamă privind taxa calculată se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2¹).

(6) Pentru perioadele fiscale următoare, subiectul impunerii calculează taxa de sine stătător și o achită, prin intermediul instituțiilor financiare, printr-o plată unică, pînă la data de 25 martie a perioadei fiscale curente. În acest caz, subiectul impunerii prezintă:

a) pînă la data de 25 martie a perioadei fiscale curente, inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul său (în cazul filialelor/subdiviziunilor – de la sediul întreprinderii care le-a creat) o dare de seamă privind taxa calculată.

[Lit.b) alin.(6) art.361 abrogată prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

(7) Agenții economici abilitați să exploateze sectoare ale drumurilor din afara perimetrului localităților în a căror zonă de protecție sînt amplasate obiective de publicitate exterioară transmit, pînă la data de 25 martie a perioadei fiscale curente, inspectoratului fiscal de stat

teritorial de la sediul lor o informație privind fiecare obiect și subiect al impunerii, în forma stabilită de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor.

[Alin.(8) art.361 abrogat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

(9) Dacă obiectivul de publicitate exterioară a fost amplasat sau a fost retras pe parcursul perioadei fiscale, taxa se calculează din ziua în care a fost obținută autorizația sau, respectiv, pînă în ziua în care obiectivul a fost retras în modul stabilit de organul abilitat al administrației publice centrale.

[Art.361 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.07.2014]

[Art.361 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.361 completat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 01.01.2012]

[Art.361 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Capitolul 7

TAXA PENTRU FOLOSIREA ZONEI DRUMULUI PUBLIC ȘI/SAU ZONELOR DE PROTECȚIE

A ACESTUIA DIN AFARA PERIMETRULUI LOCALITĂȚILOR PENTRU AMPLASAREA

OBIECTIVELOR DE PRESTARE A SERVICIILOR RUTIERE

Articolul 362. Subiecții impunerii

Subiecți ai impunerii sînt persoanele fizice și persoanele juridice care solicită autorizație pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere în zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților.

Articolul 363. Obiectul impunerii

Obiect al impunerii sînt proiectele de amplasare în zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților a obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere și obiectivele de prestare a serviciilor rutiere amplasate în zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților, inclusiv pe terenuri proprietate a subiectului impunerii: stații de alimentare cu combustibil, stații de deservire tehnică, puncte de vulcanizare, tarabe, unități de comerț cu amănuntul, întreprinderi de alimentație publică, structuri de primire turistică cu funcții de cazare și de servire a mesei.

Articolul 364. Cotele impunerii

Cotele taxei se stabilesc conform anexei nr.6 la prezentul titlu.

Articolul 365. Perioada fiscală

Perioada fiscală este anul calendaristic.

Articolul 366. Modul de calculare și de achitare a taxei, de prezentare a dărilor de seamă

(1) Pentru obiectivele de prestare a serviciilor rutiere amplasate în zona drumului public și/sau zonele de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților, taxa se calculează prin:

a) înmulțirea cotei taxei cu numărul de proiecte prezentate, în cazul obiectelor impunerii specificate la pct.1 și pct.2 din anexa nr.6 la prezentul titlu;

b) înmulțirea cotei taxei cu numărul:

- contoarelor de evidență a combustibilului livrat, în cazul obiectului impunerii specificat la pct.4 lit.a) din anexa nr.6 la prezentul titlu;

- posturilor de prestare a serviciilor, în cazul obiectului impunerii specificat la pct.4 lit.b) din anexa nr.6 la prezentul titlu;

- punctelor de vulcanizare, în cazul obiectului impunerii specificat la pct.4 lit.c) din anexa nr.6 la prezentul titlu;

c) înmulțirea cotei taxei cu numărul de obiective amplasate, în cazul obiectelor impunerii specificate la pct.4 lit.d) și e) din anexa nr.6 la prezentul titlu;

d) înmulțirea cotei taxei cu fiecare metru pătrat de suprafață a terenului proprietate publică a statului din zona drumului folosit pentru amplasarea și funcționarea obiectivului, în cazul obiectelor impunerii de la pct.4 din anexa nr.6 la prezentul titlu.

(2) Taxa se achită pînă la efectuarea acțiunilor specificate la pct.1 și pct.2 din anexa nr.6 la prezentul titlu și pînă la eliberarea autorizației pentru amplasarea obiectivelor specificate la pct.4 din această anexă.

(3) Pentru perioada fiscală în care a fost solicitată autorizația de amplasare a obiectivului de prestare a serviciilor rutiere, taxa se calculează de către organul abilitat al administrației publice centrale, care trebuie să prezinte inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul său, trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune, o informație privind subiecții impunerii și sumele calculate și achitate ale taxei, în forma stabilită de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat. În acest caz, subiecții impunerii prezintă inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul lor, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune în care au obținut autorizația de amplasare a obiectivului, o dare de seamă privind taxa calculată. Darea de seamă privind taxa calculată se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2¹).

(4) Pentru perioadele fiscale următoare, subiectul impunerii calculează taxa de sine stătător și o achită, prin intermediul instituțiilor financiare, printr-o plată unică, pînă la data de 25 martie a perioadei fiscale curente. În acest caz, subiectul impunerii prezintă:

a) pînă la data de 25 martie a perioadei fiscale curente, inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul său (în cazul filialelor/subdiviziunilor – de la sediul întreprinderii care le-a creat) o dare de seamă privind taxa calculată.

[Lit.b) alin.(4) art.366 abrogată prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

(5) Agenții economici abilitați să exploateze sectoarele de drum în a căror zonă de protecție sînt amplasate obiective de prestare a serviciilor rutiere transmit, pînă la data de 25 martie a perioadei fiscale curente, inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul lor o informație privind fiecare obiect și subiect al impunerii, în forma stabilită de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lîngă Ministerul Finanțelor.

(6) În cazul în care terenul ocupat de obiectivele de prestare a serviciilor rutiere (inclusiv căile de acces, parcărilor și spațiile verzi) este situat parțial în zona drumului public și/sau zonele de protecție ale acestuia din afara perimetrului localităților, taxa pentru teren se calculează doar pentru suprafața de teren proprietate publică a statului, delimitată și stabilită în modul prevăzut de legislație, teren folosit pentru amplasarea și funcționarea obiectivului.

(7) Dacă obiectivul de prestare a serviciilor rutiere a fost amplasat sau a fost lichidat pe parcursul perioadei fiscale, taxa se calculează, în modul stabilit, din ziua în care a fost obținută autorizația pentru amplasare sau, respectiv, pînă în ziua în care obiectivul a fost lichidat. Se

consideră că obiectivul a fost lichidat din data retragerii autorizației de către organul abilitat al administrației publice centrale.”

(8) Taxele achitate pentru obiectele impunerii specificate la pct.1 și pct.2 din anexa nr.6 la prezentul titlu nu se restituie în cazul refuzului de eliberare a autorizației pentru amplasarea obiectivului.

(9) Organul abilitat al administrației publice centrale prezintă inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul său, trimestrial, o informație cu privire la subiecții impunerii cărora le-au fost retrase autorizațiile, indicând și data retragerii autorizațiilor.

(10) Organul abilitat al administrației publice centrale prezintă inspectoratului fiscal de stat teritorial de la sediul său, trimestrial, o informație cu privire la subiecții impunerii care și-au retras obiectivele, indicând și data la care obiectivele au fost retrase în modul stabilit de acesta.

[Art.366 modificat prin [Legea nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Art.366 modificat prin [Legea nr.64 din 11.04.2014](#), în vigoare 09.07.2014]

[Art.366 modificat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.366 completat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 01.01.2012]

[Art.366 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Chișinău, 2 noiembrie 2006.

Nr.316-XVI.

Anexa nr.1

**Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele
înmatriculate în Republica Moldova**

Nr. crt.	Obiectul impunerii	Unitatea de măsură	Taxa, lei
1.	Motocicletă cu capacitatea cilindrică a motorului:		
	a) de pînă la 500 cm ³ inclusiv	unitate	300
	b) de peste 500 cm ³	unitate	600
2.	Autoturisme, autovehicule pentru utilizări speciale pe șasiu de autoturism cu capacitatea cilindrică a motorului:		
	a) de pînă la 2000 cm ³ inclusiv	cm ³	0,60
	b) de la 2001 la 3000 cm ³ inclusiv	cm ³	0,90
	c) de la 3001 la 4000 cm ³ inclusiv	cm ³	1,2
	d) de la 4001 la 5000 cm ³ inclusiv	cm ³	1,5
	e) de peste 5001 cm ³	cm ³	1,8
3.	Remorci cu capacitatea de ridicare înscrisă în certificatul de înmatriculare	tonă	270
4.	Semiremorci cu capacitatea de ridicare înscrisă în certificatul de înmatriculare:		
	a) de pînă la 20 t inclusiv	tonă	225
	b) de peste 20 t	unitate	4500
5.	Autoremorchere, tractoare	unitate	2250
6.	Autocamioane, autovehicule pentru utilizări speciale pe șasiu de autocamion, orice alte autovehicule cu autopropulsie, cu masa		

	totală:		
	a) de pînă la 1,6 t inclusiv	unitate	1200
	b) de la 1,6 t pînă la 5,0 t inclusiv	unitate	2250
	c) de la 5,0 t pînă la 10,0 t inclusiv	unitate	3000
	d) de peste 10,0 t	unitate	4500
7.	Autobuze cu capacitatea*:		
	a) de pînă la 11 locuri	unitate	2925
	b) de la 12 la 17 locuri inclusiv	unitate	3600
	c) de la 18 la 24 locuri inclusiv	unitate	4275
	d) de la 25 la 40 locuri inclusiv	unitate	4725
	e) de peste 40 locuri	unitate	5400

* Numărul de locuri se calculează fără locul șoferului.

[Anexa nr.1 în redacția [Legii nr.71 din 12.04.2015](#), în vigoare 01.05.2015]

[Anexa nr.1 în redacția [Legii nr.324 din 27.12.2012](#), în vigoare 11.01.2013]

[Anexa nr.1 modificată prin [Legea nr.178 din 11.07.2012](#), în vigoare 01.01.2013]

[Anexa nr.1 în redacția [Legii nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Anexa nr.1 în redacția [Legii nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

Anexa nr.2

Taxa pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova

Nr. crt.	Obiectul impunerii	Taxa, euro	
		pentru intrarea în țară	pentru tranzitarea țării
1.	Microbuze și autobuze cu capacitatea:*		
	a) de 9 locuri	25	40
	b) de la 10 la 16 locuri inclusiv	40	50
	c) de la 17 la 24 locuri inclusiv	45	60
	d) de la 25 la 40 locuri inclusiv	70	80
	e) de peste 40 locuri	85	100
2.	Remorci la microbuze	20	30
3.	Remorci la autobuze	40	50
4.	Camioane cu sau fără remorcă (a căror sarcină masică pe axă nu depășește limitele admise), cu masă totală:		
	a) de pînă la 3,6 t inclusiv	25	40
	b) de la 3,6 la 10 t inclusiv	40	50
	c) de la 10 la 40 t inclusiv	75	85

* Pentru microbuze și autobuze, numărul de locuri se calculează fără locul șoferului.

Anexa nr.2¹

Taxa pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova (vinieta)

Obiectul impunerii	Perioada, zile	Taxa, euro
Autovehiculele clasificate la poziția tarifară 8703 și remorcile atașate la acestea, clasificate la poziția tarifară 8716	7	4
	15	8
	30	14
	90	30
	180	50

[Anexa nr.2¹ în redacția [Legii nr.324 din 27.12.2012](#), în vigoare 11.01.2013]

[Anexa nr.2¹ introdusă prin [Legea nr.221 din 19.10.2012](#), în vigoare 01.11.2012]

Anexa nr.3

Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate și neînmatriculate în Republica Moldova a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise

Nr. crt.	Obiectul impunerii	Taxa, lei
1.	Eliberarea autorizației speciale la cerere	43,2
2.	Depășirea sarcinii masice pe axă admise:	
	a) pînă la 2 t inclusiv	1,1 pentru fiecare tonă depășire × km
	b) peste 2 t	2,2 pentru fiecare tonă depășire × km
3.	Depășirea masei totale admise a autovehiculelor cu încărcătură (fără depășirea sarcinii masice pe axă)	3,2 pentru fiecare tonă depășire × km
4.	Depășirea dimensiunilor admise, cu respectarea condițiilor pentru sarcina masică:	
	a) lățimea sau înălțimea pînă la 50 cm ori lungimea pînă la 100 cm	4,3 pentru fiecare kilometru
	b) lățimea sau înălțimea cu 50-100 cm ori lungimea cu 100-200 cm	8,6 pentru fiecare kilometru
	c) lățimea sau înălțimea cu 101-150 cm ori lungimea cu 201-350 cm	13,0 pentru fiecare kilometru
	d) lățimea sau înălțimea cu 151-200 cm ori lungimea cu 351-600 cm	17,3 pentru fiecare kilometru
	e) lățimea sau înălțimea cu 201-250 cm ori lungimea cu 601-900 cm	21,6 pentru fiecare kilometru
	f) lățimea sau înălțimea cu 251-300 cm ori lungimea cu 901-1200 cm	25,9 pentru fiecare kilometru
	g) lățimea sau înălțimea cu peste 301 cm ori lungimea cu peste 1201 cm	32,4 pentru fiecare kilometru
5.	Recîntărirea autovehiculului sau măsurarea repetată a dimensiunilor după transpunerea încărcăturii	21,6 pentru o operațiune

[Anexa nr.3 modificată prin [Legea nr.181 din 22.07.2016](#), în vigoare 19.08.2016]

[Anexa nr.3 modificată prin [Legea nr.324 din 27.12.2012](#), în vigoare 11.01.2013]

[Anexa nr.3 modificată prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

[Anexa nr.4 abrogată prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 04.04.2011]

Anexa nr.5

Taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților pentru efectuarea lucrărilor de construcție și montaj

Nr. crt.	Obiectul impunerii	Unitatea de măsură	Taxa, lei
1.	Examinarea și perfectarea documentelor, coordonarea deciziilor de proiecte și eliberarea de prescripții tehnice	1 proiect	90
2.	Invitarea specialistului la obiect	1 proiect	108
3.	Eliberarea de autorizații pentru efectuarea lucrărilor subterane de montare a comunicațiilor ingineresti:		
	a) prin metodă deschisă (de tranșee) peste drum	1 m ²	126
	b) prin metodă închisă (perforare, străpungeri) pe sub drum	1 m	36
	c) de-a lungul drumurilor	1 m	18
	d) sub trotuare	1 m	27
4.	Eliberarea de autorizații pentru efectuarea lucrărilor supraterane de montare a comunicațiilor ingineresti:		
	a) pe piloni de-a lungul drumurilor	1 m	18
	b) de-a lungul podurilor	1 m	72
	c) suspendate deasupra drumurilor	1 m	54
5.	Eliberarea de autorizații pentru construcția căilor de acces la drumuri, parcarilor și benzilor suplimentare	1 m ²	9
6.	Eliberarea de autorizații pentru construcția de clădiri și amenajări (cu excepția obiectivelor pentru prestarea de servicii rutiere)	1 m ²	54
7.	Efectuarea de lucrări fără autorizația organelor de administrare rutieră (fără a se lua în considerare plata pentru eliberarea autorizației)	1 obiectiv	1800

Anexa nr.6

Taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție ale acestuia din afara perimetrului localităților pentru amplasarea publicității exterioare și taxa pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție ale acestuia din afara perimetrului localităților pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere

Nr. crt.	Obiectul impunerii	Unitatea de măsură	Taxa, lei
1	Examinarea și perfectarea documentelor, coordonarea deciziilor de proiecte și eliberarea de prescripții tehnice	1 proiect	90
2	Invitarea specialistului la obiect	1 proiect	108
3	Obiective de publicitate exterioară amplasate în zona drumului public și/sau zonele de protecție ale	1 m ² de suprafață publicitară	500

	acestua din afara perimetrului localităților		
4	Obiective de prestare a serviciilor rutiere în zona drumului public și/sau zonele de protecție ale acestuia din afara perimetrului localităților:		
	a) stații de alimentare cu combustibil	1 contor de evidență a combustibilului livrat	900
		1 m ² suprafață teren*	16
	b) stații de deservire tehnică	1 post de prestare a serviciilor**	900
		1 m ² suprafață teren*	16
	c) puncte de vulcanizare	1 punct	360
		1 m ² suprafață teren*	16
	d) unități de comerț cu amănuntul, întreprinderi de alimentație publică, structuri de primire turistică cu funcții de cazare și de servire a mesei	pînă la 100 m ²	1800
		1 m ² suprafață teren*	16
		100 m ² și mai mult	3600
		1 m ² suprafață teren*	16
	e) tarabe (puncte comerciale) amplasate în afara localităților	1 tarabă (punct)	180
		1 m ² suprafață teren*	16

* Pentru obiectivele prevăzute la pct.4, suprafața terenului supusă taxării va fi suprafața terenului proprietate publică a statului din zona drumului (delimitată și stabilită în modul prevăzut de legislație), teren folosit pentru amplasarea și funcționarea obiectivului cu toate construcțiile auxiliare, inclusiv pentru realizarea căilor de acces la drumuri, parcarilor și pentru amenajarea spațiilor verzi.

** Numărul de posturi se determină pornind de la numărul de autovehicule care pot fi deservite.

[Anexa nr.6 în redacția [Legii nr.138 din 17.06.2016](#), în vigoare 01.07.2016]

[Anexa nr.6 modificată prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Anexa nr.6 modificată prin [Legea nr.177-XVI din 20.07.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

* Republicat în temeiul [Hotărîrii Parlamentului nr.1546-XIII din 25.02.1998](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.26-27, art.176.

Modificat și completat prin legile Republicii Moldova:

- 1) [Legea nr.1570-XIII din 26.02.1998](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.38-39, art.272;
- 2) [Legea nr.112-XIV din 29.07.1998](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.84, art.557;
- 3) [Legea nr.251-XIV din 24.12.1998](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.10-11, art.49;
- 4) [Hotărîrea Curții Constituționale nr.12 din 11.03.1999](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999 nr.27-28, art.21;
- 5) [Legea nr.701-XIV din 02.12.1999](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.145-148, art.717;
- 6) [Legea nr.704-XIV din 02.12.1999](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.145-148, art.719;
- 7) [Legea nr.923-XIV din 13.04.2000](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.54-56, art.361;
- 8) [Legea nr.1064-XIV din 16.06.2000](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.127-129, art.888;
- 9) [Legea nr.1389-XIV din 30.11.2000](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.166-168, art.1211;
- 10) [Legea nr.1428-XIV din 28.12.2000](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.8-10, art.25;
- 11) [Legea nr.1440-XIV din 28.12.2000](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.169-176, art.1252;
- 12) [Legea nr.288-XV din 21.06.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.78-80, art.592;
- 13) [Legea nr.315-XV din 28.06.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.81-83, art.616;

- 14) [Legea nr.438-XV din 27.07.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.110-111, art.849;
- 15) [Legea nr.415-XV din 26.07.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.112-113, art.852;
- 16) [Legea nr.439-XV din 27.07.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.114-115, art.856;
- 17) [Legea nr.494-XV din 04.10.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.130, art.961;
- 18) [Legea nr.507-XV din 05.10.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.131-133, art.971;
- 19) [Legea nr.646-XV din 16.11.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.161, art.1299;
- 20) [Legea nr.697-XV din 30.11.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.161, art.1305;
- 21) [Legea nr.732-XV din 13.12.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.161, art.1309;
- 22) [Legea nr.757-XV din 21.12.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.17-19, art.58;
- 23) [Legea nr.766-XV din 27.12.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.161, art.1317;
- 24) [Legea nr.844-XV din 14.02.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.29-31, art.162;
- 25) [Legea nr.965-XV din 05.04.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.53, art.373;
- 26) [Legea nr.995-XV din 18.04.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.62, art.457;
- 27) [Legea nr.1021-XV din 25.04.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.63-64, art.495;
- 28) [Legea nr.1035-XV din 03.05.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.62, art.461;
- 29) [Legea nr.1040-XV din 03.05.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.91-94, art.666;
- 30) [Legea nr.1076-XV din 23.05.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.75, art.633;
- 31) [Legea nr.1128-XV din 14.06.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.96-99, art.703;
- 32) [Legea nr.1140-XV din 14.06.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.100-101, art.745;
- 33) [Legea nr.1146-XV din 20.06.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.96-99, art.707;
- 34) [Legea nr.1163-XV din 27.06.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.100-101, art.747;
- 35) [Legea nr.1164-XV din 27.06.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.100-101, art.749;
- 36) [Legea nr.1184-XV din 28.06.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.96-99, art.719;
- 37) [Legea nr.1275-XV din 25.07.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.117-119, art.956;
- 38) [Legea nr.1294-XV din 25.07.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.115-116, art.928;
- 39) [Legea nr.1405-XV din 24.10.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.151-153, art.1181;
- 40) [Legea nr.1440-XV din 08.11.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.178-181, art.1354;
- 41) [Legea nr.1454-XV din 08.11.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.185-189, art.1389;
- 42) [Legea nr.1527-XV din 12.12.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.190-197, art.1441;
- 43) [Legea nr.1533-XV din 13.12.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.185-189, art.1404;
- 44) [Legea nr.45-XV din 20.02.2003](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.46-47, art.174;
- 45) [Legea nr.173-XV din 10.04.2003](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.87-90, art.404;
- 46) [Legea nr.197-XV din 15.05.2003](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.97-98, art.436;
- 47) [Legea nr.206-XV din 29.05.2003](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.149-152, art.598;
- 48) [Legea nr.303-XV din 11.07.2003](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.155-158, art.637;
- 49) [Legea nr.357-XV din 31.07.2003](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.170-171, art.404;
- 50) [Legea nr.419-XV din 24.10.2003](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.226-228, art.898;
- 51) [Legea nr.430-XV din 31.10.2003](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.239-242, art.956;
- 52) [Legea nr.501-XV din 11.12.2003](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.6-12, art.54;
- 53) [Legea nr.529-XV din 18.12.2003](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.6-12, art.58;
- 54) [Legea nr.549-XV din 25.12.2003](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.6-12, art.68;
- 55) [Legea nr.582-XV din 26.12.2003](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.6-12, art.88;
- 56) [Legea nr.5-XV din 05.02.2004](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.30-34, art.171;
- 57) [Legea nr.6-XV din 05.02.2004](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.30-34, art.178;
- 58) [Legea nr.12-XV din 06.02.2004](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.35-38, art.190;
- 59) [Legea nr.146-XV din 14.05.2004](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.119-122, art.623;
- 60) [Legea nr.148-XV din 14.05.2004](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.100-103, art.518;
- 61) [Legea nr.174-XV din 03.06.2004](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.104, art.549;
- 62) [Legea nr.185-XV din 10.06.2004](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.108-111, art.574;
- 63) [Legea nr.186-XV din 10.06.2004](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.119-122, art.625;
- 64) [Legea nr.224-XV din 01.07.2004](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.132-137, art.700;

- 65) [Legea nr.294-XV din 28.07.2004](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.138-146, art.747;
- 66) [Legea nr.342-XV din 14.10.2004](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.186-188, art.838;
- 67) [Legea nr.350-XV din 21.10.2004](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.208-211, art.930;
- 68) [Legea nr.432-XV din 24.12.2004](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.1-4, art.24;
- 69) [Legea nr.448-XV din 30.12.2004](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.20-23, art.71;
- 70) [Legea nr.5-XV din 17.02.2005](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.39-41, art.135;
- 71) [Legea nr.11-XV din 17.02.2005](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.46-50, art.165;
- 72) [Legea nr.20-XVI din 08.04.2005](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.65-66, art.234;
- 73) [Legea nr.22-XVI din 08.04.2005](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.65-66, art.236;
- 74) [Legea nr.35-XVI din 15.04.2005](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.67-68, art.263;
- 75) [Legea nr.38-XVI din 15.04.2005](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.67-68, art.267;
- 76) [Legea nr.60-XVI din 28.04.2005](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.92-94, art.431;
- 77) [Legea nr.154-XVI din 21.07.2005](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.126-128, art.611;
- 78) [Legea nr.155-XVI din 21.07.2005](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.107-109, art.525;
- 79) [Legea nr.235-XVI din 14.10.2005](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.145-147, art.697;
- 80) [Legea nr.261-XVI din 27.10.2005](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.157-160, art.782;
- 81) [Legea nr.279-XVI din 04.11.2005](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.164-167, art.814;
- 82) [Legea nr.287-XVI din 11.11.2005](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.161-163, art.799;
- 83) [Legea nr.361-XVI din 23.12.2005](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.21-24, art.99;
- 84) [Legea nr.372-XVI din 29.12.2005](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.16-19, art.70;
- 85) [Legea nr.64-XVI din 30.03.2006](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.66-69, art.273;
- 86) [Legea nr.266-XVI din 28.07.2006](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.126-130, art.643;
- 87) [Legea nr.268-XVI din 28.07.2006](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.142-145, art.702;
- 88) [Legea nr.318-XVI din 02.11.2006](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.199-202, art.954;
- 89) [Legea nr.437-XVI din 28.12.2006](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.10-13, art.27;
- 90) [Legea nr.441-XVI din 28.12.2006](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.203-206, art.997;
- 91) [Legea nr.448-XVI din 28.12.2006](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.203-206, art.1001.

Legile Republicii Moldova

1163/24.04.97 Codul fiscal //Monitorul Oficial 62/522, 18.09.1997